עזה רגועה: 'היום יעבור בשלום לא יהיו בעיות'

במחנה בלאטה אומרים: 'יום הפת"ח? לא יהיה כלום'

מסימני השקט בג'בליה: חיילים משוטטים, התושבים עושים קניות והצעירים דנים על גובה המוהר; החשש העיקרי הוא מעונש הגירוש ≡ תושבי בלאטה אומרים: "מה הם מודאגים, לא יהיה כלום; קודם כל יטילו עוצר עוד הערב" ≡ אתמול נראה היה האזור כאילו נכבש מחדש; כוחות גדולים של צה"ל תפסו עמדות על הגגות

מאת עזרא יניב

"אני יכול להבטיח לכם, כי יום שישי זה יעבור בשלום ולא יהיו בעיות, כפי שכל מכם מדמה לעצמו ומתכנן. כל הצבא הזה מיותר ומפריע וכל רצוננו להמשיך את ההידברות שהתחילה בחודש האחרון", כך אמר אחד הנכבדים בעזה שעצר אותנו לשיחה ברחוב הראשי של העיר, כאשר השלמנו ביקור רגע בישובי הרצועה.

יום שקט היה אתמול. בתי העסק היו פתוחים ותנועה ערה בשווקים איפשרה לתושבים המקומיים להצטייד בשפע ירקות, פירות וסוגי בשר שונים. "ישנה הידברות. ישנם ויצמן ופרס וגם שמיר משנה את הטון שלו וזה חשוב. מה שעבר עלינו זה רע, אבל יביא להבנה בין העמים", אמר האיש המקורב למשפחת שאווה.

פחות אופטימיים היו תושבי מחנה הפליטים ג'בליה בצפון רצועת עזה. התעכבנו שם לשעה כדי לעמוד על הלך הרוחות של 50 אלף התושבים, שמילאו את הרחובות והסמטאות הבוציים של המחנה. מרבית הגברים לא יצאו לעבודה וגם היום מתכוונים רבים מהם להישאר בבתיהם.

"איננו יודעים מה יהיה מחר מחר ביום שישי. נלך למסגדים ונתפלל לזכרו של מוסטפה אישא אל־בק".

ביום רביעי בלילה הובא מוסטפה אל־בק לקבורה בבית העלמין של ג'בליה מחוץ למחנה הפליטים. "לא נתנו לנו, לתושבי מחנה הפליטים המכירים אותו, להשתתף בצער המשפחה".

אל־בק נפצע ב־21 לדצמבר מידיה בראש, באחת ההתפרעויות הקשות במרכז ג'בליה, כאשר המון סוער תקף סיור צבאי ופצע שני חיילים. החיילים הגיבו וכתוצאה נפצעו 11 מקומיים שאחד מהם נפטר שלשום מפצעיו בבית־החולים בבאר־שבע.

≡ צרות של חתנים

משפחתו ישבה בחצר הבית בכניסה למחנה כאשר עשרות רבות של נכבדים ושיח'ים מהסביבה באו לנחמה.

"אולי 20 אחוז יצאו לעבודה היום. אל תשכח שיותר משבוע לא עבדנו", אמר מחמוד, בן 25, סטודנט באוניברסיטת אל־אזהאר בעזה. "גם שם אין מלמדים ואני הולך בטל".

שאלנו אותו מדוע אינו מתחתן כאשר סביבו בחורות כה יפות. מצב הרוח היה טוב והנושא עורר את הצעירים שהיו במרכז ג'בליה, והם החלו לתנות את צרותיהם: כלה עולה מוהר של 7000 דולר ומאיפה ניקח כסף זה? שאל אחד. חברו, טלאל מוחמד די, בן 27, הוסיף: "כלה זה שום דבר, בית זה דבר בלתי אפשרי".

במרכז ג'בליה חנה כוח צבאי ניכר ללא הפרעות. חיילים סובבו ברחובות ג'בליה באין מעשה. "יתכן ומחר יהיה שקט אבל ג'בליה הפתיעה מאז ומתמיד לרעה", אמר לנו איש בטחון שעבר בקרבת מקום.

האווירה ברצועת עזה היא של השתנות כללית. יותר מכל פוחדים הצעירים מגירוש. "יש לנו מאה אלף עזתים הנמצאים בסיכויות הנפט ולא קולטים אותם חזרה; אם יגרשו אותנו לא יקבלו אותנו כאן לעולם", אמרו לנו. אחרים הצדיקו את דעתם כי לא יקרה דבר היום. כאילו להצטדק: "מה אתה רוצה? רק בג'בליה הביאו 1500 חיילים ויש כאן טנקים והרבה נשק". את הטנקים חיפשנו ולא מצאנו.

11 יהודים ו־72 ערבים נהרגו בשנתיים שעברו בשטחי יו"ש ועזה. בתקופה זו נפצעו 127 יהודים ו־238 ערבים. הנתונים כוללים את נפגעי המהומות בחודש שעבר. הנתונים מלמדים על הסלמה ניכרת בשטחים ב־1987 לעומת השנה שקדמה לה. ב־1986 נהרגו בשטחים 24 אנשים (מהם שני יהודים), לעומת 59 הרוגים ב־87' (מהם 9 יהודים). (הנתונים נמסרו מענף ההסברה בדובר צה"ל והם אינם מתייחסים למזרח ירושלים).

מחנה בלאטה אתמול. משמר־הגבול שומר על השקט

מאת אבינועם בר־יוסף

אתמול בבוקר, דקות ספורות אחרי שהגענו למשפחת כעבי במחנה הפליטים בלאטה, הקיפו שוטרי משמר הגבול את הבית וקראו לבעל הבית לצאת החוצה. האיש היה מבוהל. ביום שישי לפני שלושה שבועות שילמה אשתו סוהילה בחייה על פרוץ המהומות ליד המסגד. היא נהרגה בצרור הראשון של שוטרי משמר הגבול יחד עם הילד בן ה־13 והנערה בת ה־19. היה זה הצרור שהעביר את להבת המהומות ליתר איזורי הגדה.

יצאנו עם אום־מצעד לשער הבית. הסתבר שהסיור כבר חיפש אותנו.

"מי אתם"? שאל מפקד הסיור שהציג את עצמו בשם חסון.

"עתונאים".

"מי אישר לכם לבוא לפה"?

"בעל הבית", השבנו.

"תלכו מפה"!

"השטח סגור? יש עוצר"? שאלנו.

"אני יכול לסגור אותו מיד, אם רק יתחדשק לי"! השיב חסון.

בלאטה אתמול היתה שונה לחלוטין מאשר לפני 3 שבועות. אז, למרות האבל, העוצר והכוח שהפעילו שוטרי משמר הגבול, היה אור בעיני התושבים. הם זעמו, הפגינו, אבל האמינו שיש עוד תקווה. אתמול נראה היה מחנה הפליטים כאילו נכבש מחדש. כוחות גדולים של צה"ל תפסו עמדות על הגגות. חיילים ושוטרי משמר־הגבול סיירו ומבטם של התושבים היה כבוי.

לפני 3 שבועות הם קידמו את העתונאים בבטחון. התראיינו למצלמות והזדהו לצלמים בשמותיהם. אתמול שבו אל אלמוניותם.

בביתו של כעבי התאספו כמה שכנים. עבדאללה מהחמולה השכנה; עבד, שאספנו אותו לפני בניין הממשל, שם המתין שיביאו את אחיו למשפט; מרוואן ומוצטפא.

"יום הפת"ח? מה הם מודאגים, לא יהיה כלום. קודם כל יטילו עוצר עוד הערב. ימצאו איזו סיבה. לא יתנו לנו ללכת למסגד. למי יש כח להפגנות הרי לאנשים פה אין מה לאכול"!

מוצטפא אומר: "פעם השביתה דאגה למחסורם של האנשים. דאגה שמי שיש לו יתן למי שאין לו. כעת הצבא סגר את המועדון, עצר את כל הפעילים, אבל לא דאג במקומם לשום דבר. איך אפשר לא לשנוא את הכיבוש?"

≡ הפגנה ליד המימשל

כעבור זמן קצר הוכרז האזור כולו כשטח צבאי סגור לתקשורת. הסיבה: הפגנה של משפחות העצורים ליד המימשל הצבאי. כמו אימון לקראת יום הפת"ח החל היום.

הגברים התרחקו לאחור. הנשים התיצבו קדימה וצעקו: "פלשתין ערביה"! לפתע נשלפו הסיסמאות שצוירו בכתב יד על סדינים. "שחררו את הבנים שלנו"! צעקו האמהות.

מפקד האזור הזעיק תגבורת. החיילים ניסו לפזר את הנשים בלי שימוש בכוח. קבוצת נשים התנפלה על אחד החיילים וניסתה לחטוף את נשקו. הוא הצליח להחלץ. אז ניתנה ההוראה לעזוב את הנשים ולפזר את הגברים מאחור: "בעדינות ובתקיפות"! קרא המפקד.

אל־פתח: מסגרת גג פלשתינית

אל־פת"ח הוא האירגון הגדול והחשוב באש"ף שהוקם למעשה ב־1959 אך החל לפעול בינואר 1965. בראש הארגון עומד יאסר ערפאת שמכנה את יום הראשון בינואר "יום התפרצות המהפכה הפלשתינית".

אל־פת"ח [illegible] להסל את מדינת ישראל [illegible] צבאות ערב ולהקים מדינה פלשתינית דמוקרטית וחילונית. מאז פנוי ביירות בספטמבר 1982 סובל אירגון אל־פתח מבקיעים פנימיים שהגיעו לשיאם בפילוג דה־פקטו והקמת אירגון מתחרה של פלגים פורשים בחסות סוריה.

שפי גבאי

משפחת בן־שלמה בגבעתיים קבלה מעטפת נפץ והחבלן המשטרתי פסק: 'זה שום דבר'

מאת בן כספית, גדעון מרון
ברוך נאה ואמיר גילת

עשרים וארבע שעות לפני שנתגלו מעטפות הנפץ הראשונות, זרק חבלן ממחוז דן בת"א, מעטפת נפץ שהגיע לביתם של חיים וחנה בן־שלמה ברח' כצנלסון 100 בגבעתיים.

ביום שלישי בצהרים כשחזרה שגית בן־שלמה, בת 13, מביה"ס הבחינה במעטפה לבנה גדולה שהיתה מיועדת לגל שמולביץ, חגית רצתה לפתוח את המעטפה, אך אחותה הקטנה רוית (11) מנעה זאת ממנה. הילדות סיפרו על כך לאם חנה, אך זאת לא התייחסה לכך, ורק בערב נזכרה במעטפה: "כשמשתי את המעטפה, הרגשתי משהוא כבד, אך למרות זאת פתחתי אותה, שלפתי מתוכה כרטיס ברכה, ואז הבחנתי כי מתוך המעטפה משתלשלים חוטים, המחוברים למנגנון עגול, כן היה במעטפה אבקה שהדיפה ריח חריף. בעלי יעץ לי לטלפן למשטרה, המרכזנית אמרה לי לא לגעת במעטפה, ולהמתין לחבלן".

החבלן המשטרתי הגיע לבית משפחת בן־שלמה כחלוף חמש דקות. לדברי האם בדק החבלן את המעטפה והסביר לבני המשפחה כי "זה שום דבר", מדובר בגלויה מנגנת, אשר התקלקלה בגלל השהות הארוכה בדרך. "אח"כ הוא התלוצץ איתנו, ואמר לי לעשות בה כרצוני, מצידי אמר תזרקי אותה לפח". בני המשפחה שמעו את החבלן מודיע במכשיר הקשר כי לא מצא דבר.

שגית בן־שלמה (מימין) ואמה חנה – קיבלו מעטפת־נפץ צילם צביקה ישראלי

מאוחר יותר זרק הבעל את המעטפה לזבל. למחרת כששמעו בני המשפחה את התיאורים ברדיו על מעטפות הנפץ, הבינו במה מדובר: "קיבלתי הלם, התחלתי לרעוד בכל הגוף, חשבתי לעצמי איזה חבלן בא אלינו, ומה היה יכול להתרחש".

ביום רביעי בערב חזר החבלן וביקש מבני המשפחה לרדת עמו לחדר הזבל ולחפש את המעטפה האבודה. בשבת מתכוונים בני המשפחה לעלות לתורה בבית הכנסת ולומר ברכת "הגומל".

מהמשטרה נמסר בתגובה כי העניין בבדיקה.

גם למאיר ויזל, בן 58, מקרית־ביאליק, נודע אתמול, בדרך מקרה, כי היה אחד מנמעני מעטפת הנפץ שנשלחו לישראל.

"אין לי קשר עם איש בטורקיה ומעולם לא הייתי שם. בחרו בי כנראה באקראי מתוך ספר הטלפונים", אמר ויזל המופתע.

באמצעות העתון ביקש אתמול ויזל להודות לאיש הדואר שגילה עירנות והציל את חייו.

המעטפה החשודה היתה קטלוג של ציורים

מאת יעקב העליון

המעטפה היתה לבנה, גדולה ועבה מאד. בקושי הצלחתי להלץ אותה מתיבת הדואר שלי. היא נשלחה מצרפת, ללא כתובת השולח. נשאה את שמי וכתובתי המודפסים בעברית. רק את שם תל־אביב וישראל רשמו בכתב יד באותיות לועזיות. במישוש היתה התחושה מוזרה ביותר. ניכר כי רופדה בפנים בחומר ספוגי המכסה על משהו קשיח. בכתב־יד הוסיפו עליה בצרפתית כי ארוזים בה ספרים. הופתעתי. אין לי שום חילופי ספרות עם צרפת.

עם כניסתי הביתה הפעלתי את הרדיו. חדשות. עודי ממשש את המעטפה המוזרה שודרה ההודעה בדבר מציאת מעטפות נפץ. התיאור התאים בדיוק. טלפנתי למשטרה. כששאלתי בהיסוס מה עושים כשמגיעות מעטפות מוזרות־חשודות, העבירה אותי "100" אל קול גברי סמכותי. הלה חקר אותי קצרות ולאחר ששמע את תיאורה וכי שמי הודפס על מדבקה (כפי שהודפס על מעטפות הנפץ האחרות), הורה לי לא לגעת בה, להתפנות מיד מן הבית ולפנות ממנו כל אדם אחר, עד שיגיעו חבלני המשטרה.

כשאמרתי לו שלא נעים לי להטריח אותם ואולי מדובר באזעקת שווא, השיב: "בעניינים האלה אין אזעקות שווא".

החבלנים הגיעו תוך 10 דקות. נכנסו כמעט על קצות האצבעות לחדר העבודה ואספו משולחני את המעטפה בזהירות מקצועית, (שעמדה בסתירה חמורה לגסות שאני נהגתי בה קודם). כמה מלים בשבח השירות של המשטרה: בדרכם, עדיין על קצות האצבעות, החוצה, אמרו לי שהם לוקחים אותה לשיקוף. והיה כי ימצא שאין בה חומר נפץ, יחזירוה לביתי. אמרתי לשני הנחמדים שלא יטריחו עצמם. אני אבוא ואאסוף אותה. הן, לא – אמרו – מה שאנו לוקחים אנו מחזירים.

באמת אחרי 3 שעות צלצלו באינטרקום ושאלו מה נוח לי יותר: שיעלו אותה עד דירתי או יניחוה בתיבת הדואר. איזה שירות.

מה הטריד את בני ביתי? כיצד עמדתי בחורה?

לא. השאלה המעליבה היחידה ששאלו בתי. שדמות מתגרה היתה אם זכרתי להוריד גם את הכלבה בתהליך ההתפנות...

אגב, במעטפה היה קטלוג של ציורים של צייר צרפתי אשר מעולם לא שמעתי את שמו.

נוף הרים בגבעת־זאב.

קוטג' יוקרתי עם שטח פרטי.

חברת יובל גד מציעה לך להצטרף אל עשרות המשפחות שכבר מצאו בית בנוף הרים - השכונה הציורית הנבנית על ציר הכביש המהיר בכניסה לגבעת־זאב. לרשותך:

- קוטג'ים מפוארים בני 3, 4 ו־5 חדרים, עם גגות רעפים אדומים.
- שטח אדמה פרטי של 200 מ"ר - המשולם ל־99 שנים!
- קירות מצופים באבן ירושלמית מסותתת ומקלט פרטי.
- הקוטג'ים בנוף הרים מתוכננים לגדול ולהתרחב עם משפחתך עד ל־5 חדרים - בהתאם ליכולתך ולצרכיך ולפי תכנית מאושרת ע"י הרשות המקומית.

בוא עוד היום לנוף הרים - שכונת היוקרה של יובל־גד. זהו מקום נפלא לבית משלך.

הנחה של 6% על שני קוטג'ים בני שלושה חדרים!

נוף הרים
"נוף הרים" של יובל גד בגבעת־זאב. בוא לראות... ולהתאהב.

יובל גד בע"מ
זה קן בשבילך

משרד מכירות:
בנין כלל, יפו 97, ירושלים, טל' 02-234494/5

ניצוג פרסום חדיש

'אם לא תישמר שלימות ירדן מעדיפה בריטניה התחזקות של עיראק באזור'

כך קבעה ממשלת בריטניה ב־1957, במסמך סודי, אחד מתוך קובץ שהותר כעת לפרסום

מאת י. פינקלסטון
סופר מעריב בלונדון

ממשלת בריטניה חששה ב־1957 כי בריה"מ עומדת להשתלט על סוריה, חוסיין, מלך ירדן, יודח וירדן תיעלם מהמפה וישראל, יחד עם מדינות שכנות אחרות, יקחו חלק בחלוקתה מחדש.

אלה הם חלק מן הפרטים הכלולים במסמכים הסודיים שממשלת בריטניה התירה היום לפירסום, על פי חוק ההתיישנות, לאחר 30 שנה.

המסמכים חושפים גם את מלוא הטראומה והדרמה של המאבק הדיפלומטי בין ממשלת ישראל בהנהגת דוד בן גוריון וממשלות ארה"ב, בריטניה והאו"ם, על נקיטת אמצעים לנסיגה מעזה וסיני שנכבשו במלחמת סיני שנה קודם לכן.

סוכן של המודיעין הצבאי האיטלקי, ד"ר דה מארטיני, אישש את הידיעה הבריטית, כי סוריה הופכת לשלוחה סובייטית במקום מצרים. ד"ר דה מארטיני, שביקר בסוריה כסוכן חשאי, גילה כי בריה"מ העבירה כמויות גדולות של משלוחי נשק שהיו מיועדים למצרים – לנמלי סוריה. די היה במשלוחי נשק אלה כדי לצייד שני שליש מאוכלוסית סוריה. טכנאים סובייטים בנו שדות תעופה צבאיים עצומים.

לאחר המפלה במלחמת סיני חששה ממשלת בריטניה, בראשותו של מקמילן, כי ממשלת ירדן תרצה לבטל את ברית ההגנה שלה עם בריטניה.

משרד החוץ חשש כי ממשלת ירדן "חופרת לעצמה קבר". ממשלת בריטניה חששה כי "אין להתייחס להמשך קיומה של ירדן כמובן מאליו. מדינות שכנות, וישראל ביניהן, עשויות לחלק אותה ביניהן. ויתכן כי יהיה זה בחכמה להזהיר את ממשלת ישראל להמנע מלקחת חלק פעיל".

יש לציין כי שום אזהרה לא ניתנה לעיראק שלא להתערב. למעשה, ברור כי ממשלת בריטניה לא רק שלא היתה מתנגדת להשתלטות עיראקית על ירדן, אלא אף היתה שמחה אם המדינה היתה מתפוררת. פרשנות זו עולה ממשפט שנאמר בממשלת בריטניה: "אם שלמותה הטריטוריאלית של ירדן לא תישמר יהיה זה לטובתנו אם עיראק תנצל את ההזדמנות לחזק ולהרחיב את השפעתה באיזור".

חילופי דברים מרים היו בין ממשלות ישראל ובריטניה בשל איטיות הנסיגה הישראלית מעזה וסיני, כפי שתבע האו"ם.

דיפלומטים בריטיים בלונדון ותל־אביב אמרו לממשלת ישראל, כי אסור לה להעמיד שום תנאים. השגריר הבריטי בתל־אביב אמר לשר החוץ הישראלי, כי כל נסיון ישראלי להעמיד תנאים לנסיגה יחוסל מיד באו"ם. על ישראל להודיע כי תשלח ספינות לאילת ואם מצרים תסגור את המיצרים, דבר שלא היה סביר, אזי מצרים תיחשב לזו המפרה את השלום, כך טען השגריר, סיר ג'ק ניקולאס.

כאשר נפגש ניקולאס עם בן גוריון, היה המנהיג הישראלי נגד מינהל של האו"ם ברצועת עזה בו תמכה בריטניה וארה"ב הסתייגה. בן גוריון תיאר את הרעיון כמסוכן לישראל, משום שמינהל של האו"ם יעודד סדור ערבי. בעיני בן גוריון לא היה שום הסדר מעשי, פרט למינהל ישראלי, למרות שלא התנגד לסוג מסויים של פרקות. משרד החוץ בלונדון שקל גם את הרעיון של איזור מפורז בין ישראל למצרים.

עמדת בריטניה הותקפה בחריפות במעריב במאמר מערכת מה־2 בינואר 1957, תחת הכותרת "המחלה הערבית של האנגלים". מעריב ציין כי הבריטים עדיין סמכו על המדיניות הפרו־ערבית המסורתית, ונשענו על הקנה הרצוץ של מנהיג עיראק.

המאמר כולו, בתורגם לאנגלית, נשלח ללונדון בידי השגריר הבריטי, ומשם לרדיו בגדד, כדי שישודר שם, ככל הנראה מתוך כוונה להוכיח לערבים כי בריטניה אכן אוהדת אותם. בפגישה נוספת במשרד החוץ, עם סיר איוון קירקפאטריק, הבהיר שגריר ישראל בבריטניה, אליהו אילת, שישראל תפנה את עזה רק בתנאים שלה.

שידור הפוטבול קבע מתי יברך גורבאצ'וב את האמריקנים לשנת '88

זיקוקים בשמיים ורקדנית מפזזת ערב השנה החדשה בפקין, שם חגגו הסינים את תחילת שנת הדרקון ושנת התיירות. תצלום א.פ.

מאת עפרה ישועה־ליית
סופרת מעריב בוושינגטון

לחץ מרוכז של הבית הלבן הביא אתמול להסכמתן של שלוש מתוך ארבע רשתות הטלוויזיה האמריקניות הגדולות, לשדר את ברכת ראש השנה של מנהיג בריה"מ, מיכאל גורבאצ'וב, לאומה האמריקנית. זאת – כדי שהטלוויזיה הסובייטית תסכים לשדר את המסר המקביל של נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, לאזרחי בריה"מ.

האמריקנים והסובייטים ישדרו את הברכות היום ב־11 לפני הצהרים לפי שעון החוף המזרחי בארה"ב (שש אחה"צ בישראל), משום שאף אחת מהרשתות לא הסכימה להביא את הנאום המוקלט בווידאו של גורבאצ'וב, באורך חמש וחצי דקות, ב־12 בצהרים – שעה המוקדשת ב־1 בינואר למוסד מסורתי מקודש: שידור חי של המצעד השנתי של משחקי הפוטבול לחובבים.

ברחבי ארה"ב נערכו אתמול מיליונים לחגיגות השנה החדשה. בניו יורק יחגגו כמדי שנה עם ה"תפוח הגדול" – כדור ענק זוהר שמשקלו יותר ממאה קילוגרם, הנוחת ממרומי כיכר טיימס ההומה חוגגים. רוב ערי ארה"ב יספקו גם זיקוקין די־נור לחוגגים ברחובות, אולם הרוב הגדול של האזרחים יצפו בהם בטלוויזיה, בחיק המשפחה או במסיבות פרטיות. נוהג חדש בערים הגדולות: על מנת להמנע ככל האפשר ממכת תאונות הדרכים הקשות המתרחשות שנה בשנה בשל שכרותם של הנהגים בראש השנה, מציעות אגודות נגד שתיה הסעה חינם לנהגים המרגישים שהפריזו בטיפה המרה.

גרמניה המערבית ליהודים: מבקשים מחילה ממי שנפגע

משרד ההגנה התנצל על המאמר שפירסם קצין צבא, בו קבע כי המתת יהודים באמצעות גאזים היה 'נצחון לעקרונות הכלכלה'

גרמניה המערבית התנצלה בפני היהודים שם אתמול, לאחר שקצין צבא פירסם כתבה הטוענת כי הטבח ההמוני ביהודים, באמצעות גאזים, היה "נצחון לעקרונות הכלכלה".

משרד ההגנה מסר כי שר ההגנה, מאנפרד וורנר, ראה את הכתבה כבלתי נסבלת וכי העניין יחקר.

סגנית שר ההגנה, אגנס הורלאנד, הצהירה כי התנצלה על הכתבה בפני היינץ גאלינסקי, מראשי הקהילה היהודית הגדולה בגרמניה, המונה 28 אלף יהודים.

הורלאנד תיארה את קביעותיו של ריינהארט כ"טיפשיות וחסרות טעם".

"צמרמורת חולפת בי לנוכח ציטוטות בלתי מרוסנות זו", אמרה. "אני מתביישת בכותב ואני מבקש מחילה ממי שנפגע".

גאלינסקי, ראש הקהילה היהודית, אמר במכתב גלוי למשרד ההגנה, כי קביעותיו של ריינהארט היו לא רק חסרות טעם, אלא "ביזוי בוטה של זכר אלה שנרצחו ואות מדאיג לנימה בלתי דמוקרטית".

בקראו לוורנר "לנקוט בצעדים הדרושים", הזהיר גאלינסקי כי דמוקרטיה צעירה כמו גרמניה המערבית אינה יכולה להרשות לעצמה להחזיק צבא המושתת על מגמות אנטי־דמוקרטיות.

דובר משרד ההגנה אמר כי ריינהארט כתב את הכתבה מיוזמתו הפרטית. לדבריו, לא מדובר בביטאון רשמי של משרד ההגנה, והוא הוצא לאור בידי מו"ל פרטי. (רויטר)

הרצח ההמוני בארה"ב: הפעם 'רק' 7 בני משפחה

מאת עפרה ישועה־ליית
סופרת מעריב בוושינגטון

יומיים בלבד אחרי שנודע על הטבח ההמוני במשפחת סימונס בעיר רוסלוויל, שבמדינת ארקנסו, נקטלה משפחה שלמה אחרת בעיירה אלגונה שבאיווה: הפעם היה קציר הדמים "רק" שבעה אנשים, שאחד מהם ירה בעצמו, בתום הרצח המשפחתי.

המשטרה מניחה כי היה זה גבר בן 40, רוברט דריזמן, שירה בהוריו הזקנים ג'ון ואגנס דריזמן, וכן באחותו הבוגרת ובשלושת ילדיה, ולבסוף התאבד בירייה. איש מהנוכחים באירוע המשפחתי לא נותר בחיים. עדי שמיעה לירויות טענו שהן נמשכו כ־30 שניות בלבד.

בינתיים התברר שגם בעיירה קטנה בניו המפשייר, יצא אקדוחן בודד לבצע קטל חסר אבחנה: רפאל רודריגז, בן 38, התנכל לסתם אזרחים בין שתי ערים קטנות, נשואה ולונדונדרי. הוא הרג שלושה ופצע שניים באופן אנוש, לפני שנהרג בחילופי יריות עם השוטרים שהגיעו למקום.

פסיכולוגים שהוזעקו להסביר את "מגיפת" הרציחות ההמוניות, הציעו "התחושה של תסכול וזעם" כנימוק לפעולת הרוצחים.

דיילת נטלה ממעשנת סיגריה, נוסעים התנפלו וצעקו בוז

נוסעים קראו קריאות בוז, דחפו את הדיילות וצעקו במקהלה, בטיסת ט.ו.א. במהלך ויכוח אם מותר לנוסעת לעשן – סיפרו עדי ראיה בטיסה בתוך ארה"ב.

המהומה פרצה לאחר שדיילת נטלה סיגריה מבין אצבעותיה של נוסעת שסירבה להפסיק לעשן בטיסה. כ־15 נוסעים בטיסת החבילה מבוסטון ללוס אנג'לס החלו להפגין, כשאחדים תומכים בדיילת ואחרים בנוסעת.

הנוסעים ירדו מן המטוס בלוס אנג'לס כשהם צועקים "אל תטוסו עם ט.ו.א." ונפלו הישר לזרועות משטרת הנמל שהוזעקה כדי לחקור אותם.

"ט.ו.א. דוגלת מזה זמן במדיניות לפיה יש לכבד את הלא־מעשנים", אמר דובר החברה. "במקרה היו בטיסה הזו כה הרבה לא מעשנים, עד שתפסו גם את המקומות של המעשנים. כולם היו מודעים לבעיה עוד לפני שהחלה הטיסה". (א.פ. ורויטר)

בריה"מ ומצרים מחדשות את שיתוף הפעולה הצבאי

מאת שפי גבאי

בריה"מ ומצרים החליטו לחדש בהקדם את שיתוף הפעולה הצבאי ביניהן, בתחום רכישת אמצעי לחימה מתוחכמים, מוסרת סוכנות החדשות של האמירויות הערביות במפרץ הפרסי. בריה"מ אף הסכימה לספק למצרים נשק סובייטי משוכלל ביותר וחלקי חילוף חדשים לאמצעי הלחימה של ברית המועצות שבשימוש מצרים.

הידיעה המופיעה גם בעיתוני האופוזיציה במצרים, מספרת כי משלחת צבאית מצרית רמת דרג יצאה בימים אלה לבריה"מ כדי לחתום על ההסכמים.

'היה נפלא לראות את ראש הממשלה גאנדי קופץ למים בבגדיו להציל את הלוויתן'

ראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, קפץ לתוך מי הים, כדי לעזור לכוון גור־לוויתנים פצוע חזרה למים עמוקים, כך סיפרו אתמול עדי ראיה.

"היה זה מחזה נפלא לראות את ראש הממשלה שלנו קופץ ללאגונה בבגדיו, כאשר הבחין בלוויתן הפעוט הפצוע" אמר העד, האריהאר דוואראפ.

דוואראפ, עיתונאי, אמר כי המקרה קרה ביום רביעי בקווארטי, אי כ־300 מטרים דרומית להודו. גאנדי שהה שם בחופשה יחד עם אשתו האיטלקיה סוניה ושני ילדיהם.

"כולנו ראינו את המים הופכים לפתע אדומים. מר גאנדי נעצר, הביט סביבו וקפץ לתוך המים" סיפר סוואראפ.

הסיבה לפציעת הלוויתן אינה ידועה, אך יתכן והתחכך בריף אלמוגים.

דוואראפ מסר כי חמישה משומרי ראשו של גאנדי, חמושים בנשק, קפצו בעקבות ראש הממשלה לתוך הלאגונה.

דוואראפ, שסיפר את הסיפור לאחר שחזר לניו־דלהי, אמר כי גאנדי ביקש מאחד משומרי הראש להשיג חבל. הוא (גאנדי) קשר את הלוויתן בחבל ובעדינות משך אותו חזרה לתוך הים", אמר דוואראפ.

לדבריו הצטרפו גם תושבים מקומיים למבצע החילוץ והריעו לגאנדי. (א.פ.)

תחזית '88 לערבים: סוריה לא תילחם, קדאפי יסע לארה"ב

האסטרולוגים הערביים אינם מאמינים כי 1988 תהיה שנת השלום במזה"ת, נוכח אירועים בינלאומיים חשובים יותר שיסיטו את התעניינות המעצמות מאירועי האזור.

אולם הם מנבאים כי סוריה עשויה לנתק את קשריה הדיפלומטיים עם אירן או להקפיא אותם, נוכח אילוצים כלכליים פנימיים שידחפו אותה לחזור אחרי מדינות ערב העשירות. שנת 1988 תהיה שנה של חיזוק כלכלתה של סוריה ולא שנת מלחמה עם ישראל.

סוריה לא תשלים עם מצרים כל עוד מאפשר המשטר המצרי נוכחות של שגרירות ישראלית בלב קהיר, אך יהיו ביקורים הדדיים בין שתי המדינות בהשפעת שליטי ערב האחרים. מצרים גם לא תבטל את חוזה השלום שלה עם ישראל אף כי יתעוררו משברים חמורים בין שתי המדינות.

האסטרולוגים הערבים טוענים כי בשנה זו ינסה אש"ף לעשות ויתורים רבים כלפי ישראל כדי להיעזר בדעת הקהל הבינלאומית. דעת קהל זו תחזק את אש"ף גם להקים ממשלה גולה, לקראת מאבקו הפוליטי נגד ישראל.

מעניין שהאסטרולוגים מנבאים כי שליט לוב, מועמר קדאפי, יערוך ביקור פתאומי בארה"ב, כדי להתפייס עם וושינגטון. ארה"ב תקבל אותו באהדה ותבטיח לו דרכי התנהגות.

שורת נבואות אלה נמסרו למעריב בחלקן בידי היומון אל־נהאר שבמזרח ירושלים.

שפי גבאי

ארגון „דור ההמשך למורשת השואה והגבורה"

מפגש חברים ותיקים וחדשים

יתקיים ביום חמישי, י"ז בטבת תשמ"ח 7.1.88, בשעה 19.30, ב"בית ראשונים", רח' ברנר 14, תל־אביב.

בתכנית:
- הקרנת סרט על בני ניצולי שואה בארה"ב.
- דיווח על פעולות הארגון.
- פעילות חטיבת בני ניצולי שואה מיוזן.
- הכנות לכנס הבינלאומי של בני ניצולים בדצמבר 1988.
- חלוקה לוועדות פעולה.

המעוניינים להצטרף לארגון וטרם נרשמו, מוזמנים למפגש ויוכלו להירשם במקום.

רחוב ברנר 14 תל־אביב 65246
טל. 03-281771

הופיע ונשלח למנויים גליון מס' 89 של "האומה"
רבעון בהוצאת המוסד ע"ש ז'בוטינסקי

דבר העורך: יוסף נדבה
דניאל פיינמן: תביעות בריטיות לישוב מחדש של ערבים פלשתינאים
ב. קריוקף: פלשתין לסוריה
זאב ז'בוטינסקי: תרבות ודימוקרטיה
דניאל דורון: "אנחנו הבודדים"
משה ומרים בגין: כסבור ששים שנה (פיסמן)
י. באבל: הפתק מן הסדרה "אגדות יהודיות" הם היו תשעה...
יוחנן ארנון: מן הסדרה: פגישות עם אצ"ג
שמשון רובינשטיין: רכישות קרקע בשנה האחרונה לשלטון העותמני בארץ־ישראל
ראובן קשאני: גלות עשרת השבטים
יוסף ברודסקי: ביתשלם יהודי (שיר)
לין פייספילד: החופשים (שיר)
חביב גוריון: אמנה (שיר)
צבת צבריון: וילנה – כ"ירושלים דליטא"
יעקב שביט: ז'בוטינסקי ויהדות פולין.

ביקורת ספרים
אפרים אבן: ארבעת הכרכים של מאמרי ז'בוטינסקי
שמשון זקס: פרימו לוי – האם זהו האדם?
יוסף קיסטר: תרומה חשובה למורשת הגבורה של האצ"ל
ד"ר נ.ד. פרנס: שרשי הגר בשיחתו של שלום כהן
הרצל ובלפור חקק: מסיחות וישוב ארץ־ישראל
קריאת בניין
מכתבי קוראים
ספרים שנתקבלו במערכת

הזמנות: ת.ד. 21174 תל־אביב, 61211.
מחיר הגליון 6 ש"ח. מנוי שנתי 15 ש"ח (כולל מע"מ)

ספרית מעריב

תמונות יפואיות

מאת: מנחם תלמי
ציורים: שמוליק כץ

כתובה של ספרים, תקנה לילדים שלך. אולי מקלקל לקרוא ספרים, אבל מבטיח שכל בראש של הבנאות.

בקש שר העם בחנויות והספריות מעריב
ת"א, דרך פ"ת 2
חיפה, קריית...
באר־שבע...

לרבקה ואבנר ארליך

ברכות חמות ליום נישואיכם ה־50 !!

מאחלים:
הילדים והנכדים

פרס 75 ש"ח
למי שמוחזיר
כלבה־גורה שחורה
העונה לשם "לבה"
שאבדה בפתח־תקוה ביום ראשון 27.12.87. להודיע לטלפון 03-9340150, 03-911625

כתיבה במכונה בבי"ס למסחר "דימון"
תל־אביב, רח' דיזנגוף 85

משפחת עבדו מנצרת

מודה לצוות הרופאים, האחיות והאחים ולכל עובדי חדר טיפול נמרץ בבית חולים "העמק" בעפולה

על הטיפול הנאה והנמרץ שהוגש למנוח

עבדו סלים ז"ל

לאבא היקר,
ד"ר יעקב גיל
בהגיעך לגבורות עד 120

"לי עצה ותושיה
אני בינה לי גבורה"
(משלי)

מאחלים: רעיתך צפורה
בנך וכלתך
בנותיך וחתנך
נכדיך ונינך

טבת תשמ"ח

לברוך דווידוביץ'
סינט – הרצליה

ברכות לבביות
עם פרישתך לגימלאות

אשתך: אולגה
בנותיך: רחל ומירי וב"ב

לרגל שנת ה־25 למפעלנו
תתקיים בשך חודש, ישירות לצרכן

מכירת שמלות, חליפות, מכנסיים, חצאיות ומעילים.

בימים: ראשון, רביעי וחמישי מ־7.00–15.00.

"דוריס", אלנבי 47, תל־אביב

חן
נולד לנו במזל טוב

אח
לאורן, מיכל ודרור

בן
לורד ואריה ברש

נכד
לאהובה וצבי ברש
מושב בצרה

רבקה ושמעון ליניאל
חיפה

ד"ר חלי וד"ר שגיב בן־יקיר
מבשרים על הולדת בתם

כנרת

נכדה
לנדה ואהרן זיגלשיפר
למיכאלה ואפרים בן־יקיר

נינה
למרים יורישיץ
לשושנה ריבק

בי"ח בילינסון
30.12.87

ל־אביב בס
אבל פחות

עם כס

מבוטל

עברנו

תל־אביב בסילווסטר: שלל ארועים אבל פחות צפוף משנים קודמות

מאת אידית רותם

תל־אביב, כמו תמיד, קידמה את פני השנה החדשה בשלל אירועים ומסיבות. חגיגות למיניהן נערכו ברוב בתי־המלון, המועדונים, הפאבים והמסעדות שברחבי העיר. שמחה גדולה, כך נראה, לא היתה בשום מקום. תנועת כלי־הרכב, בניגוד לשנים קודמות, לא היתה צפופה יותר מאשר בסופם שעת עומס יומיומית. מועדוני הלילה ביפו, היו מלאים, אבל לא מפוצצים. את פקק התנועה הגדול שנוצר ברחוב יפת לקראת חצות, שיחררו מהר מאד השוטרים שהגיעו למקום. נראה היה שהפקק הזה נוצר שם, בעיקר בגלל סידורי החניה החדשים ולאו דווקא עקב עומס המבלים.

למועדון הלילה מבמבר, למשל, הגיעו עד חצות רק כ־600 איש. "זה חלש לעומת שנים קודמות", התלונן השומר שעל הפתח. בחמאם הסמוך, חגגה הספרית ליזה בביוף את נישואי בתה הבכורה, אודית ואת גירושיה שלה מהצייר שמעון אבישר. בין החוגגים איתה: שרי צוריאל, בני אמדורסקי, מרים גבריאלי, הדוגמנית שלומית אמיר, האופנאי עודד פרוביזור, האופנאית אביבה פיבקו ובעלה הארכיטקט אילן פיבקו. בכפר־שמריהו, היתה המסיבה של יהודית גוטפריד מגושקס, והמסיבה של האופנאי עודד גרא. האירוע הכי צפוף בעיר היה כנראה בסטודיו של צלם האופנה מנחם עוז, שם נדחסו המוני צעירים ויפים. עולם האופנה הישראלי, העדיף להתנשק במסיבות פרטיות.

חגיגת סילווסטר אמש בנוסח החמאם: האופנאי עודד פרוביזור והדוגמנית שלומית אמיר צילום: צביקה ישראלי

במלון הילטון, נערך "נשף הדיפלומטים" המסורתי, אשר בשנים האחרונות משתתפים בו מעט מאד דיפלומטים. את האולם המקושט לתפארת, איישו כ־450 חוגגים. ביניהם, יפה ירקוני, שמיהרה להופעה והרופאה ומלכת היופי לשעבר לימור שדיג. כל אחד שילם 85 דולר. תוכנית הערב כללה ארוחה חגיגית, ריקודים, ומאות בלונים כחולים ולבנים שריחפו בחצות הליל מעל ראשי המתנשקים.

שנה טובה 1988.

חג שמח עם כוס שמפניה

מאת מיכל קפרא

שעתיים בדיוק לפני האישור הבינלאומי הרשמי המתיר מגע לשון בלשון, או שפה בשפה, או חניכים בחניכיים – תלוי בעצמת סיום השנה החדשה – החליטה הטלוויזיה הממלכתית להקרין סידרה חדשה – מלחמת וייטנאם. בחוץ קור כלבים. בסלון מול התנור אפשר לראות חיים אין כסף רצח. לאט לאט. קודם בעיסות קלות, אחר כך כבר לא קלות כל כך, ובסוף חניקה.

במלון דן פנורמה מקבלים שמפניה וגולש בחצות. במלון דן תל־אביב מרק בצל ושמפניה. ובמלון אחר של הרשת החוגגת הזו, מובטח למוזמנים ליהנות מפסטיבל סנדוויצים. פסטיבל של נקניק, גבינה, מיונז, ביצים, וגם פטרוזיליה – בטוח שיש.

אז מתלבשים יפה ויוצאים החוצה לראות איך עם ישראל מחזיק כוס שמפניה ביד, איזו אלגנטיות. גם אחרי שמפניה ביד. כולם יושבים יפה וחוגגים לפי הוראות במודעות.

ויש גם בינגו. ולמוכרי הגרעינים משעמם, כי אף אחד לא אוכל פיצוחים בסילבסטר. ויש ריקודים. וירדנה ארזי וחיים משה. נפלטות גבינות. וצרחות גם. מיקום מדוייק – רחוב הירקון. באמצע.

חוגג א': תזוז, תזוז, אתה לא רואה שתכרתי שהמכונית הזו תצא.

חוגג ב': אה, זו חניה של אבא שלך?

חוגג א': תזוז, או שאני מכסח למכונית שלך את הצורה.

חוגג ב': יאללה, יאללה, יאללה.

חג שמח.

רבי החובלים הנוצרים בנמל אשדוד קיבלו זרי פרחים וממתקים

מאת עזרא ינוב

כל אחד מ־15 הרבי־חובלים של האניות הנוצריות שהמתינו ביממה האחרונה בנמל אשדוד וליל הסילווסטר עבר עליהם בנמל הישראלי, קיבל זר פרחים, חבילת דברי מתיקה ותשורות.

יוצאים מכלל זה היו 5 רבי־חובלים ישראלים ו־3 מוסלמים המשרתים באניות תורכיות, שהחמיצו את חבילות המתיקה והתשורות. את הפרחים והתשורות חילק אמש חיים שושן, איש יחסי הציבור של מינהלת נמל אשדוד כמנהגו מזה שנים רבות.

"ידעתי כי את ליל הסילווסטר אבלה בישראל לכן הבאתי איתי את אשתי גונדה", אמר רב־החובל הורסט מסלק, בן 48, מגרמניה שהתרגש כאשר באו לתאו עם התשורות הרבות לברכו לחג הסילווסטר.

"כבר 4 שנים אני פוקד את נמלי ישראל באניה "רבנה" מהאמבורג, העושה את הקו כל 4 שבועות בין סקנדינביה לארצכם. לא פגשתי נמלים רבים שבחג הסילווסטר יודעים כך להפתיע אותנו עם פרחים ותשורות".

הזוג מסלק הותירו בגרמניה את שני ילדיהם שיחגגו את החג בנפרד. נציגי מינהלת נמל אשדוד עסקו במשך כל יום אתמול במלאכה היפה ורבת לתודות מרבי החובלים הנוצריים.

ילד בן 5 מת בטביעה במאגר מים באשדוד

אשר עבדיין, ילד בן 5 וחצי, טבע ומת בתוך שלולית מים גדולה בדרום מזרח אשדוד, לאחר ששיחק על גבו של דוד שמש שהיה שקוע במים והחליק לתוך המים העכורים.

משטרת אשדוד חוקרת את נסיבות המוות. עיריית אשדוד בודקת אפשרות לסתימה מהירה של השלולית. מפקד משטרת אשדוד, סגן־ניצב יואל ברמן, מסר שהודעה על היעדרות הילד נמסרה ע"י אמו, שהין עבדיין, בשעה 5 וחצי. לאחר חיפושים סביב ביתו, גוייסו כ־60 שוטרים, אנשי משמר־הגבול וחיילים מהאזור שפתחו בסריקות בכל הרובע. סמוך לשעה 8 וחצי בערב, הבחינו הסורקים בדוד השקוע במימי השלולית. גשש יהד אל מיקווה המים ששומקו כמה עשרות סנטימטרים, וכאשר הזיז את דוד השמש, גילה תחתיו את גופת הילד ללא רוח חיים. הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית. במשפחת עבדיין אב ובן שאינם בקו הבריאות.

חקירה העלתה כי ילדי השכונה הסמוכה נהגו לשחק בשלולית ואף נהגו "לשוט" בה על גבי חפצים שונים. השלולית מתמלאת מים מדי שטפונות.

"אנו נגדר את מיקווה המים", הבטיח בחצות הלילה אורי מור־יוסף, סגן ראש עיריית אשדוד, כאשר שמע על המקרה של טביעת הילד בבריכת השטפונות.

לגבי השלולית שעומקה כחצי מטר, נמסר שבריכה זו, שאורכה כמה עשרות מטרים, משמשת לניקוז מי שטפונות מהכביש. בעבר גודרה בריכת השטפונות, אך היא נפרצה ומחייבת גידור מחדש. עזרא ינוב

אש"ף מוכן לדון על תוכנית של אריה הס, חבר מרכז העבודה

ראשי אש"ף מוכנים לדון עם נציגים ממפלגת העבודה על הסדר שלום ישראלי־פלשתינאי על בסיס אופציית הקונפדרציה. על כך מסרה אישיות פלשתינאית ידועה שם בטלפון מיוחד מפריז לאריה הס, יו"ר קבוצת הקונפדרציה במפלגת העבודה.

לדברי הס, בסיפה ויוזכה שאופציית הקונפדרציה הירדנית־ישראלית־פלשתינית זוכה לתמיכה רחבה במפלגת העבודה ובקרב הפלשתינאים הוא לא יהסס לפנות ליועץ המשפטי ולראשי מפלגתו בבקשה לאפשר לו להיפגש עם ראשי אש"ף.

הס הכחיש אמש את טענתו של יאסר ערפאת כאילו שיגר אליו מכתב. הס, בן 41, נשוי ואב לשניים, תושב ירושלים, אמר אמש למעריב כי מעולם לא כתב שורה אחת במכתב אישי לערפאת. מאידך ציין כי הוא מפרסם תכופות בעיתוני מזרח־ירושלים מכתבים גלויים למלך חוסיין, לראשי אש"ף וגורמים אחרים, ובהם הוא פורש את תוכניתו. "אולי ערפאת מתכוון לאחד המכתבים האלה". מנחם רהט

פרס החליף את "יהודה ושומרון" ב"גדה המערבית"

"אני משוכנע שיהודיו נוכל למצוא חלופות שונות להניע את תהליך השלום בשבועות הקרובים," כך כתב אתמול שר החוץ, שמעון פרס, באיגרת לעמיתו המצרי עיצמת עבד אל־מגיד. פרס כתב עוד כי לאחר שנרגעו הרוחות והפרות הגיראטות המזמנות על מה שקרה בשטחים "יש להקדיש את מירב המאמצים לקידום פעיל של שלום כולל".

האיגרת נמסרה לידיו של השגריר המצרי בישראל מוחמד בסיוני, בתשובה לאיגרת ששיגר באמצע השבוע מגיד לפרס. בנוסח האנגלי של איגרתו לשר החוץ המצרי משתמש שמעון פרס במונח "הגדה המערבית", ולא ב"יהודה ושומרון", כפי שנהוג היה במסמכים רשמיים בעשור האחרון. כזכור המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, הינחה את כותבי מסמכי ההסברה של המשרד לציין את שני המונחים, אולם הפעם מוזכרת רק "הגדה המערבית". רפאל מן

המשטרה הצליחה להשתלט על השודד עם רובה הצעצוע

צעיר חמוש ברובה צעצוע ובסכין, פרץ אמש למשרדי הספרדוטו ברחוב הראשי של נצרת ודרש מהקופאי למסור לו את הכסף שהצטבר מפדיון יום אתמול, היום האחרון למסירת הטפסים.

במקום היו מספר לקוחות. השודד נעל את דלת החנות והסתגר עם כל הנוכחים בתוכה. אנשי משטרת נצרת שהוזעקו פרצו בכוח את הדלת והשתלטו על השודד, תושב כפר כנה השכן, בן 22, בלא שגילה התנגדות. אז הובהר שרובה הקלשניקוב שבו איים על האנשים שהיו בחנות – היה עשוי מפלסטיק. מאיר הראובני

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

קונצרט התזמורת הקאמרית הישראלית שנועד ליום א' 3.1.88 בהיכל התרבות ת"א

מבוטל

הכרטיסים בתוקף לקונצרט מיוחד שיתקיים ביום שלישי 19.1.88 בהיכל התרבות ת"א.

עמכם הסליחה

אדם
מכון אדם לאבחון ויעוץ במשאבי אנוש

עברנו

למשרדים חדשים ושפע טלפונים.
לתנאי אבחון וראיון משופרים.
לתחבורה ציבורית בשפע
ודרכי גישה קלות ברכב.
ליותר שקט, חניה – וקצת נוף.

תבואות הארץ 3, תל־אביב 69866
טל. 03-498805/6/7

אם את פניה בשנות ה־30. מודעה זו מכוונת אליך:
ממתין למסר ממך גרוש אקדמאי, 41, הופעה נאה, מעוניין לפתוח "דף חדש" אתך ולהקים משפחה עם ילדים
אם את – חמודה מאוד, נשית ומיוחדת, רומנטית האוהבת לקבל אהבה ופינוק, ויודעת גם להעניק; אז קדימה – התגברי על ההיסוסים ושבי לכתוב לת.ד. (פרטים) 4333 ת"א 61042 עבור "רוני".

משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות ואמנות
"שרשים" – מרכז לימודים יהודיים "בית המדרש הפתוח". מוסד "ון־ליר"

"הלכה ומדינה ביהדות ובאסלאם"

★ פתיחה: 17.00
"מעמד ההלכה בחקיקה הממלכתית"
יו"ר – עו"ד יעקב רבין
יהדות – פרופ' אליאב שוחטמן
אסלאם – פרופ' שמעון שמיר
– הפסקת קפה וכיבוד קל
"דינא דמלכותא בבית הדין הדתי"
יו"ר – ד"ר צובתי אבו־גוש
יהדות – פרופ' שמואל שילה
אסלאם – השופט חג' יחיא
"מדינת הלכה בימינו"
יו"ר – פרופ' נחמיה לב־ציון
יהדות – הרב נפתלי רוטנברג
מגיב – פרופ' אלעזר שבייד
אסלאם – פרופ' אהרן ליש
★ מקום: מכון "ון ליר", כיכר אלברט איינשטיין, ירושלים
★ מועד: יום ב', 4.1.88

תודתנו לחברה המזרחית הישראלית על עזרתה ויוזמתה

נפתחה ההרשמה לסמינר "פולין", שייערך בתאריך 21–23 בינואר 1988, במלון "סיטי" ת"א
מרצים ומשתתפים: פרופ' שמואל אטינגר, פרופ' עמנואל אטקס, ד"ר ישראל ברטל, פרופ' ישראל גוטמן, ד"ר זאב גריס, ד"ר דוד וינפלד, ד"ר מרדכי פכטר, מר אלחנן ריינר, פרופ' חנא שמרוק.

אוניברסיטת תל־אביב
מרכז דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה
בחסות האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
ועידה בינלאומית בנושא:
המהפכה באיראן והשפעותיה בעולם המוסלמי

יום שני, 4 בינואר
15.30–14.00
השאיפה האיראנית להגמוניה אזורית: היסודות האידיאולוגיים
יו"ר: איתמר רבינוביץ
מרצים: רוג'ר סייבורי, דוד מנשרי
18.00–16.00
"יצוא המהפכה": האידיאולוגיה במבחן המעשה
יו"ר: גד גילבר
מרצים: פרהד קאזמי, סוזר צ'לקובסקי
יום שלישי, 5 בינואר
10.30–09.00
בצל מוסקווה: המהפכה האסלאמית בעיני המוסלמים בברית"מ ובאפגאניסתאן
יו"ר: יעקב רואי
מרצים: הלן קארר־דאנקוס, זלאמי חאלילזאד
12.30–11.00
אתגר לחילוניות: התגובה התורכית
יו"ר: אריה שמואלביץ
מרצים: ארגון אוזבודון, בינאז טופראק
17.00–15.00
במבחן באמנויות סותרות: השפעת איראן במפרץ הפרסי
יו"ר: אהרן יריב
מרצים: שהראם צ'ובין, אמציה ברעם, יעקב גולדברג
יום רביעי, 6 בינואר
10.30–09.00
יחסים מחודשים: הברית האיראנית עם סוריה ולוב
יו"ר: יאיר עברון
מרצים: יוסף אולמרט, חיים שקד ויהודית רונן
12.30–11.00
איראן והמהומה השיעית: לבנון ועיראק
יו"ר: משה גיל
מרצים: מרטין קרמר, רוהאן ת'אלר
17.00–15.00
המהפכה באיראן והמהפכה הסונית־ערבית
יו"ר: שמעון שמיר
מרצים: הרגר אגרוס, ג' האנסן, אלי רכס.
דיוני הועידה יתקיימו, בשפה האנגלית, בחדר 496 בבנין גילמן, קרית האוניברסיטה ברמת־אביב. תוכנית מפורטת ניתן לקבל במשרד המרכז, חדר 419 בבנין גילמן.

הודעה חשובה לרוכשי תנורי חימום בגז של אלקטרה

בחלק מתנורי החימום בגז
שנת ייצור '87 בלבד,
בסדרה ממספר 374737 ועד 384144,
נתגלה פגם ייצור.
(מס' הסדרה נמצא בגב התנור על גבי תוית היצרן).

רוכשי תנורים אלה מתבקשים להביאם לבדיקה אל מרכז השרות של אלקטרה באזור מגוריהם.

את תנורי החימום ניתן לבדוק במרכזי השרות הבאים, בימים א'-ה' בשעות 08.00-16.45 ובת"א עד 19.00:

תל־אביב – רח' ספיר 1 אזור התעשיה החדש ראשל"צ, בבניין השרות.
ירושלים – רח' האומן 13, תלפיות, טל' 02-718910.
חיפה – רח' ש. רוזוב, צ'ק־פוסט, טל' 04-727584.
באר־שבע – רח' יהושע צורף, אזור התעשיה, שכונה ג', טל' 057-74960.
אילת – אזור התעשיה החדש, טל' 059-78118.

אלקטרה לשרותכם!
אלקטרה – הנוחות שלך־האתגר שלנו

יורי אורלוב מבקר בישראל: 430 ממתנגדי המשטר הסובייטי כלואים

מאת רפאל מן

430 ממתנגדי המשטר הסובייטי, יהודים ובני דתות נרדפות אחרות, מוחזקים עדיין בבתי־כלא, בבתי־חולים לחולי נפש או בגלות בברית־המועצות. כך מסר בשיחה עם כתבים בירושלים יורי אורלוב, פעיל התנועה לזכויות האדם בבריה"מ, שיצא למערב ב־1986 לאחר 9 שנות מאסר וגלות.

אורלוב, שהגיע ארצה כאורח הליגה נגד השמצה של בני־ברית, ביוזמת ידידו נתן שרנסקי, אמר כי תהיה זו טעות להפריד בין המאמצים ליציאת היהודים הסובייטים לבין המאבק הכולל למען זכויות אדם בבריה"מ. המערכה בשני התחומים אלה חייבת להיות משולבת.

לדעת אורלוב המאבק צריך להיות לא רק למען יציאת יהודים אלא גם להבטחת זכויותיהם של הנשארים שם.

"קשרים פוליטיים בין בריה"מ לישראל, יכולים רק לסייע למאבק למען זכויות האדם והיהודים", אמר.

על מנהיגה הנוכחי של בריה"מ, אמר כי הוא מייצג "דור חדש של אנשי ק.ג.ב.", שפעולתם מתאפיינת תחילה בסגנון רך ומתקשחות לאחר מכן.

אורלוב הקים בשנת 1976 את "קבוצת המעקב אחרי הסכמי הלסינקי" יחד עם שרנסקי. הוא נעצר ב־1977 ונדון ל־7 שנות עבודת פרך ו־5 שנות גלות, אך שוחרר במפתיע ערב פיסגת רייגן־גורבצ'וב באוקטובר 1986.

במהלך ביקורו בישראל נשא אורלוב הרצאה באוניברסיטה העברית על זכויות אדם ופוליטיקה בינלאומית. הוא ייפגש עם הנשיא הרצוג ויסייר בארץ.

יורי אורלוב אתמול: לא רק מאבק לעליה צילום: סקופ־80

ציפורי ינסה לחזור לכנסת

לא נענה לפניות לרוץ לראשות עיריית פתח־תקווה

מאת מנחם רהט

יו"ר הביטוח הלאומי, השר לשעבר מרדכי ציפורי, דחה אמש שוב את הצעת מזכירות תנועת החרות, להציבו כמועמד הליכוד לראשות עיריית פתח־תקווה, מול ראש העיריה ומועמד מפלגת העבודה דב תבורי.

מזכירות חרות עסקה אתמול בשאלת איוש המועמדים לראשות הערים הגדולות. בין היתר דובר על התמודדותו של אלוף (מיל.) יהושע שגיא, ראש אמ"ן לשעבר, על ראשות עיריית בת־ים; עו"ד משה רום על ראשות עיריית חולון, יצחק רגר בבאר־שבע, עו"ד מירון או לחילופין ניצב (בדימוס) צבי בר לשעבר קצין אג"ם במשטרה – לעיריית רמת־גן, ומוטק'ה ציפורי בפתח־תקווה.

אמש אמר ציפורי למעריב כי הוא מקווה לחזור לסיעת הליכוד בכנסת. ציפורי ציין כי הוא אמנם יליד פתח־תקווה, אך לפני שנתיים וחצי עבר להתגורר בכרמי־יוסף, והוא רואה את ביתו שם.

אברהם שריר: אין סיבה שישראלים ייצאו לחו"ל

שר התיירות והמשפטים אברהם שריר פתח אתמול באתר החרמון המושלג, את עונת התיירות החורף בישראל. "לא רק שאין סיבה שישראלים ייצאו לאתרי סקי בחו"ל, לדעתי, יכולים תיירים מחו"ל לבוא לחרמון לחופשות סקי", סיכם השר שריר. כתב: יהודה גורן, צילום: ישראל סאן

אוכלוסיית ישראל - 4,404,000 נפש; 82 אחוז יהודים

בפרוס שנת 1988 נאמדת האוכלוסיה בישראל ב־4,404,000 נפש, מהם 3,611,000 יהודים (82.0%), 615,000 מוסלמים (14.0%), כ־102,000 נוצרים (2.3%) ו־75,000 דרוזים ואחרים (1.7%). על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

האוכלוסיה בישראל בשנת 1987 גדלה ב־72,000 נפש שהם כ־1.7%. האוכלוסיה היהודית גדלה בשנה האחרונה ב־50,000 נפש (כ־1.4%). בשנת 1986 היה גידול האוכלוסיה בישראל כ־1.6% וגידול האוכלוסיה היהודית 1.3%. מספר הלידות ב־1987 נאמד ב־98,000 לערך לעומת 99,300 ב־1986. ב־1987 נרשמה עליה במספר העולים – 13,000 נפש בקירוב לעומת 9,500 עולים בשנת 1986.

בג"ץ אוסר לכנס את הגוף הבוחר רב ראשי בתל־אביב

בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי וצו ביניים נגד שלמה להט, ראש עיריית תל־אביב ומועצת העיריה, בנושא בחירת הרב הראשי בת"א.

בדיון בעתירתו של עו"ד אברהם פורז, נציג שינוי במועצת העיריה נגד החלטת המועצה שלא לשתף נשים בגוף הבוחר, הוציא בג"ץ צו ביניים המורה לראש העיריה שלמה להט לנמק מדוע לא יבטל את החלטת המועצה ואסר על כינוס הגוף הבוחר עד להחלטת בג"ץ.

שוה פרידמן

מובארך: אם יש לשמיר משהו חדש למען השלום - אני מוכן לפגוש אותו

ח"כ דרוואשה דיווח לשמיר על שיחתו עם נשיא מצרים שהבהיר כי בשלב זה אינו מוכן לפגוש אף נציג ישראלי רשמי

מאת רפאל מן

"אם יש לשמיר משהו חדש למען השלום – אני מוכן לפגוש אותו", אמר נשיא מצרים חוסני מובארך לח"כ עבד אל־והאב דרוואשה. שמסר אתמול על כך לראש הממשלה יצחק שמיר, כאשר דיווח לו על השיחה שקיים עם נשיא מצרים.

בלשכת ראש הממשלה הגיבו, כי אם כוונתו של מובארך להסכמה ישראלית לסטות מהסכמי קמפ דייוויד, שמיר מתכוון לדבוק בו.

דרוואשה מסר, כי התרשם משיחתו עם מובארך וממגעים עם גורמים אחרים במצרים, שהנשיא נמצא "במצב רגיש", אך אין הוא רוצה לנתק את היחסים עם ישראל. מובארך אמר לח"כ דרוואשה כי בשלב זה אינו מוכן לפגוש אף נציג רשמי מישראל.

כאשר אמר דרוואשה כי ראש הממשלה שמיר ודאי מבקש לפעול למען השלום, השיב מובארך: אינני נכנס לעניינים הפנימיים שבין המערך לליכוד, אך אהיה מוכן לפגוש את שמיר אם יש לו משהו חדש למען השלום.

דרוואשה אמר כי התרשם ששגריר ישראל חש שלא בנוח במצרים. שמיר השיב כי אילו גילו המצרים כלפי ששון, מחצית מן הפתיחות שמגלים הישראלים כלפי השגריר בסיוני – היה מצבו של השגריר הישראלי שפיר לאין ערוך.

הנשיא לתיאטרון חיפה: פרסמו הבהרה שאיני נותן חסות ל"סינדרום ירושלים"

הבמאי ומעצבת התלבושות בודקים אפשרות להחליף את מדי צה"ל של השחקן היורה באשה הרה - בלבוש אחר

מאת ראובן בן־צבי

מזכיר של נשיא המדינה, עמי גלוסקא, שיגר אתמול מכתב אל מנכ"ל תיאטרון חיפה, נועם סמל, בו הוא מבקש מהתיאטרון לפרסם הודעת תיקון בדבר השתתפות הנשיא בהצגת הבכורה החגיגית של המחזה סינדרום ירושלים, הפותח את חגיגות המחזה המקורי לרגל 40 שנות המדינה.

מזכיר הנשיא אמר אתמול, כי לפני כמה ימים הגיע לבית הנשיא חוזר מחודש נובמבר, שהפיץ התיאטרון העירוני של חיפה, בחתימת המנכ"ל נועם סמל, בו הוא מודיע על ההצגה שנבחרה לפתוח את חגיגות המחזה המקורי, בהשתתפות ובחסות נשיא המדינה. "מאחר והנשיא לא אישר את השתתפותו ולא נתן חסות לאירוע, לא הבנו על סמך מה הופץ החוזר הזה".

מנכ"ל התיאטרון נועם סמל, אמר אתמול כי החוזר הופץ בעקבות הודעה שנתקבלה ממטה חגיגות הארבעים. נועם סמל, אמר כי יו"ר מטה החגיגות, יעקב אגמון, הודיע שבפתיחה הרשמית ישתתף נשיא המדינה ושתערך קבלת פנים לאחר ההצגה לנכבדים בהשתתפותו. סמל אמר, כי התאטרון יפרסם הבהרה בנדון.

אתמול נמסר כי במאי ההצגה גדליה בסר, יחד עם מעצבת התלבושות, עדנה סובול, בודקים אפשרות החלפת מדי צה"ל, בהם מופיע אחד השחקנים כשהוא יורה באשה הרה, בלבוש אחר.

עורכי העתונים בוחרים הערב את עתונאי השנה

מאת סופר מעריב

עורכי העתונים בוחרים הערב את עתונאי השנה בתכנית מאחורי החדשות בעריכת משה נסטלבאום ואברהם מרון, שתשודר ברשת ב' בשעה 17.00.

עורך מעריב, עידו דיסנצ'יק, בחר כעתונאי השנה את כל עתונאי רשות השידור ששביתתם המשובכת "לימדה את כל העתונאים בישראל שיעור קשה מאוד במה שהצבור חושב עלינו ועל עבודתנו". הסיפור העתונאי של השנה, לדעת עורך מעריב הוא התמוטטות הבורסות כשהסיפור המהותי של השנה הוא פגישת רייגן – גורבצ'וב.

עורך "ידיעות־אחרונות", דב יודקובסקי, בחר בדוד גרוסמן כעתונאי השנה על על ספרו הזמן הצהוב שהופיע בכותרת ראשית ואמר: "המאורעות בשבועות האחרונים הוכיחו שלסיפור היו כל התכונות המקצועיות החיוביות. הטענה היחידה שיש לי, היא שדעיון זה לא עלה במוחי".

עורך חדשות, יוסי קליין, בחר בעתונאי אמנון אברמוביץ ממעריב ש"הוכיח כי בעל טור יכול להיות גם עתונאי חוקר ובפרשת נפסו ידע להגן גם על אנשי השב"כ".

עורך הארץ, מתי גלן, בחר בכתב עתונו נחמיה שטרסלר.

עורכת דבר, חנה זמר, בחרה בכתב עתונה דני רובינשטיין.

מערכת מאחורי החדשות תבחר הערב את איש השנה שלה.

הרב ליכטנשטיין, המועמד של ח"כ הרב מנחם הכהן לראשות מפלגה דתית יונית: מקומי אינו איתו

מאת מנחם רהט

ח"כ מנחם הכהן (העבודה), שהודיע השבוע על יוזמתו להקמת מפלגה דתית יונית בחסות מפלגת העבודה, הבטיח לשר הדתות זבולון המר, כי יסתלק מיוזמה זו. אם המפד"ל "תיקח רוורס" מההקצנה המדינית.

"אינני שש להקים מפלגה חדשה", אמר אמש ח"כ הכהן, "גם אינני רוצה כלל לעמוד בראשה. המועמד שלי הוא הרב ד"ר אהרון ליכטנשטיין מישיבת אלון־שבות בגוש־עציון".

ח"כ הרב הכהן לא שוחח בנושא עם הרב ליכטנשטיין, המהנה מיוקרה אישית רבה מאוד בציבור הדתי כאחד מהוגיה המרכזיים. הרב ליכטנשטיין אמר אתמול למעריב כי אין לו כל כוונה לנטוש את עולם התורה לטובת הפוליטיקה, ואין הוא סבור שמקומו במפלגה יונית שתהיה בת חסותה של מפלגת העבודה.

הרב ליכטנשטיין הדגיש שגם אם תוקם מפלגה דתית יונית עצמאית, אין בדעתו בשום אופן להתייצב בראשה.

מזכ"ל המפד"ל הרב יצחק לוי, אמר כי ח"כ הכהן עשה שירות גדול למפלגתו, בכך שהצהיר כי "במפלגת העבודה היום אין מקום לאדם דתי". לא מן הנמנע שפסוק זה ישמש את המפד"ל בתעמולת הבחירות שלה.

חרות: להתייחס לערביי ישראל בגישת המקל והגזר

מאת מנחם רהט

תנועת החרות סבורה כי יש להיטיב עם הגורמים המתונים במיגזר הערבי בישראל, ולהחמיר עם הגורמים הקיצוניים, בשיטת "המקל והגזר". עובדה זו נתגבשה אתמול בישיבת מזכירות תנועת החרות, בראשות יו"ר המזכירות משה ארנס, ובהשתתפות סגן השר הממונה על המיגזר הערבי רוני מילוא.

בישיבת המזכירות הושמעה ביקורת על התבטאותו של יו"ר הסיעה בכנסת חיים קופמן, שהציע להחזיר את הממשל הצבאי למיגזר הערבי. היו בדיון שהגדירו דברים אלה כהתבטאות אומללה. סגן השר רוני מילוא הציג את תכניתו וגילה כי בניגוד לדרושם שהשביתה של ערביי ישראל הקיפה את כל החוגים, שום יישוב דרוזי ורובם בדווי לא נטל בה חלק.

הופיע
גליון ינואר 1988
204 עמודים

כולל המוספים "גבר 87" ו"תפריט"

שנת 2000
מי יהיה ראש הממשלה?
מי יבלוט בתקשורת ובבידור?

משה ניסים ואילנה דיין, כך הם יראו

תחקיר "עולם האשה"
התא המשפחתי בשנת 2000

נשים בתקשורת
חנה זמר – דבר אחר

ראיונות חו"ל
בן השאה – הוא עוד ישוב

אופנה
שלוש פנים לענת דולב

במוסף **גבר 87**

ההומוסקסואלים בישראל
יציאה מהארון

המלך חוסיין
איש קטן גדול

גבר הולך לאיבוד
מחקר חדש על אי פוריות

יונידרס תעשיות בע"מ

הודעה על תיקון טעות בתשקיף החברה

בתשקיף החברה שפורסם ביום 28 בדצמבר 1987 נפלו טעויות סופר בביאור 19א לדו"חות הכספיים (עמוד ה־27) ובפרוט ההתחייבויות השוטפות בדו"ח הכספי המאוחד (עמוד ג־9), כמפורט להלן:

1. עמוד ה–27 – פרטי התאמת סכום הרווח (הפסד) הנומינלי מפעולות לפני מיסים על הכנסה לסכומו המותאם לתקופה של 9 החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 1986 הינם כדלקמן:

	צריך להיות	פורסם בטעות
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים על הכנסה – הסכום הנומינלי	492,608	370,750
נוסף (פחות) – התאמה אינפלציונית	(17,177)	169,802
	475,431	540,552
תיאום רווח (הפסד) שנים קודמות לשקלים של חודש יוני 1987	40,519	49,068
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים על הכנסה מותאם לשקל של חודש יוני 1987	515,950	589,620

2. עמוד ג–9 – בנתונים מאזניים תמציתיים ליום 30 ביוני 1987 ההתחייבויות השוטפות צריכות להיות בסכום של 3,142,318 ש"ח כפי שמופיע בתמצית התשקיף (עמ' ב') ולא בסכום של 2,364,267 כפי שהודפס בטעות בעמוד ג–9.

צרור ברכות

לרב **אשר הירש**

מזכ"ל האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת עם בחירתו ליו"ר הועד הפועל הציוני

הצלחת התנועה ליהדות מתקדמת בקונגרס הציוני, מעידה כאלף עדים על הידוק הקשר עם התנועה הציונית, בבניין העם והמדינה.

יישר כח!!!

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
היברו יוניון קולג' – מכון למדעי היהדות
"ארצנו" – איגוד ציונים רפורמיים
מר"ם – מועצת רבנים מתקדמים בישראל
האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת
איגוד הקהילות של היהדות הרפורמית בארה"ב

המכשירים "זוללי־החשמל" הופעלו בערב ומרכז חולון הואפל

איזורים רבים בחולון, כולל מרכז העיר, נותרו אמש בלא תאורת־רחוב וחלקם בלי חשמל כלל. הבעיות באספקת החשמל החלו עם ערב, כאשר תושבי־העיר החלו להפעיל מכשירי "זוללי־חשמל" ובמיוחד תנורים. קווי־החשמל העירוניים לא עמדו בעומס: התאורה כבתה, הרמזורים החלו להבהב ואירעו הפסקות חשמל רבות. באחד המרכולים במרכז־העיר הוצאו הלקוחות החוצה והוכנסו, כדי לאפשר להם לערוך קניות, רק בקבוצות קטנות – לאחר שאולתרה תאורת־חירום. עקב אי־פעלת הרמזורים נגרמו פקקי־תנועה גדולים.

ראש העירייה, חיים שרון, יצא למרכז־העיר ועמד מקרוב על הבעיות. תושבים רבים וסוחרים קבלו בפניו על הפגיעה הקשה בחיי המסחר, כתוצאה משיבושי־החשמל. פנייתו הדחופה של שרון לחברת החשמל, נענתה בהבטחה שהמצב בטיפול וכי כבר בשבוע הבא יוצב בחולון שנאי מתח (טרנספורמטור) מיוחד שימנע נפילות־מתח בעתיד.

בן כספית

'ליל הגילשונים': בקשה לבג"ץ לדחות הדיון בעניין הקמב"ץ המורד

פרקליטות המדינה מבקשת מבג"ץ לדחות בשבוע ימים את הדיון בעתירתו של קצין המבצעים של חטיבת הנח"ל, שהודח מצה"ל בעקבות המסקנות מ"ליל הגילשונים". קצין־המבצעים עופר בר־אליעזר עתר לפני כשבוע לבג"ץ וביקש למנוע את הדחתו מצה"ל. בג"צ קבע, כי הדיון בעניינו יתקיים ביום א' הקרוב. פרקליטות המדינה ביקשה לדחות את הדיון כדי להכין את תגובת המדינה. בהודעה שהוגשה אתמול לבג"ץ, נאמר, כי פרקליטו של העותר, הסניגור הצבאי הראשי, סא"ל מנחם פינקלשטיין, מסכים לדחיה. בעניינו של העותר עומד בתוקפו צו־ביניים האוסר על הדחתו מצה"ל, עד תום ההליכים המשפטיים בעתירה. (ע.)

תנ"ץ דן אוהד מתמנה סגן־מפקד המחוז הדרומי של משטרה

תת־ניצב דן אוהד

תת־ניצב דן אוהד (43), יתמנה ביום א' סגן־מפקד המחוז הדרומי של המשטרה, תחת פיקודו של ניצב רחמים קומפרט. מינויו של אוהד הוא במקומו של יוסף וסרמן ז"ל, שנפטר לפני כחודש ממחלה ממארת. ועדת המינויים של המטה הארצי החליטה למנות את אוהד לתפקיד. אוהד נולד בבאר שבע בלפדיה ושירת במשך 22 שנה במג"ב. תפקידיו האחרונים היו מפקד מג"ב בירושלים, מפקד מג"ב מרכז, מפקד בסיס הדרכה. תנ"ץ אוהד הוא בוגר קורס מ.פ. בצה"ל, קורס פו"ם של משטרת ישראל והמיכללה לביטחון־לאומי. הוא נשוי ואב לשניים.

הוא מצטרף בכך לשורה של קצינים בכירים שעברו ממשמר־הגבול ("המשטרה הירוקה") למדים הכחולים של המשטרה.

יוסי לוי

בג"ץ: ראיות משכנעות לקשר בין 'אל־ג'מאהיר' ל'החזית העממית'

בג"ץ דחה אתמול את העתירה שביקשה למנוע את סגירת השבועון "אל־ג'מאהיר". נשיא ביהמ"ש העליון, השופט מאיר שמגר, ציין בהחלטתו, כי כאשר מדובר בעיתון המוממן בידי אירגון טירור, אין לצנזורה כל מעמד בשאלת סגירתו, או אי־סגירתו של העתון.

בעל השבועון, עפיף סאלח קאסם, עתר לבג"ץ, באמצעות עורכי־הדין ש. קוהלי וע. מנסור, לאחר שרשיונו נשלל בידי הממונה על המחוז. נציג הפרקליטות, עו"ד מנחם מזוז, ציין בתשובה לעתירה, כי השבועון מתפרסם במימונו ובהכוונתו של אירגון הטירור "החזית העממית לשחרור פלשתין", הפועל בהנהגת ג'ורג' חבש.

השופט שמגר, קבע על־סמך החומר שהוצג בפני השופטים, כי "קיימות ראיות מהימנות ומשכנעות בעניין הקשר בין העותר לבין אירגון הטירור". טענה נוספת שהעותר העלה, לפיה פלש הממונה על המחוז לתחום אחריותו של הצנזור, נדחתה אף היא בידי השופטים. הנשיא שמגר קבע: "קיומה של הצנזורה לגבי תוכן הפירסומים אינו שולל כוחו של הממונה. זאת ועוד, כאשר המדובר בקשר עם אירגון־טרור ולא מבדיקה מראש של התוכן, אין גם מעמד כלשהו לצנזור".

להחלטה זו של נשיא בית המשפט העליון הצטרפו השופטים משה בייסקי ואליהו וינוגרד. על העותר הוטלו הוצאות בסך אלף ש"ח.

ברוך מאירי

שדדו נהג מונית והשאירו אותו בלי המפתחות - בסימטה חשוכה

שני שודדים ששדדו שלשום בלילה נהג־מונית חיפני, נאלצו להסתפק ב־55 שקלים, אך נטלו איתם מפתחות המונית והותירו את הנהג בסמטה חשוכה. סמוך לחצות הזמינו אלמונים מונית לרחוב עמל; סמטה בלא־מוצא, בקרית אליעזר. נהג המונית שהגיע למקום, גילה להדהמתו שני צעירים רעולי־פנים שאיימו עליו באקדח: "תן את הכסף". הוא נתן להם את שהיה ברשותו, 55 ש"ח. השניים ערכו חיפוש מהיר במונית ומיהרו להסתלק משם – עם מפתחות המכונית. זאת, כדי למנוע מקורבנם להזעיק עזרה במהירות. הנהג התלונן במשטרה ושוטרי מרחב חיפה פתחו במעצר אחד הנמלטים.

אמיר גילת

הבנק בטירה נשדד לפני חנוכת תחנת־המשטרה בכפר

היום אמורה להפתח בכפר טירה שבאזור המשולש תחנת־משטרה. אתמול ניצלו 3 רעולי־פנים את "ההזדמנות האחרונה" לפני שאנשי־החוק עוברים לשכונת קרובה מדי: הם פשטו על בנק־הפועלים בכפר ושדדו באיומי אקדחים 7,000 שקל. האלמונים הגיעו ב־8 בבוקר ב"טרנספורטר" אפור ופרצו לבנק. לאחר שפקידי הבנק המפוחדים מסרו להם את הכסף, נמלטו מהמקום כשהם יורים באוויר. כח גדול של שוטרים ממשטרת כ"ס הגיע למקום ופתח בסריקה. שוד זה הוא העשירי בשנה האחרונה באיזור המשולש. בנק לאומי מאבטח את סניפיו באזור, מאז החלו מעשי־השוד, בעזרת שומרים מזויינים.

[illegible]

חשוד בגניבה חתך ידו ואיים: עיזבו אותי - אדביק אתכם באיידס

"יש לי איידס, שלא תעיזו להתקרב אלי ולגעת בי. אני אדביק אתכם" זעק, מרדכי הדטו. האיש חתך את ידו איים "להדביק באיידס" וניסה להימלט. קצין־הבטחון של "בית אסיה" שאחז בו, לא התרגש מהאיומים והחזיקו עד בוא המשטרה. חוקר־המשטרה, מרדכי כרמלי, סיפר כי ביום ג' לפנות־ערב, נתפס הדטו בעת שגנב תיק ב"בית אסיה" בתל־אביב. הדטו בן ה־30, בעל עבר־פלילי עשיר, הודה אתמול בביהמ"ש בחשדות שיוחסו לו. החוקר טען, כי אם ישוחרר הוא עלול לחזור על מעשיו ולהמשיך לגנוב תיקים. השופטת חיה תפץ קיבלה את הטיעון והאריכה את מעצרו ב־7 ימים.

ברוך נאה

2 הרוגים ו־7 פצועים בתאונות־דרכים בכביש ירושלים־ת"א ובצומת גנות

שוטרים בודקים את האוטוביאנקי המרוסקת אחרי התאונה צילום יוסי זמיר

מאת יוסי לוי

בשתי תאונות־דרכים קטלניות נהרגו אתמול 2 אנשים ו־7 נפצעו. לפנות ערב נהרג בכביש ירושלים תל־אביב, בקילומטר ה־44 ליד המושב שואבה, אדם אחד שטרם זוהה וחמישה אנשים נפצעו, שלושה מהם קשה. בתאונה אחרת נהרג יהודה גרידי, בן 40, מראשון־לציון ושניים נפצעו קשה בכביש בית־דגן – יהוד, סמוך למחלף שפירים. הפצועים, ויצמן ודליה שלמה, בני 35 מאזור, הועברו לביה"ח אסף הרופא, ביחידות טיפול נמרץ.

התאונה הראשונה אירעה כאשר מכונית אוטוביאנקי שכורה, בצבע שחור, סטתה מדרכה ופגעה בפולקסוואגן פאסאט.

בין הנפגעים שלושה בני משפחה אחת מחיפה מנוסעי הפאסאט: חנוך תורן, בן 35, נפצע קשה ומאושפז בהדסה עין־כרם בירושלים; אשתו בל (36) נפצעה קל ומאושפזת בשערי־צדק בירושלים; בנם אביב תורן, בן 3, נפצע קל ומאושפז גם הוא בשערי־צדק. שני נוסעים מהאוטוביאנקי שנפצעו קשה, מאושפזים בהדסה עין־כרם, יצחק בצרניק בן 46 מרחובות ויאיר בוקאי, מרחוב מעגלי יבנה בירושלים.

הכביש נחסם לתנועה עד שהנפגעים פונו. ההרוג מנוסעי האוטוביאנקי טרם זוהה כי לא נמצאו עליו מסמכים מזהים.

בתאונה השניה היו מעורבים 2 כלי־רכב. אוטוביאנקי שבו נהרג יהודה גרידי התנגש בטנדר שבו נסעו בני־הזוג ויצמן. רכב שלישי שהגיע למקום התנגש בשניהם.

צעיר מכפר־קאסם חשוד בארגון ירי מסמרים על מכוניות בכביש חוצה־שומרון

מאת ברוך נאה

פרקליטות מחוז המרכז מבקשת לעצור עד תום ההליכים המשפטיים את עייאד בדיר, המואשם שהנהיג בשבוע שעבר את ההתפרעויות בכפר־קאסם ליד פתח־תקוה.

התובעים עו"ד אברהם פכטר ועו"ד אמנון זוסמן טוענים כי הוציא את הילדים הפורעים לרחובות, באיומים שאם לא יצאו יכה אותם. בתוצאה מהוראותיו ירו אנשיו מסמרים ממקלע מאולתר (רוגטקה) על המכוניות שנסעו על כביש חוצה שומרון. עוד טוענים הפרקליטים פכטר וזוסמן כי אנשיו של בדיר זרקו בקבוקי תבערה על מכוניות. עייאד בדיר, בן 23, מואשם ב"סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה". השופט אבן־ארי דחה את הדיון בבקשת הפרקליטות ל־7 בחודש זה.

נוסף על כך דחה השופט אבן־ארי לשבוע הבא את החלטתו בערעור שהגישו אתמול חמישה תושבי יפו, שנעצרו בפקודת בית משפט השלום עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

החמישה מואשמים בתקיפת שוטרים והפרת הסדר הציבורי "ביום השלום" ביפו. סניגורם, עו"ד אביגדור פלדמן, טוען בערעור כי העבירות אותן ביצעו אינן חמורות עד כדי כך שהן מחייבות מעצר עד תום ההליכים המשפטיים. עוד הוא טוען כי אין חשש שהם יחזרו על מעשיהם.

בית המשפט המחוזי הרשיע עתונאי בסחיטה ואיומים על קצין משטרה שסירב להיפגש עמו

מאת ברוך נאה ורואמה זיסקינד

שופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, הרשיעה אתמול את העתונאי משה ליכטמן בסחיטה באיומים מקצין משטרה בכיר, ביחידה לחקירות הונאה ובאיומים על קצין בכיר נוסף באותה יחידה. גזר דינו יינתן במועד אחר.

ליכטמן פירסם בסוף 1983 סידרת כתבות ותחקיר בירחון מוניטין שליליות על היחידה הארצית לחקירות הונאה, בראשה עמד אז בנימין זיגל. לאורך כל המשפט טען ליכטמן, כי קיימת פעולה משטרתית מאורגנת וזדונית נגדו, מכיוון שבמאמריו תקף את עבודת המשטרה. הוא גם טען, כי מה שהוגדר על ידי קציני המשטרה כ"סחיטה באיומים", היו דברים שאמר בתמימות, במסגרת הפרקטיקה העיתונאית המקובלת, כדבריו.

"גירסה זאת נדחית על ידי", קבעה השופטת והוסיפה, "עובדה היא, כי ההגנה לא יכלה להציג בפני בית המשפט עתונאי בעל רמה, אשר יעיד כי מי שמכנה את עצמו 'עיתונאי חוקר', רשאי על פי הפרקטיקה של מקצועו הרציני והמכובד, לפרוק מעצמו את עול מגבלות החוק".

בפרשה הראשונה הורשע ליכטמן בסחיטה באיומים מרב־פקד ראובן קובטס. השופטת אוסטרובסקי־כהן קיבלה את גירסת התביעה, לפיה איים על קובטס "כי אם לא תיפגש איתי, ישתמע מתוך המאמרים שאני עומד לכתוב ולפרסם, כי אתה הוא זה שמסרת לי את המידע".

בפרשה השניה הורשע ליכטמן באיומים על רב־פקד בועז גוטמן, כי אם לא יפגש איתו לשיחה, ללא אישור דובר המשטרה, "זה יזיק לך וזה ילכלך אותך".

בפסק הדין קבעה השופטת כי שיחותיו של ליכטמן עם שני הקצינים, גרמו להם תחושה של אי נוחות ודאגה, שמא צפויה פגיעה בשמם הטוב או בפרנסתם.

חלפנים ב"שוק השחור" מערימים על לקוחותיהם וגוזלים את כספם

חלפנים ב"שוק השחור" החיפני החלו להפעיל שיטות חדשות להערים על לקוחותיהם ולגזול את כספם. השבוע נפלו בפח מספר תמימים שהפסידו אלפי שקלים.

אחת השיטות: כאשר מגיע לקוח לביצוע עיסקה, יוזמים החלפנים, במתכוון, ויכוח על כשרותה, מחזירים את חבילת השטרות ללקוח ומפטירים לעברו: "לא רוצה, לא צריך". בינתיים הם הצליחו לשלוף מהחבילה מספר ניכר של שטרות, לשלשל אותם בכיסם ולהמלט.

שיטה נוספת: החלפנים חוטפים ממש את השטרות, תוך כדי ספירתם, מידי הלקוחות ומעלמים באותה הסמטאות.

אמיר גילת

ערבים תקפו פועל ערבי והרסו את המבנה שהקים בשביל יהודים

משטרת מחוז תל אביב מחפשת חמישה ערבים החשודים בהכאת פועל בנין ערבי ובהריסת המבנה שהקים בשביל יהודים.

אתמול בתשע וחצי בבוקר, עסק מוחמד אסף בן 23 מדיר עמר, בבניה באתר בניה של בית ברחוב הדרום 14 בסביון. לדברי עדותו במשטרה הופיעו חמישה ערבים והחלו להציק לו בגלל שהוא עובד בבניה ליהודים בעוד הם שובתים ממלאכה. לדבריו, החמישה קיללו אותו, היכוהו והרסו שלושה חלקי קירות אותם בנה קודם לכן.

ברוך נאה

בתי הזיקוק בחיפה נקנסו בסך 60,000 שקל בגלל זיהום האויר

קנס בסך 60,000 שקל, גזר אתמול נשיא בית משפט השלום בחיפה, רם סביר, על בתי הזיקוק, באשמת יצירת מיפגעים אקולוגיים הגורמים לזיהום האויר.

הקנס הוטל בעקבות "עיסקת טיעון" לפיה הסכימה התביעה לבטל האישומים נגד האישים המנהלים את בתי הזיקוק, שגם הם היו כלולים בכתב האישום.

נגד בתי הזיקוק ושלושת מנהליו – צבי זמיר, יו"ר מועצת המנהלים; משה בר־אילן, המנכ"ל ויצחק לדרפין, מנהל המיתקנים – הוגש כתב אישום, המייחס להם 13 אישומים פליליים של עבירות זיהום אויר.

דוד זוהר

מחשב המכס גילה חברות ש"חלבו" במרמה מיליון ש"ח החזרי מע"מ

נציגי מחלקת החקירות של המכס הביאו אתמול בפני שופט בחיפה בעלי שרשרת חברות לבניה, באזור הצפון, שהצליחו "לחלוב" במרמה כמיליון ש"ח החזרי מע"מ בתוך חודשים ספורים.

זאת אישר אתמול מנכ"ל המכס, מרדכי בוקעת, בפגישה עם כתבים בתל־אביב.

לדבריו מאפשרת המערכת הממוחשבת של המכס היום למנוע בעתיד נסיונות של הונאה מסוג זה. "המערכת החדשה מאפשרת להצליב מידע בזמן אמיתי ולאשר נכונות בקשות להחזרי מע"מ, בעוד המבקש עדיין יושב אצל גובה המכס", אמר.

עודד שורר

פולגת תעשיות בע"מ

הודעה לציבור

מר ישראל פולק, יו"ר מועצת המנהלים ומנכ"ל פולגת תעשיות בע"מ, ביקש להגיב על הפרסומים בכלי התקשורת בעניין העובדים בני המיעוטים בחברת פולגת כדי למנוע יצירת רושם מעוות.

העובדים בני המיעוטים מהווים כ־20% מכלל 6,000 עובדי פולגת. חלקם הארי הם עובדים מסורים העובדים שנים רבות בחברה ותרומתם לייצור ולייצוא של החברה, כשמרכיב היצוא הינו כ־100 מליון דולר לשנה, הינה חשובה ביותר.

מר ישראל פולק והנהלת פולגת מביעים את אמונם המלא בעובדים בני המיעוטים בחברה ובתרומתם לחברה ומוחים בתוקף הדבקת רבב לקבוצה שלמה בגלל מעשים המיוחסים ליחידים.

הבקשה להתיר הבאת עובדים מפורטוגל נועדה לעזור לחברת פולגת לפתור בעיות כח אדם ולהגברת היצוא ולא לשם החלפת העובדים המסורים מבני המיעוטים.

אוניברסיטת בר־אילן

בית־הספר לחינוך
הקתדרא לחקר ההשתנות האנושית ע"ש א.ל. מצ'אדו
המכון למחקר הדסה־ויצו־קנדה
הקליניקה הפרדיגמטית ע"ש הסברו
ירושלים

מתכבדים להזמינכם לערב עיון בנושא:
גישה פעילה משנה בטיפול בילד החריג — דרכי התערבות לקידום ילדים עם תסמונת דאון

ברכות:
פרופ' א. קובבסקי — דיקאן הפקולטה למדעי החברה
ד"ר ח. גזיאל — מנהל ביה"ס לחינוך
פרופ' פ. קליין — מרכזת הקתדרא ע"ש א.ל. מצ'אדו וראש המגמה לגיל הרך בביה"ס לחינוך

דברי פתיחה:
פרופ' ר. פוירשטיין — מנהל המכון למחקר ע"ש הדסה־ויצו־קנדה

הרצאות:
פרופ' אליגבט צאוסמר, אוניברסיטת בוסטון, ארה"ב — למידה מתווכת באמצעות ההתנסות תושיה מתווכת (באנגלית)
פרופ' הדווי גרול, מנהל הקליניקה הפרדיגמטית לתסמונת דאון ע"ש הסברו — תכנית חדשנית להכשרת בני נוער בעלי תסמונת דאון לטיפול בקשישים ובמוגבלים
פרופ' יעקב רנד, ביה"ס לחינוך, בר־אילן, המכון למחקר, הקרן ע"ש הסברו — נתונים פלסטיים לאנשים עם תסמונת דאון – ממצאי מעקב והערכה
גב' אמילי פרל קינגסלי, אם ותוספת, ארה"ב — בין תקווה לייאוש – הילדה של אם. (באנגלית)
הצגת הסרט: KIDS LIKE THESE (CBS TELEVISION MOVIES)

דיון ודברי סיכום: פרופ' ר. פוירשטיין

ערב העיון יתקיים אי"ה ביום שני, י"ד טבת תשמ"ח (4.1.88), בשעה 16.00, בביה"ס לחינוך באוניברסיטת בר־אילן, באולם ארגנטינה.

הציבור מוזמן

נבחרת ספרד זכתה בטורניר הנערים

הנבחרת המצטיינת של הטורניר, ספרד, הביסה בגמר את הונגריה 3–0 □ יוון סיימה שלישית □ נבחרת נערים ב' של ישראל נכנעה לקפריסין 0–1 וסיימה במקום ה־6 והאחרון

מאת בן יוסף אברהם

הנבחרת הספרדית, שהציגה את הכדורגל הטוב ביותר בטורניר הנערים, הבטיחה את זכייתה בגביע בזכות שני שערי בזק, שהבקיעו שחקניה תוך דקה אחת בתחילת המחצית השניה. בסיום ניצחה ספרד את הונגריה בגמר 3–0.

דקה אחת בלבד לאחר פתיחת המחצית השניה כבש דומינגז מרחואן את השער הראשון לספרד. דקה אחת מאוחר יותר, הכשיל בלם נבחרת הונגריה, מיקלוש, את אנחל קלאר ברחבה, והשופט היווני קבע בפסקנות בעיטת עונשין מ־11 מטר. אנחל עצמו בעט מהנקודה הלבנה לרשת, 2–0.

ההונגרים לא נשברו משני השערים שספגו והחלו לתקוף את השער הספרדי, אלא שכאן הם נתקלו בשוער פרנדו מונפרד המצוין שמנע כל כיבוש הונגרי. מנגד, בהתקפה מתפרצת, הצליחו הספרדים בדקה ה־64 לעלות ליתרון 3–0, משער שכבש ישמעאל אוריזאו בנגיחת ראש.

שפטו במשחק: ריגוס (יוון), בעזרת קורין עבודיה בן יצחק ויצחק בן יצחק, לעיני 200 צופים בהרצליה.

נבחרת יוון זכתה במקום השלישי, כשגברה על רומניה 2–1.

קפריסין ניצחה את נערים ב'

נבחרת הנערים של קפריסין גברה אתמול על נערים ישראל ב' 1–0. הניצחון העניק לקפריסין את המקום ה־5 בטורניר.

הנבחרת הישראלית זכתה לעידוד הקהל, אך דווקא הנבחרת האורחת שלטה במשחק במחצית הראשונה. הנבחרת הישראלית פתחה את המשחק בהססנות. היא סבלה מחוסר ריכוז. פרט למספר התקפות מתפרצות, שעליהן ניצח אורן בינשטוק, שחקן הקישור הישראלי שהצטיין לאורך המשחק כולו, תקפו שחקני קפריסין ללא הפסק. הבלם האחורי, גיא כהן גבה הקרמה, בלם את ההתקפות והמחצית הסתיימה ללא שערים.

במחצית השניה חל שיפור בהתקפה הישראלית, אך הקפריסאים, שהיו עסוקים בדקות אלו במשימות הגנה, הצליחו להבקיע את השער היחידי במשחק. בדקה ה־77, 3 דקות לסיום, בעט מריוס פקוס לשער. השוער אמיר טל הדף חזרה לרגליו, והפעם פקוס לא החמיץ. 1–0 לקפריסין.

ישראל: אמיר; טלקר, כהן גיא, שלמה, מללי (אלדד); בינשטוק, יצחק (אביבי), הדד, בקר; ברגר, אוחיון (וייס).

שפט יצחק רוזנברג במגרש לזרוס בחולון.

גיא גונן

אתמול בטורניר הנערים

בגמר: ספרד – הונגריה 3–0
מקום שלישי: יוון – רומניה 2–1
קפריסין – ישראל ב' 1–0

גביעים לספרדים

בטקס שנערך לאחר סיום המשחק בין ספרד להונגריה, העניק עוזיקם סילצן את הגביע לקפטן הנבחרת הספרדית סינל לאסה. בן הוענק גביע בתואר כפול של מלך השערים והשחקן המצטיין של הטורניר לשחקן הספרדי אנחל קונאר.

לשוער המצטיין בטורניר, נבחר הספרדי פרנדו מונפרד.

לנדאו: אני חש בחילה ורחמים כלפי שניאור

מגיב על דברי שניאור אתמול במעריב ■ שוקל תביעה משפטית נגד מאמנו

מאת מאיר ריפמן

גיל לנדאו, החלוץ המושבת של הפרעל ת"א, בודק אצל פרקליטו, עו"ד אשר שור, אפשרות להגיש תביעה משפטית נגד מאמן הקבוצה יצחק שניאור על הוצאת לשון הרע, משום שבדברים ששניאור אמר אתמול ב"שבוע ספורט" במעריב יתכן ויש כדי לפגוע בלנדאו ובמקור הכנסתו.

בזכור, אמר שניאור שלנדאו אינו חלוץ, ולא היה אף פעם חלוץ, וכי להתייחסות שלנדאו הוא סמל של הקבוצה, אמר שניאור: "יש חנות סמלים ליד 'בית־ברנר'. יש שם אלפי סמלים וכל אחד יכול לקנות". כל ההתבטאויות האלה של שניאור, "הדליקו" אתמול את לנדאו, שבפעם ראשונה מאז הפסיק את אימוניו החליט להפר את שתיקתו, ולהתייחס לשניאור.

"כששניאור החליט לשחרר אותי מהקבוצה, קיבלתי את זה ברוח טובה ובהבנה, היות ואני חונכתי לקבל החלטות מקצועיות של המאמן. מאז, תוקף אותי שניאור, בעיתונים, מדי יום ביומו. אין לי כוונה לרדת לרמה אליה הגיע שניאור, אם רק חלק מהדברים שיוחסו לו אומנם נאמרו על ידו. אני חש תערובת של בחילה ורחמים ביחס לאיש, לערכיו, ולדברים שצוטטו מפיו..." – אמר לנדאו אמש.

לנדאו אף הוסיף: "את תגובתי המפורטת לכל־ההכפשות של שניאור, אביע רק לאחר שאסיים להתייעץ עם פרקליטי, בדבר האפשרות להגיש תביעה משפטית נגד שניאור".

שערוריה בטורניר זיכרון לחללי הצי

מאת משה גורלי

בזיון מקומי קטן, אבל אופייני. את הפתיחה הרשמית של הטורניר בכדורסל לזכר 248 חללי הצי האמריקני, שנהרגו בתאונת מטוס לפני שנתיים וחצי לא כיבדה בנוכחותה אף אישיות ציבורית ישראלית, ואוזני קלטה קורטוב של סארקזם בדברי השגריר תומס פיקרינג: "זהו טורניר לזכר חיילינו שקיפחו חייהם עבור שמירת השלום בין ישראל ומצרים". טקס הזכרון הצנוע נערך בכפר המכביה.

בטורניר משתתפות 7 נבחרות: שתיים מהכח הרב לאומי בסיני, שתיים מספינות הצי האמריקני העוגנות בחיפה, נבחרת חיל הים הישראלי, בני־יהודה וקבוצת השגרירות האמריקנית המחוזקת באמריקנים מקומיים, דוגמת מייק קארטר, מל האוורד וג'וליוס מיין. קבוצה זו לא התקשתה לנצח אתמול את קבוצת אמ.אפ.או. 100–83.

אבל הסיפור של אמש שייך למשחק הראשון. נבחרת חיל הים נגד קבוצת הכח הרב לאומי. במשחק שפטו שני נציגי הכח הרב לאומי, ובסידרת החלטות מבישות הוציאו את הרוח ממפרשי הימאים. במיוחד הגזים בקיפוחו השופט, שסירב למסור את שמו. המשחק הסתיים בנצחון האמריקנים 79–74. בין הימאים בלטו גיל סופר והמאמן־שחקן אילן ועקנין, עד שאיבד את שליטתו העצמית, הטיח בשופט־ה"דיפלומט "קרייזי" ונזרק החוצה.

מאבק בין חיל הים לכוח הרב לאומי. מימין: אילן ועקנין שהודח צילום: נאור רהב

חולון נכנעה לדן־בוס

הפועל חולון נוצחה אמש 82–85 (45–46) על ידי דן־בוס בטורניר חג המולד הנערך בהארלם, הולנד. למרות התוצאה הצמודה, היה משחק החולונים חלש ביותר. דן־בוס הוליכה בכל שלבי המשחק בהפרש של 5 נקודות ומעלה, למרות ששיחקה ללא שני כוכביה האמריקנים – תומפסון, שנפצע בגיד האכילס, נותח ויעדר מהמגרשים עד אפריל לפחות, ווידיק החולה.

קלעו לחולון: דאוסן 24, בורמור 13, טרי 12, אלימלך 11, אורנג' 10, בנין 9, זיסמן 3.

הרבו לקלוע לדן־בוס: סחילפ 21, קורטהאוס 20, קייפרס 13.

מכבי חיפה ניצחה את אליצור נתניה

במשחק אימון בחיפה ניצחה אתמול מכבי את אליצור נתניה 102–96 (55–45).

המשחק הנעהל רובו ככולו ביתרון חיפני. בשורות נתניה בלטו קדמן ווייסמן ואילו בחיפה בלטו פלאוארס, בניון ושטיינהאואר. התנהגותו הבלתי ספורטיבית של קארל נברסון, שנקלע לשתי תקריות במהלך המשחק – האחת עם החיפני ג'ון פלאוארס, שכמעט הגיעה לחילופי מהלומות, והשניה עם שופט המשחק – שלום וולצר, בלטה במפגש.

הרבו לקלוע לחיפה: פלאוארס 22, בניון 17, שטיינהאואר 15. לנתניה: וייסמן 26, קדמן 23, גורן 18.

יונתן הללי

בריאלובסקי בספק

דניאל בריאלובסקי, חלוץ מכבי חיפה, נעדר אתמול מאימון קבוצתו בשל פגיעה בקרסול ושיתופו מחר מול הפועל פ"ת מוטל בספק. בהפועל חיפה יעדר מחר שלומי שטיקר שנפצע במשחק אמצע השבוע עם הפועל ר"ג.

יונתן הללי

המנהל ישועה התפטר

יוסף ישועה, מנהל נבחרת ישראל בטניס שולחן לנוערים, הגיש שלשום את התפטרותו עקב חילוקי דיעות מקצועיים עם המאמן זאב קראוס.

דוד דוידסון

סונס ממשיך לרכוש

מרק וולטרס, חלוץ נבחרת אנגליה עד גיל 21, יהיה הכדורגלן שחום העור הראשון שישחק בליגה הסקוטית. הוא נרכש אתמול ע"י גרהאם סונס (אלא מי...) המנהל־שחקן של האלופה גלאזגו ריינג'רס. וולטרס נרכש מאסטון וילה תמורת סכום של 500 אלף ליש"ט

לאן השבת

(שעה ראשית 14.30)
ליגה לאומית
הפועל פ"ת – מכבי חיפה
בני־יהודה ת"א – הפועל ב"ש
מכבי נתניה – שמשון ת"א
הפועל כ"ס – בית"ר י־ם
הפועל ת"א – הפועל לוד (יום ו')
מכבי ת"א – צפרירים חולון (ר"ג, 15.00)
בית"ר ת"א – מכבי פ"ת (ר"ג, 13.00)
ליגה ארצית
הפועל יהוד – בית"ר נתניה
הפועל בת־ים – הפועל ר"ג (חולון)
הפועל חיפה – מכבי שעריים (ק. חיים)
מכבי עמידר – מכבי יפו
הפועל י־ם – הפועל עכו
מכבי יבנה – הפועל חדרה
הכח ר"ג – הפועל טבריה
ליגה א' צפון
מכבי חדרה – בית"ר חיפה
אחי־נצרת – בני־טמרה
הפועל טייבה – בית"ר נהריה
טירת־הכרמל – קרית־שמונה
הפועל טירה – מכבי עוספיה
מכבי עפולה – בית־שאן
הפועל רעננה – בני־נצרת
מכביטמרה – קרית־אתא
ליגה א' דרום
לזרוס חולון – קרית־אונו
עירוני אשקלון – בית"ר רמלה
רמת־השרון – הפועל אשדוד ("לזרוס", 12.00)
הפועל דימונה – קרית־גת
הפועל ראשל"צ – הפועל מרמורק
אור־יהודה – מכבי הרצליה (חדרה, 12.30)
בית־שמש – הפועל אזור
הפועל רמלה – קרית־מלאכי (11.30)
כדורעף
במסגרת משחקי רבע גמר גביע המדינה (מוצ"ש, 19.00):
מטה־אשר – הפועל בת־ים (20.00)
מכבי חיפה – הפועל כ"ס
קרית־אתא – רמת־אביב
שדיר/העמקים – הפועל המעפיל
כדורסל
ארבעת משחקי הגמר על אליפות "מכבי" ישראל, ייערכו בשבת (12.00 – 20.00) באולם מכבי חדרה.
הטורניר הבין־לאומי מטעם צבא ארה"ב יימשך בכפר־המכביה (הערב ומוצ"ש, 19.00).

הטבלה הלאומית

1.	מכבי נתניה	16	17–30	34
2.	הפועל כ"ס	16	13–18	26
3.	הפועל ת"א	16	12–14	26
4.	בית"ר ת"א	16	15–22	24
5.	שמשון	16	9–14	24
6.	הפועל ב"ש	16	10–12	22
7.	הפועל פ"ת	16	21–20	22
8.	בית"ר י־ם	16	26–24	22
9.	מכבי ת"א	16	19–24	20
10.	בני יהודה	16	12–14	20
11.	מכבי חיפה	16	18–18	15
12.	צפרירים	16	14–10	15
13.	הפועל לוד	16	34–13	12
14.	מכבי פ"ת	16	24–11	11

הטבלה הארצית

1.	הפועל י־ם	16	17–34	38
2.	הפועל חיפה	16	11–18	34
3.	הפועל טבריה	16	22–31	31
4.	מכבי יבנה	16	17–18	25
5.	הפועל ר"ג	16	17–17	23
6.	הפועל חדרה	16	23–24	22
7.	מכבי יפו	16	11–12	21
8.	הפועל יהוד	16	23–23	21
9.	מכבי שעריים	16	21–21	19
10.	הפועל בת־ים	16	16–14	19
11.	בית"ר נתניה	16	22–15	17
12.	רמת־עמידר	16	23–17	14
13.	הכח ר"ג	16	22–14	14
14.	הפועל עכו	16	23–8	9

בטוטו צריך לנחש רק 6

בוסטון סיימה את 87 בהפסד

לאחר שישה נצחונות רצופים, שוב ירדה בוסטון סלטיקס כשידיה מונפות לכניעה. הפעם היא נוצחה ביום המשחקים האחרון של 87', בסיאטל, שם נכנעו הירוקים לסילוני ה"סופרסוניקס" 105–111. תום צ'יימברס, כוכב משחק הכוכבים מזרח – מערב בשנה שעברה, הפציץ עם 31 נקודות. לארי בירד היה אמנם באחד מערביו הנהדרים, 36 נקודות, 15 ריבאונדים ו־8 אסיסטים, אבל זה לא עזר. לסיאטל היה זה הנצחון הביתי התשיעי ברציפות. בנוסף לצ'יימברס השיגו נקודות גם דייל אליס 26 וסאוויאר מקדניאל 17. הם ניצלו את היעדרו של רוברט פריש, הסנטר של בוסטון, שנפגע עוד לפני סיום הרבע השני.

תוצאות משנות: יוטה – גולדן סטייט 104–103; פניקס – לוס אנג'לס קליפרס 121–102; יוסטון – מילוואקי 102–93; סאן אנטוניו – סאקרמנטו 140–108; אטלנטה – קליוולנד 117–110; פורטלנד – וושינגטון 117–112; דטרויט – אינדיאנה 105–95.

גבר לעניין
אתה בעניין. יום שני. קבענו.
בדווים שעלו מן המדבר העירה ומצליחים בעסקיהם, מה נשאר להם ממאהל הולדתם ■ מין מוצא ומספק את מינו ■ כדורים יפרחו בשמי הארץ ■ ביקור בבית עשירים מימי הורדוס ■ שלגי החרמון ■ טיול למצריים וסיור בעקבות צלב הקרס בהודו ■ הידהידה אופנוע נורטון ■
וכן: מוסף פרסומי לקבלת תו צרכנות הוגנת
תסתכל מה קורה ב"מעריב"

ספרית מעריב
בקרוב!
הספר שכולם מצפים לו
הדולפינאים והמטמון הצלבני
סיפור הרפתקאות לילדים ולנוער
מאת מייק אלדד
בהוצאת ספרית מעריב

הכל נשאר במשפחה...
דרך אמינה, מכובדת וברורה להכיר בני זוג רציניים לנישואין
פנה/י לאלי שלוש
עורכן במשפחה, פרטי אמין בעל קשרים ומאגר מועמדים/ות איכותיים ומשכילים
לשרותך בבית גם בשבת (לא משרד)
03-991949, 03-990507

אנחנו קונים ספרים
טריונפו TRIONFO
02-226361 ,03-269328

לוועדי בתים
סיוד חדרי מדרגות
שכולל מעקה וארונות חשמל • חדר אשפה עד 400 ש"ח (עם קיום שישה וכד 4 קומות)
להזמנות: 052-910467 ,052-444437

בס"ד
מכון מאיר ללימודי היהדות
אנו מודיעים על
חנוכת בית המדרש במכון מאיר
ע"ש משפחת פוגל עמי
הניה, משה, דניאל
זכרונם לברכה
הטקס יתקיים במכון מאיר, שד' המאירי 2, קרית־משה ירושלים, ביום שלישי, ט"ו בטבת תשמ"ח (5.1.88) בשעה 6 בערב.
ידידים ומוקירי זכרם מוזמנים

חברת בניה בעלת מוניטין
מעוניינת
במגרשים לבניה בת"א
למגורים, משרדים, תעשיה
בעסקאות מזומן או קומבינציה
נא לפנות בציון פרטים (גוש, חלקה, כתובת, שטח, סוג הבעלות, מחיר מבוקש) לת.ד. 991, תל־אביב, מיקוד 61009, עבור "מגרשים".

מודעות משפחתיות מתקבלות מצאת השבת/חג עד חצות (24.00)
בבית מעריב, רח' קרליבך 2, תל־אביב ובטל' 03-439111

להשכרה מיידית
משרדים ברוממה ירושלים
בשטח של 1240 מ"ר
חדרים ואולמות
משרדים + ציוד
פרטים בטלפון: 02-917021-2
דני, שלמה

בס"ד
הבדידות מעיקה עליך?
אל תישאר(י) חודש נוסף לבד!
התבונן(י) כבר עכשיו ל־1988...
כדי להישאר זוג נשוי לתמיד...
פנה מיד ל:
"בנה קינך" שידוכים לדתיים
הצלחה גדולה בין שומרי המסורת מכל העדות.
★ נאמנות וסודיות מוחלטת מובטחות לך.
רח' שטראוס 20 ב', ירושלים ☎ 02-242428

מלון מנדרין בע"מ
בקשה להצעות רכש של מלון מנדרין
1. מתבקשות הצעות לרכישה של מלון מנדרין בתל־אביב שהיה מלון דירות "דפים שרים".
2. המלון ממוקם על חוף הצוק (הידוע כחוף מנדרין) מערבית לקאנטרי קלאב בן 308 חדרים שמהם נמכרו (או שועבדו) 22 חדרים ל־10407 שבועות נופש שווה ערך ל־20 חדרים (מתוך 52 חדרים שנמכרו ל"פים שרים") ושמונים מסחריים ציבוריים בהפורם במלון המידע
3. בעלות פרטית ערש החברה מלון מנדרין כעיקר על שטח בן 10.5 ונך הידוע כחלקה 85 בגוש 6609 שטח בנוי 16,000 מ"ר, בכפוף לזכויות הכירה לפובלת והמנוי החדרים/שבועות הנופש הנ"ל.
4. פרטים ניתן לקבל אצל הח"מ אליו יש להמציא את ההצעות בכתב עד יום 12.1.88.
5. כל מכירה כפופה לאישור בית המשפט.
6. הח"מ שומר לעצמו הזכות לנהל מו"מ עם כל מציע או כל אחד אחר וכן לקבל הצעות נוספות גם לאחר התאריך הנ"ל.
7. אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
ד"ר אליעזר וולף, עו"ד
כונס נכסים של מלון מנדרין בע"מ (עפ"י צו זמני)
הלני המלכה 9, ירושלים 94221, טל. 219266, 219111.

דרוש
משקיע פעיל
לשותפות ברווחים בחברת שיט
פוטנציאל גבוה
עדיפות תנתן לבעלי רקע בשיווק תיירותי
בפרטים לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 675 טבריה,
טלפון 06-790992, 06-547774

מעריב ספורט

"הסוס ארמלי עשה את שלו"

אומר חלוץ מכבי חיפה, זאהי ארמלי, הזועם על מאמן הנבחרת, מיזיץ, שלא מזמן אותו לסגל למרות יכולתו הטובה בליגה ☐ אי־פרופו ליגה, מאמין ארמלי ש־1988 תהיה שנה טובה לחיפה ☐ מחר, מול הפועל פ"ת, תזכה לדעתו חיפה בניצחון שני רצוף ראשון העונה

מאת יונתן הללי

"אני לא מאמין ואיני רוצה לחשוב שאי זימוני לנבחרת ישראל נובע מעובדת היותי ערבי. גם אם הייתי יודע שכך זה, לא הייתי בכלל מגיב בגלל הרגישות של העניין". כך נשמע אתמול חלוץ מכבי חיפה, מלך השערים הזמני של הליגה הלאומית, זאהי ארמלי, המטורד קשות בתקופה האחרונה מאי זימונו לסגל הלאומי לקראת המשימה האוקיאנית. ארמלי אמר את הדברים ערב משחק השבת של מכבי חיפה מול הפועל פ"ת, אותו מקווה ארמלי לנצל יחד עם מכבי חיפה כדי לרשום לראשונה העונה נצחון שני רצוף.

לא אשחק עוד בנבחרת

"היום, אחרי שאני יודע מה עמדתו של מיזיץ' בנוגע אליי", הוסיף ארמלי, "אני נחוש בדעתי שלא לשחק עוד בנבחרת גם אם אוזמן אליה בעתיד. מקצועית קשה לי להבין מדוע אני מחוץ למסגרת, ותכלית אני לא זוכר שפגעתי באיש בתוך הנבחרת הלאומית, לרבות המאמן מיזיץ'. אני חושב, שאני הוא זה שצריך להרגיש כיום פגוע מיחס הנבחרת אליי".

ארמלי מרגיש מתוסכל ואינו מסתיר את זעמו על ראשי הנבחרת. "שיחקתי 28 משחקים בינלאומיים, מאז 1982. כשמצאו לנכון לנפות אותי, לא טרח איש להודיע לי על כך באופן אישי. הניפוי פשוט נעשה בצורה מבזה. אני זוכר שיום בהיר אחד הודיע מנהל הקבוצה שלנו, יעקב מעיין, לשחקני הנבחרת על מועד אימון שבועי ואני פשוט לא הוזכרתי בין המוזמנים. ככה בדיוק זה קרה. לא שמעתי מלה וחצי מלה ממנהל הנבחרת, מהמאמן הלאומי או מגורם כלשהו אחר מהנבחרת. חבל – אבל זו המציאות. הסוס ארמלי עשה את שלו, עכשיו הוא יכול ללכת".

ארמלי טוען, כי, "מעסיקה אותי כרגע רק מכבי חיפה. רק שבע נקודות מפרידות בין קבוצתי לבין הפלייאוף העליון. אני רוצה להאמין ש־1988 תהיה טובה יותר למכבי חיפה. אני עצמי מרוצה מהיכולת האישית שלי ומהתפוקה. אני מסוגל להרבה יותר ואם הכל ילך כשורה, עוד אכפיל את כמות השערים שכבשתי עד כה.

השנה יש במכבי חיפה חלוצים טובים, כמו דניאל בריאלובסקי. בכלל לא איכפת לי להתחלק עימם בשערים שתבקיע הקבוצה. העיקר שחיפה תנצח תצא מזה ותעפיל למשחקי הפלייאוף העליון. מלבד זה שום דבר לא חשוב כרגע.

זאהי ארמלי: אפילו כשניפו אותי מהנבחרת לא הודיעו לי את זה באופן אישי

התענינות גרמנית ברוני רוזנטל

מאת יונתן הללי

דוני רוזנטל עושה בימים אלו בחופשה בישראל. בעובדה זו, אין כדי לבלום את גל ההתעניינות ההולכת וגוברת באפשרות שאחת הקבוצות המערב גרמניות תזכה לשירותיו בעונה הבאה. בנוסף למחזיקת הגביע הגרמני האמבורג, שכבר גילתה בו עניין, החלה להתעניין ברוזנטל גם אלמניה אאכן.

ראשי אלמניה אאכן התרשמו מיכולתו של רוזנטל במשחק של פ.צ. בריז' מול דורטמונד במסגרת גביע אופ"א 0–50 לבריז', שהיה לפני כחודש בגרמניה. במשחק זה היה רוזנטל הבולט במגרש. לפני עשרה ימים פנו ראשי הקבוצה הגרמנית לראשי בריז' והתעניינו ברכישתו של רוזנטל. נודע, כי הבלגים דרשו סכומי עתק עבור שחרורו, מה שהרתיע במקצת את ראשי אלמניה.

סוכן השחקנים המערב גרמני, ווילי הופן, השוהה בארץ בתקופה זו והמייצג את הקבוצות הגרמניות קייזרסלאוטרן ובלרויס ברלין הוא שגילה על ההתעניינות הרבה ברוזנטל.

בשבת אמור הופן לצפות בחלוץ מכבי נתניה שלום תקוה, במשחק מול שמשון ת"א. הופן מקווה לעמוד בקרוב על יכולתו של תקוה ואין זה מן הנמנע כי כבר אחרי המשחק ישוחח עימו על אפשרות שישחק בעונה הבאה בגרמניה. הופן דחה הצעות לבחון את חלוץ בני יהודה משה אייזנברג בגלל היותו חייל. כמו כן ירדה מהפרק אפשרות להציע לבריאלובסקי חוזה בקייזרסלאוטרן עקב גילו המבוגר יחסית, 29.

אלי כהן התפרע בחדרו של מילר

טרק טלפון, קילל, שבר תנור, פיזור ניירות בעקבות המחאה שחזרה ☰ כהן: לא עשיתי כלום

מאת מאיר ריפמן

אלי כהן מהפועל ת"א השתולל אתמול במשרדי האגודה, ותקף מילולית בצורה קשה את מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי ת"א, אלי מילר, כל זאת על רקע הבטחות כספיות שניתנו לו לדבריו.

המחאה שניתנה לו בסך 8,000 ש"ח חזרה לפני שבוע מהבנק. אתמול, בא כהן לאימון הבוקר, זועם, בגלל ההמחאה שחזרה. בתחילה הוא סירב להתאמן.

אחרי האימון מיהר כהן למשרדו של מילר. "אני לא עולה לשחק מחר" – הודיע אלי כהן בצעקות למילר, שדיבר בטלפון. "אתה לא תדבר בטלפון, כשאני פה" – אמר השחקן, וניתק את הטלפון.

לכהן הוסבר, כי על האגודה רובצים עיקולים, ולכן יש בעייה בפרעון ההמחאות שניתנו לו. בידי כהן היו שלוש המחאות בסך 8,000 ש"ח כ"א, לפרעון בדצמבר, ינואר ופבואר. הוא החזיר אותן וקיבל שלוש המחאות דחויות לחודשים פבואר, מרץ ואפריל.

האנשים שהיו בסמוך לחדר, העידו שהשחקן דפק על השולחן, קילל, ומי שביקר בחדר מאוחר יותר, אף העיד, שהוא הותיר בחדר תנור חימום שבור, ופיזור שם ניירות.

תגובת כהן: "באתי למשרד של הפועל ת"א, אבל המזכיר, מאיר ברנשטיין, לא היה שם. חיכיתי קצת והחליפו לי את הצ'קים, והכל בסדר. לא עשיתי כלום. לא דפקתי. לא שברתי. צעקתי שם קצת, ואז הביאו לי את הצ'קים".

שחקני הנבחרת יפוצו על הגניבה

מאת מאיר ריפמן

כדורגלני סגל נבחרת ישראל יקבלו כבראה הוראה שלא להשאיר יותר דברי ערך וכסף בחדר ההלבשה בשעת האימונים. הם יתבקשו להפקיד את כל דברי הערך אצל מנהל הנבחרת, אברהם בנדורי, או לסגרם בארון האישי שעומד לרשותם בחדר ההלבשה.

כל זאת בעקבות הגניבה הגדולה שהיתה שלשום בחדר ההלבשה, שם נגנב כסף ודברי ערך של השחקנים. להתאחדות לכדורגל יש ביטוח נזקים אישיים לשחקנים, אבל היא תטפל בהחזר הכספים להם אך ורק לאחר שיגישו תלונה במשטרה על הגניבה, ויקבלו על כך אישור במשטרה, שאותו יצטרכו להציג בתביעם. יש להניח כי לא יתעוררו קשיים בפצוי השחקנים שנפגעו מהגניבה.

באנגליה יערכו היום ומחר שני מחזורי ליגה שיאפשרו ל־21 הקבוצות לנסות ולשפר את מצבן הטבלאי. היום: ליברפול – קובנטרי; לוטון – צ'לסי; מנצ'סטר יונייטד – צ'ארלטון; נוריץ' – ווסטהאם; נוטינגהאם – ניוקאסל; פורטסמות' – ארסנל; ק.פ.ר – סאותהמפטון; שפילד ווסדיי – אברטון; טוטנהאם – ווטפורד; ווימבלדון – דרבי. מחר: ארסנל – ק.פ.ר; צ'לסי – טוטנהאם; קובנטרי – נוריץ'; דרבי – ליברפול; אברטון – נוטינגהאם; ניוקאסל – שפילד ווסדיי; אוקספורד – ווימבלדון; ווטפורד – מנצ'סטר יונייטד; ווסטהאם – לוטון. בשניים: סאותהמפטון – פורטסמות'.

נבחרת הנוער מציגה: גיל וזוהר

יצחק זוהר בישל שער נהדר לגיל ססמורטס בניצחון הנוער הישראלי 2–0 על קפריסין ☐ היום תשחק ישראל על המקומות 4–3 מול רומניה או דנמרק ☐ בגמר: הונגריה – אירלנד

גיל ססמורטס: שימחתו של מבקיע צילם: נאור רהב

מאת אלכס פרלסמן

את כרטיס ההשתתפות במשחק על המקומות 4–3 בטורניר הנוער רכשה נבחרת ישראל לפני שריקת הפתיחה למשחק הנעילה בבית ב', אתמול מול קפריסין, בפ"ת. אולם את מבצע "רכישת הלבבות" של 1,000 הצופים, שחזו במאבק נמול החשיבות הטבלאית, היא יישמה רק ב־20 הדקות האחרונות של המשחק. אז, עם כניסתם לשדה של טל בנין ויצחק זוהר עתירי הכשרון, הציגה הנבחרת איכות גבוהה, והגיעה לשלל הזדמנויות. השיא היה שער, שכל כולו בישול מלאכת מחשבת של זוהר, כדורגלן שעתידו לפניו. גיל ססמורטס, החלוץ הישראלי המהיר והמסוכן ביותר, תירגם את הבישול לשער, שביסס את הנצחון; 2–0. קדם לו שער עצמי בדקה ה־19.

ישראל תפגוש מחר ב־17.15 ב"בלומפילד", בקרב על הארד, את רומניה, או את דנמרק. הידיבה תיקבע היום, לאחר העימות שיהיה בלזרוס חולון בין אירלנד ודנמרק (ב־14:00). אירלנד הבטיחה השתתפותה בגמר המפעל, מחר ב־6 בערב באיצטדיון ר"ג, מול הונגריה, מנצחת הבית הישראלי. דנמרק תתמודד על הארד רק אם תנצח את אירלנד. אחרת, יתעמתו הרומנים עם ישראל.

המאמן שרף איפשר אתמול לכמה שחקני הרכב מנוחה שלמה או חלקית, כדי שיאוררו כוחות לשבת. מול קפריסין החלשה, נילו גם המחליפים יתרון. עד להפסקה נרשמו כמה פעולות מבריקות למזוז במרכז השדה, וגם בן־עזרא גילה לפרקים ניצוצות. חלוצי ב"ש שמואלי וגיל ססמורטס, הגיעו להזדמנויות ברחבה, אלא שחוסר ריכוז בבעיטה המסיימת היה בעוכריהם. מי שעשה את המלאכה עבור ישראל היה הקפטן הקפריסאי, המגן קרמרוס. ביקש להחזיר כדור לשוער קריסטופולוס, שיצא משערו, והכדור נבעט מעל השוער, לרשת. 1–0 לישראל.

המחצית השניה נפתחה בהדפה ישראלית. ססמורטס, בן־עזרא ושמואלי כשלו בנסיונות כיבוש. לאחר רגיעה בוצעו החילופים, שהביאו לכדורגל מהנה. הקפריסאים התקשו להוות יריבים הולמים. בנין היה לסיוט שלהם. וגם זוהר, למרות שהרגיז לפרקים באדישותו. מי שמסוגל להיות כוכב גדול, חייב להיות יותר בתנועה.

6 דקות לסיום שיגר בנין כדור מימין לשמאל לעבר זוהר ברחבה האורחת. כמו קוביות בשחמט דמקה קרסו שלושה מגינים לנוכח יכולת הכידרור של הקשר היפואי. זה הגיע עד לקו הרוחב והסיט את הכדור באמנות לעבר ססמורטס. משני מטרים לא היה גילי מסוגל להחמיץ שוב, והוא שבר את הקרח. הנצחון הרביעי של הנבחרת בטורניר היה לעובדה. כל הכבוד לנוער!

אתמול בטורניר הנוער

אירלנד – רומניה	1–2
דנמרק – ליכטנשטיין	0–5
ישראל – קפריסין	0–2
הונגריה – איסלנד	0–1
פולין – שוויץ	1–4

טבלת בית א'

1.	אירלנד	3	2–7	6
2.	רומניה	4	5–8	5
3.	יוון	4	5–5	4
4.	דנמרק	3	3–7	3
5.	ליכטנשטיין	4	12–0	0

היום בטורניר הנוער

דנמרק – אירלנד (לזרוס חולון 14.00)

טבלת בית ב'

1.	הונגריה	5	3–13	10
2.	ישראל	5	2–8	8
3.	פולין	5	7–10	5
4.	איסלנד	5	8–5	4
5.	קפריסין	5	13–7	3
6.	שוויץ	5	14–4	0

להשקיף על בלומפילד מר"ג...

חגיגה של אבסורדים בתיכנון טורניר הנוער

מאת אלכס פרלסמן

תסריט אפשרי למחר בערב. נבחרת ישראל זוכה במקום השלישי בטורניר הנוער הבינארצי. 1,000 הצופים, שהגיעו לבלומפילד, רובם תשושים מצפייה במשחק ליגה של קבוצתם, חוזים בדרקרב הכרעה בבעיטות 11, לאחר שבתום 80 הדקות נרשם שיוויון 1–1, ובהארכה לא נופלים שערים. ישראל מנצחת, והחבר'ה של שרף צוהלים.

אין להם זמן. הם ממהרים להתקלח, והאוטובוס "טס" לר"ג. משחק הגמר החל לפני כשעה ורבע. מגיעים לאיצטדיון, וברקע הכרוז מודיע כי הונגריה זכתה בגביע. רן בן־שמעון נקרא לקבל את גביע הארד לישראל. נותר לקוות שאיש הבטחון – "ראש קטן" מ"שפע בטחון" – יאפשר לדן לעבור לאזור חלוקת הגביעים. אחרת, ייאלץ סוירי להעניק את הגביע לבריקמן.

ראשי ההתאחדות התגאו בהקצבת 700 אלף ש"ח לטורניר הגדול ביותר בהיקפו. אבל הירוקים של סוירי ושות' אינם יכולים לחפות על שלומיאליות באירגון. הטורניר תוכנן בנובמבר. אתמול בצהריים לא ידע איש בהתאחדות לכדורגל היכן ומתי יתקיים המשחק על הדרוג 3–4. יו"ר ועדת הנוער, גדעון בריקמן, אמר כי הוא יתקיים במגרש האימונים של בית"ר ת"א. שאלתי איך יוכלו הצופים לחזות במשחק שם (יציעים אין)? אין בעיה, היתה התשובה, עם תוספת שהצפיה שם נוחה. בריקמן הסביר, כי עדיף לשחק ליד איצטדיון ר"ג, כדי שהנבחרות יגיעו למחצית השניה. הוא הוסיף, כי המשחק יהיה בשעה 17:15, כדי שנבחרת ישראלית לא תשחק בשבת.

לבסוף הועתק המשחק לבלומפילד. השחקנים יגיעו, מן הסתם, ברגל משפיים, כי אם לא משחקים בשבת, אז גם לא נוסעים באותו יום...

לא די היה לה להתאחדות, בהחלטה האומללה לפיה יהיו השבת משחקי ליגה, והנה הדליטה כי אם מישהו יתפוץ לצפות גם במאבק על הארד וגם בגמר, עליו להתפצל. או אולי לשבת בר"ג, ולצפות במשחק בבלומפילד... בעזרת משקפת.

יש גבול, מכבי ת"א תנצח

אומר מנכ"ל הועד האולימפי, אורי אפק, בתחזיתו לשבת

מאת אלכס פרלסמן

היום יפתח המחזור ה־17 בליגה הלאומית, בהתמודדות שתפגיש באיצטדיון בלומפילד את הפועל ת"א והפועל לוד. היום תיפתח גם השנה האולימפית, ששיאה יהיה במשחקים האולימפיים בסיאול. אורי אפק, מנכ"ל הועד האולימפי בישראל, יהיה עסוק מאד השנה, אבל ימצא לעצמו זמן לבקר במגרשי הכדורגל. אפק מעורה עד מאד בעשיה בליגה הלאומית, ולא רק בגלל שבתו עינת נשואה לכדורגלן מכבי נתניה עודד מכנס. אפק הינו המנחש של משחקי המחזור ה־17 בלאוּמית.

הניחוש שלו

אורי אפק

הפועל פ"ת – מכבי חיפה. תיקו או נצחון לפ"ת. שתי הקבוצות נמצאות לאחרונה בקו עליה. היתרון של פ"ת יכול להיות בכך, ששחקני ההגנה הקשוחים שלה, שהיו רגועים בשבועות האחרונים, יחזרו לסורם, ויוציאו את העוקץ מטכנאי חיפה, דוגמת בריאלובסקי.

בני־יהודה ת"א – הפועל ב"ש. שתי קבוצות ביתיות אופייניות, וזה אומר הכל. בני־יהודה בשכונה לא תרשה לעצמה בשום אופן לאבד נקודה נוספת, אחרי ההפסד בפ"ת. נצחון לבני־יהודה.

מכבי נתניה – שמשון ת"א. אני מאמין, שהגיע הזמן ששרשרת משחקיה של שמשון ללא הפסד, 14 במספר, תיקטע. זה יכול לקרות רק במגרש בנתניה. בעיר שלי. אמנם הפסדה של שמשון עלול לקלקל ליו"ר שלה, ידידי עמי פוטל, את החופשה שלו בלונדון. אבל אין מה לעשות. נצחון לנתניה.

הפועל כפ"ס – בית"ר ירושלים. אליהו עופר צריך לעשות סיפתח טוב, כמאמנה השלישי של בית"ר העונה. ובשביל בית"ר ירושלים השנה, תיקו בכפר־סבא זו תוצאה מצויינת. התחזית ההגיונית היא נצחון למקומיים. אני מהמר על תיקו.

הפועל ת"א – הפועל לוד. לוד מתחילה בשבועות האחרונים להזכיר את הקבוצה הטובה של העונה שעברה. הפועל ת"א היא קבוצה בלי אופי, והביתיות שלה אינה משמעותית. תיקו.

מכבי ת"א – צפרירים חולון. יש גבול לכל הידרדרות, והשבת תיפסק ההידרדרות של מכבי ת"א. אמנם חולון היא קבוצה סימפטית, ומכבי תחסר כמה מכוכביה, אבל מכבי מבינה, כי אם היא לא תנצח השבת היא עלולה לאבד את מקומה בפלייאוף העליון. נצחון למכבי.

בית"ר ת"א – מכבי פ"ת. בניגוד לכל הגיון, מכבי פ"ת תוציא נקודה מהמשחק. פ"ת תציג משחק הגנתי. הסרונו של דן בן־שמעון המוכשר בפ"ת יתאזן בכך שבבית"ר ת"א ייעדר לביא הפצוע שלנו. תיקו.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

דב פלד (פנצר) ז"ל

מאוסטרוביץ, פולין

ההלויה תתקיים היום, יום שישי, י"א בטבת תשמ"ח (1.1.88) בשעה 12.00 בבית העלמין "הדרום" (בגבול חולון – בת־ים). מתאספים ליד השער החדש.

האבלים:
אמו: הינדה פנצר
אשתו: אסתר פלד
בניו: יוסי ועליזה פלד
יחיאל פלד
אחותו: שרה ושלום וינר
ובני ביתם

ישבו שבעה בבית המנוח בגבעתיים, רח' ריינס מס' 58

במלאת שנתיים לפטירת היקר לנו מכל

צבי נוימן ז"ל

נתייחד עם זכרו, ביום שלישי, ט"ו בטבת תשמ"ח (5.1.88), בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין "סגולה" פתח־תקוה.

נפגשים ליד הכניסה לבית העלמין.

המשפחה

במלאת עשר שנים לפטירת יקירתנו

רחל אברהמי ז"ל

נפקוד את קברה ונתייחד עם זכרה, ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח (3.1.88), בשעה 15.00, בבית העלמין בנחלת יצחק.

הסתדרות העובדים הלאומית
קופת חולים לאומית, בני־ברק
חיים, המשפחה והידידים

בשעה 19.30 יערך בנוכחות ההנהלה וצוות העובדים, טקס הענקת פרסים לעובדים המצטיינים בסניף לשנת תשמ"ח מטעם הקרן ע"ש רחל ז"ל.

לאריה אלמוג

משתתפים באבלך הכבד על מות
אביך

משה ז"ל

אברהם זבורובסקי
והעובדים

לדני שולי ולמשפחה

אתכם באבלכם הכבד בהלקח

אייל בוסקילה ז"ל

חבריכם לעבודה
משפחת "אפולו"

ביום השנה השישי
לפטירתו של אהובנו

יחזקאל דגן ז"ל

נתייחד עם זכרו,
בבית העלמין בקרית שאול ביום שני 4.1.88, בשעה 3.30 אחה"צ

המשפחה

שנה מאז נפל
בננו ואחינו

סרן
גדי איל ז"ל

ביום השנה נעלה לקברו בבית העלמין הצבאי בקרית שאול, ביום שישי, י"ח בטבת (8.1.88), בשעה 12.00.

אוטובוס ייצא מפינת הרחובות פרישמן וגורדון בתל־אביב, בשעה 11.15.

שרה, אדם,
דני, וניר איל

ביגון ובכאב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו, אחותי וסבתנו היקרה

חיה תל־ניר

לבית וישניצקי

הלויה תתקיים היום, יום שישי, י"א בטבת תשמ"ח (1.1.88) בשעה 12.30 בבית העלמין "הדרום" (בגבול חולון – בת־ים).

יושבים שבעה בבית המנוחה מעוז אביב 11/3.

האבלים:
בניה: דני ומיכל תל־ניר
עוזי תל־ניר
רמי תל־ניר ואסתי
אחיה: יהודה ומרגלית וישניצקי
נכדיה: רן, גיל, מורן ודנה

עברה שנה ואנו עולים לקברו
להתייחד עם זכרו של בננו ואחי

סרן
צביקה (זיגי) זיגלבאום ז"ל

ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח 3.1.88, בחלקה הצבאית שבבית העלמין "הדרום", בגבול חולון–בת־ים.

נפגשים ליד השער בשעה 11.00 לפנה"צ.

יעל, יפה וחיים זיגלבאום

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

פרופ'
ניקו האס

נעלה לקברו לגילוי המצבה ביום ראשון, 3.1.88 בשעה 3.00 אחה"צ בהר המנוחות (גבעת שאול) החלקה החדשה – קהילת ירושלים.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

דוד פלברבום ז"ל

נעלה לקברו ביום ראשון, י"א בטבת תשמ"ח, 3.1.88, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית־העלמין סנהדריה בירושלים.

נפגשים, בשעה 2.45, בכניסה לבית־העלמין.

המשפחה

קופת חולים "מכבי"

אבלה
על מותו של

ד"ר
א. לבון
ז"ל

הרופא המחוזי של מחוז תל־אביב

ושולחת תנחומיה למשפחה

קבלת מודעות דחופות 24 שעות
דבר
ריינס 118 (מול נסיה)
03-239952
246363

באמנות ובגעגועים
התייחדנו עם זכרה המלבב של

פלה קצנלסון ז"ל

ביום השנה האחת־עשרה לפטירתה

גדעון קצנלסון

שרות יום ולילה לקבלת מודעות אבל
03-5054773 — 5030044

במלאת שלושים להלקח מאתנו
אהובנו

צביקה הרמתי (הוכברג) ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה וגילוי מצבה, ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח (3.1.88) בשעה 2.30, בבית העלמין בקרית שאול (חלקת הורים שכולים).

נפגשים ליד השער הצפוני של בית העלמין הצבאי.

המשפחה

במלאת שנה למותם הטראגי של
הורינו האהובים

שושנה ומאיר חדש ז"ל

נקיים ערב לזכרם
ביום שני, י"ד בטבת תשמ"ח, 4.1.88, בשעה 19.00, באולם "ניר" – בית רוז'ישץ, רח' המאספים 2 פינת רח' קליבך, ת"א.

מוקירי זכרם מוזמנים

המשפחה

במלאת שלושים לנפילתו של יקירנו

סמל
יעקב דוד סינגר ז"ל

שנפל במילוי תפקידו

יערך טקס גילוי מצבה, ביום ראשון, י"ג טבת תשמ"ח (3 ינואר 1988) בשעה 9.00 בבוקר בחלקה הצבאית בקרית שאול.

אוטובוס ימתין ליד בית המשפחה ברחוב טבנקין 15 ורמת־גן בשעה 8.30.

טקס האזכרה יערך באותו ערב בבית כנסת גבורת מרדכי, ברחוב הרצוג 32 גבעתיים בשעה 8.00 בערב.

המשפחה

ביום השלושים לפטירת חברנו היקר

יוסי ליאור ז"ל

נעלה לבית העלמין לגילוי מצבה, ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח (3.1.88), בשעה 16.00.

אזכרה לזכרו תיערך בחדר האוכל של הקבוץ בשעה 17.00.

תחבורה תצא מבנייני האומה בירושלים, בשעה 14.30.

המשפחה
ובית עין גדי

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

ציפורה מנדל ז"ל

מבלז'יץ – לובלין

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה, ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח, 3.1.88, בשעה 15.00.

נפגשים בכניסה לבית העלמין רמת־השרון, צומת מורשה.

המשפחה

חלפו עשר שנים מיום פטירתו של יקירנו

אריה (לייב) שרצר ז"ל

האזכרה תערך ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח 3.1.88 בשעה 14.00, בבית העלמין "סגולה" בפתח־תקוה. נפגשים בכניסה לבית העלמין.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת אשתי, אמי, סבתנו אחותי וגיסתי

רחל טרויב ז"ל

נפקוד את קברה לאזכרה וגילוי המצבה ביום שני, י"ד בטבת תשמ"ח 4.1.88 בבית העלמין אפק צור שלום.

אוטובוס ייצא בשעה 15.00 מבית המנוחה ברחוב אהרון 23 קרית מוצקין.

נפגשים ליד השער הראשי בשעה 15.15. תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.

המשפחה

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו האהובה

מינה טייטלבוים

אלמנת ר' ישראל טייטלבוים ז"ל

הלויה תצא ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח (3.1.88), בשעה 2 אחה"צ, מביתה, רח' פיק"א 8, פתח־תקוה, לבית העלמין "סגולה" בפתח־תקוה.

המתאבלים:
בתה: שושנה גרוסמן
בתה וחתנה: רבקה ומרדין פרידמן
בנה: פנחס טייטלבוים
בתה וחתנה: אורה ואברהם קניון
נכדיה ונינה: רובינוביץ, מנור, בוגיסקי, קניון

יושבים שבעה בבית המנוחה, רח' פיק"א 8, פ"ת.

לאורה קניון

אתך באבלך הכבד
על מות

אמך ז"ל

אחים מילצ'ן בע"מ,
ההנהלה וצוות העובדים

ליצחק קורן

משתתפים באבלך על מות אמך

צפורה קורן

ההלויה תתקיים היום, יום שישי, י"א בטבת תשמ"ח 1.1.88 בשעה 13.00 בבית העלמין בקבוץ משמרות.

המשפחה
ובית משמרות

למשפחת קורן

כואבים אתכם את מות חברתנו לעבודה

צפורה ז"ל

בתי זקוק לנפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

שרה נייס

הלויה תתקיים היום, יום שישי, י"א בטבת תשמ"ח (1.1.88), בשעה 2 אחה"צ.

נפגשים ליד בית העם ומשם תצא הלויה לבית העלמין.

המשפחה
חברי ועובדי מושב נטעים

נתייחד עם זכרה של יקירתנו

תמר מרידור ז"ל

בת ר' גרשון וחנה שטיינמרידר ז"ל
מפולין
אשר מלאה שנה למותה

האזכרה תערך ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח, 3.1.88, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין כפר סמיר, חיפה.

נפגשים ליד השער הראשי.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

צבי פינצ'נסקי

בן אהרן ורבקה ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום שלישי, ט"ו בטבת תשמ"ח (5.1.88) בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים.

נפגשים ליד השער הראשי.

המשפחה

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

במלאת שנה לפטירת אשתי, אמנו, סבתנו ואחותנו היקרה
פריחה (פני) אביקזר ז"ל
נקיים לזכרה לימוד וסעודת מצוה בבית הכנסת "תשב"י" רמת אליהו, ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח 3.1.88 בשעה 4.30 אחה"צ.
למחרת היום, יום שני בשעה 8.15 בבוקר, נעלה להתייחד עם זכרה בבית העלמין בשכון גורדון, ראשון־לציון. אוטובוס יעמוד לרשות הקהל.
המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
עזרא שער
ז"ל
נקיים אזכרה וגילוי מצבה, ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח, 3.1.88, בשעה 15.00, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים.
נפגשים ליד השער הישן.
לכל שהיו אתנו בימים אלו – תודה.
בני המשפחה

במלאות שנה לפטירת אשתי ואחותנו היקרה
שרה (שוריקה) קצר
ז"ל
(לבית פייג)
נעלה לקברה להתיחד עם זכרה, ביום שלישי, ט"ו בטבת תשמ"ח, 5.1.88, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין ברחובות.
המשפחה

במלאת שלשים לפטירת דודתנו האהובה
זלטה (שרלוטה) וולפסון ז"ל
נעלה לקברה לגלוי מצבה ביום שני י"ד בטבת תשמ"ח (4.1.88) בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין כפר סמיר חיפה. התחבורה תצא בשעה 2.00 מבית המנוחה, רחוב ששת הימים 30, קרית חיים.
המשפחות: דרור, פקלמן והלצר

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו
ערן רחמוט
ז"ל
נעלה לקברו בהר המנוחות בגבעת שאול, ירושלים, ביום חמישי, י"ז בטבת תשמ"ח (7.1.88) בשעה 13.00.
המשפחה

במלאת ארבע שנים לפטירתו של יקירנו
אפרים שפצירר ז"ל
(שפיצו)
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו, ביום שני, י"ד בטבת תשמ"ח (4.1.88), בשעה 3.30 אחה"צ, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים. נפגשים ע"י השער הדרומי.
מילי ורונן

במלאת שנתיים לפטירתה של יקירתנו
דינה קוז'ניק ז"ל
תתקיים אזכרה, ביום שני, י"ד בטבת תשמ"ח, 4.1.88, בשעה 15.00, בבית הקברות "הדרום" שבגבול חולון–בת־ים.
נפגשים ליד השער הישן, בשעה 14.30.
המשפחה

לאינג' עמי בוך ומשפחתו
משתתפים בצערכם על מות
האב ז"ל
לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל

למודעות אבל לוח־פון 03־292777

למשפחת לפידות
משתתפים בצערכם על מותו של
צבי לפידות
ממוסרות בע"מ

לרותי, אריה ויגאל היקרים
כואבים ואבלים יחד אתכם פטירתו ללא עת של הבעל והאב המסור
חנוך סולומון
ז"ל
אבד לכולנו ידיד נפש אהוב
ניחומים מחבריכם הקרובים

למיכל ורן
כואבים ומשתתפים בצערכם העמוק על מות הבעל והאב חברנו היקר
יעקב פילוסוף
משפחות:
חסון, משולם, אביב, אלג'ם, נאור, סוזין, ארואטי, ארזין, קורדובה, קרן, בסן, הניג, הרצמן

לחברנו שמש יוסף
משתתפים בצערך על מות
אמך ז"ל
משאות בע"מ
ההנהלה והעובדים

על פטירת
אלכס הרצמן
ז"ל
אנו אבלים ומביעים תנחומינו למשפחה
הנהלת בנק לאומי ועובדיו

ליעקב הייטנר
תנחומינו הכנים
על פטירת
האם
טבע
ההנהלה והעובדים

למשפחת ענבי
אתכם באבלכם הכבד על מות
יפה ז"ל
מחבריה לעבודה במק"מ

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
מנשה מרכוס
נעלה לקברו ביום ראשון, י"ג בטבת תשמ"ח, 3.1.88, בשעה 2.30 אחה"צ, בהר המנוחות בגבעת־שאול.
המשפחה

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע
המכון למדעי החיים
המחלקה לגנטיקה
אזכרה
לפרופסור **מנשה מרכוס**
במלאת שנה לפטירתו
תיערך ביום ראשון, 3 בינואר 1988, בשעה 4 אחה"צ, במועדון הסגל של המכון למדעי החיים, קמפוס גבעת־רם, ירושלים.
פרופ' רפאל פלק ישא דברים לזכרו.
פרופ' יעקב ורמן ירצה על
הארגון התפקודי של כרומוזומי זוויג במיטוזה ובמיוזה
עלייה לקברו, בהר המנוחות, בשעה 2.30 אחה"צ.

מנהל מרחב ת"א–יפו – רשות הדואר
תנחומינו הכנים לצד מנשה בוגרדי מישל
על פטירת
אביו ז"ל
המנהל הכללי,
הנהלת רשות הדואר
מנהל מרחב ת"א–יפו
וחבר העובדים
ועד עובדי דואר אשנבים

לחברנו גבי תימור
אתך באבלך
על מות
אביך ז"ל
חבריך ב"אופגל"

למשפחת טיטלבוים
כואבים אתכם את מות חברנו לעבודה
ברוך ז"ל
בתי זיקוק לנפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

לבן יהודה צבי
משתתפים באבלך הכבד על מות
אשתך ז"ל
מחבריך לעבודה

קבלת מודעות אבל
טלפון 03־735588/9

דוד אסולין זכה בחזקה על בנו הפעוט: עזרו לי לגדל את בני

דוד אסולין ובנו אבי צילם יאיר גז, פוטו מטריף

מאת רוני סופר

"אין לי ברירה אחרת אלא לטפל באבי לבדי. אמו הנרקומנית אינה חיה איתנו ולאחר מאבק ארוך הצ־לחתי לקבל את הילד ממשפחה אומנת אלי. עכשיו אני בשבילו גם אמא וגם אבא", אומר דוד אסולין, בן 24, מנתיבות, שסיפור תלאותיו נסתיים לפני שלושה חודשים, כשקיבל את בנו אבי, בן שנה וארבעה חוד־שים לחזקתו. עתה הוא מבקש את עזרת הציבור כדי לצייד את ביתו בשביל בנו.

דוד אסולין ניהל מאבק ארוך ויוצא דופן כדי לז־כות בבנו, בבית המשפט לנוער בתל־אביב. במהלך המשפט אף תסף את בנו והסתתר עימו במשך שלו־שה חודשים אצל משפחות שונות בנתיבות. לבסוף הסגיר עצמו, ולאחר שבימ"ש נכח ביכולתו לטפל בבנו, העביר אותו אליו ועתה הוא מגדלו בנתיבות.

"קיבלתי בית ולא היה לי חשמל ומים. קיבלתי כתרומה מיטת תינוק, ובני אבי היה ישן בה כשאני ישן על מזרון שהיה מונח על הרצפה. לא היתה לי שום ברירה אחרת. אני מתעורר איתו בכל בוקר בשש, מחליף לו, מאכיל אותו ומלביש אותו לקראת הפעוטון. אחר כך אני עושה את הכביסה, מנקה את הבית ומכין את ארוחת הצהריים. אני מעניק לו את כל האהבה שרק אפשר לתת. אני יודע מה זה לגדול ללא הורים כי התייתמתי מאבי בגיל שנה וחצי", מס־פר דוד אסולין.

חודש לאחר שהגיע לנתיבות, פנה אסולין למשרדי המועצה המקומית, וסיפר שם שאין לו כסף לחבר מים לדירה. עובד מחלקת הגביה במועצה, יעיש אד־רי, סייע לו להתחבר לרשת המים והחשמל. "כשהגע־תי אליו הביתה לביקור, נדהמתי", מספר יעיש אדרי. "הבית היה ריק לגמרי. פשוט לא היה לו שום דבר חוץ ממיטת התינוק והמזרון שהיה מונח על הארץ. אבל, המדהים מכל, היה איך שהוא טיפל בילד. הילד היה רחוץ, נקי ומסודר והדהים אותי לראות איך האיש הזה מסתדר ומגדל את ילדו בלא עזרת אם", מספר יעיש אדרי.

יעיש ואנשים טובים אחרים מנתיבות פתחו במסע התרמה למען דוד ובנו. אנשים שונים מנתיבות תרמו לאב ולילד ציוד הכרחי לקיומם. למרות העזרה שמ־קבלים האב ובנו בנתיבות, דירתם עדיין ריקה וחסר בה ציוד רב לגידול הילד. בבנק הפועלים, סניף 556 בנתיבות, נפתח חשבון התרמה הנקרא "אזרחים למ־ען דוד אסולין" ומספרו: 166515.

מעריב
עורך: עידו דיסנצ'יק
סגן עורך: יובל אליצור
סגן עורך: לוי יצחק הירושלמי
ראש מערכת המוספים: יעקב ארז
ראש מערכת החדשות: אברהם תירוש
יו"ר כבוד של הדירקטוריון: עובר בן־עמי
יו"ר הדירקטוריון: שלום רוזנפלד
עורך ראשי 1974–1980
מנכ"ל: אמיר דורון
מנכ"ל: שמעון חפץ
עזריאל קרליבך
מייסד ועורך 1948–1956
אריה דיסנצ'יק
עורך ראשי 1956–1974
שמואל שניצר
עורך ראשי 1980–1985
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס מעריב בע"מ
תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית מעריב, רח' קרליבך 2 (מיקוד 61200), ת.ד. 20010 טל' 439111.
ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד 94581) טל' 221151.
הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל' 231769.
מרכז הפצה: טל' 521159.
חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד 33104), טל' 674674.
הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל' 673254.
באר־שבע: המערכת: רח' קק"ל 90, טל' 37553, 74973. מודעות ושיווק: 31772, 74850.
© כל הזכויות שמורות למעריב.

זכו בפיס

בהגרלת "ב־פיס" שהתקיימה אתמול זכו הכרטיסים הבאים:
ב"וילה + וולוו" זכה המספר 083230
בסך 10,000 ש"ח זכו המספרים:
144962; 217558; 431763; 460659; 710919; 733163; 849888; 877321.
בסך 1,000 ש"ח זכו המספרים:
034490; 049677; 062858; 073502; 080949; 104631; 110518; 112644; 119421; 120046; 133863; 136077; 146570; 161455; 165840; 176398; 179165; 185891; 219182; 252511; 265932; 290265; 304191; 316890; 346578; 385882; 394825; 396786; 419043; 424480; 436633; 463720; 466290; 478370; 507229; 527627; 531347; 534529; 553719; 555376; 604523; 640599; 641904; 651766; 674137; 695541; 721285; 744570; 746143; 750292; 754356; 760891; 767637; 769720; 770662; 779436; 785041; 803678; 809298; 814555; 856071; 871287; 876786; 896936.
ב־200 ש"ח זכו הכרטיסים המסתיימים ב־: 1063; 1818; 5915; 6523. ב־100 ש"ח זכו הכרטיסים המסתיימים ב־: 768; 912. ב־25 ש"ח זכו הכרטיסים המסתיימים ב־: 328; 517; 601; 718.
כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה 6; 7; 8 זכו ב־2.5 ש"ח.

מזג האויר

מעונן חלקית. בהמשך — קצת יותר חם.

בארץ — **הטמפרטורות החזויות:**
ירושלים 3–13; תל־אביב 8–19; חיפה 8–17; נהריה 6–17; באר־שבע 6–18; רמת־הגולן 4–13; צפת 2–10; טבריה 7–19; עפולה 4–19; נצרת 6–15; שומרון 3–15; לוד 5–18; גזה 11–19; יריחו 7–19; אילת 9–20

בחוץ־לארץ — **מזג האויר בערים הגדולות**
אוסלו 2– עד 2 מעונן; אמסטרדם 5 עד 7 מעונן; אתונה 7 עד 17 בהיר; באונס־איירס 19 עד 25 גשם; בריסל 4 עד 12 בהיר; וינה 4 עד 12 בהיר; דבלין 0 עד 2 מעונן; יוהנסבורג 15 עד 27 בהיר; לונדון 10 עד 11 בהיר; לוס אנג'לס 4 עד 13 מעונן; ליסבון 9 עד 15 בהיר; מדריד 1– עד 11 גשם; מוסקווה 24– עד 16– שלג; ניו יורק 13– עד 6– בהיר; סטוקהולם 3– עד 1 שלג; פריס 6 עד 11 מעונן; פרנקפורט 8 עד 10 בהיר; קהיר 13 עד 20 בהיר; קופנהאגן 4 עד 9 מעונן; רומא 2 עד 8 מעונן.

אהובי
שלמה שקד
איננו
לבירור מועד הלוויה
להתקשר טלפונים:
052־547464, 052־551894.
טל שקד

תלמידי ישיבות מסדרים את צה"ל: יוצאים לחו"ל בלי פטור ב'שיטה היפנית'

מאת גדעון מרון

תלמידי ישיבות אשר הצבא דחה את שירותם פיתחו שיטה מקורית לצאת לחו"ל אף שלא קיבלו אישור לכך משלטונות צה"ל. התלמידים מנצלים את העובדה ששוטרי משטרת הגבולות בנמל התעופה אינם מבדילים בין בחור ישיבה לרעהו, ושמבחינתם כל בעלי הזקנים והפיאות "אותו דבר". הם נוהגים להשתמש בדרכוני חברים, שלהם ניתן פטור.

את הפרשה חשף למעריב תלמיד ישיבה (שמו שמור במערכת) אשר יצא ארבע פעמים לחו"ל בשיטה זו. הוא סיפר שהשיטה זכתה בישיבות לכינוי "השיטה היפנית": "בשביל השוטרים כולנו דומים, ממש כמו שבעולם המערבי לא מסוגלים להבדיל בין יפני ליפני. כל תלמיד מצולם עם שטריימל, פיאות ומשקפיים. מי שחפץ לצאת – יוצא. אין בעיה. יש חבר'ה שמשלמים כסף טוב בשביל לקבל דרכונים מחברים".

צה"ל מגביל תלמידי ישיבות, ששירותם הצבאי נדחה, ביציאות לחו"ל. בגיל 18־21 רשאי תלמיד לצאת לחו"ל פעם אחת בלבד, לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים. בגיל 22־28 אפשר לצאת פעם בשנתיים, גם כן ל־3 חודשים, ומגיל 29 – פעם בשנה לחודשיים.

לדעת תלמיד הישיבה, כ־40 אחוז מתלמידי הישיבות ששירותם נדחה מערימים על צה"ל. "לי אין שום בעיה. כשאני רוצה לנסוע לחו"ל אני פשוט לוקח דרכון מחבר שיש לו פטור ויוצא."

לאזרח אליהו נתפס הגב ורק מנוף הצליח להורידו מקומה 3 לאמבולנס

מאת גדעון מרון

ביום רביעי בחצות מצא עצמו אליהו דודקביץ בן 42 מקידאון בין שמיים וארץ, על מנוף של מכבה אש, מתפתל מכאבים.

סיפורו של האזרח דודקביץ החל כאשר עצב נתפס בין חוליות גבו. צוות מד"א שהוזעק לדירתו שבקומה השלישית מצא אותו גונח מכאבים. החובש רפי נדריאל הגיע למסקנה כי רק קיבוע בסד מיוחד יאפשר להעביר את דודקביץ לבי"ח.

הוזעק אמבולנס נוסף עם הסד המיוחד. אך אז התברר כי ללא זריקה לשיכוך כאבים אין אפשרות לטלטל את החולה. רעייתו של דודקביץ ניסתה למצוא בעיצומו של הלילה רופא שברשותו התרופה הגואלת, אולם לא הצליחה. באחת בלילה, כאשר נמצא סוף־סוף רופא שהיתה לו התרופה והסכים לבוא, נולדה צרה חדשה. לדודקביץ המתייסר התברר, כי הסד כה רחב ואי אפשר להורידו במדרגות.

בלית ברירה הוזעקו המשלחה ומכבי האש בני־ברק. שוטר איתר נהגים כדי שיזיזו את מכוניותיהם ויפנו מקום למנוף ענק. מכוניות שבעליהן לא אותרו נדחפו, לאחר שמעצור היד שלהן שוחרר. בשלוש לפנות בוקר הורד דודקביץ סוף־סוף מהקומה השלישית ונלקח בשעה טובה לבית־החולים שיבא.

הכנר העריק שב לארץ לאחר 10 שנים וישרת בגל"ץ

יובל ירון, שנחשב לילד פלא, הועמד לדין צבאי ≡ "השד אינו נורא, הרגשתי נפלאה ואני צריך לצבוט את עצמי כדי להאמין שאני כאן"

מאת חנה ידור

"אבן נגולה מעל לבי: זו לשון המעטה. אני עדיין צריך לצבוט את עצמי כדי להיווכח שאני כאן בארץ לאחר היעדרות של 10 שנים. זו הרגשה נפלאה. אזדקק ליותר משבוע כדי לעכל את זה", אמר אתמול הכנר הישראלי יובל ירון, שהואשם בעריקה מצה"ל.

ירון, שבשבוע הבא ימלאו לו 35, הועמד בשובו לדין צבאי ונקבע כי ישרת שישה חודשים בגלי צה"ל, בהכנת תוכניות לאוניברסיטה המשודרת. ב־19 בינואר יופיע בארץ, לראשונה זה עשר שנים, עם התזמורת הקאמרית הישראלית.

באוגוסט 1987 הודיע קצין חינוך ראשי, תא"ל נחמיה דגן, כי הוא מקיים מגעים עם הכנר, שעזב את הארץ לאחר שעבר טירונות, על שובו ארצה. ירון, שהיה אותה עת פרופסור במחלקה למוסיקה של אוניברסיטת בלומינגטון באינדיאנה, אמר אז: "אני מתגעגע מאוד לארץ, בשבילי ישראל היתה ונשארה בית. זה שאני יושב בארה"ב ואינני ממלא את חובתי לצה"ל – איש אינו מרוויח מכך. אני רוצה לשוב מתוך געגועים ורגש של שייכות, ולא מתוך יאוש או חוסר ברירה".

יובל ירון, בן למשפחה של מוסיקאים, התפרסם כילד פלא. בגיל שש זכה במילגה. בן תשע זכה בפרס מטעם מעריב לנוער. בגיל 22, לאחר שצבר עוד פרסים, זכה בפרס הראשון בתחרות היוקרתית בפינלנד על שם סיבליוס. מאז דרך כוכבו בעולם. כשהגיע מועד גיוסו לצה"ל ביקש הכנר הנודע הנדיק שרינג לשחרר את יובל מן השירות משום ש"כשרון כזה לא נולד בכל יום".

יובל עבר טירונות של העתודה האקדמאית ויצא ללימודים באינדיאנה. כמה שנים הוא נהנה מדחיית שרות, ביקר בארץ כמה פעמים ואף ניגן כסולן עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית. אך כשנדרש לשוב לשרות חדל לבוא ארצה, אם כי הרדה כי מצב זה מדיר שינה מעיניו.

יובל ירון

בעונה שעברה, כשהחלה הפילהרמונית לחפש מועמדים למישרת הכנר הראשון, פנה חבר ההנהלה, צבי ליטבק, אל יובל ירון והזמינו להגיש את מועמדותו. ליטבק גם השתדל אצל שלטונות צה"ל שיקלו עליו. בשל עיסוקיו הרבים בארה"ב ויתר ירון לבסוף על המישרה.

כעת, לאחר שעניינו עם צה"ל הסתדר, התקשר יובל עם מוסיקאים ישראליים נוספים השוהים בחו"ל ופוחדים לחזור. "הסברתי להם שיש עם מי לדבר. קיימות מסגרות בצבא שבהן מוסיקאים יכולים לשרת. השד אינו נורא כל־כך".

קצין משטרה הלשין: משרד הבטחון מעלים מס

מאת בן כספית

פקד במשטרה הלשין למס ההכנסה ש"משרד הבטחון מעלים מס בהיקף נרחב". הקצין עקב אחר הטבות שכר לאנשי קבע. כידוע, מוצמד שכר השוטרים לשכר בקבע. בדצמבר 86 נודע לקצין כי אנשי הקבע קיבלו תלושים לשק"ם ב־300 שקל. אם לוקחים בחשבון את ההנחה של 33% שמעניק השק"ם הסתכמה ההטבה ב־390 שקל. הקצין ביקש הטבה דומה. משרד המשטרה ענה שמדובר בתנאי שרות ולא בשכר.

הקצין פנה למס הכנסה והתשובה שקיבל: "תלושים הם חלק מהמשכורת וצריך לנכות מהם מס. גם ההנחה חייבת במס". מלשכת היועץ המשפטי של שר המשטרה נאמר לו כי השוטרים זכאים לאותן הטבות. הקצין גילה 2 הטבות נוספות שקיבלו אנשי הקבע – סוף שבוע עם המשפחה במלון ותלושים נוספים לשק"ם. לדבריו, אי קבלת ההטבות מהווה הלנת שכר מצד משרד המשטרה, ובכוונתו לפנות לערכאות.

כשנכשל הקצין במאמציו לקבל הטבות דומות פנה למס ההכנסה ואמר כי ברצונו להלשין וביקש לקבל, כמקובל, 10% מכספי ההלשנה. אך מאמציו לא נשאו פרי.

תגובת נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ: "הנושא נמצא בבדיקה. ברור כי זו הכנסה חייבת במס. אם יתברר כי מגיע מס, נגבה את כולו. לא תהיה חריגה מהחוק". תגובת משרד הבטחון: נתייחס לנושא כשתגיע תלונה ממס ההכנסה.

יום הולדת לעדי מוזס

שמחה הולצברג, אבי הפצועים, אירגן אתמול במלון הילטון בתל־אביב מסיבת יום הולדת לעדי מוזס מאלפיה מנשה, שנפצעה לפני יותר משנה כאשר בקבוק תבערה נזרק על מכונית המשפחה. בפיגוע נהרגו אמה ואחיה צילום: דובר צה"ל

חדשות	חלק א'
העניין המרכזי	עמ' 3
בארץ	עמ' 5–6־7
בעולם	עמ' 4
מזג אוויר	עמ' 11
ספורט	עמ' 8–9

מעריב שבת	חלק ב'
ערביי השטחים: כך נרקם הקשר.	עמ' 1
קוטורובסקי –17 שנות סירוב.	עמ' 3
השטום בציור	עמ' 3
דעות	עמ' 10–11
מהומות בממשלה	עמ' 2
סימני נפש	עמ' 6
עולם יהודי	עמ' 8

מעריב קריירה	חלק ג'

מעריב מדריך	חוברת
השעה ה־25	עמ' 18
חירום: משטרה, מד"א, מכבי־אש	עמ' 19
לוח הצגות בקולנוע	עמ' 22–23
מי מה מתי	עמ' 15
מישודרי השבוע	עמ' 2 עד 8
מעריב לילדים	עמ' 11–14

מעריב פנאי	חלק ד'
אופנה	עמ' 6
צ'יקו כבר לא סם	עמ' 1
דליה רביקוביץ	עמ' 3
מוסיקה	עמ' 5
האולם שייך לצעירים	עמ' 7
קולנוע	עמ' 2
תיאטרון	עמ' 4

מעריב ספרות	חלק ה'

מעריב כלכלה	חלק ו'
שוק ההון	עמ' 2
שנת הדולר בעולם	עמ' 4
טבלאות הבורסה	עמ' 6
קניות ומלהתקציב – תחזית ומצב־אות	עמ' 1
אשוב לבורסה	עמ' 7
שערי מטבע זר	עמ' 7

לוח מעריב	חלק ג'–ז'
קריירה, הצעות עבודה	חלק ג'
כל השאר	חלק ז'

ספרית מעריב

המחסן המרכזי של "ספרית מעריב" עבר

לרמת־גן רח' החילזון 3, טלפון זמני 03-7519977

ספרים מבית טוב ספרית מעריב

נעלי בריל בע"מ

אל לקוחותינו וציבור הקניינים

אנו שמחים להציג בתערוכת אביב-קיץ '88 את מבחר מוצרינו החדשים

אותם ניתן לראות בתצוגה שתתקיים במלון "מוריה פלזה" תל־אביב. בתאריכים 5 עד 7 בינואר '88. בין השעות 8.00 עד 20.00.

נשמח לראותכם בין מבקרינו.

הנהלת נעלי בריל

במחנה

שבועון "במחנה"

מחפש מועמדים לתפקידי כתבים

מבין תלמידי י"ב המיועדים לגיוס לצה"ל החל מקיץ '88.

על מי שרואה עצמו מועמד מתאים לפנות, על גבי גלויות בלבד, עד ה־15 בינואר '88, אל: "במחנה", ד.צ. 01013, צה"ל, עבור "מיון כתבים". לציין שם מלא, כתובת, מס' טלפון ומספר ת.ז.

132 עמודים צבעוניים נוספים של עשייה והישגי מדינת ישראל

חוברת ב' של

ארבעים למדינת ישראל

תצורף לגיליון מעריב מחרתיים, יום א', 3.1.1988

הזמן אותה בעוד מועד אצל מוכר העתונים שלך.

ההשקעה הנבונה כיום – נדל"ן!

רכוש

בית כפרי בכנרת

החלה בניית ומכירת השלב האחרון!

בנוה־נוף – מגדל

03-721191 ■ 419234-5

אילת קלאב הוטל (1980) בע"מ (בפירוק)

הודעה לרוכשי יחידות הנופש השבועיות

ביום 22.12.87 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב הסדר לרוכשי יחידות הנופש השבועיות בפרוייקט אילת קלאב הוטל.

על פי ההסדר, נהנים המצטרפים להסדר מהאפשרות לקבל יחידת נופש באילת קלאב הוטל או יחידה חליפית בטבריה קלאב הוטל.

ניתן להצטרף להסדר במשרדי חברת אינטרקלאב בע"מ, בפס' בית אל על, רחוב בן יהודה 32, תל אביב (טל. 03-292241-3). המועד האחרון להצטרפות להסדר הינו 22.4.1988.

ההצטרפות להסדר מזכה בין היתר, בתשלום דמי הצטרפות המשתלמים לחברת ח.ב. שוויץ ישראל השקעות בע"מ. דמי ההצטרפות למצטרפים בחודש הראשון -.895 $, בחודש השני -.990 $ ובחודשים שלאחר מכן -.1,385 $. בחירת יחידות הנופש הינה בשיטת "כל הקודם זוכה", לפיכך למקדימים להצטרף להסדר יתרון בבחירת היחידות.

רוכשי יחידות נופש שלא יצטרפו להסדר, לא יהיו זכאים לקבל את יחידות הנופש שרכשו והעומדים יהא כבעבד יחד משי ההכרה.

בנימין קריתי, עו"ד

בתפקידו כמפרק של חברת אילת קלאב הוטל (1980) בע"מ (בפירוק)

איפה את/ה חי?

קיבוץ נאות מרדכי

קולט חבורת צעירים עד גיל 30

להתקשר בימים א-ה

בין השעות 17.00 - 22.00

למספרים 06-948114

06-948141

06-948134

אינך שולט באנגלית?

האם ניסית שיטת לימוד רצינית?

האולפן לאנגלית

קורסים בכל הרמות בשעות הבוקר, אחה"צ והערב

אבן גבירול 83, תל־אביב (בין העיריה וארלוזורוב)

קבלת קהל מ־10.00-12.30 בבוקר

ומ־4.30-7.30 בערב.

בת־ים, הרצל 57 מ־4.30-7.30 בערב.

טל' 03-248089

כתיבה במכונה בבי"ס למסחר "דימון" תל־אביב

ישיבת כרם ביבנה

כנס בוגרים

לכבוד יובל ה־35 יתקיים אי"ה כנס בוגרים, ביום ירושלים, יום ראשון, כ"ח באייר תשמ"ח (15.5.88).

כל בוגרי הישיבה ומשפחותיהם מוזמנים בזה להשתתף בכנס.

בוגרי הישיבה ששינו כתובת או שעלו ארצה לאחרונה מתבקשים להתקשר בכתב או טלפונית לפי הכתובת: ישיבת כרם ביבנה, ד"נ שקמים, מיקוד: 79855, טל. 08-562007.

קופת חולים של העובדים הלאומיים

של הסתדרות העובדים הלאומית בארץ ישראל

למכירה

2 מכונות מיני מחשב BCS 20/30 - אוליבטי, להנהלת חשבונות

את המכונות ניתן לראות במרכז קופת חולים הלאומית, תל־אביב, רח' שפרינצק 23, מחלקת הנהלת החשבונות

תפנית שרותי הנהלת חשבונות

שרותי הנהח"ש

ע"י יועץ מס מוסמך כולל דוח"ות שנתיים לעצמאים וחברות

טל. 03-5032942

הלוואה עד 36 תשלומים לא צמודים לשכירים

סוקולוב 95 ת"א. טל. 03-450302, 5464012

מעריב קריירה

חלק ג'/יום ששי י"א בטבת תשמ"ח, 1.1.1988

תקציר

כתבה בעמ' 2
לפני הפנסיה
מרים ברון פתחה בקריירה חדשה בגיל שבו נשים מתכננות את הפרישה. ניסיונה מוכיח, כי אף פעם לא מאוחר ללמוד מקצוע.

כתבה בעמ' 2
מפעל בנעלי בית
"הליקס עיבוד מתכות בע"מ". ייצור מתוחכם. על המדפים, בין מכשירי לייזר, תחמושת, ציוד מחשבים וטילים, גם נעלי בית.

כתבה בעמ' 3
איך מתנהג בוס?
לא די במינוי חדש כדי להבטיח הצלחתו של מנהל טרי. אי אפשר לדעת את הסודות עד שלא חווים את העבודה בשטח.

כתבה בעמ' 3
מפקד לוועדים
"הכוח של המדינה" מונה, לפי הערכה בלתי רשמית, 15 אלף ועדי עובדים ובהם 60 אלף חברים.

ניתוח גרפולוגי

כתיבת מאמרים

מיכל נפתלי (גרפולוגית)

ש., בן 66, כותב: "יצאתי לגימלאות לאחרונה אחרי שנים רבות בהן כהנתי במשרות ניהוליות בכירות בתחום ארגון, כוח אדם ופיננסים במועצת מנהלים, מוסדות ציבור מרכזיים ובארגונים תעשייתיים. הייתי רוצה לפנות לעיסוקים נוספים ואחרים, ולהגשמת שאיפה זו אעזר ברצון בייעוץ ובהכוונה על רקע ניתוח גרפולוגי."

הפתעת אותי, ש.! בכתב ידך בולטים ביקורתיות יתר שבאה לידי ביטוי בכל תחומי החיים, וכן חוסר אמון וסקפטיות כלפי כל נושא שאינו בר־מדידה מדוייקת בכלים מתמטיים. הייתי מצפה ממך לבטל על הסף כל מה ש"מריח" מפסיכולוגיה או מדע התנהגותי אחר.

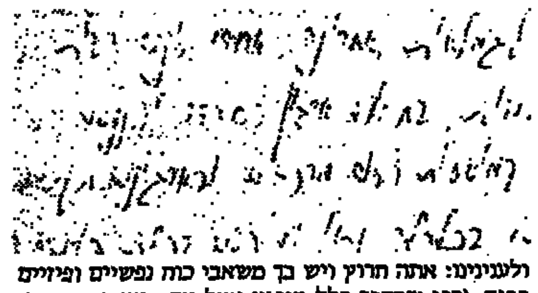

ולעניינינו: אתה חרוץ ויש בך משאבי כוח נפשיים ופיזיים רבים, (כפי שבדרך כלל מופיע אצל אדם צעיר בהרבה). מכאן, ששאיפתך לפנות לתחום חדש מבוססת על כוחות אמיתיים. אתה מאוד מאורגן בחשיבה ובעבודה, מבצע כל מטלה בשיטתיות, תוך שאתה מקפיד על רמת איכות גבוהה. יש לך סבלנות ושקדנות בטיפול בפרטים יחד עם ראיה כוללת. אתה ניחן בדמיון וכושר הבעה מילולי בעל־פה ובכתב, וברגישות לשפה. אתה יודע לעודד אמון בסובבים אותך על ידי סמכותיות מקצועית, ולכן אתה יכול לעסוק בתפקידי ייצוג והסברה. אולם, אני חוששת שנטייתך לפסקנות וקוצר הרוח, אותם אתה מגלה כלפי אנשים פחות מהירים או פחות מוכשרים ממך, עלולים לפגום ביכולת התקשורת שלך עם מגוון רחב של בני אדם. אתה עקשן, אינך מתפשר בקלות, ובדרך כלל מצפה מאחרים שיתאימו עצמם אליך. מאידך, אתה קורקטי, ויודע לשלוט בכעסך ובדחפיך האינטנסיביים, כך שבפגישות עסקיות חד־פעמיות אתה יכול להצליח. אתה אוהב לבצע משימות באופן עצמאי, כשאתה שולט בעניינים. לכן כדאי לך לפתוח משרד שנותן שירותי ייעוץ בתחום יעול ושיפור שיטות, או אירגון, פיתוח, ניצול משאבי אנוש, כאשר אתה נעזר בידע המשפטי והכלכלי שלך ובנסיון הרב שצברת.

אני מציעה לך להשאר בתחומים שבהם עסקת עד היום, כי אתה פשוט מתאים להם. לו היית פונה אלי לייעוץ לפני ארבעים שנה, קרוב לודאי שהייתי מפנה אותך למשפטים ולכלכלה.

תחום אחד שבו תוכל לתרום הינו עיתונאות, כעורך מדור כלכלי למשל או כתיבת מאמרים בתחום הכלכלה והמשפט.

* * *

המעוניינים בייעוץ בבחירת מקצוע חדש או לקראת שינוי קריירה, יכולים לפנות למדור זה בצרוף קורות חיים וכתבי יד ממצבי חיים שונים. נא לשלוח כתבי־יד בשפה שבה למדו מרבית שנות הלימוד. על הפונים לציין: גיל, מין, יד כותבת, ובאם מרכיבים משקפיים.

מידי שבוע יוגרל בין הפונים כתב יד אחד אשר יפורסם בעילום שם בגליון הבא. כתבי היד האחרים לא יוחזרו.

את המכתבים יש להפנות למעריב־קריירה, עבור ניתוח גרפולוגי, ת.ד. 20010, תל־אביב 61200

התנצלות

אנו מתנצלים בפני ה"קיברנטיקית" והגרפולוגית על הטעות שנפלה במדור בשבוע שעבר ובמקום לפרסם צילום קטע מכתב ידה פורסם קטע השייך לאחר.

עבודה עולמית

ירידה באבטלה באנגליה

בשניים עשר החודשים האחרונים ירדה האבטלה באנגליה ב־500 אלף איש. זו הירידה הראשונה מאז החל שיעור האבטלה לטפס בשנת 1980. שיעור האבטלה הגבוה ביותר היה בקרב צעירים, שהתקשו להיקלט במקומות חדשים, והיו הראשונים להיפלט בעת פיטורים מסיביים.

בחודשים אלה המצב משתנה. מספר הצעירים המובטלים מתחת לגיל 25, שלא עבדו קודם לכן, הולך ופוחת. לעומתם, אנשים בגיל העמידה נמצאים במצב קשה יותר, ורבים מהם מתקשים למצוא עבודה.

סקר דעות שנעשה לאחרונה בבריטניה מעלה, כי הצעירים אינם מיואשים. רק ששה מבין 119 הצעירים שהשתתפו בסקר דיווחו, כי לדעתם אין להם סיכוי למצוא עבודה. אחרים סיפרו, כי הם מתאכזבים כשאינם מצליחים למצוא עבודה, אך מתעקשים להמשיך ולחפשה משום, שהם מעריכים את הכסף והמעמד החברתי שיש לעובד על פני המובטל.

שיפור בתנאים

עובדים במשרה חלקית במספר רב של חברות בארה"ב נהנים היום מתנאי עבודה משופרים. מחקר שנערך בארה"ב בקרב 560 חברות ע"י איגוד המנהלים, העלה כי 40% מהחברות מציעות תשלום עבור חופשות לעובדים במשרה חלקית. כשליש מהן מציעות ביטוח רפואי ותשלום עבור ימי מחלה, דבר שלא היה מקובל בארה"ב קודם לכן.

מספר המועסקים במשרות חלקיות גדל בהתמדה ושיעורו מגיע לכ־10% מקרב החברות שנבדקו. החברות המובילות בתחום תעסוקה חלקית הן בנקים וחברות שרותים פיננסיים.

קול ממוחשב

קולה של תרי־האן הרטסמן־סאקס הוא מן המוכרים ביותר בארה"ב. מדי יום שומעים

תרי־האן הרטסמן־סאקס

אותו מיליוני אוזניים, למרות שתרי־האן אינה קריינית מפורסמת. קולה של תרי־האן עבר דה־קומפוזיציה בחברת המחשבים האמריקאית CCI, השולטת בארה"ב בתחום מערכות מודיעין טלפון ממוחשבות. בתהליך דיגיטיזציה מורכב, אוחסן קולה בזכרון של מחשב, שהושתל במערכות המודיעין הללו. תרי־האן היא ה־14 הממוחשב האמריקאי.

המבקש לדעת מספר טלפון של מנוי, מוסר את שמו ואת כתובתו. תוך המודיעין רושם בעט אוד על גבי המסוף שלפניו את הפרטים ומיד מתפנה לשואל הבא. קולה הדיגיטלי של תרי־האן, מודיע באופן אוטומטי את מספר המנוי המבוקש.

איכות מנהלים

איגוד המנהלים המרכזי של אירופה, היושב בבריסל, ערך סקר איכות בקרב 1,000 מחבריו. 34% מהם חשבו, כי המנהלים הטובים ביותר נמצאים בארה"ב ו־24% חשבו שדווקא היפנים הם הסופר־בוסים.

בדיקת דעת המנהלים על הניהול האירופי לא היתה בדירוג ארבעת המנהלים העולמיים הטובים מחמיאה ביותר. לאחר ביטול חוות הדעת בהן מנהלים חשבו, שבני ארצם הם הטובים ביותר, הסתבר, שרק הגרמנים עשויים להותיר רושם מקצועי כלשהו על עמיתיהם ועובדיהם.

לדעת המנהלים, ישנו פוטנציאל ניהול טוב באירופה, אך האנשים הנכונים אינם נמצאים, עדיין, במקומות הנכונים. יש סיכוי, לדעתם, לעתיד טוב יותר.

כטובים ביותר נבחרו שלושה אירופאים: מרגרט תאצ'ר, מיכאיל גורבאצ'וב והאפיפיור ג'והן פול השני. במקום הרביעי זכה לי איאקוקה מחברת קרייזלר האמריקנית.

צעירי צרפת מובטלים

91% מצעירי צרפת אינם יכולים למצוא עבודה במשרה מלאה, נמסר מארגוס, ירחון תעסוקה של ממפאואר.

הלשכה הלאומית הצרפתית לסטטיסטיקה, פרסמה לאחרונה סקר המצביע על כך שצעירי צרפת מתקשים להשתלב בעבודה במשרה מלאה עם סיום לימודיהם.

33% מקרב הצעירים הצרפתיים (מגיל 17 ואילך) הם סטודנטים. 33% מהם עובדים ו־11% מובטלים. פחות מ־1% משתתפים בתוכנית הכשרה כלשהי. 12% בקבוצת הגיל 22־25 מובטלים. 91% מהצעירים שהשתתפו בסקר, ענו כי אינם מסוגלים להשתלב בעבודה במשרה מלאה. 17% מהם מתקשים במציאת עבודה ליותר משנה או שנתיים.

תעסוקה

תחזית ל־1988: יותר מובטלים - יותר פורטוגזים

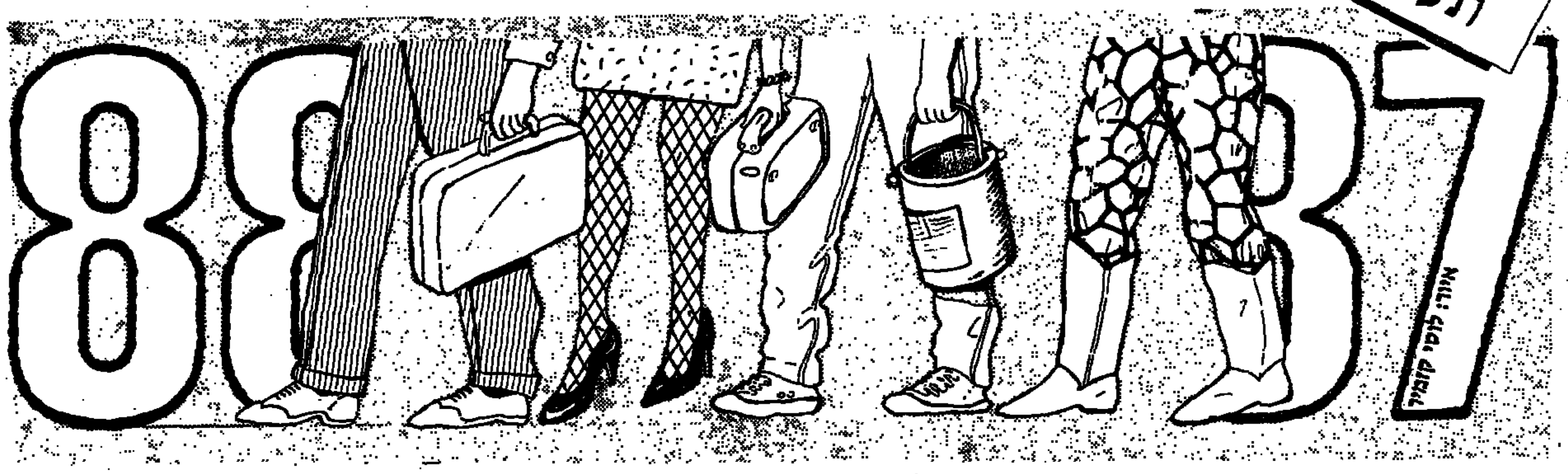

מאת אלי דנון

הערכה: מספר המובטלים יעלה - לא בשירות הציבורי. איזה גוף כלכלי הקשור בטבורו למימסד הפוליטי, ישלח לרחובות עובדים בשנת בחירות. לנוכח המהומות ביש"ע תהיה עדנה לעובדים זרים, בעיקר מפורטוגל.

שנת 1988 היא שנת בחירות. עובדה זו מפיצה הרבה מאוד סימני שאלה בתחום הכלכלי לחלל האוויר. לשנת הבחירות תהיה השפעה ישירה גם על מצב התעסוקה. איזה גוף כלכלי גדול, הקשור בטבורו לגוף פוליטי, יעז לשלוח לרחובות עובדים שמשקלם הסגולי עולה ביחס ישר להתקרבות מועד הבחירות.

בשירות התעסוקה מעריכים, כי מספר המובטלים יעלה, אולם לא בשירות הציבורי, שבו מועסקים מאות אלפי עובדים ואשר בו נתוח קיצוץ יותר מאשר בכל סקטור אחר במשק.

דוד מנע

שנת 1988, לפי התחזית של שירות התעסוקה, תיפתח בעלייה באבטלה שתגיע עד 7 אחוזים אבטלה במשק. הסיבה לגידול באבטלה היא היקלעות מפעלים גדולים למצוקה וכתוצאה מכך צפויים פיטורי עובדים. ימשך תהליך הפיטורין מהתעשיה האווירית, מספנות ישראל, מנועי בית שמש, דום כרמל ועוד. גם הירידה הצפויה בכושר היצוא של ישראל עלולה להביא לעליה באבטלה ברבעון הראשון של 1988, כיוון שתעשיות כמו אלקטרוניקה ומתכת לא יוכלו לבצע התיעלות מעבר לזו שכבר עשו.

מצב התעסוקה הקשה ביותר צפוי, כמו בשנה שעברה, בערי הפיתוח. הן משלמות את מחיר האבטלה הכבד ביותר. בראש מצעד העיירות המובטלות צעדה ב־1987 ירוחם עם שיעור אבטלה של 10 אחוז, אחריה יקנעם – 9.5 אחוז, דימונה – 7.3 אחוז, ואופקים – 7 אחוזי אבטלה. מספר המובטלים הרשומים בלשכות התעסוקה למבוגרים בערי הפיתוח היווה כרבע מכלל המובטלים בארץ.

בממוצע נרשמו ב־1987 כ־17 אלף מובטלים מידי חודש. ההערכה היא שממוצע זה יגיע לכ־20 אלף בחודש ב־1988.

■ שנת הטכסטיל

"שנת 1987 היתה שנת הטכסטיל. הענף קיבל תאוצה כלפי מעלה בזכות עיסקות טובות ומערכת שיווק נכונה בעיקר בסחר עם אירופה. התנופה בענף תימשך גם בשנה הבאה ואליה יצטרף ענף המתכת הממוחשב העשוי להנות מביקוש", סבור המשנה למנכ"ל שירות התעסוקה, עו"ד דוד מנע.

לדבריו, נמשכת המגמה הכללית של מעבר מענפי ייצור ומענפים עתירי עבודה לשירותים, כפי שמתרחש זה מספר שנים בכל מדינות מערב אירופה וארה"ב.

דוד מנע אומר בכאב, כי על פי נתונים שמרכז שירות התעסוקה מ־220 לשכות תעסוקה ברחבי הארץ, הולכת העבודה העברית ומאבדת מקומה לטובת עבודה ערבית על כל המשתמע מכך מבחינה ערכית ובטחונית.

הוא מחזק טענתו זו באירועים שהתרחשו בשבועות האחרונים ביהודה, שומרון ועזה, שבעקבותיהם לא הופיעו רבבות עובדים מיש"ע במפעלים ועסקים בתחום הקו הירוק. כתוצאה מכך במפעלים רבים נרשמה נוכחות דלה ביותר של עובדים.

בלשכות התעסוקה בכל רחבי הארץ נרשמו במרוצת 1987 כ־50 אלף עובדים מהשטחים. אולם, סוד גלוי הוא וכך גם סבורים ראשי משרד העבודה, כי בפועל מספרם הוא כפול אם לא למעלה מזה. במילים אחרות, כ־50 אלף עובדים זורמים מידי יום מיהודה, שומרון ועזה לתוך המדינה מבלי שיהיה לגביהם רישום כלשהו ומבלי שמעסיקיהם יפרישו שקל אחד לקופת המדינה בגין העסקתם. מעבר להכנסה הכספית הנוספת לקופת המדינה, אם המעסיקים היו מדווחים עליהם, היתה לכך גם משמעות בטחונית, במיוחד נוכח פיגועים על רקע של פעילות חבלנית עויינת. באין רישום קשה יותר למשטרה וזרועות הבטחון לאתר את החשודים.

מה עושים כדי להדק את הפיקוח על העסקתם של "האפרים" בתחומי הקו הירוק?

"אין לנו תקציב כדי להגביר את הפיקוח ולהעמיד את המעסיקים שאינם מדווחים למשפט", זו התשובה ולכן אין סיכוי שמציאות זו תשתנה במהלך 1988.

מלבד עובדי יש"ע שהיום במקומותינו כ־9,000 עובדים זרים, בעיקר עובדי טכסטיל ומתכת מפורטוגל, עוזרות בית מהפיליפינים והמזרח הרחוק ועובדים זרים מאנגליה, ספרד, טורקיה ויוגוסלביה.

מתוך 9,000 העובדים הזרים, שעליהם ידוע, פועלים ברשיון מטעם משרד העבודה והרווחה 3,000 בלבד.

צופים כי במהלך 1988 יגדל באופן בולט מספרם של העובדים הזרים מפורטוגל בישראל. אלה פשטו על אירופה כולה, אינם ברדנים וכל רצונם הוא לעבוד, להתפרנס ולשלוח הביתה, לפורטוגל, מטבע זר המתקבל בברכה ע"י השלטונות שם. באירופה עובדים היום בצד הטורקים והיוגוסלבים גם מאות אלפי פורטוגלים.

על פי התפיסה הממלכתית אין מקום לעובדים זרים אצלנו, אלא אם הזר הוא מומחה במקצועו והעבודה שבה הוא מבקש לעבוד היא זמנית ובסיומה מסתיים גם רשיון העבודה שלו. כמו, למשל, טבח סיני במסעדה סינית.

בישראל מקלים יחסית על העובדים הזרים. בארה"ב, למשל, כאשר נתפס עובד זר ללא רשיון עבודה הוא מושלך לכלא. באנגליה אם מתעורר צל של חשד בביקורת הדרכונים, כי באת לעבוד בשטח הממלכה הינך מוצא עצמך על המטוס הראשון הביתה.

בשירות התעסוקה רואים בחברות הפרטיות לכוח אדם את הסיבה הבלעדית כמעט להצפה של עובדים זרים. "זהו שוק עבדים מודרני", מאשימים בשירות התעסוקה את האופן שבו מעסיקות החברות הפרטיות את אלפי העובדים הזרים שייבאו לארץ.

במשרד העבודה והרווחה מעריכים, כי מפלת המניות ב"וול סטריט" תגרום בעקיפין להאטה בפעילות הכלכלית בארה"ב, שתגרום לישראלים רבים שנדדו ליבשת הגדולה לחזור הביתה. במשרד של שירות התעסוקה בניו יורק כבר נערכים לכך, אם כי גם אצלנו נותרו, בעקבות קרקוע מטוס ה"לביא", בעלי מקצועות טובים ומיומנים ללא עבודה הולמת. כך למשל, מטפלות לשכות התעסוקה באלפי מהנדסים מובטלים, שרבים מהם נפלטו מהתעשיה האווירית. מושקע מאמץ מיוחד במציאת עבודה חלופית למהנדסים אלה כדי למנוע מחלקם לממש את כוונתם לרדת מהארץ.

ההערכות על הצפוי בתחום התעסוקה ב־1988 מצביעות על פרדוכס המוכר זה מספר שנים במשק הישראלי. למרות ביקוש לבעלי מקצוע ברמות בינוניות וגבוהות אין אפשרות למלא את השורות בעובדים אלה, כיוון שבין אוכלוסיית המובטלים אין בנמצא עובדים באיכות וברמה הדרושה למזמיני העבודה.

בשנה הקרובה יצטרפו 25 – 30 אלף עובדים למעגל העבודה. רובם צעירים משוחררי צה"ל שלא מרחיקים עד לג'ונגלים של דרום אמריקה.

גבי סבג

חיפוש עבודה בסטייל

אחד המאפיינים הבולטים של שנת 1987 הוא שגשוגם ופריחתם של המשרדים לשירותי כוח אדם. משרדים אלה, שבאמצעותם מועסקים מאות אלפי עובדים ורוב אוכלוסיית העובדים הזרים בישראל, מילאו חלל ריק שהשאירו לשכות התעסוקה, ביחס אישי והיצע מישרות פנויות.

מגמה זו של שגשוג המשרדים לשירותי כוח אדם תימשך במלוא התנופה גם ב־1988. המשרדים לשירותי כוח אדם הוכיחו את יעילותם בעיקר בשעות של משבר שפקד מפעל כזה או אחר, או כאשר פועלי יש"ע החליטו לשבות מעבודה. כאן נכנסים לתמונה משרדים אלה שתוך ימים ספורים מסוגלים לגייס מאות עובדים.

בישראל פועלות כ־70 חברות לשירותי כוח אדם ועבודה זמנית וכולן מתפרנסות בכבוד. לא עוד עמידה בתור בלשכות התעסוקה, אלא חיפוש אחר עבודה במשרדים מרופדים בשטיחים מקיר לקיר ועל ספל קפה עם בחורות חינניות המקבלות את הפנים ומציעות להם מיגוון של עבודות. לא לשם שמים הן עושות זאת אבל שיהיה לכולם לבריאות, העיקר שהפונה מוצא עבודה.

להברת "אר.אר.אס", אחת החברות המובילות בכוח אדם, פנו בשנה האחרונה כ־100 אלף עובדים. חלקם ביקשו מידע וחלקם מצאו עבודה במסגרת החברה.

יו"ר החברה, גבי סבג, צופה על פי נתונים המרוכזים בחברתו, כי למרות התחזיות הפסימיות של האוצר תהיה 1988 טובה יותר במישור התעסוקתי מאשר 1987. הוא מצביע על ביקוש מיידי ל־8,000 עובדים לעבודות ייצור, קטיף, מפעלי מזון, טכסטיל ומתכת.

כאשר במשרד העבודה ובשירות התעסוקה זועקים: אבטלה...אבטלה... אומר גבי סבג: "אין אבטלה. יש בטלה. הביאו לי מובטלים והם יצאו מכאן עם ג'וב". הוא סבור, כי יש לייבא כ־20 אלף עובדים זרים לישראל שיעבדו תחת פיקוח והשגחה של השלטונות. זאת כדי שערביי השטחים לא יוכלו להכתיב כל אימת שילד ערבי יזרוק אבן על רכב ישראלי.

כמעט כמו אסטרולוג לענייני עבודה אומר יו"ר "אר.אר.אס", כי עד אפריל 1988 תימשך אבטלתם של מהנדסי מחשבים ואלקטרוניקה. אולם, לאחר מועד זה תחול, לדבריו, התאוששות במקצועות אלה בגלל כספים שיוזרמו למחקר, פיתוח ולחלופות ל"לביא". הוא צופה עוד, כי המחסור במסגרים ורתכים יוחמר.

בעלי משרדים לשירותי כוח אדם מאוחדים בדעה, כי מי שמוכן להפשיל שרוולים ולעבוד תימצא בשבילו עבודה המכבדת את בעליה.

פסק דין

אין פיטורין בשירות מילואים

שאלה: אני עובד בבית־חרושת למזון. בימים אלה קיבלתי הודעת פיטורין ממעבידי. הפיטורין יכנסו לתוקף בעוד שבועיים. בסמוך לקבלת הודעת הפיטורין, קיבלתי צו קריאה למילואים. יוצא שהפיטורין יתממשו בזמן שירות המילואים. הודעתי על כך למעבידי, אך הוא השיב לי כי הואיל והודעת הפיטורין קדמה לצו הקריאה והפיטורין אינם נעשים עקב שירות המילואים, הרי הודעת הפיטורין תכנס לתוקפה במועד המקורי.

מה הדין לגבי המקרה שלי?

עורך דין נחום פיינברג משיב:

עד לפני כחודש ימים היה הדין עם מעבידך. היום החוק שונה. השינוי מתבטא בכך שיחסי העבודה לא יבואו לקיצם בתקופה שעובד משרת במילואים. במקרה שלך פירושו של דבר, כי הפיטורין לא יכנסו לתוקף במועד המתוכנן, משום שבמועד זה תמצא בשירות מילואים. כניסת הפיטורין לתוקפם תדחה – אולם לא רק עד למועד שובך מהמילואים אלא עד שיחלפו מספר ימי עבודה, לאחר שובך מהמילואים, כמספר ימי ההודעה המוקדמת, שעמדו לרשותך שעה שהתגייסת למילואים. למשל, אם התגייסת למילואים שעה שעמדו לרשותך עוד 11 ימי עבודה מלאים, רק אז יכנסו הפיטורין לתוקף.

פירוש הדבר כי בנוסף למימוש 11 ימי העבודה, שעמדו לרשותך שעה שהתגייסת למילואים, הנך זכאי גם לכל התנאים הנלווים לעצם היותך עובד. למשל, ההפרשות הסוציאליות השונות, שמעבידך מפריש ימשיכו עד לכניסת הפיטורין לתוקפם. הווה אומר 11 יום לאחר המילואים.

לוסי קזמיר

כל זאת בתנאי שמעבידך לא יבחר לפדות בכסף את ימי ההודעה המוקדמת שיעמדו או לרשותך, ולנתק יחסי העבודה מיידית.

במקרה אחר, שמעביד מוציא הודעת פיטורין לעובד בזמן שירות המילואים שלו, ידחו הפיטורין עד לאחר שובו של העובד משירות המילואים ובמשך כל התקופה ימשיכו להתקיים יחסי עובד־מעביד על כל המשתמע מכך.

לכל האמור לעיל יתכן יוצא מן הכלל בתנאי אחד: אם המעביד מעוניין לנתק את יחסי העבודה בתוך תקופת המילואים, הוא יכול לפנות לוועדת תעסוקה מיוחדת. והיה ויעלה בידו של המעביד לשכנע את הוועדה, כי הפיטורין אינם נובעים מעצם השירות במילואים וכי יש סיבות מיוחדות המצדיקות את ניתוק יחסי העבודה דווקא בשעה שהעובד במילואים, מוסמכת הוועדה להתיר פיטורין כאלה.

בכל מקרה אסור למעביד לפטר עובד בגלל שירות מילואים. סוף של עניין, כל עוד לא קיבל מעבידך היתר מוועדת התעסוקה לא יכנסו פיטורין לתוקף במועד המקורי שנקבע להם.

הסבה

אם סבתא ואחות בהדסה

מאת: סמדר בת אדם

"הכניסיני תחת כנפך והיי לי אם ואחות" – אם מוותרים על פרשנויות ספרותיות, פסיכולוגיות, דתיות – זה אולי המשפט הראשון שחושבים עליו כשרואים את מרים ברון. קודם – אשה ואם וסבתא, עכשיו גם אחות. אחות־סיעודית, למען הדיוק.

בגיל שבו נשים סופרות את השנים עד לפנסיה, השתלבה מרים ברון בבית ספר לאחיות. ארבע שנים למדה, והיום היא עובדת בבית חולים הדסה הר הצופים.

בגיל שבו נשים מתחילות לסרוג סוודרים לנכדים ולספור את השנים שנותרו עד לפנסיה, או לחילופין, לבלות את הפנאי במועדוני מתנדבות ובחוגים יצירתיים, היא הלכה לחבוש את ספסל הלימודים. ולא סתם לימודים, אלא 4 שנים של לימודים תאורטיים ומעשיים, שאינם אלא קורס אקדמי (כולל קבלת תואר B.A בסיומו) לאחיות מוסמכות.

הסיפור הזה עשוי מחומרים קונבנציונליים: אשה דתית, ילידת פנסילבניה שבארה"ב, נישואין בגיל צעיר, 22 שנה בארץ, שלושה ילדים: "הייתי הרבה שנים בבית עד שהילדים גדלו קצת, ואז כבר לא יכולתי להישאר בבית ולקרוא עוד ספר ולאפות עוד עוגה".

מרים החליטה לחפש עבודה. צעד משמעותי בחייה של עקרת בית. הבעל האמין שהיא תצא מהטריפ הזה אחרי יום או יומיים, לכל היותר לאחר שבוע. הוא לא היה מאושר מזה, אבל החלטתה היתה נחושה.

מרים ברון עברה קורס בהנהלת חשבונות ועבדה במשך 12 שנה. בחירה סתמית ולא מספקת מבחינתה. יום אחד היא נתקלה במודעה על בית הספר לאחיות המסונף לאוניברסיטה העברית: "תמיד רציתי להיות אחות", היא אומרת. נשמע כמו "כשאהיה גדולה אהיה מורה, גננת, שחקנית, שוטרת". אבל באמת, כמה אנשים דבקים בעקביות בחלומות הקטנים האלה? וכמה באמת מגשימים אותם?

מרים ברון אחות רחמניה. צילם: יצחק אלהרר "סקופ 80"

בסוף העשור הרביעי לחייה, ניסחה לעצמה מרים את הדברים בצורה דרמטית משהו: "אז מה יהיה? אני אמות בלי לדעת אם יכולתי או לא יכולתי להיות אחות, וזה הדבר שהכי רציתי עוד מגיל שש..."

וישנה גם המציאות: רוב בתי הספר המקצועיים אינם מקבלים אנשים שעברו את גיל 45. בית הספר לאחיות, לא זו בלבד שלא העמיד הגבלה שכזו אלא שהיה מקור לעידוד "וזו בעצם הסיבה שהסכמתי להתראיין. רק כדי לתת כבוד לאסף הרופא, למנהלת נימה עמית ולסגניותיה שכל הזמן עודדו אותי".

מרים נסעה לעשות את הבחינה הפסיכוטכנית, נרשמה ל"אסף הרופא" והמתינה. יומיים לפני תחילת הלימודים התקשרה כדי לברר אם התקבלה או לא. אפילו לא ידעה מתי מתחילים. אמרו לה לבוא להתראיין. ההמשך ידוע. היא לא שיתפה את הילדים עד שראתה עצמה חוצה בביטחה את שנת הלימודים הראשונה.

בזמן שהיא היתה מוטרדת בבעיות של בעלת־בית: דאגה לבישולים ("אי אפשר להגיד שבעלי לא סבל בכל התקופה הזו. בכל זאת, לא תמיד היה אוכל כשהוא שב מהעבודה, ולא תמיד אני הייתי".) וכביסות ולידות אצל הבת והכלות (היום יש לה 13 נכדים בע"ה) – עמיתותיה לספסל הלימודים, שגילן הממוצע נע סביב 22, היו כמובן טרודות בבעיות מסוג אחר. "כמובן שלא יכולתי ללכת ללמוד אותן ביחד, אבל טוב, בגילי לא חיפשתי חברים וחברות לחיים.

"הלימודים זה היה דבר נפלא. פותח את המוח. הציון מחייב אותך. הידיעה שאם לא תעבדי, תעופי". היא היתה תלמידה טובה. לא מצטיינת כמו שהיתה יכולה, למשל, בגיל 18. בסוף הלימודים, כמעט כמו כל סטודנט ממוצע, היא נסעה לטייל קצת בארה"ב. לבקר את המשפחה.

בימים אלה היא נכנסה לעבודה בבית חולים הדסה הר הצופים. אחות כללית במחלקה ההמיטולוגית. יכול להיות שבמשך הזמן תעשה התמחות ספציפית, בינתיים היא רק רוצה לטעום את הטעם של להיות אחות.

"אי אפשר להגיד שבעלי לא סבל בכל התקופה הזו. לא תמיד היה אוכל כשהוא שב מהעבודה, ולא תמיד אני הייתי".

את השבוע הראשון לעבודתה היא עושה במשמרת יום. מגיעה ב־8.00 בבוקר. מסדרת מיטות. מסייעת לחולים הזקוקים לרחצה, לאלו שאינם אוכלים לבד, יש כמובן גם עבודת ניירת. "ההמיטולוגיה לא מחלקה טיפוסית: המחלה קשה אבל החולים רובם אמבולטוריים, יכולים לעשות בעצמם את רוב הדברים, אבל סובלים. זקוקים בעיקר לעידוד, לשיחות. אני לא בחרתי את המחלקה הזו, זה המקום שהיה פנוי, ואני לא התנגדתי". המפגש עם הבעיות, ההתמודדות עם החולי, עם הסבל, עם סף המוות, הדברים הללו אינם חדשים, מפני שהלימודים עמוסים בהרבה שעות של עבודה מעשית, כך שההכנה הנפשית קיימת. את היכולת האישית להתמודד עם מפגשים מהסוג הזה ניתן לבחון עוד במהלך הלימודים.

בלי שום כוונה, מרים ברון יכולה לשמש דוגמא למה שמייצגות הנשים שפסחו על שלב הבריקדות והגיעו הישר אל הפוסט־פמיניזם: לא נגד. בעד. בעד נשיות עם הגשמה עצמית. "הגשמה עצמית" בעיניה זה לא משהו שעומד בסתירה לעקרת־בית: "האמת היא שיש הרבה נשים בגילי שעסוקות עם הבית שלהן ואוהבות את זה. אני חושבת שזה אידאלי, בשביל מי שאוהבת ומסוגלת".

בלי רגשי אשם היא סבורה שלא עשתה שום דבר מיוחד. אולי רק משהו מאוד אנוכי: "רציתי להגשים את החלום שלי, להיות אחות מן השורה, כרגע, כל מה שאני רוצה זה רק להיות אותו".

תיחכום

מיצרים ציוד טילים וגם נעליים

מאת ריקי ריבלין

מפעל עתיר ידע מייצר תחמושת, מחשבים, אלקטרוניקה, אלקטרו־אופטיקה, מכשירי לייזר, וגם נעלי בית. "קשקוש" קוראים להם.

"הליקס עיבוד מתכות בע"מ" מייצרת נעלי בית. מפעל עתיר ידע שמייצר ציוד בתחומי תחמושת, מחשבים, אלקטרוניקה, אלקטרו־אופטיקה, מכשירי לייזר, טילים ועוד וגם נעלי בית. הן מסודרות על מדף בצד מיכשור מתוחכם.

"קשקוש". כך הם קוראים לנעלי הבית.

איזור התעשייה בחולון. מפעל שהתחיל כבית מלאכה משפחתי. היום, לדברי סמי שרון, המנכ"ל, "הוא חלק מן התעשייה הבטחונית". לקוחות מוכרים: משרד הבטחון, חיל האוויר, התעשייה הצבאית, התעשייה האווירית, תדיראן, אל־אופ, סאיטקס, הקריה למחקר גרעיני, אלביט. רשימה חלקית. יש גם ייצוא לחברות בחו"ל.

זה לא מזכיר למישהו את השיר "תותחים במקום גרבים"? כאן, אפשר לומר, עושים גם תותחים וגם גרביים.

בחדרו של סמי תצוגה מרשימה של חלק מן הרכיבים שמייצרת החברה. הדיוט לא יבין פשרם. כמעט בלתי אפשרי לדמיין את תיפקודם במערכת השלמה שלה נועדו. לדבריו של סמי, כמעט עבור כל חלק כותב אחיו הצעיר רמי, תוכנה חדשה. בקומת הקרקע של המפעל 12 מרכזי עיבוד נתונים. "כל מרכז הוא, למעשה, מכונת ענק לייצור רכיבים, המופעלת באמצעות מחשב, האומר לה מה לעשות, בהתאם לתוכנה שלו. אל מכונת הענק נכנס חומר הגלם, יוצא – הרכיב המבוקש".

המכנה המשותף לכל הרכיבים: ייצורם לפי הזמנת הלקוח. הלקוח משרטט, הליקס מייצרת. אחרי הייצור מתקיים תהליך ביקורת. מכונת ביקורת תלת מימדית, ממוחשבת אף היא, בודקת אם המוצר ערוך לדרישות השרטוט.

שלושה מנהלים. סמי שרון, בן 36, ירש את המפעל מאביו. הגיע לכאן בגיל 21, אחרי שירות צבאי, ויתר על לימודי רפואה, למרות שכבר התקבל אליהם. לפני שלוש שנים הצטרף אליו, אחיו, רמי, בן 28, הנדסאי. באותה עת ממש הגיע למפעל עופר יעקובי, בן 30, "על תקן" מפעיל מכונה חדשה שסמי החליט לרכוש. במפעל התלהבו לא רק מן הרכש החדש, אלא גם מן המפעיל, שעליו אומר סמי: הוא הרכש הכי טוב שהיה לנו אי־פעם. העובד הטוב ביותר. לפיכך, החליטו "לקנות" את שניהם, את המכונה ואת עופר שצורף לצוות המוביל. אבא, נתן, "משמש היום כיועץ סתרים".

על הקיר בחדרו של סמי, מצאנו את הכתובת הבאה: **"כמעט אין דבר שאדם אינו יכול לייצרו גרוע יותר ולמכרו יותר בזול. אלה המחשיבים את המחיר הזול בלבד, הם הקורבנות הלגיטימיים של אדם זה..."**.

לא תמיד המחירים ש"הליקס" מציעה במכרזים, הם הזולים ביותר. בכל זאת בוחרים בה פעמים רבות מפעלים שונים. עניין של אמינות.

50 עובדים. משמרות של 18 שעות ביממה. סוד ההצלחה, אומרים המנהלים ב"הליקס", הוא היחס האנושי. "למרות שהמפעל מנוהל בעזרת מחשבים, האנשים הם שעושים אותו", אומר סמי. "מפעל ללא עובדים נאמנים, הוא כמו מחסן גרוטאות. לכן אנחנו מאמינים בטיפוח אנשים".

זה מתחיל בדברים שהיום נראים כמו היסטוריה. ב־1976, עוד לפני כניסת המיחשוב למפעל, היתה תקופה של שפל בייצור. "נשארנו בלי עבודה", אומר סמי. אבל אף אחד מן העובדים לא פוטר, "העסקנו אותם בניקיון המכונות, בטאטוא המפעל".

היחס החם נמשך גם היום. אפשר לקחת לדוגמא את מאיר עשור. בן 30 בקושי. בוגר מגמת מכניקה בתיכון מקצועי. כשהגיע ל"הליקס" כי היה מובטל. היום הוא מנהל הייצור של המפעל.

בזכות מה קודם – סמי: "מאיר נותן את כל מה שהוא יכול. זמן העבודה אינו נמדד אצלו בשעות. הוא כאן כשצריך". יש תמורה ולא רק בקידום בסולם האחריות. למאיר היה חלום: "רציתי מכונית מסחרית שתעזור לי בעבודה". הנהלת המפעל החליטה להגשים את חלומו ואפילו לשפר אותו: יום אחד מסרו בידיו מפתחות של מכונית. לאו דווקא מסחרית, אלא רנו חדשה ואדומה. היום נוסע מאיר במכונית חדישה יותר מזו של סמי.

"אנחנו לא מוסד פילנטרופי"" מדגיש סמי, "לא מחלקים אצלנו נדבות. ההשקעה שלנו במאיר שווה כל אגורה".

דוגמא נוספת: אורי מולכו, הנדסאי מכונות. רמי אומר עליו ש"יש לו כושר לגרום לכולם לחייך". חיוכים זה נחמד אך מסתבר שיש עוד כמה עובדות הפועלות לזכותו: "מאז הגיע לכאן עלתה תפוקת מחלקתו ב־50 אחוז. אורי פותר בעיות של תוכניות מחשב, למרות שהוא חסר השכלה פורמלית בנושא", אומר רמי.

ויש דוגמאות נוספות. למשל, "אגודת הפנסיונרים" שהקימו ב"הליקס". המפעל מעסיק בני 78 – 60 המאיישים מחלקה שלמה. אחד שהיה פעם מנהל עבודה ב"סולל בונה", עובד לצד שוטר בגימלאות, ולידם מנהל מחלקה ב"דן". כולם גימלאים, העובדים בגימור. "אני חושב שהם גם מאושרים פה. פותחים את המפעל ב־6.00 בבוקר. חבר'ה אחד אחד, בעלי מוטיווציה גבוהה. באים לפה כי הם רוצים לעבוד", אומר סמי, ומדגיש את המלה "רוצים".

מימין לשמאל: סמי שרון, עופר יעקובי, נתן שרון ורמי שרון.

בשנים האחרונות, משחזרים המנהלים ב"הליקס", מורגשת בעיה אנושית מאוד במפעל. מעין תיסכול. כשבן אדם מייצר מטוס הוא רואה אותו מבריא השמימה, או כשהוא מיצר טנק, הוא רואה אותו שועט במרחבים ומעלה אבק. אבל ב"הליקס" מייצרים רק חלקים קטנטנים, רכיבים למוצרים המורכבים במקומות אחרים. העובדים לא רואים בעיניים את המוצר המוגמר והשלם, אין להם מה למשש ביד.

סוד ההצלחה, ציטוט: "למרות שהמפעל מנוהל בעזרת מחשבים, האנשים הם שעושים אותו. מפעל ללא עובדים נאמנים, הוא כמו מחסן גרוטאות".

הפתרון למצוקה זו:

"חיפשנו", אומר סמי, "מוצר שייצור קשר ישיר, מגע עם קהל לקוחות רחב". סמי, שמתלבש לפי צו האופנה, חשב כמובן על משהו שקשור באופנה. בסוף, על סמך רעיון שראה בצרפת, החליט על נעלי בית. שלח מכתב ל־20 מעצבים תעשייתיים. הקליק נוצר עם שניים: יוסי קונפורטי ורון דלבה, ששמם המסחרי הוא "יוסי־רון". בני 30, בעלי תואר ראשון מן המכללה לעיצוב תעשייתי בחולון.

אחרי שבעה חודשים, אין־ספור נסיונות, עשרה סוגי ספוגים, עשרות בדים, ולא פחות מ־49 רעיונות לכינוי שיתנו לנעל, הוחלט על "קישקוש". נולדה נעל בית חדשה.

זו נעל רכה, צבעונית, סוליית ספוג. המחיר לקונה 28 – 26 שקלים. המלאי הראשוני שסופק לחנויות אזל במהרה. אשתו של עופר שחשבה שנעלי הבית "הולכות להיות הכשלון החרוץ של המפעל", קיבלה זוג במתנה רק אחרי שהתברר גודל ההצלחה.

לנוכח ההצלחה החליטו ב"הליקס" "לצאת קבוע" עם "יוסי־רון". עכשיו הם עובדים על עיצוב אביזרי אופנה. בין היתר, כובעים ותיקים.

בשוק העבודה

מפקד ועדי עובדים

מי שיודע כמה ועדי עובדים וחברי ועדים פועלים בישראל שיקום!

כדי לענות על שאלה זו הוחלט לערוך מפקד ארצי, ראשון מסוגו בארץ, שבו יתפקדו ועדי עובדים מכל מיגזרי המשק.

לתשובה יש חשיבות מבחינה פוליטית, כיוון שרבים רואים בוועדי עובדים מוקדי כוח אלקטורליים.

את המפקד עורך העיתון "ועדים" והוא יקיף ועדי עובדים בכל הרמות ובכל תחומי העשייה במשק, כמו למשל, ועדים ארציים, אזוריים, מקומיים ואיגודים מקצועיים. בהסתדרות הכללית אין מידע חשוב מסוג זה והמידע על מספרם של ועדי העובדים בישראל הוא בגדר הערכה גסה בלבד.

ההערכות בלתי רשמיות מצביעות על כ־15 אלף ועדי עובדים, המונים 60 אלף חברי ועדים, המייצגים מאות אלפי עובדים וכל בר־בי־רב מבין שזה "הכוח של המדינה".

תוצאות המפקד יתועדו בשנתון "ועדים" והוא יעודכן אחת לשנה.

"עוצמתם הפוליטית של ועדי עובדים והשפעתם על חיי המשק והפוליטיקה הם שהניעו את העיתון לרכז את כל הנתונים ולהפיק את השנתון", אומר עורך הירחון, יעקב אלוש.

לדבריו, רוב הנתונים ירוכזו במהלך יריד הוועדים המרכזי שיערך בגני התערוכה בתל אביב. הירחון יפיק תעודות חבר רישמית באמצעות מחשב שגם יעבד את כל הנתונים שיאספו במהלך המפקד.

100 קשישים ל"המשקם"

המועצה המקומית עתלית פנתה לחברת "המשקם" בבקשה שתבחן הקמת מפעל או מתפרה בישוב שיספק תעסוקה לכ־100 קשישים, נכים, מוגבלים וחולי נפש בעתלית.

מ"מ ראש המועצה המקומית, דני בן דהאן, נפגש בעניין זה עם מ"מ מנהל "המשקם" באיזור חיפה, יעקב דודאי.

בן דהאן מסר, כי המועצה המקומית מוכנה להעמיד לרשות "המשקם" מבנה מתאים וכי שר העבודה והרווחה, משה קצב אף הביע נכונות עקרונית להעמיד תקציב לצורך כך.

מנכ"ל "המשקם", דוד ראם, הינחה את אנשיו לזרז את הטיפול בפניית המועצה ולהוציאה אל הפועל תוך זמן קצר.

טייסים מחוץ לחוק שעות העבודה

יו"ר איגוד הטייסים בישראל, יצחק גנן, פנה ליו"ר ועדת העבודה של הכנסת, ח"כ אורה נמיר, בתביעה לפעול להסדרת תעסוקתם החוקית של הטייסים בחוק שעות העבודה והמנוחה שחוקק אצלנו בשנת 1951.

הטייסים אינם כלולים בחוק שעות העבודה והמנוחה ולדברי יצחק גנן הם הסקטור היחיד שאינו כלול במסגרת חוק זה.

"על פי המצב כיום אין כל הגבלה להעסיק טייסים על פי שרירות ליבו של כל מעסיק והאינטרסים המנחים אותו", טוען יצחק גנן.

הוא סבור, כי העסקת טייסים במציאות הקיימת גורמת לתשישות ושחיקה המסכנים את בטיחות הטיסה.

איגוד הטייסים תובע חקיקה לאלתר קודם שיתרחש אסון.

משוחררי צה"ל - קונים בלבד

בחודשים האחרונים נרשם ביקוש גדול לאזרחים משוחררי צה"ל וגימלאים של שירותי הבטחון. על פי נתוני "צוות", אגודת גימלאי שירות הקבע בצה"ל, בחודש נובמבר חלה עלייה של 9 וחצי אחוזים בביקוש לכוח אדם.

רשות התעסוקה של "צוות" מפעילה 3 לשכות להשמת משתחררים משירות קבע בצה"ל. עלייה גדולה בביקוש לכוח אדם נרשמה בלשכה בצפון הארץ ובאיזור ירושלים.

לדברי מנהל רשות התעסוקה של "צוות", משה עמיר, עיקר הביקוש הוא למשרות ניהוליות וכן לאנשי אחזקה ומחסנאים.

"צוות" החליט לעודד משתחררי צה"ל ליוזמות פרטיות ולא להסתפק בהצעות עבודה המופנות אליהם בלבד. רוב המשתחררים הם בגילים שבין 40 ל־45 ויש להם כל הנתונים לפתוח ב"קריירה שנייה".

לצורך ישום רעיון זה מקיימת "צוות" יום עיון בשיתוף עם בנק אוצר החייל ואשד בו יוצע למשתתפים, בין השאר, אשראי נוח לפתיחה של עסק עצמאי. כמו כן, יקבלו נתונים על המצב העסקי בארץ ועל האפשרויות הפתוחות לפניהם.

ארה"ב: עוברים לשירותים

מי שחושב שהפטנט הזה, שבו עוברים עובדים מהצווארון הכחול לצווארון הלבן המצא בישראל, טועה ובגדול. נתונים שהביא מאמריקה מנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור, יוסף דוריאל, מצביעים על כך שבין השנים 1978־1985 הוסטו שם לעובדי הצווארון הלבן 10 מיליון עובדים.

מר דוריאל השתתף בוועידה בינלאומית בנושא הפריון שהתקיימה בקוסטה ריקה.

על פי הנתונים שפורסמו בוועידה, קטן מספר עובדי הצווארון הכחול במיגזר העיסקי באותה תקופה ב־1.9 מיליון עובדים וזו ירידה של 6 אחוזים.

התוצר הלאומי גדל באותו זמן ב־18 אחוז והפריון של עובדי הצווארון הכחול עלה ב־24 אחוז (גידול של 3 אחוז בשנה).

הנתונים המתבססים על מחקר שנערך בארה"ב מלמדים, כי אין קשר בין האטה כלכלית לבין ירידה בפריון אולם קיים קשר בין השקעה במחקר ופיתוח להגברת פריון. על פי המחקר, אזורים אמריקנים התעשרו מכך שנכסים עברו מיד ליד אולם לא כתוצאה מגידול משמעותי בתוצרת.

נשים עובדות בריאות יותר

מחקרים שנערכו בעשור האחרון בארה"ב מצביעים בעקביות על עבודה מעניינת לפיה, נשים עובדות בריאות יותר מנשים שאינן עובדות או עסוקות. המרכז לפיתוח על שם פנחס ספיר שליד אוניברסיטת תל אביב, החליט לבדוק אם מה שטוב לנשים בארה"ב טוב גם לנשים בישראל.

לצורך כך נערך מידגם המתבסס על 416 נשים נשואות בגילים 25־65, המתגוררות בישובים עירוניים מדרום לתל אביב. ממצאי המחקר הישראלי מגלים, כי להעסקה השפעה חיובית על בריאות.

מדידת פריון בעין עסקית

רוב השיטות הנהוגות כיום למדידת פריון מעוותות את המציאות, סבור יצחק חלדי, מנכ"ל חברת "סקר", חברת מהנדסים ויועצים מרמת השרון.

הוא טוען כי הבעיות ברוב שיטות מדידת הפריון נובעות מכך שרוב השיטות מתייחסות למדידת הפריון הארגוני מרמת הארגון של התא הבודד ומעלה. שיטות אלה, לדבריו, שמות דגש על פריון ברמת תחנת העבודה ומזניחות את ראיית הפריון כמטרה עסקית גלובלית.

"שיטות אלה מאבדות את הקשר בין המטרה לבין המציאות אותה הן צריכות למדוד. מציאות כזאת עלולה ליצור מתיחות בין קבוצות הנמדדות והמתוגמלות לבין אלה שאינן נמדדות", סבור יצחק חלדי.

קורסי הכשרה בשביל מה?

מחקר שערך המשרד הלאומי למחקר כלכלי בארה"ב העלה, כי שילובם של מובטלים בקורסים להכשרה במקצועות שונים אינו מבטיח חזרתם למעגל העבודה.

ממצאי המחקר המתפרסמים בירחון "ארגעס" לענייני עבודה של חברת "מנפאור", מצביעים על כך ששלוש שנים לאחר שסיים המובטל את קורס ההכשרה גדלו סיכוייו להשיג משרה ב־5 אחוזים בלבד בהשוואה למובטלים שלא השתתפו בקורס הכשרה כלשהו.

עוד הוכח במחקר, כי שיעורי הכשרה הניתנים בכיתה אפקטיביים יותר מנסיון מעשי בשטח.

מאת אלי דנון

עצה

איך תפגין שאתה הבוס

מאת סופרת "מעריב"

עובד מוכשר, שקודם לדרגת ניהול מרגיש טוב. מאמציו השתלמו. סוף סוף הבינו הממונים שהוא האיש הנכון לתפקיד הנכון. האמנם?

מעט מאוד מנהלים צעירים הוכשרו לתפקיד. מיתוס ההצלחה האמריקאי לא תמיד מספק את הכלים הנכונים להצלחה אמיתית. מרדי גרוטה, פסיכולוג מבוסטון אומר: "להיות בוס זה כמו להיות הורה. אי אפשר לדעת את הסודות עד שלא חווים את העבודה בשטח".

לטוב או לרע אתה עכשיו הבוס. יש לך צוות. ככל שתקדים להבין את העובדים שלך, כך הם יבצעו טוב יותר את המשימות שאתה מטיל עליהם. חשוב שתציג את הצדדים האנושיים שלך כדי להשיג את שיתוף הפעולה של העובדים. רוב המנהלים החדשים מניחים כדבר מובן מאליו את העובדה שהצוות שעליו הם מופקדים, יתן להם את הכבוד המגיע באופן אוטומטי. "זה בדרך כלל אינו נכון", אומרת פאולה ברנשטיין, מחברת הספר "קשרים משפחתיים־הפנים־על". "בניית יחסי עבודה חדשים אורכת זמן. ראשית תוכנה, עליך לחשוב ולהתנהג כמו מנהיג. אתה נמצא עכשיו בעמדה בה יש באפשרותך להפיק את המיטב מן הכפופים לך. הסגל לעצמך גישה מקצועית. תדאג לתקשורת טובה עם האנשים".

יועצת לבחירת קריירות מניו־יורק, שרון ברמן, שעורכת סמינרים למנהלים חדשים קובעת: "אנשים נוטים לחשוב שדי לסמוך על תחושות ולפעול בהתאם, כדי להצליח במלוי המשימה. זה כמובן אינו מדויק. התחושות הראשוניות אומרות לנו בדרך כלל להזהר, לא לקחת סיכונים או אחריות גדולה מדי. אם בוס חדש יפעל בהתאם לתחושותיו בלבד, הוא לא יגיע רחוק. אם לא יקח סיכונים, לא יצליח".

להלן מספר עצות מפי מומחים:

.1
כדאי לקחת סיכונים

כדי לבסס את מעמדו צריך מנהל חדש לקחת מידה מסויימת של סיכון. זאת תהיה דרך הולמת לבניית תדמית סמכותית. הפגנת סמכות תתבטא בהזמנת ציוד חדש למשרד, בהחלפת ריהוט. אפשר גם לבצע שינוי בעיצוב פנים של המשרד או בהעלאת משכורות לאחד העובדים. פעולות אלה ישיגו שני יעדים: אתה עכשיו בעמדת כוח ומגלה רגישות לצרכים של הכפופים לך. לאחר הנחת התשתית הראשונית בביצור מעמדך, אתה מתחיל להצטייר לכפופים לך כבוס וזוכה אצל חלק מהם למידה מסויימת של אהדה.

.2
בעיות סמויות

תמיד ימצא בצוות שלך מישהו מן העובדים שינסה לבחון אותך ולהערים קשיים סמויים. עובדים שלפני מינויך ראו את עצמם ראויים לתפקיד הם סיוט של כל מנהל חדש. עם הזמן העובדים מסתגלים, בדרך כלל, לרעיון שיש בוס ולא הם קיבלו את התפקיד. לכן מומלץ לא לנקוט בפעולה מיידית נגדם. אם אחרי שבועות מספר העוינות עדיין לא פגה, חשוב על נקיטת עמדה ברורה ופעולה נמרצת לטיפול באותו עובד/ת.

.3
קשיים גלויים

מרדי גרוטה, פסיכולוג, אומר: "שב ודבר על זה. הזמן את העובד למשרדך ואמור לו גלויות מה אתה מרגיש. אמור לו שמאז התחלת בתפקיד החדש העבודה המשותפת ביניכם אינה מתנהלת בצורה חלקה כפי שהיית רוצה. תשאל אותו אם הוא מרגיש עוינות כלפיך. כמובן שהתגובה המיידית תהיה הכחשה. אל תרפה בנקודה זאת. אל תקבל את דבריו. אנשים במצבי לחץ ימנעו מעימות ישיר, יעדיפו להתמרמר בזהירות. תגרום לו להתוודות על טיפ־טיפת קינאה. תתן לו הרגשה שאתה משתתף בצערו ומוכן לשמוע. הוא בוודאי ישתף אותך בלבטים. זאת הדרך הבטוחה לפרוק מעליו את נשק העוינות כלפיך".

.4
טיפול עדין בעובד "מקופח"

חשוב לזכור במקרים כאלה שלעובד "המקופח" אין שום דבר אישי נגד המנהל החדש. כל מה שהוא רצה זה להתקדם בעבודה. במצב כזה אפשר להציע לו שתי דרכים לקידום עניינו. שיתוף פעולה שבסופו של דבר יביא לו את הקידום, או תקופת ניסיון בה ינסה להשתלב בעבודה עם הבוס החדש. אם בתום התקופה הוא עדיין לא יהיה מרוצה, אפשר להציע לו העברה למחלקה אחרת.

.5
צוות מבוגר

"אם גבר בן 45 צריך לדווח לאשה בת 25, זה כזאב", אומרת פאולה ברנשטיין, "אבל היום, זה קורה יותר ויותר. יש בכך קושי לשני הצדדים. הבוסית הצעירה במקרה זה מרגישה רע כשהיא צריכה לומר למישהו בגיל הוריה מה לעשות. הדוגמא הקלאסית היא של מזכירה ותיקה ומבוגרת, שמכירה את כל סודות המשרד שנים רבות. בוס חדש וצעיר, יקומם אותה נגדו באופן אוטומטי, לא מודע".

רוב המנהלים החדשים שוגים בחשבם שיזכו מאנשים מבוגרים וותיקים לשיתוף פעולה. צריך לעבוד חזק. חשוב להבין את תרומתם של העובדים הוותיקים למחלקה. גייס אותם לצידך, כיועצים ולא ככפופים לך. תן להם להרגיש שאתה מעריך את תרומתם. קבל את האינפורמציה שהם מספקים לך. תתייעץ אותם ולו רק למראית עין. חשוב להשמיע משפטים כמו: "אני בטוח שתמשיך לעשות את העבודה ביעילות, כפי שנהגת כשאהרון כהן, הבוס הקודם, עוד היה מנהל המחלקה".

.6
המנע מגלויי חיבה בעבודה

אי אפשר להתחבב על כולם ולהסתדר עם כולם. חשוב שתהיה מודע גם לעובדה זאת. אל תנסה בכוח ליצור יחסים בלתי אפשריים. תהיה הוגן, לזה מצפים ממך. נסה להפריד בין חיבה לעובד או חוסר חיבה, לבין העבודה שלו. אין קל מלהסחף למערכת יחסים הבנויה על העדפות אישיות. תחושות אנושיות אלה אינן תורמות לקידום העבודה. תן לעובדים שמגיע להם גיבויים אם באופן אישי אינך מחבב אותם. קל יותר לסלוח על משגה לעובד/ת שמחבבים באופן אישי.

.7
בלי שיחות אישיות

זכור שיש הבדל בין להיות ידידותי ובין להיות ידיד. אנשים במצבי שינוי בחייהם, נוטים לפתח יחסי משפחה וקירבה בעבודה. מנהל יעיל צריך לדעת להפריד בין העבודה לבין עניינים אישיים. "בתור בוס יש לך אחריות למבונים עליך. נאמנותך לחברה קודמת לזו אל העובדים שלך. לפיכך השתדל להמנע ממעורבות אישית מדי בינך לבין הכפופים לך", אומרת שרון ברמן, יועצת.

מעובד מ־BUSINESSWEEK CAREERS
על־ידי אביבה מץ.

עובד!
בכל יום נפגעים
240 איש!
בתאונות עבודה
חלקם הגדול
מנפילות ומעידות
בהיתקלות בחפצים
ממאמץ יתר בעת הרמת
חפצים

את רוב תאונות העבודה
ניתן למנוע!
שים לב בעבודה!
לקבלת מידע פנה אל
המוסד לבטיחות ולגיהות
ת.ד. 1122 ת"א מיקוד 61010

לוח מעריב

קריירה

ג'

בשיתוף עם THE JERUSALEM POST

המשרד הראשי: בית מעריב, רחוב קרליבך 2, תל־אביב מיקוד 132 67. טלפון ישיר למסירת מודעות: 5611111 (רב קווי). מחיר מודעת מינימום (8 מילים): 80 ש"ח. כל מילה נוספת: 10 ש"ח (המחירים כוללים מ.ע.מ). מחיר אחיד לכל ימי השבוע (כולל ערב שבת וחג) מחיר מודעות "מתוך" בגודל 1 אינץ' למשך שבועיים 316.25 ש"ח (כולל מ.ע.מ.)

עבודה

3000

מפתח ל"עבודה"
(מדורי המשנה מסודרים על־פי סדר הא"ב)

3020	אופטיקאים
3030	אחזקה ותחזוקה
3040	אחיות ובנות עזר
3060	אינסטלציה
3070	אריזה וסריגה
3075	ביטוח
3077	בני/ות לויה
3080	גזירה ותפירה
3090	דיילות ומדגימות
3100	דפוס
3120	הנהלת חשבונות
3140	הוקרים
3160	חיילים משוחררים
3200	חשמל ואלקטרוניקה
3220	טבחים וקונדיטורים
3240	טכנאים/הנדסאים
3280	יהלומים ומלטשים
3283	כימאים
3286	כלכלה וניהול עסקים
3290	לבורנטים וחוקרים
3295	מבית לבית
3297	מדריכים/ות
3300	מהנדסים ואדריכלים
3320	מורים/ות וקופאים/ות
3330	מוסיקה ובמה
3340	מורים ומות
3350	מזכירות
3355	מחשבים ותוכנה
3360	מחסנאים
3361	מכונאי תעופה
3363	מסגרות ולכתאות
3365	מפיצים וסוכני מכירות
3380	מפעילי ציוד מכני
3385	מצילים
3390	מרצים
3400	נגרים ורפדים
3440	נהגים
3450	נוער עובד
3460	סוכנים/ות
3480	ספרות וקוסמטיקה
3490	ספרנים/ות
3500	עובדי בניין
3505	עובדי הקלאות וגינון
3510	עובדי משק
3520	עובדי מתכת
3540	עובדי ניקיון
3560	עובדי סוער וקהילה
3600	עוזרות ומטפלות
3620	עורכי־דין
3640	פועלים/ות
3645	פיזיותרפיסטים ועוסים
3650	פיזיקאים
3680	פוסטרים
3720	פקידות וקלדנות
3722	פרסום
3725	צבעים
3730	צילום והסרטה
3733	ראי חשבון ותחשבים
3736	רופאים
3740	רפואת שיניים
3760	שליחים/ות
3800	שמירה ואבטחה
3845	שרטטים ורפיקאים
3860	תרגום ועריכה
3880	ביקוש עבודה
3920	הכשרה לעבודה

צמל

המערכת להכשרת מבוגרים

דרושים:

בעלי מקצוע להוראת הדפוס

במקצועות:

★ מונטאז'

★ צילום

לפנות למאיר איצקוביץ מרכז ענף הדפוס להכשרת מבוגרים בימים א'–ה' בשעות 15:30־08:00 טלפון 03־477237, בבית בערב: 03־532493.

(18107)

"עמל"

ביה"ס "עמל" ע"ש סכס–פין תל־אביב

★ למערכת קורסי ערב למבוגרים

דרוש:

★ עובד כללי

לשעות הערב

מגיל 45 ומעלה

טלפון: 03־217233 בין השעות 20:00־17:00

(21856)

לקליטה בקיבוץ מתארגנת קבוצת צעירים יוצאי צבא

למושב פצאל פקידה לבית אריזה בחורים/ות לעבודה בחקלאות

U.S.A – I.P.R.S

"לאדם לשרות אדם" המטפלת בנים וקשישים דרושים מלווים ★ לגבי צה"ל

למשאויר

מעינה אוירית בע"מ

דרושים

★ מלונים מקצועיים ★ עובדים בלתי מקצועיים

תנאים טובים למתאימים

1000 דולר מינימום לחודש

נאקו

יצרני צמר סריגה ועבודות יד
רח' אילת 22, ת"א
טלפון: 03־810231

★

דרוש

מנהל/ת עבודה

למחלקת הדפסה ואריזה של ריקמות ושטיחים

רצוי בעל ידע בגרפיקה/עיצוב ויכולת לנהל צוות עובדים. לתכנן המסות מלאי וכו'.

(23357)

1330 ש"ח לחודש

לחברת "רעם"

דרושים:

דרושים:

רעיונאי/ת מזכירה/כתבנית

מקדמי מכירות מנהל דפוס של החברה

עוזר למנהל אדמיניסטרטיבי לבית־ספר דתי בת"א וברעננה

ל"ביוטכנולוגיה כללית" קרית ויצמן רחובות

ביולוג

בעל תואר B.SC רצוי בעל נסיון בניקוי חלבונים. נכונות לעבודה במשמרות.

למפעל מזון דרושים/ות עובדים/ות לייצור למשמרה מלאה

לקבוצת גנאורנים דרוש/ה איש/ת מכירות

צעיר דינאמי ודתי לניהול סיפונאות בת"א נסיון והמלצות – חובה

ל"שותף" בני־ברק דרושים מתקינים לרדיו ואזעקות לרכב

לאגודה למלחמה בסרטן דרושים

★ פסיכולוגית להוספיס

★ אחות מדריכה להוספיס

נא לפנות לטלפון: 03־5610361

חוק ההזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א – 1981

אוטומקאים

אחזקה ותחזוקה

אחיות ובנות עזר

לקבוץ מרום גולן דרושה אחות מוסמכת

אינסטלציה

סיעוד
שרותי אחיות פרטיות וחובשים
החברה המובילה בישראל!
02־636505, 03־737947
04־381111
שרות אמין ויעיל

מעסיקים ב־ ארה"ב ודרא"פ מעוניינים בכם!! אקדמאים

טיפולים
שרותי מטפלות בע"מ בחסות חברת סיעוד
מטפלות מסורות לעבודה בשעות הפנאי
04־386590, 03־7512854

ש.ל.ב.
שרותים לקשיש ולנמלאי בבית

דרושות נשים לתפקיד "אם בית"

ש.ל.ב.
רח' מיכל 16, תל־אביב
03־287256
03־3322026

אנגלו סכסון
שרותי אחיות 24 שעות
03־210604, 03־228747

עד 4500 לחודש
1. מקדמי מכירות
2. מדריכים/ות בוגרי בי"ס שדה

אל – איש
האירגון המקצועי לשרותי סיעוד
08־471536, 03־956310

ס.ל.ע. – סיעוד, ליווי ועזרה
24 שעות ביממה
03־242142 03־221573
מסריק 17 ת"א

"אדם לשרות אדם" ארגון הגג לטיפול סיעודי
מוקד לסיוע סיעודי 24 שעות ביממה בבית ובבית החולים
אחים/ות חובשים/ות
03־5464395, 03־5464293
03־5464815, 03־5461727/8

שרות עם כל הלב!

ביטוח

פקיד/ה דתי/ת עם נסיון בביטוח

בני/ות לויה

גזירה ותפירה

טעמה של הצלחה!!!

דפוס

דפס אופסט לשמינית או רבע גליון

חדרנית + תפירה עילית או תופרת מנוסה עם נסיון בגזירת מודלים

הנהלת חשבונות

לחברה להגנת הטבע דרוש/ה מנהל/ת חשבונות סוג 2

דיילות ומדגימות

דיילות לקידום מכירות

לך על בטוח לוח מעריב קריירה

לתוכנה הכינויים המפלגתיים הדרושים ע"י צומת אשדוד, דרוש/ה בהדפסה, מורה לחינוך מיוחד במשרה מלאה, מורה כוללת לכיתות ה'-ו'. להתקשר ביום: 08-525496, 08-561849, בערב. (11072)

לבית ספר פרטי, דרוש מורה ומורה לאנגלית כמורה, משרה + רשיון. 03-622051 (18108)

לתוכנה בצאצאים דרושה מזכירת, לאחר שירות צבאי. 03-785436 (21411)

לתוכנה מורה למתן אירועי, לסביון. 03-5412484 בערב. (16320)

דרושה מורה לאנגלית מאמנים ובוגרים, לכיתה ד', באזור פרט. 03-494454 (25284)

מזכירת לחנות ספרים בתל אביב. 03-330067/8 (21450)

מזכירה מנוסה רצוי עם הכרות למזכירות אמריקאית. 03-284365 (23635)

לחנות ספרים, מכר צעיר ומשהו + רשיון לרכב. 03-825738 (18298)

מזכירה לחנות ספרים + ידע במכונות אנגלית. 03-729952 (20428)

"ל"דיזנגוף" בקניון איילון דרושה קופאית לעבודה במשמרות. 03-790216 (21209)

למעדני הקניון
בקניון איילון
מוכרים/ות
קופאיות

לעבודה במשמרות. 03-783959 (26534)

לחברת אופנה דרושה מוכרת, הפעמה. 03-216438, 03-266380 (8604)

לבקרי ניום מוכרות, תואים טובים לתתאימות. 03-7519425, 03-702370 (8872)

לחנות אביזרי אופנה ככיכר המדינה, דרושה מוכרת לחצי משרה עם ניסיון. 03-250570 (16196)

לחנות צעצועים ברמת-השרון, חצי משרה. 03-497020, 03-403144 (18834)

לספרית "ספטמבר" בחוף הרצליה, דרוש/ה קופאית. (19948)

למפעל אופנה
בתל-אביב
מוכרת מנוסה
לחנות המפעל
טלפון: 03-614486/7
(20543)

דרוש/ה מוכר/ת
לניהול חנות
רהיטים יהודית בת"א
וברחובות

רצוי עם ניסיון. 03-573056, 03-266987

ל"אי.אס.פי.
קידום מכירות לתעשייה בע"מ
דרושה
מזכירה למנכ"ל
* ★ שפת אם אנגלית — חובה!
* ★ ידע בעברית
* ★ 3 שנות נסיון לפחות
* ★ יכולת הדפסה טובה
* ★ נסיון במעבד תמלילים — יתרון
* ★ נמרצת ובעלת יוזמה
* ★ נכונות לשעות נוספות

תנאים טובים. מקום העבודה במרכז האזור. 03-952332, 03-957134. ת.ד. 500 רעננה.
(19600)

ל"א.ו.ת."
דרושות
מזכירות מנוסות
באחד מהתחומים:
* ★ עברית אנגלית + קורספונדנציה
* ★ עברית אנגלית
* ★ עברית — בורח מלאה
* ★ עברית אנגלית + עיבוד תמלילים
* ★ עברית + עיבוד תמלילים

תנאים מצויינים למתאימים!
03-371465, 03-371419
(23437)

מזכירה
יחמת

מזכירה!
אם את
אינטליגנטית
עצמאית ומוכשרת

לחברת סירן
מחשבים
דרושה מזכירה

למתסן מכירות
קיבוצי בתל-אביב
דרושה מזכירה

5 ימים בשבוע. השכלה תיכונית. ידע בהדפסה.
לפנות בכתב: ת.ד. 8246 תל-אביב 61082

"חשב"
הנהלת חשבונות
דרושה
מזכירה למנכ"ל

לגרעון אוברזון
רמת גן
דרוש מכונאי לממונת תפירה
טלפון: 03-7511627
(20037)

I.M.S.I.
חברה לשרותי כ"א
דרושים:

ספעיל/ה מחשב
מנוסה ב-I.B.M.
סידרה 43

עבודה במשמרות בפית, תנאים מצויינים למתאימים: "א.ו.ת." 03-371465, 03-371419
(23461)

עבודת אחראית
לעבודת מחשב
רק בעלת נסיון
בתוכנת וורדמיל
03-664892
(8331)

את/ה
יודע/ת לשכנע?
בעל/ת הופעה
מטפחת?
בעל/ת רכב?
רוצה להשתלב בחברה מיוחדת בעלת אפיק פרסום יחודיים?
בוא/י וודבר
נא לפנות במשרד ליעון צחוק קיקיון 37, ת"א, 63807
(17139)

לגרעון אוברזון
רמת גן
דרוש מחסנאי
למחסן הבדים
(26558)

א.מ. אלקטרוניקה
מבצעים
הרכבת מעגלים מודפסים, תיום כבלים, הרכבה מכנית.
מרכז צבר אולם 16 ק. ביאליק
04-724030, 04-716755, 04-719466
(25219)

מנהל/ת השבונות לחצי משרה. 03-372417 (20336)

מנהל הנהלת חשבונות
פעיל מעוניין לקבל כל
סוגי תיקים כולל ממוחשבת
והכנת דוחות כספיים
03-810170
(1429)

מושב פצאל
מחפש
מדריך חברתי
לילדים ונוער

★ מגורים במקום. 02-941130, 02-941185
(25008)

ילדע — הנדסה ממוחשבת"
קורס "אוטוקד"
לשרטוט ממוחשב

דרושים
מהנדסי
תעשייה וניהול

עיסוק בשיפור שיטות ובחינת פריון. בתל-אביב עם שהייה. העבודה במפעלי תעשייה באזור המרכז. נסיון של עד 3 שנים. לצרוף קורות חיים
רח' סוקולוב 33 רמת השרון 47236 טלפונים:
03-491383, 03-494878
03-482788
(24974)

מהנדס
בבישים
דרוש/ה
לחברת
תכנון

למפרואל תעשיות
ירושלים בע"מ

דרוש
★ חשמלאי ראשי
בעל ידע ונסיון במערכת תעשייתית גדולה
טלפון: 02-522201
סודיות מובטחת.
(20476)

לבית המזון בע"מ
* ★ מתקינים
* ★ עוזרים
* ★ מכנאי מיזוג אויר
* ★ יועץ מיזוג אויר

העבודה במפעל בדרום הארץ. טלפון 052-910491
(18063)

I.M.S.I. חברה
לשרותי כ"א דרושים

★ זוסמן חן ★
ניהול חשבונות
ועיבוד נתונים בע"מ
03-611479, 03-625649

לחברת ייבוא ושיווק גדולה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות

כלכלה וניהול עסקים

למעבדה רפואית
בת"א דרוש/ה
עובר/ת מעבדה

לצורף עם קופאי + מכר. 03-242261
(26183)

לך על בטוח לוח מעריב קריידה

ג'

לעסק לשיווק צמחים בגרדנ, ידע שיווק + רשיון ג. 03"345143, 03"353645 (18075)

צוין מכירות לחנויות, כלי עבודה, בעל וסיון. 03"622051 (18098)

לחברה ליבוא ושיווק חומרי בנין, בר־מת גן, מקדם מכירות לאזה"צ, בימים א.ב.ד.ה. ת.ד 12 רג (21976)

אנשי מכירות מעולים

עם מוטיבציה גבוהה לפרוייקטים מיוחדים בעיתון יומי גדול

טלפון: 03"403141 לפנות אל מנה. (22701)

סוכנ/ת בעמלה האופנה + רכב, עם נסיון. טלפון: 03"663281 (22968)

סוכן + רכב לעסק לדוגמה אופטיקה בכל הארץ 03"741476 (23326)

סוכן + רכב למכירת משקפי שמש באיזור חיפה וירושלים. 03"741476 (23430)

אנשי מכירות מנוסים בתכשירי חשמל, תנאים טובים. 03"5032942 (23431)

סוכנות ארצית למוסקים, מחפשת מורה למכירת המוצרת, תכנת צפיית. 053"615627 (23967)

לאגף השיווק של חברה יצרנית, ציג מכירות לתל־אביב עם רן, עדיפות לחייל משוחרר, הכשרה תינתן בתוך החברה. 02"527205 (24485)

דרוש איש מכירות מנוסה ומעולה, בעל קשרים מוכחים בשיווק מזון לחנויות, הצעות + קורות חיים לת.ד. 3249 נתניה. (24871)

דרוש סוכן לקונפקציה לעבודת בעל רכב. 03"612537, 03"654934 (24914)

מדלת לדלת

אם אתה/ה נוסע על הגבולים הרוצים למכור מדלת לדלת יש לנו מספר הצעות רציניות במיוחד שכדאי מלפון: 03"342213/5 (24975)

איש/ת מכירות מנוסה!

אם אתה מאמין שאתה שווה יותר ממה שקבלת עד היום פה ההזדמנות שלך להגיע אותו 03"352213/5 (24995)

רוכש מודעות מנוסה!

הרכה חברות מחפשות אותך אל התמסר על פתח. 03"342206 (25003)

מקדמת מכירות בכירה לחברת שיווק מזון באיזור גוש דן

בעלת רכב, רצוי נסיון בשיווק. 03"9225425 (25258)

מקדם מכירות לענף המזון בגוש דן. 03"796466 (21104)

דרוש סוכן עצמאי דינמי על בסיס עמלה לשיווק בגדי תינוקות

בכל הארץ. להתקשר בטלפון לשם קבימת פגישה 03"5709891, 03"707944 (25692)

סוכן + רכב + עבודות לאופנת נש. 03"452387 (21989)

לבואן מחשבים/מערכות דרוש סוכן עם רכב + ניסיון ובאזור המרכז. 03"622126, 03"615411 (19888)

"דפי זהר" דרושים מפיצים

בעלי רשיון נהיגה. העבודה במשרה מלאה ובמשכורת

★

03"7522215"8, 03"7522215"67"8 (23422)

דרושה עוזרת למנהל שיווק בעלת תואר אקדמאי למינהל עסקים

03"5592351, 03"805081 (26535)

ליבואן בדי אופנה דרושה סוכנ/ת רציני/ת אפשר חלקי. 03"650469 (6393)

רצינית ועצמאית עם נסיון בשיווק ומכירות

לפרוייקט פרסום בין לאומי נחוצים/ות ★ מקדמי/ות מכירה

בעלי/ות יכולת עבודה עצמאית, עדיפות לבעלי/ות נסיון. 03"280263, 03"293001 (20022)

קורס פרסום ואומנות המכירה

לתשומת לב המפרסמים בלוח מעריב

כל המפרסמים להמשיך לפרסום את מודעותיהם לאחר הפרסום הראשון, מתבקשים להתקשר לטלפון 03"5611110 (רב־קווי) ולמסור את מספר הפרסום הרצוי וכן את מס' הקוד כפי שהופיע בשוק המודעה.

הטווח לפרסום חוזר הוא ללא תשלום ותוקפה עד 4 שבועות מיום הפרסום הראשון. בקשות לפרסום חוזר מתקבלות כל יום עד שעה 18.00 ובערב שבת וחג עד שעה 11.00 בבוקר.

הנהלת מעריב

לחברת שיווק דרושים: ★ מנהל מכירות ★ מנהל חשבונות

מפעלי ציוד תכני

נגרים ורפדים

סטודנטים/יות

ספרים/יות קוסמטיקאית

דרוש נגר מכונאי לנגריה ברמת־גן

03"773180 (24104)

מוסכים

עובדי בנין

עובדי חקלאות וגינון

אחראים על תכנון ומכסות עדיפות לבוגרי פקולטה לחקלאות

דרושים למועצה לייצור ושיווק של ירקות. המעונינים יפנו בכתב ל־ת.ד 20130 תל־אביב 61132 עד התאריך 6.1.88 (25908)

למושב פאזן בערבה עובדים אחרי צבא לקטיף ולמיון

057"81320 (26973)

עובדי מוסך

לאגד דרושים למוסך המרכזי באזור ולמוסכים ברמלה, ראשל"צ והרצליה

מכונאים ומסגרים

● בעלי פרופיל גבוה
● לאחר שרות צבאי
● עד גיל 27

עובדי מתכת

★ חרטים קונבנציונלים
★ CNC
★ מכשירים בעלי נסיון

עובדי ניקיון

עובדי משק וקהילה

עוזרות ומטפלות

"אדם לשרות אדם" מוקד לסיוע סיעודי 24 שעות ביממה ★ מטפלות ועוזרות

דרושים/ות מטפלים/ות והוספות/ות וכו' לעבודה ומית וקבועה. שכר גבוה + תנאים סוציאליים. (ראה פרסומו במדור אחיות) 03"5461727"8, 03"5464299, 03"5464815, 03"5464395 (20175)

אנגלו סכסון שרותי אחיות מחלקת מטפלות בתינוקות ילדים וקשישים לתקופות קצרות וארוכות

שעות גמישות, מחירים נוחים. 03"228747, 03"210604 (21247)

עורכי דין

כספים/ות

עובדות ייצור (גילאי 30–40)

לעבודה בענף התרופות והקוסמטיקה

★

העבודה במשרה מלאה

★ תנאים טובים ★

03"702148 (26850)

ל"א.ו.ת." דרושים פועלי ייצור בתעשייה

לעבודה בחולון, תנאים סוציאליים. 03"371419, 03"371465 (26626)

עובדים/עובדות ייצור בענף הקוסמטיקה ללא ידע מקצועי מאיזור בני ברק

למשרה מלאה, תנאים טובים. 03"702148 (19695)

בידורציונים ומוזיקה

פיסיקאים

למשרד לקידום מכירות לציוד מדעי ברמת־גן דרושה פיסיקאית

03"7513268, 03"7515007 (18048)

פנסיונר

פנסיונר לעבודה־משרד. 03"228604 (18130)

ג'

ל"א.ו.ת.

פקידות ומזכירות

קורספונדנטית שפת אם אנגלית + סטנו בית המלון 15-18, 03"330529 (15297)

ל"א.ו.ת.

דרושות

מעבדות תמלילים מנוסות

באחד מהמחשבים:

★ דמה ג'נרל ★ אנגלית ★ אנגלית עברית ★ לניר, וורדסטל

★

תנאים מצויינים למתאימות!

03"371465, 03"371419

(26434)

דרושה פקידה מנוסה למשרד עו"ד, לחצי יום, 03"720258 (18323)

צילום ודוגמנות

פרסום

דואר חשבון וחשבים

רופאים

רפואת שיניים

עמידה ואבטחה

שרברבים וגבס/קרמיקה

לוח ירושלים

לוח חיפה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א – 1981

לפי חוק זה אסור למעביד להפלות בין עובדים או בין דורשי עבודה מחמת מינם או מעמדם האישי...

אחיות וכח עזר

גזירה ותפירה

תרגום ועריכה

ביקוש עבודה

דיילות ומדריכות

דפוס

לדפוס חסר דרושים: דפסי אופסט

הנהלת חשבונות

חשמל ואלקטרוניקה

לסיפרומאל תעשיות ירושלים בע"מ

דרושים

1. חשמלאי ראשי
2. מסגרים רתכים בעלי ידע ונסיון בתעשיה

טלפון: 02"522201

סודיות מובטחת.

לבני טל בטחון

דרושים שומרי ראש חסונים מעל 1.85 לעבודה בארץ ובחו"ל

מוכרים/ות וקופאים/ות

מחסנאים

מציצים ומפקחי מכירות

מטבחים/ות

מכירות

מסעדות ומלונאות

מפעילי ציוד מכני

סטודנטים/יות

עובדי מתכת

עוזרות ומטפלות

מטפלת אחראית רצינית ומנוסה

פקידות ומזכירות

מוסכים ורוקחים

נהגים

בעלי מקצוע

אחיות וכח עזר

הנהלת חשבונות

מנהל חשבונות סוג 1 – 2

דרוש למועצה לייצור ולשיווק של ירקות בחיפה

המועמדים יפנו בכתב ל"ד לה"ר בכתובת פקס חיפה 33231 עד לתאריך 4.1.88

(25919)

ביקוש עבודה

לוח נתניה

לוח באר שבע

מהנדסים ואדריכלים

פקידות ומזכירות

חוברת ב'

של

המוסף הגדול והמקיף ביותר בתולדות העתונות העברית

ארבעים למדינת ישראל

תצורף לגיליון מעריב

ביום א' הקרוב – 3.1.1988

132 עמודים צבעוניים נוספים של עשייה והישגי מדינת ישראל

הזמן אותה אצל מוכר העתונים שלך.

הפקה: "שיווק" – מוספים מיוחדים ב"מעריב"

פרס פטור ממס

קנו כרטיס ועוד כרטיס בהגרלת מגן דוד אדום, ההגרלה היחידה שהכנסותיה קודש להצלת חיי-אדם.

24 שעות רחופות

קבלת מודעות דחף

דיזנגוף 118 (מול כסית)

03-239952 -246363

לחברת ייבוא ושרות בבני ברק

פקידה/כתבנית ולעבודות משרד

וסיון בעבודה עם מחשב – יתרון טלפון, 03"5709195/6

(26432)

ל"א.ו.ת"

דרושות:

כתבניות קלדניות

★ כתבנית עברית אנגלית

+ עיבוד תמלילים + מזכירות

★ כתבנית אנגלית

+ קורספונדנציה

★ כתבניות עברית

★ קלדניות

דיסקטים/מסוף אוליבטי

★ קלדניות מנוסות

תנאים מצויינים למתאימות!

03"371419, 03"371465

(26433)

סיטק

גיתם מערכות תדמית בע"מ

דרוש/ה

תקציבאי/ת

יפנו אך ורק מועמדים מהשורה הראשונה. בעלי נסיון עשיר ומגוון במשרד פרסום (4 שנים לפחות), הכולל טיפול בלקוחות גדולים. ונתוני השכלה גבוהים בתחום השיווק. לקביעת ראיון נא לפנות לת.ד. 33263, ת"א. אל יהודית להב.

– סודיות מובטחת –

גמא תקשורת (1980) בע"מ

לצורך פיתוח
מערכות תקשורת מתקדמות

דרוש

תכנת
זמן אמת

■ בעל ידע ונסיון קודם.
■ יתרון לבעלי ידע במיקרו מחשבים מוטורולה.

טל. 03-9227928, 9227989

לתושבי ירושלים והסביבה

המוכשרים להצליח

אם את ה בוטח ת בעצמך ויכול ה להוכיח שאת ה מסוגל ת להצליח ולעבור את המיון הקפדני,
יש לך הזדמנות להצטרף
לקורס המקצועי של מגדל

ללמוד ביטוח חיים וגם ביטוח כללי

לעמוד במבחני רישוי מתמחה של משרד האוצר, להתמחות כסוכן ת ביטוח במגדל ליהנות מהכנסה חודשית הולמת מסיום הקורס.
והעיקר – להצליח ולהגיע לעצמאות.

טלפן/י לדורם: 02-231486

דבר אחד בטוח. מגדל
חברה לביטוח בע"מ

לקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה
תל-אביב

דרוש/ה מנהל/ת

התכונות הדרושות:

1. תואר אקדמאי במוסיקה
2. תעודת הוראה במוסיקה
3. נסיון במינהל ציבורי
4. כושר ניהול משא ומתן עם גורמים ציבוריים ופרטיים
5. ידיעה מושלמת בעברית ובאנגלית
6. רצוי נסיון במינהל חינוכי

המועמדים מתבקשים לפנות בכתב עד 15.1.1988 לקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה תל-אביב, רח' שטריקר 19 62006 ולציין על המעטפה "משרת מנהל"

– סודיות מובטחת –

מלון הוד ים המלח
לקראת פתיחה
דרושים מועמדים לתפקידים הבאים:

★ **סו שף**
★ **קצב**
★ **טבחים מקצועיים**

למתאימים יינתנו מגורים במקום.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות לטלפון 057-84644/5 לקביעת ראיון.

לסניף "תנובה" נתניה
דרוש

מקדם מכירות ושיווק

הכישורים הדרושים:

- השכלה תיכונית מלאה
- נסיון מוכח של 3 שנים לפחות בקידום מכירות ושיווק
- בעל רשיון נהיגה לרכב פרטי, רצוי בעל רשיון למשאית
- בעל יכולת לקיום יחסי אנוש תקינים
- תושב העיר נתניה וסביבתה הקרובה

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב למחלקת המגנון של "תנובה" מחוז ת"א ת.ד. 282 מיקוד 61002 ולציין בכתב קורות חיים ונסיון מעשי בעבודה ולצרף המלצות.

– סודיות מובטחת –

רשות שדות התעופה בישראל

נמל תעופה בן-גוריון
דרושים

בחורים/בחורות

לתפקיד במחוני מעניין
בנמל התעופה בן-גוריון

העבודה מוצעת למשרה מלאה, במשמרות מגוונות, לחוזה מינימלי של שנה. לאחר שנת עבודה, אפשרות העסקה גם במשרה חלקית (לסטודנטים בשנת הלימודים תשמ"ט).

תנאי הקבלה

★ לאחר שרות צבאי.
★ 12 שנות לימוד לפחות.
★ דוברי אנגלית ברמה טובה (הראיון ייערך בשפה האנגלית).
★ מצב בריאות תקין.
★ מגורים באזור גוש דן – חובה לתקופת החוזה.

במסגרת העבודה תתאפשר יציאה לחו"ל מעת לעת עפ"י הצורך.
למועמדים המתאימים יוצעו תנאי שכר נאותים והטבות נוספות.
למעוניינים בעלי הכישורים המתאימים תתקיים ועדת קבלה במנהלת נמל תעופה בן-גוריון, בבניין משרד הבריאות (סמוך לאולם המכס), ביום ב' 4.1.88.
הרשמת מועמדים תתקיים משעה 6.00 ועד שעה 9.00 בבוקר. מספר המועמדים הינו מוגבל ומותנה בהחלטת הוועדה.
על המועמדים להצטייד בתעודות זהות, פנקס מילואים, תעודת שחרור מצה"ל, ושתי תמונות.

יש עבודה בחברת החשמל

להקמת תחנת הכח "רוטנברג" באשקלון דרושים:

חשמלאים/מסגרים
מעולים עובדי גובה

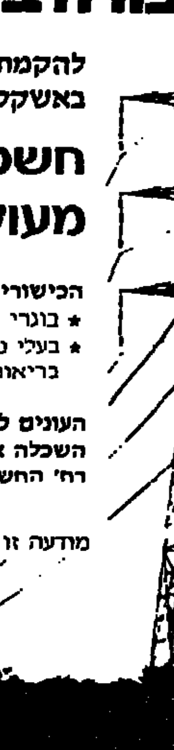

הכישורים הדרושים:
★ בוגרי בי"ס מקצועי
★ בעלי נסיון
בריאות תקינה

העונים לדרישות הנ"ל יפנו אישית עם תעודת השכלה אל מח' כח אדם, אגף הביצוע רח' החשמל 16 קומה 12 תל-אביב

מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד

חברת החשמל לישראל בע"מ

לחברת נסיעות גדולה בארץ המקיימת פעילות בארץ ובחו"ל

דרוש/ה

מנכ"ל

כישורים דרושים:
בעל/ת נסיון מוכח בתחומים הבאים:

- ארגון טיסות שכר.
- פעילות תיירותית בשוק האירופאי.
- יכולת ניהול מו"מ עם חברות בארץ ובחו"ל.
- נסיון בהפעלת צוות עובדים גדול, ויכולת לקיים מערכת יחסים טובה עם הכפופים הממונים.
- שליטה בשפה האנגלית הכרחית. שפה אירופאית נוספת - יתרון.

תנאי ההעסקה יקבעו בהתאם לכישורים.
פניות בכתב יד בלבד, ובצירוף קורות חיים, יש להפנות עד 8.1.88 לת.ד. 10313 תל אביב 61102. רק מועמדים מתאימים ייענו.

למוסד צבורי

דרוש

מפעיל מחשב מסוג D.G.

כשורים נדרשים:
א. נסיון של שנתיים לפחות בהפעלת מערכת M.V. והכרת A.O.S.
ב. יכולת להפעיל מערכת מהסוג הנ"ל באופן עצמאי.

הדרגה תקבע בהתאם לכשורי המועמד.

נא לפנות בכתב יד עד לתאריך 8.1.88, ת.ד. 7019 תל-אביב 61070, עבור "מפעיל מחשב".

עיריית ירושלים
דרושה/ו

מהנדס העיר

הדרגה: תיקבע בהתאם לכשורי המועמד

דרישות הכרחיות: השכלה אקדמאית באדריכלות או הנדסה ותכנון ערים (רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים). נסיון של 10 שנים לפחות בעבודות תכנון בהיקף רחב. נסיון רב בניהול וארגון יחידות גדולות

הערה: העובד יועסק עפ"י חוזה עבודה

המעוניינים מתבקשים לפנות ללשכת המשנה למנכ"ל לאדריכלות, רח' יפו 22, עיריית ירושלים, חדר מס' 213. (לפנות למרגניה)

ירושלים: י"א בטבת התשמ"ח
1 בינואר 1988
המנהל הכללי

RAD

RND

לחברה צעירה עם הפנים ליצוא

דרושה

מזכירה לחברה

אם נתנת בכישורים הבאים: לפחות 3 שנות נסיון בעבודת מזכירות, שליטה מושלמת באנגלית, יכולת הדפסה טובה באנגלית ובעברית (נסיון בעבודה עם מעבד תמלילים — יתרון), השכלה תיכונית מלאה, ומגורים בגוש דן.

אנו מציעים לך עבודה מגוונת ודינמית באוירה נעימה ותנאים טובים מאוד.

5 ימי עבודה (07:30-17:00), הסעות מגוש דן.

אנא כתבי אלינו למחלקת כח אדם רחוב הנחושת 8, תל-אביב 69710, ופרטי בקצרה את קורות חייך ונסיונך המקצועי.

כל הפונים יענו ●●● סודיות מובטחת

RAD network Devices Ltd.

קבוץ ברקאי
מחפש

1. **אחות מוסמכת**
מגורים במקום, לינה משותפת לילדים (בבית הילדים)

2. **אח מוסמך**
עם רקע בטיפול נמרץ או חדר מיון לשמירה פרטית

06-378586 עד 14.30
06-378585 שלוחה 32 — אחה"צ

דרך לפיתוח אדם ומערכת

לחברת פרסום המובילה בתחומה

דרושים

אנשי מכירות מעולים

★ השכלה על תיכונית
★ נסיון במכירות
★ יכולת לניהול מו"מ בדרג של מנהלים בכירים

למתאימים אפשרות לרווחים גדולים מאד

טלפון: 03-225247, 03-234470

קצין במילואים
עבודה דינמית, עצמאות, לא שגרתית

אם אתה מחפש

התפקיד הכולל מגע עם אנשים ושטח, אפשרות להתפתחות ולקידום

צה"ל מציע לך

נתונים דרושים:
- גיל – 23–32
- השכלה תיכונית
- פרופיל 64 ומעלה
- ידיעת השפות ערבית או אנגלית – יתרון

פנה אלינו לת.ד. 37342, ת"א מיקוד: 61373
בצרוף קורות חיים ופרטים אישיים (כתובת, טלפון)
מועמדים שימצאו מתאימים יוזמנו לתפקיד
סודיות מובטחת

למפעל תעשיתי גדול במפרץ חיפה
דרוש

אחראי למוסך

מהות התפקיד:
★ תיקוני מלגזות (דיזל ובנזין) וציוד כבד

הכישורים הדרושים:
★ תעודת הסמכה לאחריות למוסך.
★ נסיון בעבודות הצ"ל.

בדבר פרטים ובצרוף קורות חיים נא לפנות לת.ד. 767 חיפה.

לחברה גדולה בתחום ההוצאה לאור וספרי ילדים

דרושים

מנהלי/ות מכירות אזוריים

(לכל חלקי הארץ)

בעלי נסיון במכירות, יוזמה ויכולת ביצוע מעולה.
התפקיד עצמאי מאוד וכולל שרות ומכירות ללקוחות קיימים וכן פיתוח השוק ואיתור לקוחות חדשים.
רכב – הכרחי. נסיון בענף הספרים יתרון.

לפנות בכתב"י בפירוט תולדות חיים ונסיון לת.ד. 20050 ת"א, 142/ר

למפעל מתכת באיזור המרכז
דרוש

מסגר/חשמלאי

להתקנת ציוד במפעלים בכל הארץ

דרוש ידע בסיסי במסגרות וחשמל תעשייתי כולל פיקוד בסיסי.

העבודה קבועה עם אפשרות להתקדמות ועבודה על בסיס קבלני

לפנות בכתב ת.ד. 7087 פתח-תקוה

לחברת אגיס בע"מ
דרושים/ות

תעמלנים/יות רפואיים/יות

לכל אזורי הארץ

הכישורים הדרושים:
- רקע פרא-רפואי
- ידיעת אנגלית ברמה אקדמאית
- רשיון נהיגה
- רצוי נסיון קודם

נא לפנות בכתב לת.ד. 20087 ת"א 61200 המחלקה הסודית עבור א.ו.
רק מועמדים מתאימים יענו

סודיות מובטחת

לפרוייקט מיוחד לשלושה חודשים
דרושים דחוף

גרפיקאים

בעלי נסיון בעימוד חוברות בצבע

אפשרות למשמרות

תנאי שכר טובים למתאימים

טל. 5103854/5/6/7, 662885/6/7
לבקש את חלי, מיום ראשון

– סודיות מובטחת –

לחברת מו"פ
דרוש

תכנת

★ תואר אקדמי
★ נסיון 3 שנים לפחות
★ נסיון ב-R.T. SYSTEM C ושפת

סודיות מובטחת

לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לרח' יגאל אלון 127, ת"א 67443, עבור "קרן"

ENGLISH SECRETARY
HALF DAY WORD PROCESSING + TELEX
TEL. 03-260672

למרכז שיקום מקצועי ברחובות

דרוש/ה

מרכז/ת ליחידת האבחון

הכישורים הדרושים:
★ פסיכולוג/ית MA
★ רצוי התמחות שיקומית

העבודה בעלת אתגר, בשיתוף צוות רב-מקצועי.

לפנות טלפונית: 08-465575, 08-461133

לחברה להוצאה לאור בגבעתיים

דרוש/ה

גרפיקאי/ת

עם נסיון מוכח בעיצוב וביצוע מפות דרכים צבעוניות

טלפון: 03-5744819, 03-5744820, 03-322027

שנקר

בית הספר הגבוה למדעי הטקסטיל ולאופנה

ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ט תפתח ב־3.1.88

(ללימודי תואר ראשון)

במגמות:

★ טכנולוגיה טקסטילית ★ עיצוב אופנה
★ כימיה טקסטילית ★ ניהול תעשייתי
★ עיצוב טקסטיל

קיימת אפשרות להרשם ללימודים במסגרת **העתודה האקדמית** (פרט למגמות לעיצוב אופנה וטקסטיל).

• • •

הנדסאי תעשייה וניהול

מסלול דו שנתי, בשיתוף המכון לפריון העבודה והייצור.

פרטים והרשמה: במזכירות האקדמית, רח' אנה פרנק 12, רמת־גן 52526, טלפון: 03־7521133, בימים א'–ה', בין השעות 8.30–15.00.

ידיעון וטפסי הרשמה אפשר לקבל בדואר תמורת 20 ש"ח.

ההרשמה למגמות העיצוב תסתיים ב־29.2.88.

בית ספר גבוה לטכנולוגיה ירושלים

משלב
לימודי קודש במתכונת ישיבתית
עם לימודים מדעיים וטכנולוגיים
לתואר אקדמי ראשון
"בוגר בטכנולוגיה ומדע שימושי"
(B. Tech. & Appl.Sc.)

לימודי קודש ★ גמרא וראשונים ★ הלכה ★ תנ"ך ומחשבת ישראל
לימודי מדע וטכנולוגיה ★ פיסיקה/אלקטרו־אופטיקה ★ אלקטרוניקה ★ מדעי המחשב: התמחויות במיקרו מחשבים, רובוטיקה, חשבונאות תעשיתית.
הוראת המדעים ★ מסלול לימודים משולב, המעניק בנוסף לתואר האקדמי הראשי, גם תעודת הוראה לבית ספר תיכון.

פרטים וטפסי הרשמה לשנה"ל הבאה — במזכירות האקדמית הועד הלאומי 21, ת.ד. 16031, ירושלים 91160, טלפון: 02־423131, 02־411580, בימים א'–ה' בין השעות 10.00–12.00
בימים א', ג', ד', בין השעות 15.00–18.00

בית ספר גבוה לטכנולוגיה ירושלים

מזמין לקראת ההרשמה לשנה"ל תשמ"ט
בוגרי ישיבות הסדר, יוצאי צבא, משתלמים ע"ח הצבא ותלמידי חו"ל

לימי סיור והכרות

ביום ראשון, כ' בטבת תשמ"ח (10.1.88)
ביום ראשון, כ"ז בטבת תשמ"ח (17.1.88)
בשעות 9.30–14.00.

תחבורה מהתחנה המרכזית קוים: 5, 6 (לגבעת מרדכי)

מרכז רפואי "סורוקה" באר־שבע
בי"ס רקנאטי אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

אחות מוסמכת

מודעה זו מופנית אליך

אתיות המחפשות אתגר מוזמנות להצטרף לקורס

מיילדות

שייפתח בחסות החטיבה המיילדותית הגדולה בארץ — בבארשבע.
בדבר פרטים עליך לפנות למזכירות בי"ס רקנאטי, אוניברסיטת בן־גוריון טלפון 057־660654.

האם קראת כבר את | **את** | המגזין החודשי לאשה ולמשפחה

מישלב

המרכז הישראלי להשכלה

בפיקוח משרד החינוך והתרבות

חצה להצליח בבגרות?

נמשכת ההרשמה לכיתות בקר וערב למבוגרים לכל מקצועות הבגרות למועד קיץ 1988

נפתחות כיתות ב־4.1.1988

כיתות מיוחדות:
★ מתמטיקה ואנגלית
★ ביולוגיה
★ מתמטיקה מורחבת 4–5 יחידות
★ פיסיקה מורחבת

קורסי הכנה לבחינות פסיכומטריות
ב־3.1.1988

פרטים והרשמה:
מרכז מישלב
רח' ויצמן 53 ת"א טל. 263185־9
בימים א־ה 8.00—14.00
16.30—20.30
וביום ו 8.00—12.00

25% הנחה לחיילים ולחיילים משוחררים עד שנה וחצי

בחולון - קורסים לאנגלית מדוברת טל. 03־869897, 8–10

90% הנחה לנוער עובד!

מישלב 40

סניפים ללימודי בגרות בכיתות ערב

אריאל	אשקלון	גדרה	חולון	חיפה	יבנה	כרמיאל
במועצת הפועלים א 8–10, א־ג 18–20	במועצת הפועלים א־ה 17-19	במועצה המקומית א־ה בשעות העבודה	בי"ס רבינים, רח' השומר 21 א־ה 17–19	העליה 45 בת גלים, א־ו 8–11.30 א־ה 16–18.30	במועצת הפועלים ג 9–12 א־ג־ה 16–18	במועצת הפועלים אצל רכז התרבות

לוד	מגדל העמק	נס ציונה	טבריה	ערד	קרית־גת	ראשון לציון
במועצת הפועלים א־ה 8–13 א,ב,ג,ה 16–19	במועצה המקומית א־ה 8–13 א,ג 16–18	במועצת הפועלים א־ה 8–13 א,ב,ג,ה 16–19	חטיבת הביניים שיכון ב' א־ה 17–19	במועצת הפועלים א־ה 17-19	במועצת הפועלים א־ה בשעות העבודה	הפרדס הראשון 3 א,ג,ה 17–19

רמלה	רמת־השרון	רעננה
במועצת הפועלים א,ג,ה 8–13 ג־ו 16–18	במועצת הפועלים א־ו 8–13 א,ב,ג,ה 16–19	במועצת הפועלים ב,ג,ה 17-19

המרכז לחינוך טכנולוגי חולון

בחסותה האקדמית של אוניברסיטת תל אביב

הרשמת מועמדים

לשנה האקדמית תשמ"ט 89־1988

לקראת
תואר ראשון
בוגר אוניברסיטה בחינוך טכנולוגי B.Sc.T.E
ולתעודת הוראה

מגמות הלימוד
חשמל ואלקטרוניקה*
מכונות ובקרה* עיצוב תעשייתי

*מסלול רגיל וגמיש

מסלול הלימודים הגמיש מבוסס על לימודים בשעות אחה"צ והערב ויום לימודים מלא אחד בשבוע במגמה לעיצוב תעשייתי מסלול לימודי רגיל בלבד.

המעוניינים בפרטים נוספים וטופסי הרשמה מתבקשים לפנות למזכירות האקדמאים, במרכז לחינוך טכנולוגי, רחוב גולומב 52 חולון 58102. טל. 03־5051181. בימים א־ה' בשעות: 8.00־13.00. וביום ג' גם בין השעות 16.00־18.00

אוניברסיטת תל־אביב

משרד העבודה והרווחה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

בית הספר להנדסאים
ע"ש יוסף ורבקה מאירהוף
החטיבה התיכונית

החלה ההרשמה

לכיתת קדם הנדסאים לימודי־יום

הלימודים יחלו ב־7.2.88

פרטים והרשמה במזכירות בית הספר להנדסאים, רח' האוניברסיטה 30, רמת־אביב, בכל ימות השבוע בין השעות 9.00–12.00,
טלפון 420021, 417364.

להנדסאים

הנהג

עשה לך מנהג —
קח עמך חייל לדרך

קורסים לספרדית

למתחילים ★ ממשיכים ★ מתקדמים

בבית ציוני אמריקה

רח' דניאל פריש 1, תל־אביב

נפתחות כיתות חדשות

הקורסים מתחילים ב־2.2.88

ימי ההרשמה 5.1, 12.1, 19.1, 26.1
בין השעות 17.00—20.30

לפרטים נוספים נא לפנות לטלפונים: 03־472451, 03־863205, 052־25518, 03־474427

תיכון ברק

בפיקוח משרד החינוך

נפתחות כיתות בוקר וערב
לנוער ולמבוגרים
אחריות להצלחתך בבחינות

בגרות

בוא להתיעץ עם מנהל בעל־נסיון של 25 שנה.

אוטובוסים: כל קווי דן ואגד העוברים בדרך פתח־תקוה

ת"א, שד' יהודית 30 מול הקריה
כניסה משד' החשמונאים 6 טל. 339017

יעוץ והרשמה כל יום 10.00–12.00
וב' ימים ראשון ורביעי 17.00–19.00

צרפתית

שגרירות צרפת בישראל־המכון הצרפתי ת"א

התחלת הקורסים ב־3 לינואר 88
קורסים לכל הרמות ולכל הגילאים
מבוגרים, נוער, ילדים וגן ילדים (3־6)
בוקר, צהרים, אחה"צ או ערב

להרשמה לפנות לטל:

1. לקורסים המתקיימים במכון הצרפתי הירקון 111 - החל מה־13.12.87 03־249666, 236470
2. צפון ת"א: 03־5462615 הרשמה בגמנסיה הרצליה בימים א'־ב' 3־4/1 מ־16:00־19:00
3. רחובות: 03־614951
4. גבעתיים, קיראון, פתח תקוה כפר סבא, רעננה, הרצליה וראשל"צ 03־9326888
5. חולון בת־ים ואזור: טל: 03־886840
6. אשדוד: 03־886840, 085־52721
7. נתניה וחדרה: 053־334767, 616766
8. רמת השרון: 052־546121

נפתחים קורסי בוקר וערב
עיצוב גרפי
ברמה גבוהה

סטודיו ובי"ס לגרפיקה דבוטינסקי 50 רמת גן
736439

ספרית מעריב

הם אוהבים, רבים, מתפייסים, מכייפים... האם יהיו

דפי של רפי — לנצח?

הופיע הספר השני בסדרה הפופלארית

מאת **סמדר שיר**

בקשו בחנויות הספרים ברחבי הארץ ובחנויות ספרית מעריב:
תל־אביב, דרך פ"ת 72א'
ירושלים, הלל 16
חיפה, בן־יהודה 29
באר־שבע, קק"ל 90

ספרים מבית טוב – ספרית מעריב

משרד הבריאות / אגף הסיעוד

קורסים לאחים ואחיות מעשיים

ייפתחו באפריל 1988

– בבית־הספר לאחיות ואחים מעשיים ע"י בי"ח יהודה אברבנאל בת־ים.
– בבית־הספר לסיעוד ע"ש אדית וולפסון בחולון.
– בבית־הספר לסיעוד ע"י בי"ח שערי צדק בירושלים.

__תנאי קבלה__

סיום כתה י' לפחות בבי"ס מוכר ע"י משרד החינוך.
עדיפות תינתן לתושבי האיזור בו נמצא בית־הספר.

פרטים והרשמה במזכירויות בתי־הספר ובמשרדי אגף הסיעוד.

ביה"ס ע"י בי"ח אברבנאל בת־ים: לפנות בכתב לפי הכתובת בת־ים, רח' קרן קיימת 15, או לאגף הסיעוד, לפי הטלפונים הרשומים מטה.
ביה"ס לסיעוד ע"ש אדית וולפסון חולון: טל. 03־898359
ביה"ס לסיעוד ע"י בי"ח שערי צדק ירושלים: טל. 02־555949
אגף הסיעוד איזור תל־אביב: טל. 03־341707, 03־345755
ירושלים: טל. 02־638212

אוניברסיטת תל־אביב

בית הספר להנדסאים
ע"ש יוסף ורבקה מאירהוף
המרכז הטכנולוגי

קורסי השתלמויות

העומדים להפתח בסמסטר ב' (פברואר 1987):

קורסי מחשבים
1. יסודות המחשב ומבוא לתכנות
2. ניתוח מערכות
3. גרפיקה ממוחשבת

קורסי מיקרופרוססורים
4. קורס בסיסי למיקרופרוססורים 8085
5. תחנות עבודה IBM.P.C מיקרופרוססורים 8051, 8086, 8088
6. FIFTH GENERATION MICROPROCESSORS בשפה האנגלית

קורסי אלקטרוניקה
7. אלקטרוניקה בסיסית
8. לוגיקה ואלקטרוניקה ספרתית
9. מערכות הספק – POWER ELECTRONICS
10. תקשורת ספרתית

קורסים במכניקה
11. קורס מתקדם בתיב"מ CAD
12. בקרה ספרתית CNC

קורסי ניהול
13. כלכלה עסקית
14. יישומי ניהול במחשב האישי IBM.P.C
15. קריאת ספרות טכנית באנגלית

ימי לימוד:
בקורסי ערב: ימים א', ד', 17.30–20.45
בקורסי יום: ימים ג', ו', 09.00–12.30

גמול השתלמות: קורסי ההשתלמות הם בהיקף ובמתכונת המתאימים לתכניות גמול השתלמות וקרנות השתלמות

לקבלת פרוספקטים, פרטים נוספים ולהרשמה: לפנות למרכז הטכנולוגי בימים א'–ו' 09.00–13.00, א', ד', 17.00–19.00 ברח' האוניברסיטה 30 רמת אביב תל־אביב טל: 2–425131.

להנדסאים

תקשורת שיווקית

בשיתוף עם **ניוזק** מוספים מיוחדים בע"מ

החלה ההרשמה ללימודי המחזור השני וללימודי התמחות של

בית־הספר לתקשורת

★ עתונאות ★ יחסי ציבור
★ פרסום ★ שיווק ומכירות

הלימודים יתקיימו בתל־אביב בשעות אחר־הצהריים והערב פעם עד פעמיים בשבוע בהתאם לקורסים

המצטיינים ישולבו לעבודה בגמר הקורס

פרטים נוספים, במשרדי "תקשורת שיווקית", בימים א' עד ה', בין השעות 9.00 עד 16.00, טל' 03־333106, 03־333151, 03־333159.

בתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות
בשיטה עיוורת
בי"ס למסחר "דימון" ת"א, דיזנגוף 85, 281985

המכללה למינהל | הגימנסיה העברית "הרצליה" | מגה

לומדים עד להצלחה

הכנה לבחינות פסיכומטריות

יעוץ אישי חינם והרשמה
ת"א: ימים א'־ה' בשעות 09.00־14.00
16.00־20.00

כמו כן מקיימת המכללה למינהל לימודים אקסטרניים בבאר־שבע 057־78786 ■ ירושלים 02־668383

שירה • מא"ד • שוון נערי • שקולניק

ילי קושרובסק

הצעות מחץ בלוח מעריב
אל תקנה לפני שתראה!

חדש!
הצעות מחץ -
הצעות מיוחדות של יצרנים וחברות במודעות מחץ בולטות לעין, שאי אפשר להתעלם מהן.
הצעות המחץ מסודרות לפי מדורים בלוח מעריב "מכירה ושרותים".

בהצעות המחץ *תמצא מבצעי הנחות, מחירים מיוחדים, מכירות סוף עונה ושרותים ייחודיים בכל התחומים: מתנות, כלי נגינה, אביזרים לרכב רהיטים, שיפוצים, מזגנים, מכשירי חשמל, הדברה ועוד ועוד...*

אתה יכול לחסוך הרבה כסף וזמן!
הצעות מחץ בלוח מעריב - דבר שחייבים לראות לפני שעושים קניות.
הצעות מחץ. שרות מעודכן, חיוני וחסכוני, כל יום בלוח מעריב.

לפני שאתה מבצע רכישה או שרות - תן מבט במחץ. זה משתלם.

לוח מעריב הלוח הגדול במדינה.

ניהם מערכות תדמית

יולי קושרובסקי: 17 שנות סרוב

מאת אברהם תירוש

לפני כארבעה חדשים, בביתן הישראלי ביריד הספרים במוסקווה, אמר לי יולי קושרובסקי מראשי הפעילים היהודים שם: "אם לא יקרה משהו דרמטי ביחסים בין ארה"ב לבריה"מ, רוב הסירובניקים הקשים, בעיקר המסורבים 15 שנה ויותר, כולל אני־עצמי, יורשו לצאת עד סוף השנה".

בספטמבר ידע לומר: עד סוף השנה ירשו לוותיקי המסורבים לצאת. הוא צדק. כולם קיבלו היתר. חוץ ממנו עצמו. האחרון שנותר

ניבא וידע מה שניבא – חוץ מאשר לגבי עצמו.

כשאמר את הדברים, עדיין היו בבריה"מ שמונה פעילים ותיקים, מפורסמים, שביקשו לצאת וסורבו לראשונה בשנים 1971-1972. שניים מהם, ויקטור ברייליבסקי ויוסף ביגון, קיבלו אותו יום היתר יציאה. מאז, שבעה מהם כבר בישראל או בדרך אליה.

ברייליבסקי, אידה נודל, ולאדימיר סלפאק נמצאים בארץ. יוסף ביגון, ולאדימיר פרסטין, פאול אברמוביץ ופרופ' אלכסנדר לרנר עומדים להגיע החודש. רק יולי קושרובסקי נותר שם, אחרון הוותיקים, מסורב כ־17 שנה.

אז, במוסקווה, היה יולי האופטימיסט שבין חבריו הפעילים. קל־חיוך ותמיד ארז את המזוודות לקראת היציאה, כיהודי מאמין הממתין לבוא משיח בכל רגע.

כשנודע על ההיתרים שקיבלו ברייליבסקי, ביגון, פרסטין ופעילים אחרים, אמר קושרובסקי: "הרבה גלים כבר עברו על ראשי, אך הפעם אני מתרגש. זוהי תנופה חשובה. זוהי החלטה פוליטית לקראת פסגת רייגן־גורבאצ'וב. ההרגשה האישית שלי היא שזה יימשך ומסורבים נוספים יקבלו היתרי יציאה. אני אופטימי".

השבוע, כמה ימים אחרי שגם פרופ' לרנר קיבל היתר לצאת, נשמע יולי הרבה פחות אופטימי.

בשיחה טלפונית מביתו במוסקווה אמר: "צדקתי בהערכותי, חוץ מלגבי עצמי. קשה לי לפתור את החידה, מדוע מחזיקים בי פה? אבל אני חושש שיש כאן מעין נקמה של השלטונות בי. זו גם 'השיטה החינוכית' שלהם: מישהו המוכר כאן לרבים, צריך לסבול יותר כדי להרתיע אחרים.

"כשמישהו מהפעילים מוכר היטב מחוץ לבריה"מ זה מועיל. כשהוא מוכר מאוד רק בתוך בריה"מ – זה לפעמים מפריע. וחוץ מזה, אני במקורי מעיר אחרת, מסוורדלובסק. שם גם הגשתי לראשונה את בקשת היציאה. שלטונות ההגירה במוסקווה כנראה אינם מרגישים עצמם אחראים עלי כל־כך".

סודיות חייבה אותו ל־3 שנים. כבר עברו 20. יולי: כשפעיל מוכר בחוץ, זה עוזר. כשהוא ידוע רק בבריה"מ זה לפעמים מפריע

יולי קושרובסקי, מהנדס אלקטרוניקה בן 46, צנום, מזוקן ו"משוגע לספורט", החל את פעילותו היהודית־ציונית בעיר סוורדלובסק, שם הגיש בקשת יציאה ראשונה ב־10 במארס 1971. כעבור חודש נענה בסירוב. שלוש שנים קודם לכן התפטר מעבודתו במכון לאוטומאציה בעירו כדי שזו לא תהיה מכשול בדרכו לעליה.

במכון זה היה חתום על הצהרת סודיות מדרגה שניה שחייבה אותו, בין השאר, לא לעזוב את המדינה בשלוש השנים שאחרי פרישתו מהעבודה. 20 שנה חלפו ועדיין מנפנפים נגדו ב"סירוב מטעמי חובת הסודיות".

קושרובסקי התחיל בפעילותו בסוורדלובסק עם קבוצה מצומצמת של פעילים שכולם כבר יצאו מבריה"מ. ב־1971 כתבו תשעה מהם, ויולי בתוכם, ליורי אנדרופוב, אז ראש הקג"ב: "אנחנו פה רק משפחות מעטות ומאחדת אותנו, מלבד הידידות, המטרה המשותפת – לחיות עם עמנו במולדתנו ההיסטורית, בישראל החופשית.

"זה כל־כך טבעי שלא היה צורך בהסברים, אך לצערנו אנו חייבים להסביר. שכן דרושים לנו הרבה אומץ, כוח ומזל, כי סביבנו נוצרת אווירה של פחד, חשדנות, מעקב ולעיתים הסתה פרימיטיבית. מרבים לתקוף אותנו במשטרה החשאית. אבל אותנו אי־אפשר לשבור. אנו יהודי סוורדלובסק מצטרפים לקריאתם של אחינו יהודי גרוזיה: ישראל או מוות".

מאז הגיש בקשת עליה התחילו השלטונות להתאנות ליולי קושרובסקי. שבוע אחרי ההגשה נכלא בצינוק לחודש ימים. הוא פוטר מיד מעבודתו והחלו להטרידו בחקירות במשטרה ובקג"ב.

"לאחר כמה חדשים הבנתי שחוץ מבית הכלא לא נותר לי דבר בסוורדלובסק. גם רמזו לי שפעילותי לא תיסבל. החלטתי לעבור אל קרובים בטביליסי שבגרוזיה. אך חברים ביקשו שאעבור למוסקווה. מאז דצמבר 1971 אני פה", מספר יולי.

כעבור כשנה שב קושרובסקי לעיר הולדתו להלוויית סבו. הוא נעצר וקולונל הקג"ב אברמוב האשימו כי בא לסוורדלובסק להדריך את יהודי העיר במאבק נגד השלטון. הוא הזהיר אותו שלא לשוב עוד לעיר.

מאז ועד היום נעצר יולי ונכלא שש פעמים, כל פעם לשבועיים. נוסף לכך נעצר עוד פעמים רבות לימ־מה או לכמה שעות, בפעם האחרונה לפני שבועות אחדים, בדרכו להפגנה יהודית. הרבה פעמים נעצר בידי אנשי הקג"ב כשיצא לריצת הבוקר היומית שלו.

על אף שהוא ממתין שנים כה רבות לאשרת יציאה, לא נשבר קושרובסקי ואף לא התעייף, כפי שארע לפעילים אחרים, בהם ידועים מאוד. להיפך, בכל שנקפו השנים נעשה האיש לדמות מרכזית ובולטת יותר בין הפעילים בבריה"מ וכמעט שלא היתה פעולה יהודית במוסקווה שלא היה מעורב בה. הוא גם העז להיפגש עם אנשי משלחות ישראליות שהגיעו לבריה"מ.

העברית שבפיו רהוטה ובמשך שנים ניהל קורסים לעברית, למורת רוחם של השלטונות. הוא ערך גם סמינרים מיוחדים למהנדסים שפוטרו מעבודתם. בסוף 1980, כשגברו התנכלויות הקג"ב ללומדי העברית, פרצו אנשי השירות החשאי כמה פעמים לביתו של קושרובסקי ועצרו אותו. אשתו קבלה איומים טלפוניים שאם לא יחדל ללמד – יירצח.

הוא נאלץ להפסיק את הקורסים שלו והתחיל לעבוד כחצרן וכשומר. ב־1985 חזר ללמד קבוצת נשים מבוגרות מזה וקבוצת ילדים מזה. לפני כמה חדשים, כשהותרה בבריה"מ על־פי חוק עבודה פרטית, ניסה יולי לקבל היתר רשמי ללמד עברית, אך נדחה.

ההתנכלויות לקושרובסקי במשך השנים היו שונות ומשונות. בספטמבר 1980, בקרים, נערך מפגש של מורים לעברית מרחבי בריה"מ, והשלטונות ניסו לשבש את מהלכו. בוקר אחד, כשיולי יצא לריצה היומית שלו, "נקלע" בדרכו "שיכור" ופתח בתגרה. "במקרה" הזדמנו למקום שני אנשים לבושי אזרחית, אנשי קג"ב כמובן, והם עצרו את השניים. בית משפט דן אותם ל־13 ימי מאסר. קושרובסקי נכלא. ה"שיכור" כבר נראה למחרת היום ברחובות העיר.

בשנים האחרונות עבד קושרובסקי כאיש תחזוקה בתיאטרון לילדים ובבתי קולנוע, למד בעת ובעונה אחת כמה שפות והחל לעסוק גם בטיפוס הרים. מאז הותרה עבודה פרטית הוא "מתקן מכשירים בעלי טכניקה מערבית".

הוא מתגורר בדירה צרה בת שלושה חדרים עם רעייתו אינה, שלושת בניהם (מיכאל בן 20, בנה של אינה מנישואים קודמים, אליעזר בן 9 ומתי בן 6) וחמותו. יש לו, מנישואים קודמים, גם בת נשואה.

בדירה הרבה ספרים והרבה כלי עבודה ובדרך כלל גם הרבה אנשים. על הקירות מפת ישראל, לוח מישראל ותמונות של חברים למאבק. שליש משטח אחד החדרים תופסים מכשירי כושר.

לפני כחודש, בימי פסגת רייגן־גורבאצ'וב, שיגר יולי קושרובסקי מכתב לשני המנהיגים, ובו הוא מבקש "לשים קץ לטראגדיה של משפחתי". הוא כותב בין השאר: "ילדי גדלים כסירובניקים ונמנעת מהם ההזדמנות לחיים אחרים בבריה"מ. הם לומדים עברית בסתר. חקירות, איומים והסדרות הם חלק אינטגראלי של נסיון חייהם מיום לידתם. זו הדרך של הביורוקרטיה הסובייטית לפגוע בנפשו של הדור השני של משפחתנו".

20 השנים שחלפו מאז פרש מעבודתו הסודית, הם פי שבעה בקירוב משלוש השנים שבהן התחייב בחתימתו לשמור סודיות ולא לעזוב את המדינה; פי ארבעה מפרק הזמן של "סירוב מטעמי סודיות" שעליו הצהיר פיוטר דמיצ'ב, יו"ר הוועדה הסובייטית המיוחדת להגירה ולאזרחות, בפגישה עם תובעים־כלליים מארה"ב ופי שניים מתקופת 10 השנים שקבע גורבאצ'וב עצמו בכמה הזדמנויות פומביות כפרק הזמן המקסימלי שבו ניתן למנוע יציאת אדם מבריה"מ בגלל ידיעת סודות מדינה.

"הסאדיזם של הביורוקרטיה הסובייטית מפגין את ההתעלמות הצינית שלו מהתחייבויות בינלאומיות של בריה"מ, מחוקי המדינה וגם מהצהרותיך, אדוני המזכיר הכללי", כתב קושרובסקי בפניה ישירה לגורבאצ'וב.

בשיחה הטלפונית השבוע, אמר יולי: "אינני מסוגל להסביר את המצב הנוכחי כאן. הוא אינו הגיוני. הרגשנו בחדשים האחרונים שרבים יקבלו היתר לצאת ושרקבעה כנראה מכסה של 10.000 איש לשנה – וכל זה למען אינטרסים חיוניים של המדינה – אבל איש אינו יכול לחזות מראש אם יקבל אשרה ומתי. יש מכסה ובמסגרתה יש מסחר בבני־ערובה עם אישים במערב.

"רבים קיבלו בזמן האחרון דרישות קרובים מישראל. אך החדשים המגישים עכשיו בקשות־יציאה אינם נענים כל כך מהר, כנראה כדי שמספר היוצאים לא יגדל יתר־על־המידה ממאי ואילך.

"יותר מכך, כיוון שיש מבקשים רבים, החלו להפעיל שוב גזירות ישנות. שוב מגרשים מהעבודה – ויקטור איזקסון מרוסטוב, למשל, פוטר מיד כשהגיש בקשת יציאה – ומסוף ינואר שוב יתקבלו רק דרישות קרובים מדרגה ראשונה.

"המכסה המוגדלת והיתרי היציאה לפעילים בולטים נועדו לשרת מטרות מדיניות של בריה"מ: שיפור היחסים עם ארה"ב,

יולי קושרובסקי (נואם לפני ישראלים בעת היריד במוסקווה): הסאדיזם של הביורוקרטיה

הורדת המתיחות בעולם, פתרון בעיות כלכליות ועוד. למטרה זו משמשים 'שמות ידועים' מבין הפעילים, שהורשו לצאת.

"אני סבור שהסובייטים מתכוונים גם להתחיל בתהליך של נורמליזציה עם ישראל, שיימשך 3־5 שנים. אין ספק שזה קשור גם ברצונם להגיע להשתתפות בוועידה בינלאומית למזרח התיכון. בשלב מסוים בזמן האחרון, הוציאו מפה גם פעילים שנראו להם כמארגני פעילויות שונות.

"יש פה חברים שיש להם תיאוריה נוספת: הסובייטים מחזיקים כאן חלק מהפעילים המסוגלים להמשיך במאבק, כדי להוכיח לעולם הערבי, כי עדיין יש לבריה"מ קשיים ניכרים בנושא היהודי וכי היא נאלצת לוותר במידה מסוימת, כדי להביא לשיפור האווירה בעולם.

"תהליך הדמוקרטיזציה נמשך פה בצורה מוגבלת, לפי הכוונה מלמעלה, אבל יש כבר תופעות שבעבר נראו יוצאות מהכלל ועתה הן קיימות. יש קבוצות המקדימות אותנו בהישגיהן. למשל, קבוצות המתנגדים לשיר שירי מחאה – חדלו לרדוף אותן ויש להן עכשיו מועדונים.

"במוסקווה כבר יש 5־6 בתי קפה של מיעוטים שונים. ואילו אנו איננו מצליחים לקבל הכרה בעברית כשפה ליגאלית (שפות כל המיעוטים האחרים מוכרות) והיתר לפתוח קורסים מורשים ללימודה. בבאקו ובלנינגרד קיבלו היתרים כאלה ובראשונה לומדים כחמישים איש בקורס רשמי.

"בכלל, במוסקווה אין משיבים בדרך כלל לפניותינו. במשך כמה חדשים, שבנו ובאנו לסובייט העליון, כדי להתקבל בוועדה העליונה לענייני הגירה ואזרחות שהתמנתה כדי לטפל במקרים קשים. לא התקבלנו". עד כאן המונולוג, בקול נכאים.

וכשאני אומר לו: "יולי, יש עוד כמה ימים עד סוף השנה. הנבואה שלך עוד יכולה להתקיים במלואה" – נשמע מעבר לקו צחוק קושרובסקי טיפוסי והאופטימיות חוזרת להתנגן בקולו: "וגם אם הם יגלשו בכמה ימים לשנה החדשה, לא אעשה אתם חשבון".

הוא נעצר, נכלא, הוטרד אך שלא כאחרים, לא הפסיק לפעול, להיפך. על אשתו איימו בטלפון שאם לא יחדל ללמד עברית, יירצח

המראות: "כולם חשבו שזה מדע בדיוני" צילם ראובן קסטרו

מגדל המראות של מכון וייצמן יזרים את השמש בצינור

מאת אברהם פלג

כל מדינות העולם ומדעניו עשויים למצוא את גן־העדן שלהם כאן, בפרוייקט המגדל הסולרי של מכון ויצמן. אתר עצום, בשטח המכון, ובו ניצבות 64 מראות שכל אחת מהן קרובה לגודל מגרש טניס וכולן נעות ועוקבות אוטומטית אחר האובייקט המשתקף, דקה אחר דקה, בכל שעות היום.

64 מראות שכל אחת גדולה כמעט כמגרש טניס מקרינות במרוכז את חום השמש למגדל שגובהו 54 מטר. החום "יאגר בגז שאותו אפשר להעביר בצינור למרכזי ישוב ותעשיה מרוחקים

אך פרוייקט זה נועד למטרות מדעיות בלבד: זהו פרוייקט סולרי גדול, חדש ומתקדם המיועד למטרות של מחקר לניצול אנרגיית השמש. המראות העצומות נועדו להקרין חום מרוכז הבא מן השמש על מוקד – או כמה מוקדים – במגדל הסולרי הנמצא בסמוך.

המדענים כאן מנסים לרתום את האנרגיה של השמש בקנה מידה שלא ידוע עד עכשיו. הניסויים שייערכו בו עשויים לחולל מהפכה במקורות האנרגיה בעולם.

בתום כמה שנים של בניה מואצת, ניצב המגדל, שגובהו 54 מטרים, על ארבע עמדות העבודה שלו, שלתוכן יקרינו כל המראות (הליוסטטים) את אנרגיית השמש.

משני הצדדים של המגדל נמשכים אגפים נוספים, ובהמשך להם משתרעות שתי סוללות של עפר. יחד הם מהווים כעין אמפיתיאטרון. זה נועד לשמש כמחסום לבל "תימלט" הקרינה המרוכזת ותזיק מחוץ לאתר. שכן, כאשר כל 64 המראות מכוונות לעבר נקודה אחת, הן ממקדות אנרגיה של 3.000 קילווט חום.

"למעשה, אנחנו ממקדים בעזרת המראות עוצמת קרינה שהיא פי כמה אלפים יותר גדולה מקרינת השמש

סוללות עפר וקיר אטום מגינים על העובדים. מי שייקלע לדרכה של הקרן עלול להתנדף. בתוך שניות נבקב חור בלוחית פלדה. מהפכה בניצול אנרגיית השמש

המתקבלת על פני האדמה", אומר ראש הפרוייקט פרופ' ישראל דוסטרובסקי. להמחשת דבריו, מציג המדען לוחית פלדה מחוסמת בעובי של כסנטימטר שהקרן המרוכזת שבאה מן המראות ניקבה בה חור גדול בתוך כמה שניות.

לא מומלץ להשתתף בקרינה של ההליוסטטים. אדם או בעל חיים שייקלע לדרכה של הקרן עלול, פשוט, להתנדף. לכן, ננקטו במתקן אמצעי זהירות מרביים. הסביבה הפיזית נועדה להלוטין על ידי הסוללה והבניין של המגדל.

נוסף על כך, הקיר הפונה אל שדה המראות אטום להלוטין והשמש מוחסה בטוח לעובדים. [illegible]

שה באתר. לפיכך נקבעה מאחורי המראות מצלמת וידיאו העוקבת אחר פעולתן של המראות ומעבירה את התמונות במעגל סגור לבקרה.

המראות, הקבועות על שני צירים, עוקבות אחר תנועת השמש בעזרת מחשב. הן מחזירות קרן מרוכזת לתוך ארבע עמדות עבודה, הבנויות זו על גבי זו, במגדל. מאחורי העמדות נמצאות מעבדות שבהן נחקרים תחומים שונים של קרינה ויישומה.

הפרוייקט על המגדל הגבוה ומראותיו הכבירות נראה כאתר של מדע בדיוני, אך הוא נועד למטרה שימושית לגמרי – ניצול אנרגיית השמש בממדים גדולים. "ואיזו ארץ מתאימה להיות חלוצת המחקר הזה אם לא ישראל?" אומר פרופ' דוסטרובסקי.

"הפילוסופיה המונחת ביסוד הפרוייקט", הוא מסביר, "היא שבסופו של דבר ייאלץ העולם להיפרד ממקור האנרגיה שמבוסס על נפט ופחם. לא יהיה מנוס מלעבור לאנרגיה גרעינית ולאנרגית השמש, שהן מקורות בלתי נדלים.

"קיים ויכוח בין המדענים מתי בדיוק יכלו הדלקים הקונוונציונליים. יש אומרים [illegible] – בשנת 2030 והפחם כמאה שנה אחריו.

"לכאורה, נדמה כי מדובר בעתיד רחוק ולכן אין מקום לדאוג ולפעול היום בעניין זה. אולם אין הדבר כך. שכן, משך פיתוח של טכנולוגיות חדשות נמדד בעשרות שנים.

"למשל, האנרגיה הגרעינית נולדה בערך לפני 50 שנה. הכור הגרעיני הראשון הושלם בשנת 1942. מחקרים מוכיחים כי רעיון מדעי, עד שהוא מבשיל לצורתו השימושית, מצריך כיובל שנים.

"והנה, את זה לא מבינים הפוליטיקאים: שאם רוצים להתכונן למחסור בדלקים בעתיד, יש לעשות את זה עכשיו. למעשה, אנחנו כבר בפיגור. החלטנו אפוא לתרום לפתרון המצוקה הצפויה, על ידי מחקר לניצול אנרגיית השמש בהספקים גדולים, ובעיקר למצוא חלופה לדלקים פוסיליים (פחם, נפט וגז)".

כמה בעיות ניצבו לפני מדעני הפרוייקט: כמות האנרגיה שמקרינה השמש על פני מטר מרובע של אדמה היא קטנה יחסית – בסך הכל כ־900 ווט (כחצי מתנור חימום ביתי). לכן, אם דרושים הספקים גדולים, יש צורך בשטחים נרחבים.

הצרה היא שבאזורים שצורכים הרבה אנרגיה – למשל, בין תל־אביב לפתח־תקוה – אין הרבה שטחים פנויים זמינים. לעומת זה, במקום שיש שטחים פנויים, בנגב למשל, לא צורכים הרבה אנרגיה. במדבריות העולם, שם השמש יוקדת, בהם מצויים תנאים אטמוספריים מתאימים וקרקע רבה חולה, איש לא צריך אנרגיה.

לכן, קיימת הבעיה של העברת אנרגיה שמקורה בשמש ממקומות קליטתה למקומות הצריכה העשויים להיות רחוקים מאוד. הפתרון המקובל היום להעברת אנרגיה של השמש למרחקים הוא על ידי המרתה לחשמל.

קיימת עוד בעיה המיוחדת לאנרגיית השמש. היא נובעת מן העובדה שאור השמש זמין רק ביום, מכאן נובע הצורך לאגור את האנרגיה לשימוש בכל שעות היממה.

הפתרון לשתי בעיות אלו, שאליו הגיעו המדענים במכון וייצמן, עורר בהלה ספקנות בקרב מדעני האנרגיה בעולם. "חשבו שיצאנו מדעתנו ועד לפני שנה, שנתיים לא האמינו באפשרות שהעלינו", אומר פרופ' דוסטרובסקי.

"אנחנו הצענו להפוך את חום השמש לא לחשמל, אלא לאנרגיה כימית, כלומר לאגור את החום בגזים. ואז אנו יכולים להעביר את הגז בצינור למרחקים בלא הפסד אנרגיה. בדרך זו אפשר גם לאגור את האנרגיה: הופכים מערכת כימית שיכולה לספוג הרבה חום – ומצאנו אותה בצורת תערובת גז ידועה בעולם והמכונה סינגז".

כך פיתחו מדעני המכון את רעיון "צינור החום הכימי" – חידוש עולמי שעתיד גדול לפניו.

בשירים, השמש פשוט זורחת ושולחת את קרני אורה. אבל כשהקרניים הללו מרוכזות לחום כה אדיר כמו בפרוייקט הסולרי, אין זה פשוט כלל. כל תקלה בקליטת הקרן על־ידי עמדת העבודה עלולה להזיק נזק עצום לציוד המדעי במעבדה.

רעיון צינור החום הכימי היה חידוש שמדעני העולם הטילו בו תחילה ספק. "עד לפני שנה־שנתיים לא האמינו באפשרות הזאת"

אי לכך בודקים מדעני מגדל השמש ארבע אפשרויות לקליטת החום שיוקרן מהמראות. ביניהן אפילו נסיון לחקות את הטבע בפוטוסינתזה, הוא התהליך שבו מטמיעים הצמחים את אנרגיית השמש.

"הצרה היא שהצמחים עושים זאת ביעילות נמוכה", אומר המדען. "אנו מתכוונים לעשות זאת יותר טוב. אנחנו ניצלנו את אנרגיית השמש כדי להפעיל בעזרתה את הלייזר. כולם חשבו שזה מדע בדיוני, אבל זה שנה שאנו עושים זאת בניסויים".

תכליתו הסופית של המאמץ המדעי הזה היא להקים מגדלי שמש בנגב וכן במדבריות העולם. יצברו בהם את אנרגיית השמש – לפי שיטת מכון וייצמן – ויעבירו אותה בצינורות חום אל המקומות המיושבים והמתועשים.

מרכז המחקר הכימי של הפרוייקט הוא פרופ' משה לוי, מרכז מחקר הלייזרים – פרופ' אמנון יוגב, מנהל המיתקנים – המהנדס מיכאל אפשטיין.

מכון וייצמן בנה את המיתקנים והעבודות בכוחות עצמו. האמריקנים והגרמנים מסייעים בציוד ובכסף. זהו פרוייקט שמייחסים לו חשיבות מחקרית רבה.

"אני מוטרד. אני חושש שאחרים יעתיקו או ישלימו את הפיתוח והרעיונות שלנו מפני שיחסר לנו כסף לממש אותם במלואם"

אך כבר שנמשכת התקדמות המחקר מעיק משהו על פרופ' דוסטרובסקי. "אני מוטרד", הוא אומר. "אני חושש שאחרים יעתיקו או ישלימו את הפיתוח והרעיונות שלנו, מפני שאין בכוחנו לממש אותם במלואם. אנחנו קטנים מדי.

"בלשון אחרת: לא יהיה לנו כסף לגמר מחקר כה יקר, ולא נהנה מהפירות של מימוש העבודה שלנו, לפחות לא מכולם. מטרידה אותי המחשבה שאנחנו, בישראל, נהפכנו לספקי רעיונות לאחרים הממששים אותם.

"יאמרו: מה איכפת לך הרי יצוא, בכל יצוא אתר, למשל יהלומים, מועיל למדינה. אבל אני טוען: אילו הייתי יצרן יהלומים – ניחא. אבל יצואן של מחקר מדעי כה חשוב – זה כואב לי".

מעריב
ראה!
במחץ. זה משתלם.
במדינה.

ועד ראשי האוניברסיטאות

האוניברסיטאות בישראל מודיעות על

פתיחת הרשמה לשנת הלימודים תשמ"ט

ההרשמה תיפתח ביום א', יג' בטבת תשמ"ח, 3.1.88
ותסתיים ביום ב', יא' באדר תשמ"ח, 29.2.88

טפסי הרשמה, הכוללים חוברות הדרכה ומידע, אפשר לקנות בכל חנויות הספרים האוניברסיטאיות, בחנויות ספרים אחרות, או באמצעות הדואר; כפי שיפורט להלן.
האוניברסיטאות ממליצות למועמדים להקדים הרשמתם, על מנת להבטיח טיפול מהיר ויעיל בבקשותיהם.

מרכז ארצי לבחינות ולהערכה

בחינת כניסה פסיכומטרית בינאוניברסיטאית

המרכז הארצי לבחינות ולהערכה מקיים בחינות כניסה פסיכומטריות משותפות למועמדי כל האוניברסיטאות במספר מועדים בשנה.

ההרשמה לבחינה הפסיכומטרית היא נפרדת ובלתי תלויה בהרשמה למוסד הלימודים או לכל בחינה אחרת. תוצאות הבחינה תקפות למשך 5 שנות הלימוד העוקבות למועד הבחינה.

הבחינה הקרובה תערך ב-11 בפברואר 1988 בשפה העברית. בחינה בשפות: עברית, ערבית, אנגלית, צרפתית, ספרדית ורוסית ותתקיים בסוף חודש מרץ 1988*.

טפסי ההרשמה לבחינה הפסיכומטרית שתערך בפברואר חייבים להגיע למרכז עד 15.1.88 (למועד מרץ - עד 29.2.88).

בחינות חו"ל

לידיעת המועמדים שלא יימצאו בארץ -
במהלך החודשים מרץ-מאי 1988 יתקיימו בחינות פסיכומטריות באירופה, צפון אמריקה, מרכז אמריקה, דרום אמריקה ובדרום אפריקה.

פרטים והרשמה: במרכז הארצי לבחינות ולהערכה, בחינות חו"ל, ת.ד. 26015 ירושלים 91260, טל. 02-663161, ובנציגויות ישראל בחו"ל.

טפסי ההרשמה לבחינות באירופה ובצפון אמריקה - חייבים להגיע למרכז עד 12.2.88. (תאריכי סגירת ההרשמה בשאר המקומות יפורסמו במועד מאוחר יותר.)

בחינת מיון במתמטיקה
תתקיים ב-17 ביוני 1988

בחינת המיון במתמטיקה מיועדת למועמדים למוסדות ולתחומים אשר בהם היא מהווה תנאי לקבלה או דרך להגדלת סיכויי הקבלה.
הבחינה משרתת את:
הטכניון (לכל הפקולטות);
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב (לפקולטה למדעי הטכנולוגיה);
אוניברסיטת בר-אילן (לפקולטה למדעי הטבע והמתמטיקה);
אוניברסיטת תל-אביב (לפקולטה להנדסה).

על המועמדים למוסדות ולתחומים הנ"ל לבדוק בידיעוני המוסדות אם עליהם להיבחן בבחינת המיון במתמטיקה.

ההרשמה לבחינת המיון במתמטיקה הינה נפרדת ובלתי תלויה בהרשמה לבחינת הכניסה הפסיכומטרית או בהרשמה למוסד הלימודים.

טפסי ההרשמה לבחינת המיון במתמטיקה שתערך ביוני, חייבים להגיע למרכז הארצי לבחינות ולהערכה עד 15.5.88.

טפסי הרשמה לבחינה הפסיכומטרית ולבחינת המיון במתמטיקה, בלוויית חוברות הסברים ודוגמאות, ניתן להשיג בכל חנויות הספרים האוניברסיטאיות וברשת "סטימצקי", או ע"י פניה בכתב בצירוף 4 ש"ח (עבור כל בחינה בנפרד) אל: המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, ת.ד. 26015, ירושלים 91260.

*שימו לב: ניתן להשיג חוברות הסבר לבחינה הפסיכומטרית גם בשפות: ערבית, אנגלית, צרפתית ורוסית.

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

★ **הפקולטה למדעי הרוח והחברה**
מקרא והמזרח הקדום במסלולים: מקרא והיסטוריה מקראית, ארכיאולוגיה, מקרא ולימודי תעודת הוראה, מקרא והיסטוריה מקראית ולימודי תעודת הוראה; **לשון וספרות עברית במסלולים:** לשון עברית, ספרות עברית; **היסטוריה במסלולים:** היסטוריה כללית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת עם ישראל; **ספרויות זרות ובלשנות במסלולים:** אנגלית-לשון, ספרות, בלשנות; צרפתית-לשון, ספרות, בלשנות; **פילוסופיה; חינוך; תעודת הוראה** (לימודי תעודה); **מדעי ההתנהגות; כלכלה; גיאוגרפיה; עבודה סוציאלית; מתמטיקה** (ל-B.A.); **סטטיסטיקה.**

★ **הפקולטה למדעי הטבע**
מתמטיקה ומדעי המחשב במסלולים: מתמטיקה כללית (עיונית ושימושית), מדעי המחשב, הוראת המתמטיקה; **פיסיקה במגמות:** רגיל, מדעי המחשב, אלקטרואופטיקה,פיסיקה והנדסת חשמל; **כימיה במגמות:** רגיל, כימיה ביופיסית, כימיה ויישומי מחשב; **ביולוגיה במגמות:** ביוכימיה וביולוגיה מולקולרית, מדעי הצמח, מדעי בעלי-חיים, ביולוגיה סביבתית, גנטיקה, ביוטכנולוגיה; **גיאולוגיה ומינרלוגיה במסלולים:** רגיל, מדעי המחשב.

★ **הפקולטה למדעי הטכנולוגיה**
הנדסת חשמל ומחשבים; הנדסת מכונות; הנדסה כימית במסלולים: רגיל, ביוטכנולוגיה; **הנדסת תעשיה וניהול במסלולים:** רגיל, מערכות מידע; **הנדסת חומרים במגמות:** כללית, חומרים לאלקטרוניקה; **הנדסה גרעינית.**

הערה: ניתן לשלב לימודים במחלקות הנ"ל עם התמחות בהנדסה גרעינית או יישומי מחשב.

בחינת המיון במתמטיקה תתקיים בתאריך 17.6.88

★ **הפקולטה למדעי הבריאות**
בית ספר לרפואה: שנה א' בלבד לקראת תואר דוקטור לרפואה; **ביה"ס למקצועות בריאות קהילתיים ע"ש רקנאטי** (בשיתוף עם מרכז קופ"ח) - לשנה א' בלבד במגמות: סיעוד (לתואר בוגר), פיזיותרפיה (לתואר בוגר).

★ **הפקולטה למדעי הרוח והחברה** (לימודי מוסמכים)
גיאוגרפיה; כלכלה; חינוך; היסטוריה (בחלק מהמסלולים)**;מחשבת עם ישראל; מדעי ההתנהגות; פילוסופיה.**

מזכירות הרשמה:
מדור רישום, בנין "עין גדי", רח' ולפסון 4, בימים א',ב',ד',ה' בשעות 11.00-13.00, ביום ג' בשעות 11.00-15.00. טל' 661041, 057-661039. מדור רישום לא יענה לטלפונים בשעות קבלת קהל.

חוברות הדרכה וטפסי הרשמה:
בחנויות "מכלול" באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, בטכניון ובאוניברסיטת חיפה; בחנויות "אקדמון" בירושלים: בגבעת רם ובהר-הצופים, בחנות "דיונון" באוניברסיטת תל-אביב ובאוניברסיטת בר-אילן. **בדואר:** באמצעות מכתב בקשה בצירוף המחאת דואר ע"ס 22 ש"ח (כולל דמי משלוח) לפקודת חנות "מכלול" אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ת.ד. 653, באר-שבע.

הערות:
• מועמדים לביה"ס לרפואה ולביה"ס ע"ש רקנאטי במגמת פיזיותרפיה - חייבים לגשת לבחינה הפסיכומטרית לא יאוחר ממועד מרץ • ההרשמה ללימודי מוסמכים בפקולטה למדעי הרוח והחברה תסתיים ב-28.2.88 • דיור - האוניברסיטה תקצה מעונות או מלגות דיור לסטודנטים שיימצאו זכאים עפ"י הקריטריונים • המעוניינים בהכוון וייעוץ בבחירת תחום לימודים יפנו לשרותי הייעוץ טל' 057-661088.

אוניברסיטת בר-אילן

ב"ה

(והשלוחות: אשקלון, צפת, עמק הירדן)

למודי התואר הראשון (ב.א.)

הפקולטה למדעי היהדות
תנ"ך, תלמוד, תושב"ע, תולדות-ישראל, לשון עברית, ספרות עם-ישראל, לימודי א"י, החוג המשולב למדעי היהדות, היסטוריה כללית, יהדות המזרח.

הפקולטה למדעי הרוח
פילוסופיה כללית, פילוסופיה יהודית, ספרות משווה, לימודים ביבליוגרפיים וספרנות, ערבית, אנגלית, תרבות צרפת, לימודים קלאסיים, מוסיקולוגיה, שפות.

הפקולטה למדעי החברה
פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, כלכלה (מינהל עסקים וחשבונאות), מדעי המדינה, קרימינולוגיה, החוג המשולב במדעי החברה, גיאוגרפיה, עבודה סוציאלית, ביה"ס לחינוך במגמות: יסודות החינוך, יעוץ, מיוחד, מינהל ופיקוח, לא פורמלי, הגיל הרך והכשרת מורים.

הפקולטה למשפטים

הפקולטה למדעי הטבע והמתמטיקה
מדעי החי, כימיה, פיסיקה, מתמטיקה, מדעי המחשב, סטטיסטיקה.

לימודי תעודה במסגרת תואר ראשון:
המכון לשלטון מקומי, שרותי בריאות.

המכון הגבוה לתורה

המדרשה ליהדות לבנות.

לימודי התואר השני (מ.א.)

ההרשמה ללימודי התואר השני (מ.א.) תחל ב-י"ג בשבט תשמ"ח (1.2.88)

הפקולטה למדעי היהדות
תנ"ך, תלמוד, תושב"ע (לבנות), תולדות ישראל, היסטוריה כללית, ספרות עם-ישראל (יידיש), לשון עברית ולשונות שמיות, לימודי א"י.

הפקולטה למדעי הרוח
אנגלית ובלשנות, צרפתית, ערבית, לימודים קלאסיים, ספרות משווה, פילוסופיה יהודית, פילוסופיה כללית, מוסיקולוגיה.

הפקולטה למדעי החברה
כלכלה, מינהל עסקים, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ביה"ס לחינוך, עבודה סוציאלית, קרימינולוגיה, מדעי המדינה, גיאוגרפיה.

הפקולטה למשפטים

הפקולטה למדעי הטבע
מדעי החי, כימיה, פיסיקה, מתמטיקה - מדעי המחשב.

לימודי תעודה (לבעלי תואר ב.א.)
עתונאות ותקשורת, עריכה, ספרנות, מתורגמנות*, תרפיה מוסיקלית, סגל בכיר.

*בנוסף למסלולים הקיימים: עברית-אנגלית/צרפתית, מתוכננת פתיחת מסלולים: עברית-גרמנית/ספרדית/ערבית, כפוף למספר מינימלי של מועמדים.

לימודי התואר השלישי

הפקולטה למדעי היהדות
תנ"ך, תלמוד, ספרות עם-ישראל, לשון עברית ולשונות שמיות, תולדות ישראל, היסטוריה כללית.

הפקולטה למדעי הרוח
פילוסופיה, ספרות משווה, ערבית, אנגלית, מוסיקולוגיה.

הפקולטה למדעי החברה
ביה"ס לחינוך, כלכלה, מדעי המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, ביה"ס לעבודה סוציאלית.

הפקולטה למשפטים

הפקולטה למדעי הטבע והמתמטיקה
כימיה, פיסיקה, מדעי החי, מתמטיקה ומדעי המחשב.

מזכירויות ההרשמה:
המשרד לקבלת תלמידים לתואר ראשון: בניין המגדל, קומת קרקע, בימים: א',ב',ד',ה', בשעות 9.00-12.00, וביום ג' בשעות 11.00-14.00, טל: 03-5318520/6
משרד הועדה לתואר שני ולימודי תעודה: בניין המגדל, קומה ב', בימים: א',ב',ד',ה', בשעות 9.00-13.00, טל: 03-5318524
משרד הועדה לתואר שלישי:
בנין המגדל, קומה ב' טל: 03-5318458.
קוי אוטובוס: מתל-אביב: 45, 64, 68, 69, 70; מרחובות וראשל"צ: 164, 165; מחולון ובת-ים: 43; מפתח-תקוה: 87, 164; מירושלים: 400

חוברות הדרכה וטפסי הרשמה:
לתואר ראשון ושני - בחנות "דיונון" בבניין אגודת הסטודנטים, קומת קרקע, ובחנות "דיונון" באוניברסיטת תל-אביב.
לתואר שלישי - במזכירות הועדה לתואר שלישי, בניין המגדל, קומה ב'. **בדואר:** משלוח המחאת דואר ע"ס 22 ש"ח לפקודת: אוניברסיטת בר-אילן, אל: "דיונון" עבור טפסי הרשמה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 52100
הערות:
• מועד סיום הרישום לתארים מתקדמים יפורסם בנפרד • תאריכי ונהלי ההרשמה המצויינים לעיל חלים גם על סטודנטים ותיקים המבקשים להחליף את מחלקות הלימוד שלהם. הטיפול בבקשותיהם יעשה במשרד לקבלת תלמידים • מועמדי הפקולטה למשפטים, ביה"ס לעבודה סוציאלית, ביה"ס לחינוך במגמות: יעוץ וחינוך מיוחד, פסיכולוגיה ומועמדי מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב - חייבים לגשת לבחינה הפסיכומטרית לא יאוחר ממועד מרץ 1988. גם לגבי מועמדי שאר המחלקות, רצוי מאוד להיבחן במועד מוקדם ככל האפשר, וזאת כדי לשפר את סיכויי הקבלה של המועמד(ת).

מדרשת פיינברג של מכון ויצמן למדע

לימודים לקראת התואר "מוסמך" (M.Sc.) ודוקטור לפילוסופיה (Ph.D.) למגמות:

- ★ מדעי החיים (ביולוגיה, ביוכימיה וביופיסיקה)
- ★ כימיה (פיסיקלית, עיונית, אורגנית, ביולוגית, גיאולוגית וחקר חומרים)
- ★ פיסיקה - עיונית וניסויית
- ★ פיסיקה שימושית (עיונית, ניסויית)
- ★ מתמטיקה עיונית
- ★ מתמטיקה שימושית
- ★ מדעי המחשב
- ★ הוראת המדעים

מזכירות הרשמה
מדרשת פיינברג, מכון ויצמן למדע, רחובות, בימים א'-ה' בשעות 8.00-16.00 וביום ו' בשעות 8.00-13.00, טל' 08-483158.

חוברות הדרכה וטפסי הרשמה:
במזכירות מדרשת פיינברג במכון ויצמן.
בדואר: משלוח מכתב בקשה ל: מדרשת פיינברג, ת.ד. 26, רחובות 76100.
הערות:
• קיימים מסלולי לימודים לתואר "מוסמך" (M.Sc), לתואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D) ומסלול לימודים ישיר לבעלי תואר "בוגר" לקראת התואר (Ph.D) • ההרשמה ללימודים לתואר "מוסמך" ולמסלול הישיר תסתיים ביום 15.7.88 • ההרשמה ללימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D) נמשכת לאורך כל שנת הלימודים.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הרשמה לסמסטר חורף תשמ"ט

לימודי הסמכה (תואר ראשון)

- ★ הנדסה אזרחית
- ★ הנדסה גיאודטית
- ★ הנדסת מכונות
- ★ הנדסת חומרים
- ★ הנדסת חשמל
- ★ הנדסה כימית
- ★ הנדסת מזון וביוטכנולוגיה
- ★ הנדסה חקלאית
- ★ הנדסה אוירונאוטית
- ★ הנדסת תעשיה וניהול
- ★ מדעי המחשב
- ★ מתמטיקה ומתמטיקה שימושית
- ★ פיסיקה
- ★ כימיה
- ★ ביולוגיה
- ★ כלכלה וניהול
- ★ הוראת הטכנולוגיה והמדעים
- ★ ארכיטקטורה ובינוי ערים
- ★ אדריכלות נוף
- ★ רפואה

בחינת המיון במתמטיקה תתקיים ב-17.6.88 ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה (ולא ע"י הטכניון). ראה פרטים לעיל.

ידיעון למועמדים וטפסי הרשמה:
ניתן לרכוש ב"מכלול", קרית הטכניון, חיפה, טלפון 04-223854 וכן ב"מכלול" באוניברסיטת חיפה ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב; או בלימודי חוץ של הטכניון בתל-אביב, רחוב ליסין 14 (פינת הלסינקי) טלפון 03-262134; וכן בחנויות "סטימצקי" בערים הגדולות. בדואר: משלוח -.22 ש"ח ל"מכלול" חיפה, קרית הטכניון, 32000. פרטים נוספים: מדור מיון וקבלה, בנין אולמן, קרית הטכניון, בימים א'-ה' בשעות 9.00-13.00, טל. 04-292529.

יום פתוח למועמדי ארכיטקטורה ואדריכלות נוף יתקיים ב-24.3.88 בשעה 12.00 בבניין הפקולטה בטכניון. המעוניינים מוזמנים.

ביה"ס ללימודי מוסמכים

- ★ הנדסה אזרחית
  מגמות: קונסטרוקציות, הידרוטכניקה, דרכים וקרקע, מדעי הבניה וניהול הבניה. מסלולים: הנדסה סביבתית, הנדסת תחבורה, הנדסה גיאודטית, הנדסת מחצבים.
- ★ הנדסת מכונות
- ★ הנדסת חשמל
- ★ הנדסה כימית
- ★ הנדסת מזון וביוטכנולוגיה
- ★ הנדסה חקלאית
- ★ הנדסה אוירונאוטית
- ★ הנדסת תעשיה וניהול
  מסלולים: הנדסת תעשיה, כלכלה (תכנית משותפת עם אוניברסיטת חיפה), מדעי ההתנהגות והניהול (מסלולים: פסיכולוגיה תעשייתית, יחסי עבודה וניהול כ"א, והמסלול הכללי), חקר ביצועים וניתוח מערכות סטטיסטיקה, ניהול תעשייתי.
- ★ מתמטיקה
- ★ פיסיקה
- ★ כימיה
- ★ ביולוגיה
- ★ מתמטיקה שימושית
- ★ ארכיטקטורה ובינוי-ערים
  מסלולים: ארכיטקטורה, ארכיטקטורה-בינוי ערים, תכנון ערים ואזורים.
- ★ מדעי המחשב
- ★ רפואה
- ★ הנדסה גרעינית
- ★ אבטחת איכות ואמינות המוצר
- ★ הנדסת חומרים
- ★ הוראת הטכנולוגיה והמדעים
- ★ הנדסה ביו-רפואית

קיים מועד מוקדם המיועד למועמדים בעלי הישגים טובים במיוחד. בקשות כאלה, אשר תוגשנה עד 31.3.88, תזכינה לטפול מועדף ולתשובה עד מחצית מאי 1988.
ההרשמה תגיע עד 30.6.88.

ערכת הרשמה, הכוללת ידיעון וטפסי רישום ניתן לרכוש ב"מכלול" קרית הטכניון, חיפה, טל 04-223854; ב"אקדמון" באוניברסיטה העברית ירושלים, טל. 02-882378; ב"מכלול" באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר-שבע, טל. 057-664111, במדור ללימודי חוץ של הטכניון בת"א, רח' ליסין 14, טל. 03-262134, ב"מכלול" אוניברסיטת חיפה, טל. 04-246503, ובפקולטה לרפואה (ע"י בי"ח רמב"ם), טל. 04-516368, **בדואר:** משלוח שובר תשלום ע"ס 14 ש"ח לזכות בנק הדואר מס' 4187919 ל"מכלול", קרית-הטכניון, חיפה 32000.

מידע נוסף: בביה"ס ללימודי מוסמכים, טל' 04-292739, או בדואר לפי הכתובת: ביה"ס ללימודי מוסמכים, בנין צ'רצ'יל, קרית הטכניון, חיפה 32000.

האוניברסיטה העברית בירושלים

- ★ **הפקולטה למדעי הרוח**
  וביה"ס לחינוך
  וביה"ס להכשרת מורים (תעודת הוראה)
- ★ **הפקולטה למדעי החברה**
  וביה"ס למינהל עסקים
- ★ **הפקולטה למשפטים**
  והמכון לקרימינולוגיה
- ★ **ביה"ס לעבודה סוציאלית**
  ותכנית שוורץ במסלול הכשרת מנהלים למרכזים קהילתיים ובמסלול הגיל הרך
- ★ **ביה"ס לספרנות ולארכיונאות**
- ★ **הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע**
  וביה"ס למדע שימושי וטכנולוגיה
- ★ **הפקולטה לרפואה**
  ביה"ס לרפואה
  ביה"ס לרוקחות
  ביה"ס לסיעוד (כולל השלוחות ב"אסף הרופא" וב"קפלן")
  ביה"ס לריפוי בעיסוק
  ביה"ס לבריאות הציבור ורפואה קהילתית (כולל המסלול בחינוך גופני).
- ★ **הפקולטה לרפואת שיניים**
- ★ **הפקולטה לחקלאות**
  וביה"ס לרפואה וטרינרית
  וביה"ס למדעי התזונה והבית.

מזכירויות הרשמה
משרד לקבלת תלמידים (לבעלי תעודת בגרות ישראלית או תעודת בגרות ממדינה ערבית): בניין פרנק סינטרה, קומה ב', הר-הצופים, בימים א'-ה', בשעות 11.00-13.00, טל- 882888, 02-882882.

משרד לקבלת תלמידים מחו"ל (לבעלי תעודת בגרות מחו"ל הנרשמים לשנה א' ולבעלי תעודה אקדמית מחו"ל הנרשמים להמשך לימודים): בניין גולדשמידט, קומה ב', הר-הצופים, בימים א'-ה', בשעות 11.00-13.00, טל' 02-882608/9.

חוברות הדרכה וטפסי הרשמה:
באוניברסיטה העברית בירושלים: חנויות "אקדמון" בגבעת-רם, בהר הצופים ובעין-כרם; **ברחובות** - "אקדמון" בפקולטה לחקלאות; **בתל-אביב** - "דיונון" באוניברסיטת תל-אביב; חנויות "סטימצקי": ברח' אלנבי 107 וברח' אלנבי 71; **ברמת-גן** - "דיונון" באוניברסיטת בר-אילן; **בחיפה** - חנויות "מכלול": בטכניון, באוניברסיטת חיפה ובביה"ס לרפואה בביה"ח רמב"ם; בחנות "סטימצקי" ברח' העצמאות 82; **בטבריה** - "סטימצקי" ברח' הגליל; **בנתניה** - "סטימצקי" ברח' הרצל 4; **בבאר-שבע** - "מכלול" באוניברסיטת הנגב; "סטימצקי" ברח' קק"ל; **באילת** - "סטימצקי" באגד אילת.

בדואר: באמצעות מכתב בקשה בצירוף המחאת דואר ע"ס 22 ש"ח לפקודת: אקדמון, ת.ד. 41 ירושלים, 91000.

הערות:
- ★ מועמד שעדיין אין ברשותו תעודת בגרות מלאה בעת ההרשמה, ישלח מיידית את טפסי ההרשמה (ללא תעודה) למשרד לקבלת תלמידים (ראה מדריך לנרשם עמ' 19-20).
- ★ מועמדים הנרשמים באמצעות המשרד לקבלת תלמידים מחו"ל ירכשו טפסים מיוחדים בשפות: אנגלית, צרפתית, וספרדית, ישירות או באמצעות הדואר, בחנויות "אקדמון" בלבד.
- ★ **מועמדים לפקולטה למשפטים, ביה"ס לרפואה, ביה"ס לריפוי בעיסוק, הפקולטה לרפואת שיניים, ביה"ס לרפואה וטרינרית, מגמה למדעי המחשב ומסלול לימודים לתלמידים מצטיינים בפקולטה למדעי הטבע - חייבים להיבחן בבחינה הפסיכומטרית לא יאוחר ממועד מרץ.**
- ★ **ההרשמה למכינה הקדם-אקדמית תיפתח ב-1 במרץ. הודעה תפורסם בנפרד.**

רשימת חוגים מפורטת - ראה ב"מדריך לנרשם".

חוגים חדשים שנפתחו: מסלול לימודים לתלמידים מצטיינים בפקולטה למדעי הטבע.

אוניברסיטת תל-אביב

לשכת הפרסום הממשלתית

דיוקן

מנדל קפלן: 60 אחוז פלדה, 40 אחוז ציונות

מאת אריה בנדר

במסדרונות הסוכנות היהודית מכנים אותו בידאה "הגביר". מספרים כי מאז נכנס לתפקידו כיו"ר חבר הנאמנים פחתו במידה ניכרת האיחורים והחיסורים של העובדים. גם השמועות על שיטות התייעלות שהוא מביא ושיהיו כרוכות מן הסתם בקיצוצים ואולי אף בפיטורים, רק הגבירו את החשש מפני מנדל ישראל קפלן, ה"בוס" החדש של הסוכנות.

היו"ר החדש מבטיח לייעל את הסוכנות בשיטות שבהן הוא מנהל את עסק הפלדה שלו, מס' 4 בעולם

הוא עצמו אינו מסתיר את כוונותיו להעלות על דרך המלך את המוסד שנהפך לשם נרדף לניזון וחוסר יעילות, בשיטות שהפכו אותו לתעשיין הפלדה הרביעי בגודלו בעולם.

מנדל קפלן, בן 51, עומד היום בראש קונצרן פלדה ומתכת משפחתי ענק, "קייפ גייט", שנוסד בדרום-אפריקה בשנת 1929 ע"י שלוש משפחות מהגרים יהודים מליטא: קפלן, קושליק ובלקן. מנחם מנדל קפלן, סבו של יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, היה הדמות הדומיננטית בחבורת המייסדים והיה הראשון שנכנס לענף המתכת, כשהקים בשנת 1904 מחסן גרוטאות ברזל במרתף בית ששכר בקייפטאון.

אחריו עבר ניהול המפעל לידי בנו איזאק קפלן וכיום מנהלים הנכדים מנדל קפלן ואחיו רוברט את העסקים החובקים עולם. מנדל נחשב היום למנהיג הבולט ביותר של יהדות דרום-אפריקה והוא משמש גם כגזבר הקונגרס היהודי העולמי והיה יו"ר חבר הנגידים של קרן היסוד.

כמו כל משפחה יהודית טובה, רצו איזאק וג'סי קפלן שבנם בכורם מנדל יהיה מהנדס, אבל הבן העדיף לימודי מסחר, כלכלה ומשפטים באוניברסיטת קייפטאון. לאחר מכן עבד כמה חודשים בבנק למסחר בלונדון ומשם יצא ללמוד באוניברסיטת קולומביה בארה"ב שם קיבל תואר שני במנהל עסקים.

מנדל קפלן, חסון ומוצק, גילה כשרון לא רק בלימודיו אלא גם בראגבי. בספר תולדות המשפחה מספר המאמן של מנדל: "כשחקן ראגבי, ואני בטוח שגם בעסקים, הוא רצה תמיד לשפר את יכולתו. היה לו כשרון למצוא תמיד את המיקום הנכון. הוא שיחק כ'פול בק' ו'פול בק' הוא תמיד מעוז ההגנה האחרון. הרבה תלוי בו. כדי לשחק בתפקיד זה אתה צריך אומץ-לב רב, וזה מה שהרשים אותי מאוד אצלו".

לעסקי המשפחה נכנס מנדל קפלן בשנת 1961 והביא עמו יוזמות שהגדילו את העסק והפכו אותו לקונצרן ענקי, שבו מועסקים ביום אלפי עובדים, מרביתם שחורים. המפעלים מייצרים מגוון של מוצרי פלדה ומתכת, החל בכלי עבודה פשוטים, צינורות וגדרות וכלה בכורי התכה וייצור מתרחכמים.

לקפלן מפעלים גם בארה"ב, בבריטניה ובישראל. בארץ יש בבעלותו או בשליטתו מפעלים כמו "רשתות יהודה" באשדוד, "מסילות סיגמה" בבני-ברק, מפעל מתכת בעטרות, קאונטרי קלב בפתח-תקוה ועוד.

את פעילותו בארץ החל בשנת 1971. יודעי דבר מספרים כי מחזור הכספים של עסקי קפלן מגיע לכ-800 מיליון דולר בשנה וכי הון המשפחה מוערך בסכום דומה.

מנדל קפלן אינו מוכן לומר מלה וחצי מלה על המשטר בארצו, אולם מקורביו וישראלים שביקרו בדרום-אפריקה מספרים כי העובדים השחורים במפעליו נהנים מתנאים טובים בהרבה מאלה הנהוגים בדרום-אפריקה.

עובדי הסוכנות חוששים. העובדים השחורים של קפלן בדרום אפריקה נהנים מתנאים טובים

בספר קורות המשפחה מופיע מנדל בדמויות רבות עם עובדיו השחורים. למענם הקים קרן מיוחדת למשכנתאות נוחות ובעזרתה הקים שכונת מגורים אנושית לעובדיו. בעת חגיגות היובל למפעלי "קייפ גייט" הביא ארצה לטיול קבוצות של עובדים ממפעליו, וכהם גם מנהלת משק הבית השחורה. לה ולרבים מעובדיו זו היתה הפעם הראשונה בחייהם שבה יצאו מתחומי איזור המגורים והמפעל.

למנדל וג'ייסי קפלן 4 ילדים. בתו הבכורה שרון, בת 23, בוגרת סמינר בית-הכרם מלמדת בירושלים ומתגוררת בדירה שרכש אביה בשכונת ימין-משה. דירה זו משמשת אותו בעת ביקוריו התכופים בישראל. בארץ הוא שוהה כ-4 חודשים בשנה.

לפני שלוש שנים רכש חלקת אדמה גדולה בשכונת אבו-טור ועליה הוא מתכונן לבנות את הנחלה המשפחתית לו ולילדיו. בנו דיוויד, בן 21, סיים לימודי מינהל עסקים באוניברסיטת קייפטאון וכעת הוא לומד 3 חודשים בישיבת "פרדס" בישראל.

קפלן שומר מצוות. ילדיו לומדים בישראל. הוא רכש אדמה בירושלים ומתכוון לבנות שם בית

עוד בן, אוון, סיים לימודי תיכון והבת הצעירה, רומי, לומדת בקרית-מוריה בירושלים ושוהה כעת בקיבוץ לביא. כל ילדיו של מנדל קפלן לומדים עברית והוא עצמו מצטרף אליהם בעזרת מורה פרטי. את נאום הבכורה שלו לפני המושב החגיגי של הקונגרס הציוני קרא מן הכתב בעברית. מנדל מבטיח בתוך שנה לנהל את ישיבות העבודה בסוכנות בעברית.

למשפחת קפלן שני בתים גדולים בקייפטאון וביוהנסבורג. ישראלים שביקרו בביתו בדרום-אפריקה מספרים, כי הבית מרוהט בטוב טעם אך לא בסמון מנקר עיניים. שלא כיהודים אחרים בעלי הון בדרום אפריקה אין הוא מחזיק צוות משרתים שחור, ומסתפק בשרותיה של מנהלת משק בית שחורה.

קפלן מכונה "הגביר", אך מנהגיו פשוטים, הוא לבוש ברישול ולשכתו צנועה. "הוא לא עושה מעושרו ענין גדול"

לקפלן ספריה מרשימה ועשירה שבה רבים הספרים העוסקים במחשבת ישראל. מנדל, שלמד בצעירותו בחדר, הוא יהודי שומר מצוות, מניח תפילין כל בוקר, שומר כשרות ושבת. אחת לשבוע הוא לומד משניות, פרשת השבוע וגמרא בעזרת רב דרום-אפריקני.

שבת-שבת הוא צועד רגלי, עטוף טלית, אל בית הכנסת שבקרבת מקום מגוריו. בעת שהותו בארץ הוא נוהג להתפלל בבית הכנסת שבשכונת ימין-משה. את דבריו הוא נוהג לתבל מדי פעם בפעם בציטוטים מן המקורות ובבדיחות ביידיש.

גם גינוניו והתנהגותו רחוקים מלהזכיר את ה"גביר". הוא לבוש כמו "שלפר", ובארץ הוא נוסע במכונית סובארו 1300. "מנדל הוא יוצא דופן בקרב אצולת הממון של יהודי דרום-אפריקה", מספרת רות חשין, מנהלת "קרן ירושלים", שמנדל הוא מתורמיה הגדולים.

"מנדל שייך ליהדות העצמית בעוד מרבית העשירים היהודים בארצו הם על סף ההתבוללות. אין לו גינוני סרק. הוא טיפוס תם בעל חוש הומור עם הרבה יידישקייט. בכלל, הוא לוקח את עצמו בקלות ולא עושה מעושרו עניין גדול", היא אומרת.

לאחדים נראית צניעותו של מנדל קפלן מלאכותית. משרדו החדש בבניין הסוכנות היהודית צנוע עד כדי ספרטניות. "החדר של כל סגן ראש מחלקה בסוכנות הוא לשכת פאר לעומת חדרו של קפלן", אומרים בסוכנות. גם משרדי קרן קפלן-קושליק ברח' מאפו בירושלים, שמהם הוא מנהל את עסקיו בישראל, אינם מצטיינים בפאר מיוחד.

למנדל קפלן סיפור אהבה גדול עם ירושלים. ראשיתו בהכרותו עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק. "יום אחד, לפני כ-12 שנה, בא אלי פיל קלוצניק, הציג לפני מישהו ואמר לי, תכיר, מנדל קפלן, תוך כמה שנים הוא יהיה אדם גדול", מספר טדי.

ירושלים יצאה נשכרת מאותה פגישה. קולק שידך בין קפלן ל"קרן ירושלים" ומאז זרמו סכומי עתק מכיסו של הנדבן הדרום-אפריקני לקופת הקרן. "מנדל הוא אחד התורמים המאסיוויים שלנו", אומרת רות חשין, מנהלת הקרן.

כמה תרם עד היום היא אינה מוכנה לגלות אך היא מסבירה כי לתורם "מאסיווי" נחשב מי שתורם יותר ממיליון דולר. "הצענו למנדל כמה רעיונות. מה שהלהיב אותו במיוחד היה הקמת מוזיאון חצר הרשוב הישן ברובע היהודי, שאותו נטל תחת חסותו. המוזיאון נקרא היום על שם אביו המנוח".

לטקס חנוכת המוזיאון הביא מנדל ארצה את כל בני משפחתו, כולל אמו הקשישה. היא האדם הנערץ עליו ביותר והוא נוהג בה בכבוד רב ומרבה לצטט מדבריה.

הפרוייקט הגדול השני שמנדל "התלבש" עליו בירושלים הוא חפירות עיר-דוד. המסע אל העבר וחשיפת צפונותיה של ירושלים שילהבו את דמיונו. "פה עמד דוד המלך", הסביר לילדיו בהתרגשות בעת שהביא אותם לעבוד כמתנדבים במשלחת החפירות שניהל הארכיאולוג יגאל שילה ז"ל. בין השניים נקשרו קשרי ידידות אמיצים.

מנדל שומר המצוות נרעש כשנודע לו על מודעות השיקוצים שפירסמו חרדים בגנותו של יגאל ז"ל לאחר מותו. כחבר באגודת עיר דוד נתן מנדל את ידו לפירסום מודעות ענקיות בעתונות הישראלית המגנה את הכפשת שמו של הארכיאולוג ואת שתיקת הרבנים בענין הזה.

אהבתו לירושלים הפכה את מנדל קפלן מתורם למתרים והוא מסייע לקרן ירושלים בגיוס תורמים לפרוייקטים שונים בעיר, נוסף על הסכומים הנכבדים שהוא מוציא מכיסו. מנדל גם תרם לאנדרטה הגדולה לזכר חללי המודיעין, בעקבות פנייתו של מאיר עמית.

מנדל קפלן מבשר עידן חדש בסוכנות היהודית. לראשונה נבחר יו"ר לא אמריקני לחבר הנאמנים. "מנדל היה האיש הנכון בזמן הנכון ולאמריקנים לא היה מועמד בשיעור קומתו", אומר מנכ"ל הסוכנות הווארד ויסבנד.

היו"ר הלא-אמריקני הראשון מאוהב בירושלים ותורם גדול לקרן ירושלים. "הוא לא יהיה כלי בידי ראשי המגביות בארה"ב"

מנדל, אומרים מקורביו, לא יהיה כלי שרת בידי ראשי המגביות בארה"ב. בכוונתו להיות יו"ר פעיל ולקחת את העניינים בידיים. כיו"ר חבר הנאמנים הוא מופקד על התווית המדיניות לסוכנות בעוד שמחה דיניץ מופקד על הביצוע.

אולם מנדל, אומרים מקורביו, לא יסתפק רק במדיניות. הוא לא ישאיר את כל העבודה לדיניץ. אך דיניץ, הם אומרים, ידע כל ליהנות וגם להיבנות מהצלחתו של קפלן.

בראיון ל"מעריב", שנערך בעת המושב הסוער והמביש של הקונגרס הציוני הל"א, לא הסתיר מנדל את כוונותיו: "יחד עם שמחה דיניץ אני נחוש להנהיג שינויים בסוכנות בכל הקשור ליעילותה ולתיפקודה. אני מתעניין בתכלית ולא בהיבטים הפוליטיים.

"ראשית, אני רוצה לבדוק באיזו מידה יש כפילויות או חוסר תאום בעבודת המחלקות השונות בסוכנות. מדוע צריכים כמה גופים במדינה להתעסק בענייני קליטה? מדוע אין תאום בנושא חינוך יהודי וכמה גופים עוסקים בכך? האם מחלקות שונות בסוכנות ובהסתדרות הציונית עוסקות באותו הנושא?

"מנהיג ציוני צריך לעלות לארץ. אמי אומרת שאני ציוני רק ב-40 אחוז, כי רק 40% מזמני אני בישראל"

"אנחנו צריכים גם לבדוק את כל הנכסים והחברות שברשותנו. לבדוק מבנים, קרקעות ולראות עד כמה הם חיוניים לסוכנות. אלה שאין בהם צורך, עלינו להיפטר מהם. עלינו לבדוק גם את צרכי הסוכנות לקראת המאה ה-21 ולקבוע סדרי עדיפויות. האם להיות מעורבים בחקלאות או בטכנולוגיה מתקדמת?".

"היעילות והתכליתיות הם סמלו המסחרי של מנדל קפלן", אומר הווארד ויסבנד, מנכ"ל הסוכנות. קפלן אינו מרבה במלים. הוא דורש מאנשיו לבוא מוכנים לפגישות

כשתוכניות ייעול שלו אינן מוצאות חן בעיני מישהו, הוא מתבדח: מה תעשו לי, תקצצו במשכורת שלי?

לאחר שכבר למדו את החומר. הוא מעדיף חברתם של אנשים אינטליגנטים שמסוגלים לרדת במהירות לסוף דעתו. משהחליט, ידרוש ביצוע קפדני ומיידי.

רבים בסוכנות עתידים כנראה לגלות כי החגיגה נגמרה. קפלן יהיה יו"ר קפדני וקשוח. הוא עצמו מתגאה בתכונות האפריקנר המחוספס, הקרוי "האטס".

מנדל קפלן אינו מעורב במערכת הפוליטית בישראל. אך למרות שהוא אפוליטי מוצהר סבורים ידידיו במפלגת העבודה שיש לו קשרים טובים עם הליכוד וידידיו בליכוד סבורים שטובים קשריו עם מפלגת העבודה.

קפלן אינו יורה מן המותן. כל החלטה אצלו כרוכה בלימוד מעמיק של הסוגיה שעמה הוא מתמודד.

ביומו הראשון בסוכנות למדו העובדים על בשרם את שיטותיו היעילות. בתוך שעות דרש להגיש לשולחנו דו"חות על כל הנסיעות לחו"ל שהיו בשנה האחרונה בסוכנות, על משכורות, רכב צמוד וכדומה. הוא גם ביקר במשרדי הסוכנות באזורים שונים כדי ללמוד על נחיצותם.

לראשי מחלקת ההתישבות הסביר שאין דעתו נוחה מריבוי התבלים במחלקות ודרש לצמצם אותם משבעה לשלושה. אך הוא גם גילה את מצבם של חדרי השרותים בסוכנות והורה מיד לסייד אותם מחדש. קפלן גם הורה לשפץ על חשבונו את אולם האירועים הרשמי של הסוכנות, "אולם וייצמן", ואסר להכניס לשם מזון ומשקה.

מנדל קפלן סולד מהפוליטיזציה שאכלה כל חלקה טובה בסוכנות. "אני רוצה למנות אנשים על פי יכולתם וכישוריהם. הייתי רוצה שהאנשים בסוכנות יבואו מכל מרכיבי האוכלוסיה שבתוכה אנו פועלים, כמו עיירות פיתוח, מושבים וקיבוצים, בלי שום קשר להשתייכותם הפוליטית. אבל אני ריאליסט ואני מכיר את המציאות שבתוכה אני פועל".

על האירועים המבישים שליוו את הקונגרס הציוני אמר: "יש קו דק בין דמוקרטיה לאנרכיה". הוא גם לא היסס להטיח ביקורת נוקבת בפניהם של הצירים הציריים מחו"ל. "מנהיג ציוני צריך לתת דוגמה אישית ולעלות ארצה. אחרת הוא אינו יכול להיות מנהיג", אמר. לגבי עצמו אמר: "אמי אומרת שאני ציוני רק ב-40 אחוז, כי רק 40 אחוז מן הזמן אני נמצא בישראל".

בעוד פקידי הסוכנות עוסקים בניחושים ובהשערות לגבי איוש התיקים הפוליטיים בהנהלה, שוקד קפלן על שיעורי הבית ומכין תכניות להוציא את עגלת הסוכנות מן הבוץ. כשתוכניותיו אינן נושאות חן בעיני מישהו הוא נוהג להתלוצץ: "מה תעשו לי? תקצצו במשכורת שלי?"

בענין סיכויי הצלחתו בסוכנות, אומרים מקורביו: גם האימפריה של משפחת קפלן התחילה ממחסן גרוטאות.

מנדל קפלן: מקיצוץ במחלקות עד סיוד חדרי השרותים צילום דוד חריס

אוניברסיטת תל-אביב

★ הפקולטה למדעי הרוח כולל:
ביה"ס להיסטוריה ע"ש זלמן ארן
ביה"ס ללשון ולספרות
ביה"ס למדעי היהדות ע"ש חיים רוזנברג
ביה"ס לחינוך.
★ הפקולטה לאמנויות
★ הפקולטה למדעי החברה
★ הפקולטה לניהול
ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי
★ ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל
★ הפקולטה למשפטים
★ הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר
★ הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז
★ הפקולטה להנדסה
(חשמל ואלקטרוניקה כולל התכנית המיוחדת להנדסאים, מכנית, תעשיה).
★ הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר
ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש גבריאלה ומוריס גולדשלגר - שנה ד'
ביה"ס ללימודי המשך ברפואה
מקצועות רפואיים נלווים (לימודי הפרעות בתקשורת, סיעוד, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק).

מזכירות הרשמה:
ענף רישום וקבלה, רח' קלצ'קין 25, רמת-אביב, חדר 3, בימים א',ב',ד',ה' בשעות 12.00-9.00, ביום ג' בשעות 15.00-9.00, טל' 03-5411386.

חוברות הדרכה וטפסי הרשמה:
ב"דיונון" בחנות שבמרתף בנין האקדמיה למוסיקה בקרית האוניברסיטה רמת-אביב וב"דיונון" באוניברסיטת בר-אילן. בדואר: באמצעות מכתב בקשה בצירוף המחאת דואר ע"ס 22 ש"ח בדואר רשום ל"דיונון", בית הוצאה, ת.ד. 39288, רמת אביב, תל-אביב 61392.

הערות:
• תלמידים המבקשים להוסיף ו/או להחליף חוג ירשמו אף הם במועד זה • תלמידי כיתות י"ב (למעט עתודאים) אינם רשאים להרשם במועד זה, אך הינם זכאים להבחן בבחינות כניסה. פרטים בחוברת המידע • המועמדים למשפטים, הנדסה, רפואה, הפרעות בתקשורת, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, תזונה, ניהול - חייבים להבחן בבחינה הפסיכומטרית לא יאוחר ממועד מרץ • ההרשמה ללימודי תואר שני וללימודי המשך, למעט החוג לפסיכולוגיה תסתיים בתאריך מאוחר יותר.
רשימת חוגים מפורטת ראה בחוברת המידע למועמדים.

אוניברסיטת חיפה

לימודי התואר הראשון (ב.א.):
★ הפקולטה למדעי הרוח
מקרא, ספרות עברית השוואתית, מחשבת ישראל, לשון עברית, היסטוריה של עם ישראל, לימודי ארץ-ישראל, שפה וספרות ערבית, היסטוריה של המזרח התיכון, פילוסופיה, היסטוריה כללית, שפה וספרות אנגלית, שפה וספרות צרפתית, אמנות-תולדות, אמנות-יצירה, ארכיאולוגיה, לימודים כלליים.
★ הפקולטה למדעי החברה ולמדעי המתמטיקה
גיאוגרפיה, פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, כלכלה (מסלולים: מורחבת, מינהל עסקים, חשבונאות), סטטיסטיקה, מתמטיקה ומדעי המחשב (מסלולים: מתמטיקה טהורה, מתמטיקה ולימודי מחשב).
★ ביה"ס לעבודה סוציאלית
(1) תכנית תלת-שנתית
(2) תכנית דו-שנתית, הסבה לע"ס לאקדמאים בכל תחום שהוא
★ ביה"ס לחינוך
חינוך (מסלולים: יסודות החינוך, חינוך מיוחד, יעוץ חינוכי, תכניות לימודים, דרכי הוראה והדרכת מורים, מינהל החינוך).
הוראה (ב"א + תעודת הוראה), ריפוי בעיסוק
★ ביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית "אורנים"
★ מכללת עמק יזרעאל ע"ש מקס שטרן
★ מכללת "תל-חי"

לימודי התואר השני (מ.א.):
★ הפקולטה למדעי הרוח
מקרא, ספרות עברית השוואתית, היסטוריה של עם ישראל, שפה וספרות ערבית, היסטוריה של המזרח התיכון, תולדות הציוויליזציות הימיות, פילוסופיה, היסטוריה כללית, אנגלית, צרפתית, מחשבת ישראל, לשון עברית.
★ הפקולטה למדעי החברה ולמדעי המתמטיקה
גיאוגרפיה, פסיכולוגיה, סוציולוגיה (במגמות: סוציולוגיה, אנתרופולוגיה), מדע המדינה (כולל מינהל ציבורי), מתמטיקה ומדעי המחשב, כלכלה (תכנית משותפת של האוניברסיטה והטכניון).
★ ביה"ס לחינוך
★ ביה"ס לעבודה סוציאלית

לימודי התואר השלישי (Ph.D.)
היסטוריה כללית, פסיכולוגיה, מתמטיקה, מדע המדינה, חינוך, היסטוריה של עם-ישראל, כלכלה (תכנית משותפת של האוניברסיטה והטכניון).

לימודי תעודה
★ ספרנות (לבעלי תואר ב.א.)
★ הכשרת מורים (מסלולים: דו-שנתי, חד-שנתי והוראת מבוגרים).

מזכירות הרשמה
בנין ראשי, חדר 776, בימים א'-ה' בשעות 13.00-11.00 טל' 04-240324-5-6
קוי אוטובוס: 24, 36, 37, 38, 91.

חוברות הדרכה וטפסי הרשמה:
בחנויות "מכלול" באוניברסיטת חיפה, בטכניון ובביה"ס לרפואה, באוניברסיטת באר-שבע, ובכל חנויות "סטימצקי".
בדואר: באמצעות מכתב בקשה ומשלוח המחאה ע"ס 22 ש"ח לפקודת "מכלול", אוניברסיטת חיפה 31999.
הערה:
תלמידי אוניברסיטת חיפה המבקשים להוסיף ו/או לשנות חוג/י לימוד ירכשו טפסי הרשמה כנ"ל.

סימני נפט

יואב שנצר, איברהים הכט ויורם נאמן

שרון קורא להרחיב את הסימטאות ברובע המוסלמי

באום שנשא שרון בפני חטיבת החיילים שמאבטחת את ביתו החדש, הוא חשף את תוכניתו להרחיב את הסימטאות ברובע המוסלמי: "אתמול הלכתי לתומי לקנות חומוס, סיפר שרון, בשפתאום הופיעה מולי איר שה בהריון. היא היתה כל כך שמנה עד שלא היה מקום לשנינו בסימטה הצרה. הגעתי מיד למסקנה כי הסימטר אות הצרות האלו התאימו אולי לימי הביניים, אבל מה לעשות ועכשיו אנחנו בסוף המאה העשרים. אני מתכוון להביא את הקידמה לתושבים הערבים של הרובע: נר חיב כאן את הסימטאות ונבנה במקומן כבישים דו־מסר לוליים, עם אי תנועה באמצע ומדרכות מטופחות משני הצדדים. אני פונה לתושבים הערבים של השכונה: יש עימי מסר של שלום וקידמה: במקום סימטאות צרות – נבנה לכם אוטוסטרדות. אני רק מקווה שתקבלו בהבנה את חוסר הנוחות הכרוך בהרחבת הסימטאות. זה רק ענין טכני, ותוך שנתיים־שלוש תתרגלו למצב החדש".

אלוף הפיקוד מתנצל על מעצרו של אלכס אנסקי

אלוף פיקוד מרכז התנצל אתמול על ההוראה לעצור את אלכס אנס־קי מגלי צה"ל. כזכור, הוצאה פקודת המעצר נגד השדרן הפופולרי בגלל שהעז לדבר ברדיו בשעה שאלוף הפיקוד שתה קפה וניסה להתרכז בקריאת עתון הבוקר. ההוראה שנתן אלוף הפיקוד לרדיו, לסתום את הפה – לא עזרה, ועל המקום החליט האלוף לעצור את אנסקי.

לאחר מספר שעות מעצר בהתערבות גורמים בכירים, נאות האלוף מצוע, כמחווה אנושי חד פעמי לשחרר את העצור. מאוחר יותר הוא התנצל על כך שהורה להוציא צו מעצר, ואמר כי במקרה הזה היה עדיף צו גירוש.

איש השלג התגנב לנווה־אטיב וגנב אוכל

מה שהתחיל השבוע כשלגי ברכה בחרמון, הפך במהרה לסיוט המאיים על בטחונם של חברי מושב נווה־אטיב

איש השלג שנמנע בשנים האחרונות מכל מגע עם בני־אדם, תפס פתאום אומץ – כנראה בהשפעת הנמרים של עין־גדי – והחל לחדור לילה אחר לילה לנווה־אטיב. במהלך השבוע האחרון נתגלו עקבות של איש השלג סביב המכולת וליד גן הילדים, אולם אתמול לפ־נות ערב נתגלו עקבות שלו בשלג ליד בית משפחת חרמון. אבי המשפחה צ. חרמון סיפר בבעתה: "בשעה חמש, בערך, הזרתי מסקי באתר העליון. החניתי את הפוני ליד הבית. פתאום ראיתי סימנים עקיים על הש־טיח של הרגליים לפני דלת הכניסה. כשנכנסתי למטבח ראיתי את איש השלג עומד לפני הפריג'ידר הפתוח ווו־לל קוביות קרח. הוא אפילו לא התיחס אלי ואני ברחתי. כשחזרתי עם שומר המושב, הוא כבר לא היה שם. מסתבר שהוא הלך לשכנים וגנב מהם את כל מעילי הפרווה, שעלו הון כסף".

אנשי נווה־אטיב פנו כבר בתחילת השבוע לרשות שמו־רות הטבע והזהירו את פקחי הרשות מפני המשך ההדי־רות של איש השלג למשק. מהרשות נמסר בתגובה, כי בקרוב יוקמו מספר תחנות האכלה בחרמון הסורי וכי בכך מקווים שיבוא הקץ לפרשה האומללה.

חידה לילדים

בעתון חדשות מיום שלישי השבוע התפרסמה הכותרת הבאה:

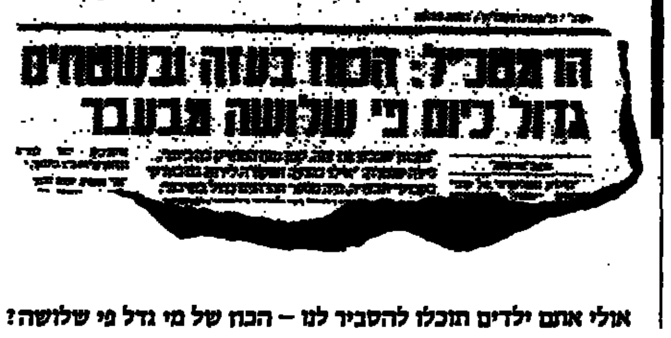
הרמטכ"ל: הכוח בעזה ובשטחים גדל כיום פי שלושה מבעבר

אולי אתם ילדים תוכלו להסביר לנו – הכוח של מי גדל פי שלושה?

מכתב פתוח לתעשייה הצבאית

השבוע יצא יצחק נבון ממקום מחבואו, ביקר במטווח בהרצליה והצטלם כשהוא יורה בעוזי מתוצרת מפעלכם. התמונה הבאה פורסמה למחרת בכל העתונים.

תמונות מעין אלה עלולות לסכן את עתידה הכלכלי של התעשייה הצבאית. אנו ממליצים להמנע בעתיד מזהוי כלשהו בין השר נבון לבין מוצרי התעשייה הצבאית. כל פרסום שיקשר את העוזי הישראלי עם דמותו של הנ"ל – יביא לירידה דרסטית במכירות.

אגב, אנחנו מוותרים על דמי הייעוץ המגיעים לנו בגין הצעה זו. את הכסף בסך, 5000 ש"ח אתם יכולים לתרום בשמנו ללב"י.

המאמן 'מיחיץ' דורש מתורגמן אישי לכל אחד משחקני הנבחרת

בתזכיר סודי ביוגוסלבית ששלח המאמן הלאומי 'מיחיץ' לדודתו בבלגרד – הוא מתלונן על כך שקשה לו לשלוט בנבחרת באמצעות מתורגמן אחד בלבד

"הם לא מבינים אותי, התלונן מיחיץ', אני בטוח שהמתורגמן שנתנו לי מסלף את דברי – ולכן אנחנו מפסידים כל הזמן. אין מנוס מהצמדת מתורגמן אישי לכל אחד מהשחק־נים. המתורגמנים ישבו לשחקנים על הגב במהלך המשחק ויתרגמו להם את ההוראות שלי".

הרכבת המתורגמנים על גבם של השחקנים יוצרת בעיה טכנית קלה מכיוון שעד עתה נשאו השחקנים על גבם בלוני חמצן שסיפקו להם אויר לנשימה במחצית השניה. נראה שהבעיה תיפתר על ידי כך שהבלונים יורכבו על גבם של המתורגמנים, והאויר יגיע לשר חקנים באמצעות צינורות מאריכים.

עמוס לבב
לשון הרע

נעצר צרכן־יתר

כוחות גדולים של חברת החשמל ומשמר הגבול הצליחו לעצור צרכן־יתר של חשמל המתגורר בחולון. הבוקר הובא החשוד בפני שופט, ומעצרו הוארך עד תום עונת החורף.

בא־כוח החברה טען בבית המשפט, כי החשוד נלכד בשעה 18.00, בזמן של צריכת שיא, כשהוא מפעיל בעת ובעונה אחת מכשירי חשמל רבים כמו בוילר, מכונת כביסה, טלוויזיה, מיקרו גל, טוסטר ותנורי חימום בסלון ובחדר הילדים. בסך הכל צרך העבריין 40 מגוואט וגרם לשריפת נתיכים ולסתימת תחנת הכוח בחדרה על־ידי פחם שנהפך לבוץ.

החשוד טען להגנתו כי היה לו "נורא קר". טענתו התקבלה בצחוק של ביטול על־ידי היושבים באולם. השופט הזהיר כי אם לא יישמר השקט, יורה להוציא את הקהל מן האולם ולפזרו בזרנוק – בגז מדמיע.

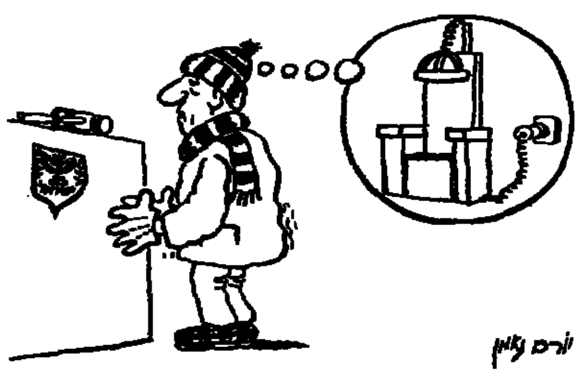

כשנרגעו הרוחות סיפר החשוד, בן 72, כי לא השתמש באף אחד שלו משום שפעם קיבל התקף־לב, כשסחב את העצים במעלה המדרגות עד לדירתו בקומה הרביעית. הוא גם לא ניסה תנור נפט כי זה עשה לאשתו צרבת ובחילה, כלשונו.

לכוחות חברת החשמל ומג"ב צורפו גם חוליות מיוחדות של המכס, מע"מ ומס הכנסה, שבדקו מאין היה לצרכן כל כך הרבה כסף למכשירי חשמל כה רבים. בשעת המעצר סונדלה מכוניתו של החשוד על־ידי כוח מסנדלים מיוחד של העירייה. המעצר בוצע בשקט וללא הפרעות.

דובר חברת החשמל הזהיר כי צפויים מעצרים נוספים. לדבריו, נדמו במשך השבוע טורבינות א', ב', ג', בתחנת הכוח בחדרה, ורק הודות לתושייתו של מנכ"ל החברה, אלוף (מיל.) יצחק חופי, נמנעה קטסטרופה ונפילה טוטאלית של המתח בכל הארץ.

מר חופי הופיע אישית בתחנה בחדרה עם גנראטורים ("פקפ־קים") שהשיג מידידיו בצה"ל. הוא רץ בגשם ובבוץ עם סולר, מגנראטור לגנראטור, והפעיל את כולם.

"רק מעטים מתושבי המדינה ידעו שהם מקבלים חשמל מפקפ־קים", אמר הדובר בגאווה. הוא הוסיף כי עד תום עונת החורף תפסיק חברת החשמל לספק את הזרם באופן פתאומי ובלי הודעה מראש באזורי הארץ השונים. בכמה אזורים תופסק החשמל למשך שעה, ובאחרים דקה־כל־דקה. תושבים ב"אזורי הדקה" חשבו בהר חילה שהם סובלים פתאום ממצמוץ עצבני, עד שהמקרר שלהם שבק חיים.

דובר החברה הכחיש ידיעות כי הפסקת החשמל למשך דקה נעשית כנקמה באזורי צריכת היתר.

מהמשטרה נמסר כי נבדק החשד שצריכת יתר של חשמל באזו־רים מסויימים באה על רקע חבלני־לאומני.

בירושלים הובעה דאגה ליהודי ארה"ב

דאגה עמוקה לגורלם של יהודי אמריקה הביעו חוגים בירוש־לים: "בזמן האחרון אנחנו גורמים ליהודים יותר מדי דאגות. אנו מתחילים לדאוג, שמרוב דאגה הם יקבלו אולקוס או התקף־לב, רחמנא לצלן".

עוד הודיעו אותם חוגים כי מעתה ואילך תנהל ישראל להביע דאגה גם לנעשה בארצות אחרות.

במסגרת "מיתקפת ההסברה" של משרד החוץ, כבר נשלחה הוראה לקונסול ישראל בסן דייגו (לשעבר יו"ר צעירי חרות) לנצל את מסיבת הקוקטייל היומית שלו (זו של אחר הצהריים. ההיא מהבוקר פחות אפקטיווית), כדי להביע את דאגת ממשלת ישראל מיחסם של שלטונות ההגירה האמריקניים למהגרים הבלתי חוקי־ים המגיעים ממכסיקו.

קונסול ישראל בברצלונה (לשעבר מזכיר המשמרת הצעירה של המערך) כבר הביע דאגה מיחסה של ממשלת ספרד לבאסקים.

שגריר ישראל בקהיר הודאג מהבעיות שבין השלטונות המצרי־ים למיעוט הקופטי.

"נוכיח לעולם שגם אנחנו יודעים להביע דאגה", אמרו החוגים הבכירים בירושלים.

שגשוג לתעשיית הגז המדמיע

שגשוג ללא תקדים פוקד את תעשיית הגז המדמיע בארץ. מג־ציבות מס הכנסה נמסר כי קם בארץ מעמד חדש, "מעמד יצרני הגז המדמיע", שרווחיו אינם נופלים מרווחי הקבלנים שבנו את קו בר־לב.

כשהוא שעון על מכוניתו האמריקנית ומדבר בעת ובעונה אחת לפלאפון ולמכשיר קשר, מסר יצרן גז מדמיע נתונים על היקף מכירותיו (בדולרים) בחודש האחרון:

- משטרת ישראל (חרדים) – 2,000,000 $.
- משטרת ישראל (ערבים) – 6,000,000 $.
- משטרת ישראל (שלום עכשיו) – 45 $.
- מג"ב (שטחים) – 9,000,000 $.
- מג"ב (עזה) – 7,000,000 $.
- נאגסות (תרסיסים) – 45,000 $.
- מוסדרות מינית (תרסיסים) – 500,000 $.

"אם המצב הנוכחי יימשך אבנה לי עוד וילה ברמת השרון", הבטיח יצרן הגז כשהוא מוחה דמעות עושר.

דוש

שלישית באור

1

בזכות הזעם

האיש התקשר אליי בטלפון ומיד ניגש לעניין:

"אתה צריך לכתוב עליי בעתון. תוכל לחבר עליי גם רומן ומחזה. אני ישראלי רגיל ששונא ערבים. *זה סיפור* מקובל וכמעט מחייב בתקשורת ובספרות, לא כן? אבל המקרה שלי מיוחד. אני שונא אותם ללא דעות קדומות, בלי להיות פאשיסט וגזען.

"תאמר שזה בלתי־אפשרי. אז בוא, נדבר על המונח 'שנאה'. זו מלה גסה וגורמת לאי־הבנות. נאמר שאני כועס על הערבים. מאז שאני מכיר את עצמי, הם עושים לי צרות, ממררים לי את החיים. אין טעם לשחזר כאן את ההיסטוריה משנת תרפ"ט ועד היום. הם משמיצים ומקללים אותנו, רודפים אותנו, רוצחים אותנו. מאז שאנחנו כאן הם רוצים לעשות לנו 'טרנספר' או משהו הרבה יותר גרוע. אז מה הפלא שאיבדתי את הסבלנות ואני כועס?

"לא על כולם. רק על מנהיגיהם העוינים, על המסיתים ועל המצייתים להם. על זה שתקע סכין בבן־דוד שלי. על זה ששרף אשה וילד. על הצעירים שזרקו אבנים על החבר שלי בכביש. על הדרדרה היפואית בהצלום, שעשתה לנו סימן מגונה. על העתונות שלהם, שמתארת אותי כמפלצת, אפילו במצרים הידידותית. מה הפלא שאני נראה צריך להיות בשביל זה פרימיטיבי גרוע? גזען חולה־נפש? ההיפך הוא הנכון. אילו הייתי בולע את כל הפגיעות והבזיונות בשלווה, היה אפשר לפקפק בשפיותי.

"תאמר לי שיש להם סיבה לכעוס עלינו. יתכן. אפשר להתווכח על כך יומם ולילה, ולמתח מי התחיל. אבל אני בודק את עצמי ואני נשבע לך שאין בתוכי, מלבד הזעם הטבעי והנורמלי, שום טינה עמוקה באשר הם בני־אדם שונים מאיתנו. בהן צדק, אני רוצה שיהיה להם טוב במקומותיהם שהם מקומותיהם. האם זה סותר את המשאלה שגם לנו יהיה טוב ושקט ושלווה ושגשוג? איזו חוצפה להאשים אותי שאני מעוניין במלחמה! האם אני מטורף? האם אני רוצה לטבוח את בניהם יחד עם שלי?

"או למה אני צריך להרגיש את עצמי אשם מפני שאני כועס? מדוע אני צריך לסלוח, לרקוד סביבם, להכות על חטא? כי אם אני לא עושה זאת, יציגו אותי בתקשורת ובספרות ועל הבמה בתור קנאי חשוך, אלים, יצור שאיבד את צלם האדם. האם זה דמוקרטי? האם זה לא נקרא סתימת־פה?

"אתה יודע מהו נדמה לי שאני לא יחיד. יש רבים מאוד כמוני ששפויים וגם זועמים. רצוי מאוד שגם הערבים יידעו זאת. הפגנה המונית דוממת ומכובדת – עם שלטים באנגלית, כנהוג בהפגנות מהכיוון שכנגד – עשויה לתרום לא מעט להרגעת הרוחות".

2

ויקי ז"ל

בעתונות הבריטית נמסר על פתיחת תערוכה חדשה ב"גלריה הלאומית לדיוקנים". במקום מפואר זה יזכה להוקרה מפ־לסתית קאריקאטוריסט פוליטי ושמו ויקי. האיש היה במשך עשרים שנה, עד מותו ב־1966, הפרשן החזותי המוביל בבריטניה.

ציוריו המבריקים ליוו את המאורעות הביתיים והבינלאומיים מנקודת־ראות ביקורתית – שמאלנית־מתונה. ויקי היה פופולרי מאוד בימים ההם ואם מקצועו משפיע על פוליטיקאים ועל דעת־קהל – הוא השפיע.

הכרתי את ויקי, ששמו המלא היה ויקטור וייס, יהודי יליד הונגריה, פליט מאוסטריה. העתונאי הדגול ג'מס קמרון יצר קשר בינינו. ג'ימי התביב, ששהה בארץ לעתים קרובות, העריך את עבודתי. יום אחד פנה אליי ב"בית סוקולוב": "מדוע לא תבוא ותעבוד אצלנו, באנגליה? אנשים מסוגך נחוצים לנו, כדי להעיד איך אנחנו נראים בעיני זרים. ראה, איך ידידי ויקי הצליחו". השבתי לו שאין בכוונתי לעזוב את הארץ. קמרון טען שאפשר לרקוד בשתי חתונות והפציר בי שאנסה את מזלי בלונדון, בעזרתו.

נסעתי לשם, בפעם הראשונה בחיי, מתוך סקרנות וכדי לעשות הכרה עם ויקי.

קמרון לקח אותי ל"פליט־סטריט", רחוב העתונים הגדולים, ונכנסנו לפאב המפורסם של אנשי המקצוע "אל ווינו". עוקי העתונות הבריטית היו שקועים שם בשתיית־צהריים נמרצת ובשיחות־רעים קולניות. הוא הצביע על התקהלות סביב דמות שהיתה מוכרת לי מציורים. זה היה ויקי, שנהג לשבץ את עצמו בקאריקאטורות שלו בתור איש קטן משקיף ותוהה.

אדם נמוך־קומה, מתקרח, מרכיב משקפיים בעלי זגוגיות עבות, לבוש במעיל חורף ארוך – אינטלקטואל יהודי מרכז־אירופי טיפוסי, מגוחך במקצת. הוא סיפר בדיחות למאזיניו במבטא הונגרי־גרמני כבד. הבריטים סביבו התגלגלו מצחוק ולא פסקו לטפוח לו על הכתפיים.

"אתה רואה, כמה שאנחנו אוהבים אותנו", העיר לי.

...אכלנו שלושתנו ארוחת־צהריים, שוחחנו על ישראל ועל הוויית־עולם. ויקי היה ידידותי, אבל הרבה פחות עליז מאשר קודם, במעגל מעריציו.

מן העיסוק שלי בלונדון לא יצא כלום.

הזמנתי את המשא ומיהרתי לשוב ארצה. בדימיוני ראיתי את עצמי על תקן ליצן זר ומוזר, מוקף בריטים צוחקים. חזון בלתי־מרנין להלוטין.

כנראה שגם עמיתי ויקי לא היה כל כך מאושר כפי שראה אותו ג'מס קמרון. בשיא כוחו והצלחתו, בגיל 53, הוא איבד את עצמו לדעת.

"סנדיי טיימס" היוקרתי הקדיש מאמר יפה לוויקי ולתערוכה.

הכתבה ציינה שהוא היה קאריקאטוריסט נפלא ואיש מקסים, אבל ידע מעט מאוד על מולדתו המאומצת...

3

מציאות

גיליתי שחסרים לי המון דברים. למשל, "חיינך" עם זכרונות (נעימים?), כולל משהו (או מישהו), שהפרוספקט מתאר כ"נדניק". חסר לי מיתקן שהופך את האמבטיה שלי לג'קוזי. אני מתפקד בלי תיק־נשיאה, המאכסן גיל חשמלי משוכלל. ולמה לא ללחום בכרס בעזרת "הליכון", כאשר על האצבע שלי טבעת "חצי־נישואין" (מה זה?) מעוצבת ב"שיק איטלקי".

החפצים האלה מוצעים לי (ולך) בחוברת צבעונית קטנה, שמקבלים בדואר עם החשבון החודשי של הכספומט. אני שואב ממנה עצות, כיצד לשפר את איכות החיים.

אפשר לרכוש בתשלומים נוחים מכשיר מניקור ביתי ולשעות הפנאי: שולחן ביליארד מתקפל, לפי תקן בינלאומי, וגם "דגמים להרכבה מקרטון". אבל קודם כל צריכים להזמין "מיתקן קידוד" כי בחוברת נטען שזה "חובה!".

מן המבחר העשיר (כל דבר טפרט) המיצרך המעניין ביותר הוא "אקדח אור שכוון למסך הטלוויזיה". איזה יופי של שימושים עולים על דעתי!

הכלי המדליק הזה עולה בסך הכל 164 ש"ח בשני תשלומים.

מציאה לא נורמאלית!

במפלגות: שנה של שחקני רכש

מאת מנחם רהט

כשאיבחנו האיצטגנינים הפוליטיים לפני שנה את מצב ממשלת האחדות הלאומית, ניבאו כולם את קיצה במרוצת 1987, אבל המציאות הוכיחה, כי חיוניותה חזקה מחזיונות של בעלי אוב למיניהם.

מרוטת נוצות, מסוכסכת וגדושה משטמה פנימית, אך חיה וקיימת, היא נכנסת *לשנת הבחירות 1988.*

המפלגות, *שושביניה של ממשלת האחדות,* למדו על בשרן את כל חסרונותיה. מפלגת העבודה הבינה, כי מבחינתה תירשם ממשלה זו כתקלה חד־פעמית, אירוע מוזר, בהיסטוריה הפוליטית של ישראל.

בליכוד אין מתעלמים מכך שהבוחר עלול לכפות הקמתה גם לאחר הבחירות, אבל שואפים למתכון חדש – בראשותו וללא רוטציה.

השנה האחרונה יוחדה במפלגות בעיקר לתיגבורן בשחקני רכש.

הליכוד, שסיים את הבחירות עם 41 מנדטים, *מונה על סף שנת הבחירות* 43 ח"כים – הודות להצטרפותם של יגאל הורוביץ ואהרון אבוחצירא.

המערך שסיים עם 44 ח"כים, איבד 6 ממפ"ם, וגם את יוסי שריד, אך שיפר את מצבו הודות לרכש של 1987 – 3 ח"כי יחד, שבזכותם התייצב על 40 ח"כים.

לפני שנה ניבאו הכל את קיצה של ממשלת האחדות הלאומית במרוצת 1987, אך השותפות בין הליכוד למערך - אף כי מרוטת נוצות, מסוכסכת וגדושה משטמה פנימית - חיה וקיימת ונכנסת לשנת הבחירות 1988

רצ כמעט הכפילה את כוחה מאז הבחירות. *לאחר שנטמע בה שריד, השלימה* השנה את הרכש עם הצטרפותו של פליט שינוי מרדכי וירשובסקי, אשר העניק לה את תואר המפלגה הרביעית בגודלה – במשקל זהה למפד"ל (5), שגם היא הגיעה למעמד זה רק עם שובו של הרב דרוקמן לחיקה.

התחיה סיימה את הבחירות בשלישית בגודלה עם 5 מנדטים. אך הסתלקותו *של ח"כ רפאל איתן, איש צומת, שתמיד נחשב בה גלגל חמישי,* דירדרה אותה למעמד של הסיעה השישית בגודלה. עד להתפלגות היתה המפלגה עסוקה במאבקים פנימיים בין שלושת מרכיביה – המחנה הלאומי, מחנה העבודה וגוש אמונים.

פרט לעיסקות רכש, עסקו המפלגות ב־1987 בהתמודדויות על מעמדן בזירה.

המערך היה עסוק במאמצים חוזרים להציב את אנשיו במישרות הבכירות. הוא *לחם לבחירת יעקב ניצן לכהונת מבקר המדינה, וקיבל לבסוף את השופט יעקב* מלץ. הוא זעזע מוסדי ארץ לבחירת ח"כ עדי אמוראי לכהונת הנגיד בבנק ישראל, אך כשל בפני פרופ' מיכאל ברונו. את כהונת השגריר בוואשינגטון ייעד לשר גד יעקבי, אך נאלץ לקבל את השגריר משה ארד. תבונתו עמדה לו ברגע האחרון למנוע כשלון נוסף, כשהחליף את עקיבא לוינסקי בשמחה דיניץ, *בהתמודדות על ההסתדרות הציונית.*

הליכוד עסק בשמירה על שלימותה של ממשלת האחדות. שמיר נכנע למערך בעניין טאבה ובנושא ה"לביא" וגם ויתר על אידיאולוגיה, כשהקציב רק פרוטות להתנחלויות. מומחו היתה בסיפוד רעיון הוועידה הבינלאומית או כל מהלך אחר שעלול לפגוע בסטאטוס־קוו.

במרוצת השנה עסקו *שתי מפלגות הליכוד, חרות מזה והליברלים מזה, במלחמות פנימיות.* החרותניקים הצליחו להעביר בשלום את המושב השני של הוועידה, בין מלתעותיהם של מחנות שמיר־ארנס, לוי ושרון, וזה כשלעצמו הישג. ואילו הליברלים העבירו את זירת ההתמודדות בין המחנות שלהם לבתי־המשפט המחוזיים בירושלים, תל־אביב וחיפה.

מפ"ם בילתה את השנה האחרונה במאמצי הישרדות וחיפוש פארטנרים לבחירות. בעיקר חיזרה אחר רצ, אך זו אותתה לה, כי היא מתכוונת להסתדר בלעדיה.

בדק"ח טיפלו השנה בעיקר בהעמקת הקשרים עם הקרמלין וחידושם עם מפלגת האחות בסין.

המתקדמת לא הצליחה להתמודד עם גלי הנטישות של פעילים ערבים, *שהאשימוה בשיתוק, אך הצטיינה בשיעור מדהים של תגובות לעתונות.*

בקצה השני של הקשת מצאה עצמה המפד"ל לכודה בידי המיעוט ממצ"ד, אשר חרף עשרת האחוזים שלו במפלגה, הצליח להשתיל בתוכה שר וח"כ וראש מחלקה במנגנון המפלגתי, ובימים אלה גם השתלט על המטע, כשחייב לתבוע ריבונות על כל השטחים במסגרת מו"מ לשלום.

התבלטה השנה ש"ס, שלראשונה במדינה הפכה את היוצרות: מנהיגה הרב פרץ היה לשר בלי תיק, והמנכ"ל אריה דרעי נהפך ל"תיק ללא שר" במשרד הפנים, שקבע תקדים והצליח להדיח את סגן־השר הממונה עליו רוני מילוא.

פסוק השבוע

ח"כ מוטה גור: אם ערביי ישראל, אזרחי המדינה, חושבים שגם יפו ולוד וואדי ערה ונצרת צריכים להיות חלק ממדינת פלשתינה, מה טעם לדון על פשרות וויתורים בשכם ובחברון?

אומרים השבוע

פרופ' אשר עובדיה: מקווה שהידיעה מצוצה מן האצבע

עיתוני ישראל ציטטו השבוע ידיעה שפורסמה בעיתון המצרי "אל־אחראר", ולפיה הורה שר החינוך של מצרים לאסוף מבתי־ספר מצרים אטלסים שבהם נדפס שם ישראל, במקום פלשתין.

"הידיעה הזאת הופיעה בשבוע שעבר", אומר פרופ' אשר עובדיה, מנהל המרכז האקדמי הישראלי בקאהיר, "בעיתון ששמו 'אל־נור', שהוא עיתון של קיצוניים דתיים, כולל 'האחים המוסלמים'. הידיעה טוענת כי הספרים הכוללים את שם ישראל נכנסו למצרים לפני ארבע שנים, באמצעות אירגון יוניצ"ף ובמימון ארצות־הברית, וכי שר החינוך הורה להקים ועדה שתבדוק את העניין: אם ימצא שכך הוא, יש לאסוף את הספרים הללו".

– ואוספים?

"הידיעה הזאת איננה מופיעה בעיתונות הממסדית – 'אל־אהרם', 'אל־אחבאר', 'אוקטובר' וכדומה – שיש לקבל אותה כאמינה. מקובל עליי שכל מה שנאמר בידיעה הזאת הוא שקר וכזב: זהו עיתון אופוזיציוני של החוגים הדתיים הקיצוניים, שמטרתו לנגח גם את ישראל וגם את מצרים, ולא רק זאת אלא גם לנגח את השלום בין שתי הארצות. אינני יכול לדבר בשם ממשלת מצרים או בשם שריה, אבל אני מקווה שהידיעה מצוצה מן האצבע".

– נתקלת במיקרים נוספים של ידיעות מפוברקות למטרות גינוח פוליטי?

"מיקרים רבים מאוד. למשל, לפני כמה חודשים פורסם שנקראתי למשרד החוץ המצרי כדי לקבל נזיפה חמורה ולהיות מסולק מכאן, כיוון שמנעתי הפצתו במצרים של ספר שנדפס בגדה המערבית. לסיפור הזה לא היה כל שחר".

השר גד יעקובי: קניבאליזציה של רכוש ציבורי

השבוע התבשרנו כי חברת "בזק" מתכוונת להפתיע אותנו *בטלפונים ציבוריים חדשים, שיופעלו באמצעות כרטיסים,* במקום אסימונים. והשאלה היא, האם בניגוד לטלפונים הקיימים, שהסתפקו בבליעת אסימון בודד, יבלעו המיתקנים החדשים את הכרטיס כולו.

"אם הם יעשו זאת", עונה גד יעקובי, שר הכלכלה והתיקשורת, "הם יקבלו הרעלת קיבה".

– וברצינות.

"חברת 'בזק', כאישורי, מתכוונת להתקין בשנה הקרובה כמאה מכשירים שיופעלו באמצעות כרטיסים. מחיר השיחה יהיה זהה למחיר שיחה באמצעות אסימון, והיתרון הוא בנוחות השימוש".

– נחוזה השבוע והתפרסם סקר הנודע שחמישה עשר אחוז מן המכשירים הציבוריים – מקולקלים.

"ראיתי את הידיעה וביקשתי מ'בזק' דיווח מיידי על שיפור הבקרה והתיקון של הציוד. לצערי הרב, יש בישראל נוהג, שאגב גם מתפשט והולך, של קניבאליזציה של רכוש ציבורי. עם זאת, עלינו לדאוג לתקינותם של המכשירים, וזאת 'בזק' תעשה".

– אגב, בשבוע שעבר התנבאת כי בתוך שנתיים יחוסל תור הממתינים לטלפון. כבר שמענו נבואות כאלו, והתור קיים.

"אינני משייך עצמי לכת הנביאים בישראל. לא רק שהנבואה ניתנה לסוג מסויים של אנשים, ואני מקווה שאינני נמנה עימם, אלא שבישראל בכלל מסוכן להתנבא. לכן, מה שאמרתי היה תחזית מעשית, המיוסדת על בחינה מדוקדקת של קצב הביצוע מול קצב הביקוש. התור לא יחוסל, אבל משך ההמתנה להתקנת טלפון יהיה חודשיים לכל היותר".

ח"כ נאווה ארד: אנשי התיקשורת חייבים לעצור לחשבון־נפש

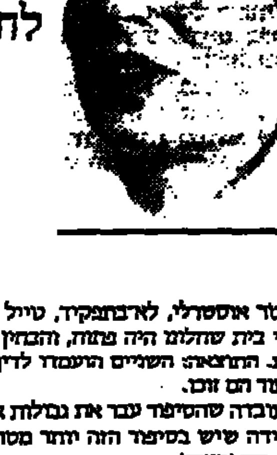

שוטר אוסטרלי, לא־בתפקיד, טייל יום אחד עם כלבו, עבר על פני בית שחלונו היה פתוח, והבחין בזוג שהתעלס בחדר־המיטות. התוצאה: השניים הועמדו לדין, הורשעו, ורק בערכאת העירעור הם זוכו.

"העובדה שהסיפור עבר את גבולות אוסטרליה והגיע גם אלינו מעידה שיש בסיפור הזה יותר מטעם קוריוז", אומרת ח"כ נאווה ארד (מערך).

"בעיניי זו דוגמה בולטת למה שאנחנו רואים, לצערי, גם בארץ: *אנשים שיש להם כוח מתוקף מדים או שילטון – מפרשים* את תפקידם לא כפי שהוא צריך להיות, אלא כפי שהם החליטו שהוא יהיה.

"הרי אילו עבר שם שוטר במדים, ייתכן שהיה עוצר את השוטר־המתלונן בתור מציצן. אם יש עבירה בסיפור הזה, זו העבירה שהשוטר עבר בכך שהציץ וחדר לצינעת הפרט.

"באנגליה היו בעבר 'חוקי העניים', שאיפיין אותם האיום בענישה על מקבלי סעד. דוגמה לברוטאליות של החוקים הללו היתה מציאותם של אנשים מיוחדים שהיו יוצאים באישון לילה לחפש אצל נשים מקבלות הסעד שמא הן נמצאות עם גבר – כדי להפסיק את קיצבותיהן. אם השוטר האוסטרלי הזה היה בארץ, הוא היה שש בוודאי להנהיג אצלנו את 'חוקי העניים'.

"וישנו עניין התיקשורת. אני סבורה שאנשי התיקשורת חייבים לעצור ולעשות חשבון־נפש אם אינם מגזימים בחדירה לצינעת הפרט. למשל, לילה אחד, סמוך לחצות, טילפנו אליי ושאלו אם ידוע לי מה שמו של איש־ציבור שמתעסק עם אישה ידועה אחרת. לדעתי, זו לא רק חוצפה אלא פשוט קהות־חושים".

שלמה פלדמן: מתכננים מערכת של שבילי אופניים בתל־אביב

תל־אביב עיר סחופה. אבל אחת הדרכים להתגבר על הפקקים בתחבורתה היא במעבר לשימוש באופניים. לטובת רוכבי האופניים, מבטיחה עיריית תל־אביב לסלול שבילים מיוחדים.

"אנחנו מתכננים מערכת של שבילי אופניים שתשמש – אנו מקווים – גם לספורט וגם למתן אפשרויות לנסיעה לעבודה או ללימודים, בצורה בטוחה ויעילה", אומר שלמה פלדמן, מנהל אגף התנועה בעירייה. "מדובר במערכות שכונתיות ומערכות בין־שכונתיות. המערכת הבין־שכונתית המתוכננת עכשיו תעבור לאורך שדרות רוקח, רחוב בני אפרים, דרך הרצליה, רחוב שיטרית, רחוב עשר טחנות, רחוב דבורה הנביאה, ועוד. המערכת הזאת יוצרת מעין סגור המקיף את השכונות הצפוניות שמאפשר, למשל, גישה של תלמידים לתיכון המקצועי 'לידי דיוויס'. מערכת דומה מתוכננת גם ברמת־אביב, ומערכת נוספת מתוכננת לאורך השדרות בעיר עצמה: שדרות רוטשילד, ח"ן ובן־גוריון. כן מתוכננת מערכת שכונתית ביד־אליהו".

– מה פיתאום התעוררתם לטובת רוכבי האופניים?

"לא התעוררנו פיתאום. הרעיונות קיימים זמן רב, ובעיקבות הגידול בשימוש בלי־הרכב ובלחץ על הכבישים, והמיקוד של תודעת הציבור בנושא הבטיחות – התחייב גם התיכנון של המערכות לאופניים".

– אתם מקווים, אולי, להציע אלטרנטיבה לפקקים?

"לא. אופניים יתרמו לכך באופן מיזערי. הבעיה היא יותר בטיחותית".

– ומתי זה יקרה?

"מצפים שבשנת התקציב הקרובה הנושא יתחיל להתממש".

אבי רז

האירועים: פסגת הגדולים, הנפילה בוול־סטריט, אש במפרץ

1987: השנה שהיתה

ריגן וגורבאצ'וב חותמים על ההסכם: השנה נפתחה ונסתיימה בגורבאצ'וב

ינואר

● שנת 1987 נפתחת ומסתיימת עם ברית־המועצות. כבר בתחילת השנה נראו סימנים למדיניות ה"גלאסנוסט" החדשה של המנהיג הסובייטי, מיכאיל גורבאצ'וב, עם שיחרורו של הפיסיקאי אנדריי סאחרוב. דקות מספר לאחר שובו למוסקווה, בתום שבע שנות גלות כפויה בגורקי, דיבר סאחרוב על אותם נושאים שהביאו להגלייתו בינואר 1980: הוא מתח ביקורת על הנוכחות הסובייטית באפגניסטן ועל המצב בתחום זכויות האדם.

● בבריטניה נחשפה שערוריית "גינס": יצרנית הבירה השתלטה על יצרנית הוויסקי "דיסטילרס", בסיועם של כמה איליהון, רובם יהודים, שהריצו את מניות הבירה בניגוד לחוק בבריטניה. נשיא "גינס", ארנסט סונדרס, אולץ להתפטר.

פברואר

● נשיאת הפיליפינים, קוראסון אקינו, העמידה חוקה חדשה למשאל־עם וזכתה לתמיכת שלושה רבעים מהמצביעים. באותו חודש השתוללו במאנילה הבירה מהומות סביב הרפורמה האגררית: אלפי מפגינים צעדו לעבר ארמון הנשיאות. במהומות נהרגו 12 ונפצעו 94.

● בארצות־הברית מתפרסם דו"ח הסנאט על פרשת איראן־קונטראס. נחשפים סכסוכים בין עוזרי ריגן ועדויות סותרות. יועצו של ריגן לבטחון לאומי, רוברט מקפרליין, מנסה להתאבד בבליעת ואליום.

מארס

● דו"ח ועדת טאואר מזעזע את הבית הלבן; מקרה נדיר של ועדה המותחת ביקורת כה חמורה על האיש שיזם את הקמתה. ריגן מואשם בחוסר ערנות, שרי החוץ וההגנה מואשמים בהעלמת עין. קולונל אוליבר נורת' מואשם בהתעלמות מהחוקים ובהקמת רשת מחתרתית למימון ה"קונטראס". ריגן מכה על חטא, נוטל אחריות מלאה: "היו סיבות לכך שזה קרה, אך לא תירוצים. זו היתה שגיאה".

● ניתן גזר דינם של המרגל לטובת ישראל ג'ונתן פולארד ושל אשתו אן. הוא נידון למאסר עולם, היא נידונה לחמש שנות מאסר.

מרגרט תאצ'ר: הישג היסטורי. הצלום: "גאמא"

נחיתה מול הקרמלין: איפה היו מערכות ההתרעה?

אפריל

● ארנולד ברייסי וקלייטון לונטרי, שני אנשי חיל הנחתים האמריקני שהוצבו לשמור על שגרירות ארצם במוסקווה, נאשמים שאיפשרו לסובייטים להטמין אמצעי ציתות בשגרירות ולפענח שדרים סודיים. בעקבות הפרשה מתגלים מקרי הזנחה, שתיה ונאפופים בקרב חיילי המארינס.

● במכירה פומבית של כריסטי'ס בלונדון נמכרת יצירתו של ואן־גוך, "החמניות", במחיר־שיא של 40 מיליון דולר.

מאי

● בצרפת נפתח משפטו של הפושע הנאצי קלאוס בארבי, "הקצב מליון". בארבי, בן 73, מסרב לשתף פעולה. רבים מוסרים עדויות מזעזעות במשפטו של האדם הראשון שהועמד לדין בצרפת באשמת פשעים נגד האנושות (בתום המשפט, בחודש יולי, נמצא בארבי אשם בכל הסעיפים ונגזר עליו מאסר עולם בלי נסיבות מקילות).

● במפרץ הפרסי פוגע מטוס עיראקי בפריגאטה האמריקנית "סטארק". 37 חיילים אמריקנים נהרגו.

● גארי הארט, המועמד שנחשב לבעל הסיכויים הטובים ביותר במירוץ על המינוי הדמוקרטי לנשיאות ארצות הברית, פורש מהמירוץ, בעקבות חשיפת פרשיית האהבים שלו עם הדוגמנית דונה רייס (בסוף השנה חולל הפתעה וחזר למירוץ).

יום שחור בבורסה של ניו־יורק: תגובת השרשרת נמשכת

המשך בעמוד הבא

עולם יהודי

פגישת ואלדהיים והאפיפיור הסעירה את יהודי העולם

שרות "מעריב"

אירוע מיוחד שהטביע את חותמו על העולם היהודי ב־1987 היה ב־25 ביוני. ביום זה, על אף כל המחאות, נפגש האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, עם נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, בקריית הוותיקן ברומא.

התגובות בעולם היהודי לפגישה בין ראש הכנסיה הקתולית לבין מזכ"ל או"ם לשעבר, החשוד בפשעי מלחמה, היו סוערות.

איטליה: פעילים יהודים לבושי בגדים דמויי מדי האסירים במחנות הריכוז הנאציים הפגינו בכיכר פטרוס נגד הפגישה.

ארבעה יהודים אמריקנים לבשו טליתות על גבי מדים שחורים־לבנים עם מגן דוד צהוב ושרו שירים ותפילות שחוברו בידי אסירים במחנות הריכוז. מנהיגם, הרב אבי וייס מניו־יורק, גינה את האפיפיור על שקיבל את ואלדהיים.

במהלך ההפגנה שרו את התקווה ודיקלמו תפילה שנכתבה על־ידי האפיפיור יוחנן ה־23, שבה מתבקשים הנוצרים להביע חרטה על רדיפת היהודים. לאחר מכן הצטרפה להפגנה צידת הנאצים ביאטה קלארספלד.

איגוד הסטודנטים היהודים באירופה גינה בחריפות את קיום הפגישה ואירגן באוסטריה הפגנות של נציגי 23 מדינות.

ארה"ב: הפגישה עוררה חילוקי דעות בין כמרים קתולים לאפיפיור. אירגונים יהודיים פנו לוותיקן בבקשה לקבל את נציגיהם לשיחה, לפני הפגישה. הוותיקן סרב.

בניו־יורק הפגינו סטודנטים יהודים לבושים חלוקי רופאים ואחיות, נגד התפשטות "מחלת ואלדהיימר". המרכז לחקר השואה ע"ש ויזנטל קרא ליהודי ארה"ב להדליק נרות נשמה.

50 פעילים יהודים באו להפגין בלילה שלפני הפגישה מול בניין שגרירות הוותיקן בוושינגטון. במשמרת השתתפו ניצולי מחנות ריכוז.

ארגנטינה: דאי"ה, ארגון הגג של הקהילות היהודיות בארגנטינה, הצטרף לשאר קהילות העולם שהביעו מחאתן על הפגישה. ההודעה התפרסמה ביומון "לה־נאסיון" והובעה בה גם דאגה מהנזק הרב העלול להיגרם לדו־שיח בין יהודים לקתולים.

ואלדהיים והאפיפיור בקריית הוותיקן: המחאות לא הועילו. הצלום: א.פ.

אוסטריה: גם בארצו של ואלדהיים היו תגובות נזעמות. "בווינה של 1987 מרחפת סכנה על היהודים", נאמר במכתב ששלח אירגון הסטודנטים היהודים באוסטריה אל שר החוץ ויו"ר המפלגה השמרנית, אלואיס מוק, ואל סגן ראש עיריית וינה, ארהארד בוסק.

ארגון הסטודנטים היהודים דיווח לפוליטיקאים על תקריות אנטישמיות שהתרחשו ערב פגישת האפיפיור עם ואלדהיים, וקרא להם לנקוט צעדים נגד האנטישמיות הגוברת.

במכתבם דיברו הסטודנטים על התעללות ביהודים דתיים ברחובות וינה ועל התקפות אישיות. הם הזכירו כותרות אנטישמיות בעתוני אוסטריה, וכן מכתב אנטישמי ששלח לקונגרס היהודי העולמי סגן ראש עיריית לינץ.

דצמבר
בעם עובד

ספריה לעם
■ חיים באר - עת הזמיר
■ אהרן באזן - צפע בידי

אפקים
■ דן מירון - בודדים במועדם

מדע בדיוני ופנאי
■ פטרישיה מק'קיליפ - נבל ברוח
■ מארק ג'וף - חסלו את פוטיומקין
■ פיטר לאבסי - הסיידר המר

ילדים ונוער
■ אלינור ברגר - היומן של אמא
■ מירי ברוך — גן שלנו אני ואתם (עם קלטות)

עוד על המדף
■ סמילנסקי/פישר/שפטיה - המערכת המשפחתית והמערכת הבית ספרית
■ חיה חסברג - ספר מאוחר
■ דוגלאס/ופנסקי - איידס, לדעת ולהיזהר
■ יעל ישי - קבוצות אינטרס בישראל

הדפסות חוזרות
■ גרשם שלום - שבתי צבי והתנועה השבתאית בימי חייו
■ רחל איתן - שידה ושידות
■ אהרן מגד - פויגלמן
■ עמוס עוז - מנוחה נכונה
■ ג'וזף הלר - אלהים יודע
■ יורם קניוק - חימו מלך ירושלים
■ גוני סביר - מלאך הקסם של דנה
■ יעל רוזמן - הרומן שלי עם בן־גוריון ועם פנינה

עם עובד
מזא"ה 22 ת"א ■ טל. 03-291526

האירועים: איראנגייט, "ססנה" בכיכר האדומה, תאצ'ר בפעם השלישית

1987: השנה שהיתה

עולם קטן

שנתם האחרונה

שדות "מעריב"

● **ויליאם קייסי**, בן 74, ראש סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב, מת בסוף פרשת איראנגייט שהיה מ"גיבוריה".

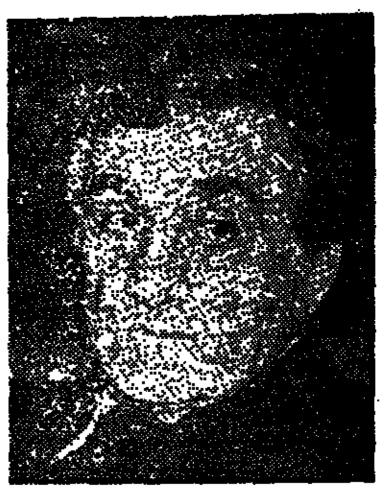

● **לינו ונטורה**, בן 68 ("טקסי לטוברוק"), הקשוח השתקן של הקולנוע הצרפתי.

● **ריטה הייוורת'**, בת 68, כוכבת הקולנוע ("גילדה") האמריקנית ששבתה את דימיונם של הצופים בשנות ה־40 וה־50.

● **יאשה חפץ**, בן 86, יהודי אמריקני יליד וילנה, כנר גאון, בעל טכניקה מושלמת.

● **ג'יימס בולדווין**, בן 63, הסופר השחור ("ארץ אחרת"), ההומוסקסואל מוצהר, שכתב בלהט על הגזענות בארה"ב.

● **פרד אסטר**, בן 88, שחקן הקולנוע ("הבה נרקודה") האמריקני שהפך את מחול הבידור לאמנות בזכות סגנונו האלגנטי.

● **ג'אקלין די פרה**, בת 42, הצ'לנית הבריטית המצויינת, אשתו של דניאל ברנבוים, אחרי שנים של מאבק בטרשת נפוצה.

● **אנדי וורהול**, בן 59, נביא הפופ האמריקני.

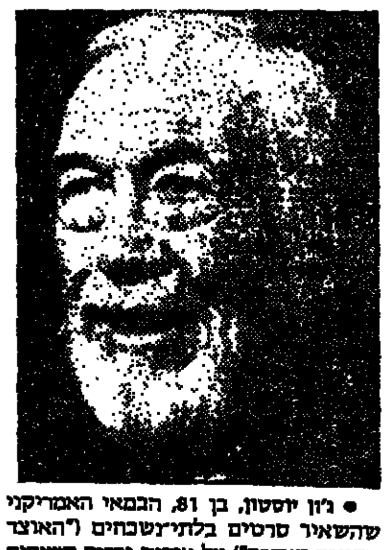

● **ג'ון יוסטון**, בן 81, הבמאי האמריקני שהשאיר סרטים בלתי־נשכחים ("האוצר בסיירה מאדרה") על אודות גברים קשוחים ונשים קשוחות לא־פחות.

יוני

● מהומות בקוריאה הדרומית, בעקבות מינויו של רו טיי וו כמועמד לנשיאות, בידי הנשיא צ'ון דו הוואן. סטודנטים יוצאים לרחובות סיאול, הבירה, בדרישה לקיום בחירות ישירות. המשטרה מתמודדת עם המפגינים בגאז מדמיע ובאלות ומבצעת אלפי מעצרים.

● **בכיכר האדומה במוסקווה נוחת במטוס "ססנה" קטן צעיר מערב־גרמני, מאתיאס רוסט, אחרי שחלף על פני מערכות ההגנה האווירית של ברית־המועצות.**

● באיטליה נבחרת לפרלמנט, מטעם המפלגה הרדיקאלית, אילונה סטאלר, היא כוכבת הפורנו צ'יצ'ולינה. היא מכריזה: "התועבה האמיתית אינה ההופעות שלי, אלא הוצאת כספים על חימוש".

● **בבריטניה נבחרת מארגרט תאצ'ר לראשות הממשלה בפעם השלישית – הישג היסטורי.**

מכלית יוונית שהוסלה בטיל איראני: זה התחיל במכלית כוויתית בחסות אמריקנית

יולי

● ארצות הברית מציינת מאתיים שנה לחוקתה בחגיגות ברחבי המדינה. בתוך כך מעיד קולונל אוליבר נורת' לפני ועדת הקונגרס על פרשת איראן־"קונטראס": "מעולם לא עשיתי דבר בלי אישור הממונים עלי". הוא נהפך לכוכב תקשורת ולגיבור עממי: בובות "אולי" מתחרות עם בובות 'רמבו' על אהדתם של ילדי אמריקה.

אוגוסט

● **חודש המסמן את תחילת מלחמת המכליות במפרץ הפרסי. "ברידג'טון", מכלית כוויתית שהפליגה ממצרי הורמוז לכוויית בחסות אמריקנית, עולה על מוקש.**

● ראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, ונשיא סרי־לנקה, ג'וניוס ג'יווארדנה, חותמים על הסכם לסיום מלחמת האזרחים באי. יום לאחר החתימה נוחתים בחצי־האי ג'אפנה, הנשלט בידי הטאמילים, 3,000 חיילים הודיים, במטרה לפרוק את המורדים מנשקם ולשמש כוח לשמירת השלום, אך המהומות נמשכות.

● **במכה פרצו מאורעות דמים. אלפי עולי־רגל איראנים שהפגינו נגד ארה"ב, בריה"מ וישראל מתנגשים בסעודים. יותר מ־400 הרוגים.**

● בארה"ב מתנהל פולמוס לגבי מינויו של השמרני רוברט בורק לבית המשפט העליון (הסינט לא אישר את המינוי – מכה ליוקרת הנשיא).

● העתונאי האמריקני צ'ארלס גלאס נמלט מידי שוביו במערב־ביירות.

● אחרון הצמרת הנאצית, רודולף הס, מתאבד בכלא שפנדאו בברלין.

ספטמבר

● האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, מבקר בארה"ב. תגובות מחאה של יהודי העולם בשל פגישתו עם נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים. ערב ביקורו הוא *מקיים שיחות פיוס עם מנהיגים יהודים.*

● בבון מתקיימת פגישת פיסגה בין מנהיגי שתי הגרמניות: הלמוט קול נפגש עם אריך הונקר.

אוקטובר

● **יום שני השחור: ב־19 בחודש מתמוטטות המניות בוול סטריט. בסופו של היום הפסידו המשקיעים ב־503 מיליארד דולר, לאחר שמדד המניות המובילות, דאו־ג'ונס, צנח ב־22.6% אחוז ביום אחד. הבהלה שאחזה את המשקיעים בניו־יורק עוררה תגובת שרשרת בבורסות טוקיו, פרנקפורט, לונדון, פאריס, הונג־קונג ועוד.**

אוליבר נורת: עוד שגיאה של רייגן

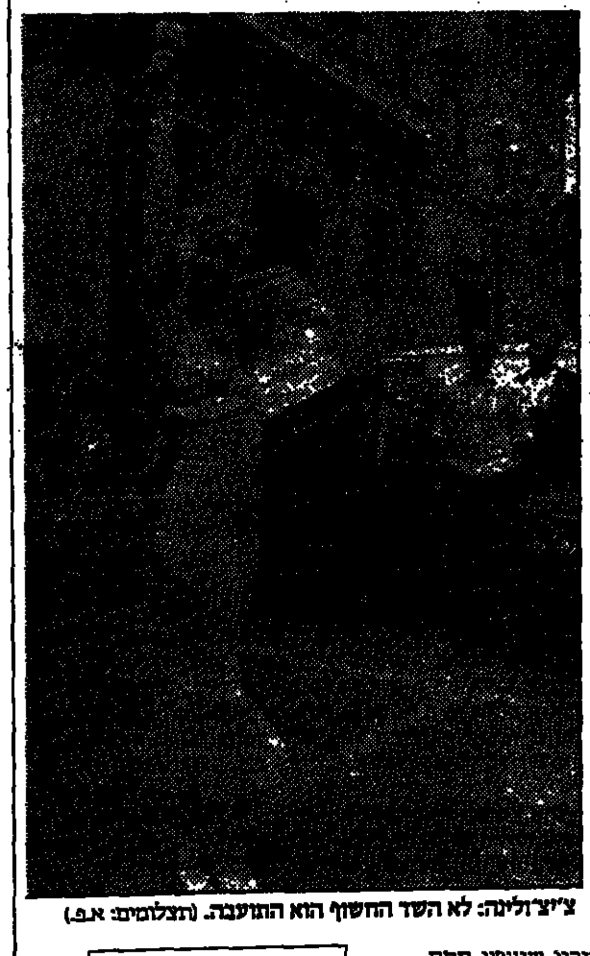

צ'יצ'ולינה: לא השד החשוף הוא התועבה. (תצלומים: א.פ.)

נובמבר

● מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, נושא נאום לציון 70 שנה למהפכה הבולשוויקית. הוא קורא לבדיקת כל "הנושאים הכואבים" בהיסטוריה הסובייטית, מכריז על הקמת ועדות מפלגתיות לחקירת מעשי דיכוי שנעשו תחת משטר סטאלין ומעלה אפשרות לטיהור קורבנותיו. גורבאצ'וב משבח את ניקיטה כרושצ'וב, על שמתח ביקורת על סטאלין. הוא גם מבקר את השמרנים במפלגה, על שהם מאטים את קצב הרפורמות. בחודש זה רואים אור קטעים מספרו של גורבאצ'וב: "פרסטרויקה: חשיבה חדשה לארצנו ולעולם".

● בסין, בסיום קונגרס המפלגה פורש המנהיג הקשיש דנג זיאופינג מההנהגה ומפנה את מקומו כמזכיר הכללי לראש הממשלה, זאו זיאנג. בגופים המפלגתיים נעשים חילופי־גברי, לטובת אנשים צעירים יותר.

דצמבר

● **ועידת פיסגה בוושינגטון בין מנהיגי מעצמות־העל. בין שירת "לילות מוסקווה" ללגימת וודקה, חותמים רייגן וגורבאצ'וב על הסכם היסטורי להשמדת הטילים הגרעיניים לטווח בינוני. בפעם הראשונה מוחלף המונח "פיקוח על החימוש" במונח "צימצום החימוש". רייגן מכריז: "עשינו היסטוריה". גורבאצ'וב: "חובתנו לנצל את הסיכוי שיצרנו ולנוע לקראת עולם חופשי מנשק גרעיני". בפגישה דנים גם המנהיגים בלוח זמנים לנסיגה סובייטית מאפגניסטאן. בתום הפיסגה מכריזים: "בשנה הבאה במוסקווה".**

(ליקטה שרית פרקול)

עברנו לכתובת החדשה
אולם תצוגה ענק
של ריהוט אירופאי יפהפה
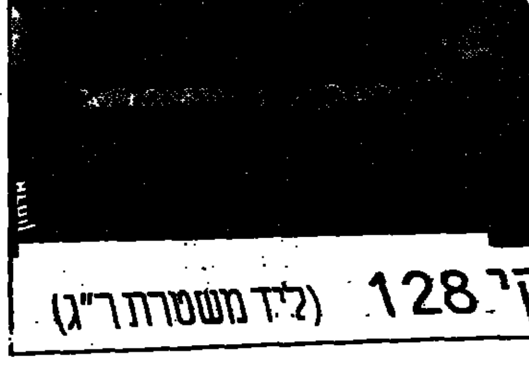
בתקופת ההרצה
הנחות מיוחדות
רשום לפניך את הכתובת:
וורדי
תרבות הדיור – רמת־גן רח' ז'בוטינסקי 128 (ליד משטרת ר"ג)

שמואל שניצר

מה מותר, מה אסור?

לישראלים רגישות גבוהה למה שחושבים עליהם בחוץ־לארץ. את הרגישות הזאת טיפחנו בכל שנות קיומה של המדינה, עד שלפעמים נדמה היה, שכל חיינו עוברים עלינו במעקב מתמיד אחר הדימוי שלנו. זה התחיל בשנים הטובות של האהדה הגדולה והדימוי החיובי הכללי, כאשר שאלנו את עצמנו במקצת חרדה, ובהרבה תקווה, אם אומנם מבחינים הכל במעלותינו המרובות, בחיל שעשינו בקליטת עולים, בהפרחת השממה, בחישול כוחנו הצבאי, בפיתוח תעשייתנו ובכל שאר הישגינו.

לא היה כאן, בתחילה, שום דבר יוצא־דופן. כל העמים, ובעצם גם כל היחידים, רוצים לעשות רושם טוב ולזכות בהערכה. אבל אנחנו, כך סבור אני, הגזמנו. לא היינו מלאכים כולנו ולא אידיאליסטים, אבל שאיפתנו לזכות בדימוי חיובי גרמה שלפעמים הועמדו הדברים שעשינו באמת בצל השאיפה לזכות בטפיחה על השכם. נכון, קלטנו מאות אלפי עולים בשנותיה הראשונות של המדינה, אך הקליטה לא היתה כולה סיפור הצלחה. הקימונו מאות ישובים חדשים באדמות שממה, בנינו ערים חדשות ופיתחנו מפעלי תעשיה, מפעלי מים, חקלאות מרשימה וכל כיוצא בהם. אבל פיתחנו יחד עם הדברים המופלאים האלה גם את המנהג להפגין תמיד לעולם אותו צד של פרצופנו, שבו לא היו מורסות ושומות. היינו בחלון ראווה. היו בקיעים לא מעטים במיבנה היפה שהקימונו, נקודות תורפה בלתי־נמנעות במפעל, שצמח מהר מדי ובאמצעים דלים מדי. אבל אותם השתדלנו, כמובן, לא להבליט.

מן הסתם הטעינו, פה ושם, גם את עצמנו על־ידי הפאסאדה היפה שבנינו בשביל אחרים. אולי קפצו עלינו כמה בעיות קשות באיחור ובמפתיע, מפני שלא תמיד הבחנו בין הדימוי ובין הדמות. אולי גם הזמנו מידה מסוימת של התערבות מבחוץ, על־ידי הנטיה הזאת להרשים את אומות העולם. לנו נוח היה שיהיה כאן מנגנון של משקיפי או"ם, שיבוא להשגיח על שביתות הנשק בינינו לבין המדינות הערביות השכנות. אנחנו ביקשנו לא רק את האו"ם לבוא ולהשגיח, אלא כל אורח זר רם־מעלה, שבא בשערינו, הענקנו לו מעמד של משגיח ושופט. הראינו לכל בגאווה לא נסתרת מה דמוקרטיים אנחנו ומה שוויוניים, ואיך המערכת המשפטית שלנו עומדת בכל מיבחן, ואיך כל הדתות נהנות כאן מחופש גמור, ואיך אנחנו חותרים ללא לאות לשלום עם אויבינו.

אחר הימים הטובים באו ימים רעים. גונינו באו"ם, ולא פעם אחת אלא פעמים רבות; הוקענו אל עמוד הקלון האו"מי כאומה בעלת מגמות גזעניות, הוגדרנו כתוקפנים, בוזינו כרוצחי עם, הושווינו לגרועים ולמושחתים שבמישטרים. כיוון ששכנענו את עצמנו במשך שנות דור, שיש חשיבות עצומה למה שהעולם חושב עלינו, נקלענו למשבר קשה:

לא היינו מוכנים, מבחינה נפשית, להתמודד עם ביקורת שלילית. נעלבנו, וגם התחלנו לפשפש במעשינו. שאלנו את עצמנו אם אין השופטים המחמירים הללו מבחוץ מעריכים את מעשינו בצורה צודקת יותר משמסוגלים אנו בעצמנו לעשות.

זמן רב כל כך בדקנו בשבע עיניים את התגובות בחו"ל. זמן רב כל כך הסכמנו למצב, שבו כל העולם שפט אותנו, שעכשיו איננו בטוחים עוד אם מותר לנו בכלל לקבל החלטות על גורלנו, בלי לבדוק תחילה מה תהיה התגובה עליהן בחוץ. הרגישות הטבעית לדעת הזולת נהפכה למחלה לאומית. הסימפטומים שלה בולטים לעין היום יותר מבכל זמן אחר.

•

העולם פסק, באמצעות מועצת הבטחון, שאסור לדכא התפרעויות על־ידי שימוש בתחמושת חיה ואפילו מדובר בהגנה עצמית. גם האמריקנים, שבדרך כלל הם מגלים הבנה רבה למצבנו, אמרו באורח חד־משמעי, שיריות הן תגובה פסולה בעיניהם, ושיש אמצעים לא־קטלניים די והותר כדי להתגבר על הפרות־סדר.

אך מה בדבר אמצעי כמו גירוש מסיתים? גירוש הוא עונש חמור, אבל הוא בהחלט לא־קטלני. אך האמריקנים, ולא הם בלבד, אומרים שגם הוא אמצעי פסול. על מעצרים מינהליים יש לעולם מאז ומעולם דעה שלילית. שאם יש ראיות נגד העצור, למה לא יובא לפני שופט; ואילו אם אין ראיות, אין כל זכות לגזול את חרותו. מכאן ניתן היה להסיק לכאורה, שהדרך הלגיטימית ביותר, הכשרה ביותר וההוגנת ביותר היא העמדתם לדין של המתפרעים. אך חכו רגע. גם משפטים אינם מקובלים על מבקריה של ישראל. וכי אפשר לסמוך על בתי־הדין הצבאיים שלנו? יש כאן, כך מסבירים לנו, צורך בהשגחה מעולה של משקיפים בלתי־משוחדים כדי להבטיח שייעשה משפט־צדק.

ושמא הפגנת כוח גדולה, בצורה של שיגור כוחות מוגברים למוקדי ההתפרעות, היא התשובה המתאימה והמתונה? מסתבר שגם היא מעוררת ביקורת, שכן היא מרגיזה את האוכלוסיה. במשרד־החוץ נאסף הצבר גדול של מחאות והבעות מורת־רוח מצד ממשלות זרות נגד כל השיטות, שבהן מטפלים שלטונות הבטחון הישראליים בהתפרעויות בימים שלאחר ההתלקחויות הקשות והירויות.

כלומר, אסור להגיב בכלל? אסור לירות, אסור להעניש ואסור להרתיע? צריך להרים ידיים מול פני ההמונות ולספוג בשתיקה גם יידוי אבנים, גם חסימת דרכים, גם הטלת בקבוקי מולוטוב, גם התנפלויות של סכינאים? צריך למסור את השלטון לרחוב ולהניח לשינאה להשתולל בלא מעצור?

•

יש תמימות משותפת לכל המבקרים והמוחים, הממשלתיים והרשמיים, הגויים והיהודים, המשמשים לנו כיועצים מתנדבים. כולם מעריכים את חומרת הבעיות מרחוק. לא הם צריכים לנסוע בדרכים המשובשות ולפרוץ מחסומי אבנים וצמיגים בוערים. לא הם מסתכנים במטעני צד, בבקבוקי מולוטוב ובדקירות סכינים. ולא עליהם האחריות לשמירת החוק והסדר במקומותינו. אין הם נוטים לפסוק באותה קלות, שבמקומות שהם מתגוררים צריכים כוחות הבטחון לגלות אורך־רוח בעת מהומות, לא לעצור את המתפרעים ולא להעמידם לדין. ורק בשעה שהבערה מתלקחת בביתם־שלהם הם יודעים בדיוק מה מותר ומה אסור, וגם דואגים לכך, שמורת־רוחם תקבל את הביטוי המתאים.

ואולי גם תמימות זו אופיינית ליועצים העוטים עלינו, שהם בוררים להם בזהירות רבה את המקומות ואת המקרים, שבהם הם מפעילים את מצפונם הרגיש וההומניטרי.

כאשר צרפת, למשל, מגרשת יום אחד חבורה של פליטים איראניים ממתנגדי חומייני – לא מפני שהפרו חוק כלשהו או שבירו את הסדר, אלא מפני שכך נוחה בעיסקה לא לגמרי מכובדת בין פאריס לטהרן, אין איש יוצא מגדרו. אפילו אמריקה, הרגישה כל כך לגירושים, אינה מזהירה לפני המעשה ואינה מגנה לאחריו.

אני סבור, שהציבור בישראל, שבחר לו ממשלה על מנת שתטפל בבעיות הבטחון של הציבור היושב כאן, רשאי לתבוע מאותה ממשלה, שתקשיב היטב לכל העצות הטובות ולכל חוות הדעת המלומדות, ותנהג כפי שהמצב מחייב, בין שתזכה במחיאות כפיים ובין שיקדמו את מעשיה בשריקות בוז. שום ציבור שפוי אינו מוסר בידי גורמים זרים, ידידותיים או עויינים, את הסמכות להחליט איך יש לטפל במצבי חירום. עצות הן מוצר זול מאוד, ורוב הממשלות, כמו גם רוב אמצעי התקשורת, מוכנים לחלק אותן בנדיבות רבה. שהרי ברור, כי אם יחטיאו את המטרה ויכשילו אותנו, איש לא יבוא לתבוע את דמנו מידיהם.

יועצים אמריקניים בעלי כוונות טהורות אמרו לממשלת דרום־וייטנאם איך לפעול והשיאו עצות לשאה של איראן. מי שהניח ליועצים הללו להחליט בשבילו ולהכתיב לו התנהגות, אין לו סיבה לשמוח על כך.

חנוך ברטוב

הפרט הקטן

לקחי דצמבר השחור

בשעת סיור באחד מ"מיתקני הכליאה", שמוחזקים בהם מאות עצירים ערבים, הישווה יצחק רבין באיזו הערת־אגב קלילה את התנאים השוררים בו למחנה שהיה כלוא בו לפני יותר מארבעים שנה. לא צריך להיות פסיכולוג גדול כדי להתוות על מה ש"דחף" את שר־הבטחון של ישראל 1987 לאזכר את מה שהתנסה בו הפלמ"חניק של 1946, את "השבת השחורה".

במקום שעומד בו בימים אלה שר־הבטחון, הוא בקוטב האחר לזה שעמד בו הפלמ"חניק יצחק רבין ב־29 ביוני 1946. כל שר־בטחון, מה לעשות, מופקד בראש וראשונה על השלטת "חוק וסדר". הזעזוע שעבר החודש לא רק את יהודה ושומרון וחבל עזה, אלא בעיקר את נצרת ולוד ויפו ואום אל־פאחם, אינו משהו שאפשר היה להכחיש את התרחשותו. התגובות מבוקרות ופעולות ענישה והרתעה היו בלתי־נמנעות. על כך יסכימו רבים מאוד בישראל.

•

הוויכוח הרציני באמת אינו רק על תגובת־יתר, אם כי מספר ההרוגים והפצועים מדכא ומזעזע, ואי־אפשר להשלים אתו. הוויכוח הוא על עצם עתידה של מדינת היהודים:

מה מטרת המאבק הזה? באיזו ישראל אנחנו רוצים לחיות? האם החזות היא השלטה מתמדת של "חוק וסדר" בנוסח זה, שאנחנו עדים לו בימים אלה? ואפילו נשלים עם חיים כאלה, האם יהיו בכלל אפשריים? כאן חוזר אני לאותה הערת־אגב של יצחק רבין, שכאילו "נחופה" לקצה־לשונו דווקא במיתקן הכליאה. השאלה, שמאורעות "דצמבר השחור" החריפה ביותר היא גם אולי זו שהחזירה – במין ויכוח פנימי סמוי בין שר־הבטחון רבין לאיש־הפלמ"ח רבין – את הזכרון הרחוק ההוא, "השבת השחורה". הן כל הדור שלחם על הקמת מדינה יהודית יודע וזוכר: המאסרים ההמוניים, החרמת הנשק, כליאת ההנהגה – כל אלה לא שברו את כוחו המאורגן של היישוב היהודי. אדרבה, הם החישו את התמוטטותו המוסרית של השלטון הבריטי. שבעה־עשר חודשים בלבד אחרי "השבת השחורה" הוחלט על סיום המאנדאט הבריטי ועל הקמת מדינה יהודית.

•

אינני מנסה לשים מחשבות בלבו של יצחק רבין, ואין לי סמכות ורצון להיות לו לפה. הערת־האגב שלו רק הבליטה את הסבך שאנחנו אחוזים בו בשנה הארבעים לעצמאות ישראל. רבין חזר והצהיר על דבקותו בתוכנית אלון, שעיקרה הוא מסירת חלק מארץ־ישראל המערבית לריבונותה של מדינה ערבית־פלשתינית. בראיון מרשים ביותר ב"מוקד" חזר שמעון פרס שלשום על ההכרח לקיים את מדינת ישראל כמדינה יהודית וכמדינה הנאמנה למוסר ישראל.

אני רוצה להאמין, שכל הדברים האלה – ובעיקר אחרי מה שנחשף בדצמבר השחור – בוערים כאש בעצמותיהם. למען האמת: אינני בטוח. קראתי בימים אלה ב"ספקטטור", כתב־עת של מפלגת העבודה באנגלית, דברים שהשמיע אבא אבן לפני חודשים אחדים באיזשהו פורום בינלאומי, ואגב הבלטת עמדותיה של מפלגת העבודה היום הוא מזכיר את חטאי ישראל גלילי (שלדבריו פתח במערכה להסתלק מהכוונות להציע למצרים את סיני בתמורה לשלום) ומצע מפלגת העבודה של 1969 (שאין בו אפילו ביטוי אחד המצביע בבירור על נכונות לוותר על שטחים, כותב אבן). אני מזכיר דווקא את אבן, יונה מובהקת, לא רק כדי לתמוה איך כל אלה לא הפריעו לו אז לכהן כשר־חוץ ולייצג בכשרון ובהתלהבות את המדיניות שהוא מוקיע היום.

•

משהו חמור שבעתיים מתרחש בממשלת האחדות הלאומית. שמעון פרס היטיב לבטא את אמונתו בחיוניות תהליך השלום, אבל ראש־הממשלה שולל את כל דרכו של פרס ומכשילה בכל יכולתו. העובדה הפשוטה היא, שאין תהליך שלום. בפועל קובעים מנהיגי "חירות" את המהלכים המדיניים, וכל היתר הוא – בלשונו של רבין – "קישקוש".

אמת, שתי עטרות מגיעות לשמעון פרס וחבריו – על בלימת האינפלאציה ועל היציאה מלבנון. או. קיי. כל זה אינו שייך עוד לבעיות ההווה. בהווה משמשים שרי הבטחון והחוץ את מדיניות הקיצוניים שב"חירות", שיותר ויותר מתגלה, שמנהיגם שב להיות ראש־הממשלה שמיר.

וכך יש לראות את פעולות "החוק והסדר", שמנצח עליהן – אולי בהתלהבות־יתר, אולי בתחרות על נפש המרכז והימין – יצחק רבין. כאמצעי לשעה, יפה. כחלק ממשא־ומתן, כפי שלימד קיסינג'ר – גם כן טוב. אך בממשלת האחדות הלאומית נהפך רבין לקלגס של שמיר, לא מעצב מדיניות משל עצמו אלא אותו "בכל האמצעים" בשירותה של מדיניות אי־השינוי של שמיר.

•

להבהרות יגיעו שרי המערך לא עם מה שהם אומרים, אלא עם מה שהולך ונקבע בתודעת הציבור. הולך ונקבע בתודעה, שאין שום חיוניות בוועידה בינלאומית או בכל משא־ומתן ופשרה מכל סוג שהוא. הולך ונקבע בתודעה, שמה שהערבים מבינים זה כוח, רק כוח. הולך ונקבע בתודעה, שאפשר להיות כך, כמדינה דו־לאומית, שבה יהיו רק היהודים בעלי זכויות אזרח מלאות (כבר הופרחו הצעות להחזרת המימשל הצבאי בתחומי ישראל ולהענקת זכות בחירה רק למי שישרתו בצה"ל, והמבין יבין).

למקום שהלכו מצביעי המפד"ל לשעבר עלולים ללכת מצביעי המערך. לאט לאט מתחנכים גם הם להבחין בין דיבורים לבין מעשים. חזק מכל מדברים המעשים.

ובניגוד למה שנדמה, אין היום שתי ממשלות. ישנה ממשלה, שבה מכריע אי־השינוי, ואי־השינוי הוא שמיר.

יום אחד יתברר, חוששני, שהשינוי כבר קרה, ומה שנראה היה כדיכוי של "דצמבר השחור" הוא "השבת השחורה", ראשית התגבשותו של מיתוס־העמידה, אבל אז כבר יישבו פרס ורבין בבתיהם ויכתבו זכרונות. הם יצטטו את עצמם. תמיד היו בעד פשרה פונקציונאלית, בעד מדינה יהודית. בעד מדינה מוסרית. עובדה, זה כתוב בספר.

יוסף לפיד

הפרינציפ

עיינתי בפניה של קבוצת הפרופסורים והמרצים מאוניברסיטת תל־אביב, שמעתי את הנאומים הנרגשים שהושמעו בכינוס יוני המערך, קראתי מאמרים ב"ניו־יורק טיימס" וב"וושינגטון פוסט" ובעתונות הישראלית, שוחחתי עם כמה אינטלקטואלים נאורים וסוף־סוף תפסתי את הפרינציפ.

יש כאן עם צמא־דם, מחרחר־מלחמה, תאב בצע, גולן ונצלן – היהודים. עם שדעתו נסתלקה, תבונתו חשכה, רגשותיו נאטמו ועיניו כהו מראות. עם שיכור־נצחון, מסוחרר מתחושת כוח, אחוז הזיות, שאינו מבחין בין עורף לחזית. כל זה – אנחנו.

אנחנו חיברנו אמנה, המאיימת להשמיד את הפלשתינים, אנחנו רגמנו באבנים פליטים שלווים במחנותיהם, אנחנו מתכננים "ג'יהאד" נגד המוסלמים הכופרים, ואנחנו יצאנו לרחובות תל־אביב־יפו להפגין נגד ערביי ישראל.

ומנגד ניצבים הפלשתינים. רודפי־שלום מבטן ומלידה, תמימים וישרי־דרך, נרדפים על צווארם, מכינים בקבוקי תבערה לצרכי תאורה, מצידים צמיגים כדי להתחמם בחורף, זורקים אבנים כהכנה לאולימפיאדה, שולפים סכינים בגלל הפולקלור, שוחטים יהודים מרוב אחווה, מניחים פצצות בדרך ארץ, שולחים מעטפות נפץ מתוך נימוס, חוטפים בני־אדם לאות חיבה ורוצחים אותם כדי שלא יסבלו.

השאיפה החולנית שלנו להישרד, הרצון המפשע שלנו לחיות, החתירה המסלידה שלנו להתקיים, מול השאיפה הטבעית של הפלשתינים לחנוק אותנו, מול הכוונה האצילה של אש"ף לחסל אותנו, מול התקווה השורשית של הערבים להשמיד אותנו – האם נותר עוד צל־צילו של ספק באיזה צד חייב להתייצב כל שוחר חופש, כל רודף־שלום, כל אוהב קידמה?

אילו נותרה בנו טיפת מצפון היינו מתפתלים מרוב יסורים. אילו נבראנו בצלם אלהים היינו מושיטים את הלחי השניה. אילו למדנו מהעבר, היינו מוותרים על העתיד. אילו ראינו את הנולד, היינו צריכים למות מזמן.

איטבח אל־יהוד, רבותי, איטבח אל־יהוד. זוהי סיסמתנו, למען השלום ועתידה הטוב יותר של האנושות. איטבח אל־יהוד. ואולי לא נחכה לכך, אלא נתאבד בהמונינו בקבר אחים, לנוחותם של אחינו הפלשתינים ולמען יהודים בעלי מצפון.

ותשקוט הארץ אלפיים שנה.

משה ז"ק

גיבורי הטלפון

מועמר קדאפי, שליט לוב, טילפן אל נציגיו ביו"ש, עזה וירושלים והורה להם להחריף את "ההתקוממות". קדאפי לא היה היחיד. ראש "כוח 17" של "פתח" התקשר טלפונית אל אחד מאנשיו והאיץ בו בשם "הזקן" (כינוי ערפאת) לא לתת לאש לדעוך.

ההתחרות בין ראשי המחבלים היתה גדולה. ג'יבריל וחבש, חוואתמה ואבו־עבאס, כל אחד בשטחו ביקש לעורר את אנשיו והיתה חינגה של שיחות־טלפון מראשי המחבלים אל הסרים למשמעתם ביו"ש ועזה.

העובדות היו ידועות, ולא היתה כל הפתעה. לפי הדגם של אפתעת מלחמת יום הכיפורים היה מי שהעריך כ"סבירות נמוכה" את האפשרות, שארגוני המחבלים יצליחו להוציא את הרחוב הערבי לעימות חזיתי עם כוחות הבטחון הישראליים.

למסקנת "הסבירות הנמוכה" באוקטובר 1973 קדמה אתראת האביב, שבה נערך צה"ל לפתיחת המלחמה על־ידי מצרים, ובסופו של דבר המלחמה לא פרצה.

ואילו להערכה המרגיעה של דצמבר 1987 קדמה אתראת־השווא של אוקטובר 1987. ערב בואו של ג'ורג' שולץ, שר־החוץ האמריקני, קרא אש"ף לתושבי יו"ש ועזה לצאת לרחובות, למאבק גלוי. ואכן, תלמידים הוצאו מכתותיהם אל הרחובות לידות אבנים, בתי־מסחר נסגרו באיומיהם של שליחי אש"ף, אך הצעדים הנמרצים שנקטו כוחות הבטחון כיבו את האש בעודה באיבה.

נסיון אוקטובר היה בבחינת סם־הרדמה לקראת דצמבר. באוקטובר נערך התרגיל, שבו התאמנו מושכי־החוטים בהפעלה בו־זמנית של כל הזרועות. האש אינה מתפשטת מעצמה בעת ועונה אחת בכל המקומות, אלא אם כן מכשירים תחילה קאדרים של פעילים, המבעירים את הצמיגים, הנכנסים לכתה בבית־ספר ואומרים לתלמידים רק מלה אחת: "בוקרא", כלומר מחר. המורה והתלמידים יודעים מה עליהם לעשות מחר ומה צפוי להם אם לא יצייתו להוראות. הוראת "בוקרא" עוברת בין בעלי העסקים בערים, היודעים שמחר עליהם לנעול את עסקיהם. בלי תשתית ארגונית אי־אפשר להגיע למימדים שאליהם הגיעו המהומות. הפעם היה גם שכלול: "שרות העתונות הפלשתיני", שמשרדיו שוכנים בירושלים, נידב כבר ביום הראשון או השני למהומות ידיעות על עשרות פלשתינים הרוגים וסוכנויות הידיעות "אכלו" את התעמולה, ומסרו בשמו של "השרות הפלשתיני, העוקב אחר הנעשה בשטחים", סיפורי־זוועה על הישראלים. אלה הזינו את המחאות מחו"ל ובהיזון חוזר שמרו על האש שלא תדעך ביו"ש ועזה.

•

ארגוני המחבלים לא הניחו את נשקם. הם מנסים בכל הדרכים, בדרך ההתנכלות לחיילים הישראליים ביו"ש, בשיגור מעטפות־נפץ, בהחדרת חוליה דרך הירדן. ההתחרות בין הארגונים מגוונת את צורות הטרור האנטי־ישראלי.

בראשית שנות השבעים ניסה "פתח" ליצור לעצמו דימוי של זרוע מדינית, ולכן הסווה את אחת מיחידותיו בכינוי "ספטמבר השחור". היו שסברו בטעות, שזה ארגון מתחרה, עד שהמודיעין האמריקני קלט את ההוראה של ערפאת, ששודרה אל אנשי "ספטמבר השחור" אשר התבצרו בשגרירות הסעודית בחרטום. הסיסמה "נהר אל־בארד" של ערפאת פוענחה לאחר־מכן כאות להוציא להורג את הדיפלומטים המערביים החטופים.

אז אמרו, שהתיסכול והזעם של הפלשתינים על כשלון התקוממותם נגד חוסיין בספטמבר 1970 הם שהולידו את "ספטמבר השחור". גם היום יש מי שמנסה להקיש מן התקרית בג'באליה, לאחר תאונת המשאית, שמקורה מקומי, על המהומות במקומות אחרים, כאילו הן התפרצויות זעם של המוני הפלשתינים.

הזעם קיים, וכן התיסכול, אך הזעם בלבד אינו מספיק כדי הוצאת המונים לעימות עם כוחות הבטחון. לכך דרוש מנגנון ודרוש גם תקציב. אלה מצויים בידי המחבלים, ובראש וראשונה בידי ערפאת. גם אם היו יוזמות מקומיות, קיבלו המהומות את תנופתן בעידוד אש"ף ובעזרת מנגנונו המסועף.

מנגנון זה עומד להתחזק בשתי דרכים. ראשית, בהשתלטות על היצוא החקלאי לשוק האירופי. "ההשתחררות" של היצוא החקלאי מיו"ש ועזה מחברת היצוא הישראלית בלחץ מדינות השוק האירופי, תכניס לערפאת כספים רבים. נציגיו ישלטו על שיווק זה ולא מובן על שום־מה נכנעה ישראל לסחטנות זו, לאחר שראש אש"ף בעצמו כתב לשרי ה"שוק", כי החקלאים הפלשתיניים מעדיפים לקבור את תוצרתם מאשר לשווקה באמצעות ישראל.

ערפאת עלול להתחזק אם אכן ישגרו מדינות אירופה, רומניה ומצרים משלוחי מזון ותרופות למחנות הפלשתיניים ביו"ש ועזה. הוא ינסה להשתלט על חלוקת המשלוחים. בשני נתיבים אלה עומדת לזרום עזרה כלכלית לאש"ף, שתאפשר לו גם לדחוף את הפליטים אל הרחוב לצורך יידוי אבנים, להשליך בקבוקי־תבערה, ואולי אף לנקוט, בפעם הבאה, אמצעים יותר דראסטיים.

•

אין ערפאת כועס על הישראלים, המנסים ליטול ממנו את האחריות למהומות. שכן בלא משים נכשלים הישראלים בלשונם ומציינים את המתרחש ביו"ש ועזה כהתקוממות עממית. זו אותה התקוממות שהוא חולם עליה שנים רבות. התדמית של "מלחמה עממית" מסייעת לו להשתחרר מן החותם הטרוריסטי, המפריע לו במאבקו הצבאי־מדיני. אילו יכול, היה משגר מכתב תודה להסברה ישראלית זו, כשם שהוא נהנה מאוד מהחגיגה שעורכת לו היום ישראל לציון יום השנה ליסוד ה"פתח".

ערפאת יודע את האמת, כי אותו יום, 1 בינואר 1965, היה יום כשלון צורב בשבילו. באותו יום הוא פירסם בדמשק את ההודעה הראשונה של פת"ח, שכולה שקר, כאילו חוליה חצתה את הגבול וחיבלה במוביל הארצי. למעשה, לא חצתה החוליה ומפקדה נהרג באש כוחות ערביים לפני שהספיק להגיע לישראל.

ערפאת יודע, שנוכח ההיערכות של כוחות הבטחון יתקשה לחזור ב־1 בינואר על תרגיל דצמבר, ולכן הוא נהנה מהפירסום הישראלי ליום ה"פתח", מהרעש שישראל מעוררת לכבוד היום. כוחות הבטחון הישראליים יכולים להערך לקידום פני מהומות אפשריות גם בלי לשמש ערוץ פרסום ל"פתח", ליום הולדתו העשרים.

ברם, ככל הנראה חלף ועבר לו מן העולם העידן, שבו היו כוחות הבטחון פועלים בשקט, בלי הצהרת כוונות ובלי ליווי של פרשנות על המניעים של מחוללי המהומות. "יד קשה", "יד ברזל", "משפטים מהירים", "משפטי בזק", "גירושים רבים", "התקוממות", "מרי אזרחי" – אלה הן מקצת ההכרזות והפרשנויות שנזרקו לחלל עולמנו באחרונה. בסופו של דבר, נאלצה הממשלה להתמודד לא עם מעשיה־שלה, אלא עם דיבוריהם של פוליטיקאים ופקידים, שלא ידעו, כי המיקרופון שהם מאוהבים בו נושא את דבריהם גם למרחקים.

•

רבים מבני הנוער, שערפאת שלח לרחובות להשליך בקבוקי תבערה לעבר חיילים ישראליים, אינם גיבורים כה גדולים, כפי שמנסים לתארם. הם יצאו לעימות משום ששולחיהם הבטיחו להם, כי אחר כל מה שקרה בישראל יורתעו החיילים הישראלים משימוש בנשק. הם האמינו, כי הם הולכים על בטוח.

בישראל שמעו את הקולות, אך סירבו לראות את הכתובת על הקיר. הטעות היתה בהערכה. זלזלו בנתונים וניסו לפרש לקולא, ואילו עכשיו מפריזים לצד השני, כאילו אנו עומדים לפני התקוממות עממית, שעומדת לפרוץ ב־1 בינואר, יום ה"פתח". ולא היא. אם השלטונות לא ינסו להעטיד הילה של עימות לפעולות המגע המבוצעות היום, אם לא יפריזו בפרסומת לקראת יום זה, יהיה דינו כדין היום הראשון של פעולת ה"פתח" ב־1 בינואר 1965, שנסתיים בכשלון מחפיר.

אפרים סידון

יהושע הפרוע

להודות על האמת, הריני נמצא בבעיה חמורה בעניין המחזה "סינדרום ירושלים" מאת יהושע סובול. יתרה מזאת, ברור לי שאני גם פסול מלחוות דעה, או ליטול חלק בסערת הרוחות, עקב העובדה המוזרה, שקראתי את המחזה. למן הרגע שעשיתי את הצעד המטופש והמיותר הזה, למן הדקה שני־תפתיתי לעיין בקפדנות בטקסט המדוייק – הוצאתי עצמי מכלל הקהל הנכבד והקדוש של ח"כים ואישי ציבור, המחווים את דע־תם בריש גלי ובניפנופי אגרופים על *מחזה שלא ראו ולא קראו.*

והם צודקים. שהרי מה החוכמה להתווכח על משהו שאתה יודע מהו? מה הרבותא לשאת ולתת על עובדות, כאשר הבורות המשתוללת יכולה לספק נימוקים כבדי־משקל לגרון ניחר וריד ניגר ושוצף? בעיקר שהשוללים ומבקשי הפסילה גם מתפארים בבדותם בנושא ומצהירים ומתחייבים בגאון, שלא עולה כלל על דעתם לראות את "סינדרום ירושלים", טרם שהם נושאים דברים בנגדו.

אז נכון, ניתן לבוא ולטעון, שגם ביחד הנושאים, שעליהם הם מתווכחים בחום ליבם, אין חברי־הכנסת מתמצאים במיוחד. ואי־אפשר להאשים את מר קורפו, למשל, שיצא חוצץ נגד המחזה בלי שהיה לו אפילו צל של מושג מהו – שבעיניי תחבורה הוא מבין יותר. אבל בניגוד לעניינים אחרים, כמו תנודות מוניטריות בענף הביסוס, או מצב כוורות הדבורים באזור השרון, הדורשים לימוד והבנה ממושכים פלוס קורטוב של אינטליגנציה, כל מה שנדרש מן המתווכחים על המחזה הוא שעתיים צנועות של קריאה או צפיה, משימה שאפילו ח"כ נכבד יכול לעמוד או לפחות להרדם בה.

אבל אנחנו הרי עוסקים ב"סינדרום ירושלים" ובתג המחזה המ־קורי – ולא באנשים המלהגים סיסמאות ריקות מתוכן. ובכן נכון, יש בו חייל היורה באשה, אותה סצינה נוראה, המביאה את נכבדי־נו לידי אורגזמה תקשורתית. אלא שהחייל אינו מזוהה כחייל ישראלי בן־זמננו והאשה היא אלמנית מטורפת, המציגה עם חב־ריה את חורבן ירושלים של לפני 2000 שנה. לא נעים, לא נורא. אבל להיתפס לסצינה זו כמייצגת, כשווה לנטילת השורה "אל יפול רוחכם עליזים מתרוננים" מתוך "התחזקנה" של ביאליק – והאשמת המשורר בעידוד ההומוסקסואליות, על סמך ה"עליזים מתרוננים"...

אין לך דבר מקורי יותר מסיפור חורבן בית שני. ואין לך דבר ההולם יותר את חגיגות ה־40 מאשר התזכורת על מה ולמה חרבה ירושלים שתי פעמים. שהרי כמו בגביעי העולם בכדורגל – פעם שלישית זה לצמיתות.

על המיגזור היחיד במחננו הנמצא בצמיחה כלכלית ראויה לקינאה

אפרים קישון

חד גד'יא סיבוב שני

הקרב על הזכויות

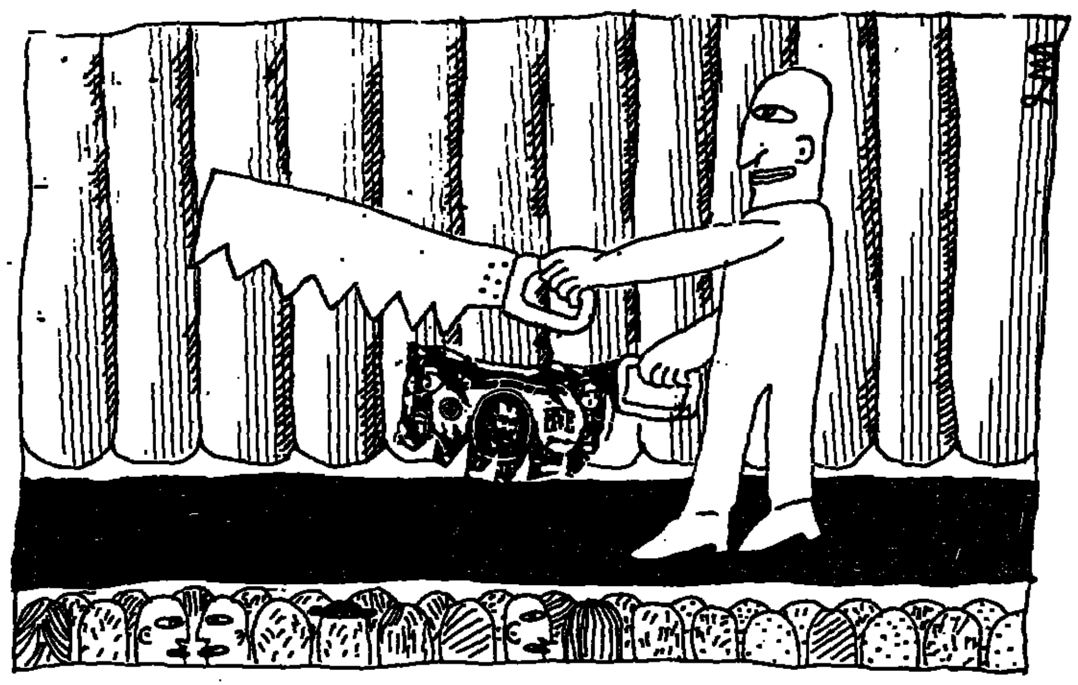

באחד האמשים האלה עצר אותי פליכס זעליג בין הקומה הראשונה והשניה:

– סליחה – שח שכני – אתה נוסע שוב לאמריקה?

– לא – השבתי – למה?

– סתם – כך פליכס – רציתי לבקש ממך שתקנה לי את המיוזיקל "דולי, דולי!". אין דבר, אכתוב כבר לגיסי...

עד מהרה הוסר הלוט: פליכס שמע, שהרוקחת הזקנה ביק־רה הקיץ בבריסל ורכשה לעצמה את הזכויות לשלושה מחזות בלשיים של אגתה כריסטי. עכשיו היא מכרה אותם, כך מספ־רים, לפשה ברווח גדול, וזה הניע את פליכס לגשת לעניינים. לפי האינפורמאציות שלו, רוב הטוריסטים הישראליים מתפ־שים כיום מחזות בחו"ל, מפני שהביקוש בשוק המקומי הוא עצום עקב השיגשוג התיאטרלי בארץ. זה הולך עכשיו, זכוי־ות. בפרט מיוזיקלס. בשביל שלאגר־לא־נורמאלי מוכנים המ־פיקים התיאטרונים לשלשל כסף של ממש.

– לבעל המכבסה בבית יש אופציה על "פנטום האופרה" – גילה פליכס – "הקאמרי" וחיפה מתחרים על הזכויות, אבל הוא אינו מוכר כעת מפני שהוא מפחד מן הפיחות...

מאוד צריך להיזהר היום. הנה, "הבימה" פנתה אל המלחין הבריטי הנודע לויד וֶבֶּר בדבר הזכויות של המחזמר המצליח "קטס" והסתבר, שיומיים לפני כן קנה אותו נגר אחד מנתניה, שביקר אצל אחותו בלונדון. עכשיו מוכן הנגר לוותר על הזכ־ויות לטובת "הבימה", בתנאי שיתנו לו לבנות את התפאורה.

המשא־ומתן נמשך באיטיות, הואיל וועד הפועלים בתיאטרון מתנגד לנגרים מבחוץ. אומרים, שגם לוועד־הפועל יש יתנסקו אחד.

– מעניין מאוד – ציינתי – ואין זה קשה לקנות זכויות?

– שום דבר – כך פליכס – צריך לומר שם שאתה אמרגן, שחקן או סדרן בישראל ולשים כמה דולארים על השולחן. השקעה בטוחה. בית לסין קנה שלשום שני מחזות של טנסי וויליאמס בשוק השחור...

זו היתה ממש עיסקה. את הזכויות של שני הטנסים רכש לו בניו־יורק דייל של "אל־על", שהציג את עצמו אצל הסוכן כשר־החינוך והתרבות. אחר־כך הוא מכר את הזכויות לשחק־נית ותיקה בארץ, ששאפה בדרך זו להבטיח לעצמה את התפ־קיד הראשי. כיוון שלא נענתה על־ידי הנהלת התיאטרון, היא החליפה את שני הטנסים בקומדיה החדשה של ניל סיימון, שהיתה עד אז בידי כדורסלן אחד, שקנה אותה בבית־עבוט ביוון. משנודע לבית לסין על הטראנסאקציה, מיד התקשרו עם הכדורסלן וקנו ממנו את שני הטנסים מתחת לאפה של באר־שבע...

– רגע אחד – שיסעתי את פליכס בקול צרוד – אם ניל סיימון עוד פנוי, אני קונה!

זעליג הבטיח לי לגשש. נראה. בשעת הדפסת הספר עלה סיימון בשתי נקודות. ברכס יציב. עודף ביקוש באחוזר מילר. המיוזיקלס הצמודים מחלקים דיווידנדים בשער של 15%.

ארז ביטון

סימנים לשלטון חלש

האמצעים המבוהלים, הדרמטיים כל כך, של השל־טון שלנו כלפי מפירי הסדר בשטחים, מעידים דוו־קא על כושר הרתעה ירוד ועל חולשה שלטונית ניכרת לעין. הרפיון בשלטון יגביר התקוממות בשטחים ואין זה משנה מה יהיו האמצעים להשל־טת הסדר שם. בכל שהשלטון חלש גדול יותר הצו־רך שלו בהפעלת כוח – ואז הוא נעשה חלש יותר.

סוגיית השלום התחדדה והתמקדה כמו פרי שהולך ומרקיב והגיעה השעה הקריטית להכרעה פוליטית בנושא, אחרת יעמיק תהליך הריקבון וכאשר יבוצע הניתוח – נצטרך לוותר על איברים חיוניים וגדולים יותר.

ממשלת האחדות הלאומית אינה מסוגלת בשום פנים ואופן לה־גיע להכרעה ולהסכמה בשאלת השלום. גם כאשר חל שינוי חיובי כל כך לעומת העבר – כאשר קיימת אפשרות קונקרטית למשא־ומתן.

ממשלת האחדות אינה מסוגלת להגיע להכרעה מפני שהוויכוח מוגדר כאידיאולוגי ולא כמעשי.

מנחם בגין – למרות עמדותיו האידיאולוגיות הנחרצות – כא־שר רבצה עליו אחריות ממשית כמנהיג, שצריך לקבל החלטה בשאלת חיים ומוות של העם לדורותיו – קם ועשה מעשה של ויתורים מרחיקי־לכת, שאפילו מנהיגים של המערך לא יכלו לק־בל. לשון אחר: כאשר האחריות השלטונית מוטלת על צד אחד מתחדדת גם השאלה של הערכת המצב הפוליטי האזורי והבינל־אומי, גם תחושת המנהיגות וגם מציאת הפתרון האופטימלי במצב נתון.

השלטון המשותף יוצר התכחשות מתמדת, המטשטשת את סוגיית האחריות ואת היכולת לממש מנהיגות מעשית ולא אידי־אולוגית־תיאורטית. השלטון המשותף לשתי מפלגות היה חיובי בשתי שאלות ספציפיות: הכלכלית והחברתית, בנושא היחסים בין העדות. בשתי סוגיות אלה הגיעה הממשלה להישגים משמע־תיים, שלא יוכל איש לכפור בהם.

הרפיון השלטוני של היום יוצר נסיגה בעמדה הישראלית בסכ־סוך עם הפלשתינים, מפני שהזמן איננו לטובתנו אלא לטובתם.

אומנם, ב־20 השנים האחרונות נוצרה אווירה של הגיגה גדולה מהבחינה החומרית, שהכל יודעים שמקורה בכסף האמריקני ובעב־ודה הזולה של ערביי יהודה, שומרון וחבל עזה. אך למעשה נחלשנו מכל הבחינות: מהבחינה הכלכלית לטווח ארוך – מפני שרופפנו את אושיות המשק; מהבחינה הערכית־מוסרית, של אווי־רת חטוף בכל יכולתך, המאיצה בצעירים לעזוב את הארץ; ומהב־חינה הזהותית, כאשר אנו מאבדים קשר עם שאלת היסוד של עצם הסיבה להיותנו כאן.

לעומת זאת, נראה העם הפלשתיני כפורח מהבחינה הלאומית, זהותית ומוסרית, וכל התמהמהות בפתרון הבעייה תחייב אותנו לוותר הרבה יותר מאשר היום. רק מי שטומן את ראשו בחול אינו מודה בתהליך שנוצר מאז 1967, היינו, מצב שבו אנו חייבים לוו־תר היום לפלשתינים יותר ממה שהיינו מוותרים ב־1967, אילו הסכמנו אז למשא־ומתן עם ירדן. לחוסיין לא צריכה להיות היום מוטיבאציה מיוחדת לשלום. הוא נראה משגשג ובטוח בשלטונו יותר מאי־פעם, ובסופו של דבר ניאלץ לנהל את המשא־ומתן עם הפלשתינים ולא עם חוסיין.

הרפיון השלטוני של היום יוצר נסיגה בעמדתנו בסכסוך עם הפלשתינים. ומפני שהאפשרות לשנות את שיטת הבחירות אינה קיימת מה שנותר הוא לצפות לבחירות הבאות, שיהיו באמת מן החשובות שידענו. פתרון בסוגיית השלום ישחרר אנרגיות אדירות להתמודדות עם סוגיות הזהות שלנו, הקשר עם יהודי התפוצות ועתיד העם היהודי בכלל

כדי ליצור הזדמנות לשלטון, שיוכל לקבל הכרעות משמעותי־ות בסוגיית השלום, קיימת אחת משלוש האפשרויות הבאות: א) מישאל־עם; ב) שינוי שיטת הבחירות לבחירה ישירה של ראש־הממשלה; ג) בחירות שיציבו את עניין השלום כסוגיה המרכזית, עם סיכוי לרוב משמעותי לאחת המפלגות.

שינוי שיטת הבחירות היה הנכון והאמיתי ביותר, כיוון שהיה יוצר יכולת הכרעה גדולה יותר של השלטון ותחושת אחריות גדולה יותר גם בשאלות פנים, הנסחבות כאברים מדולדלים בתוך החברה שלנו.

אולם מפני שאפשרות כזאת אינה ריאלית וגם מישאל־עם אינו מעשי כיום, מה שנותר הוא לצפות לבחירות, שיהיו באמת מהח־שובות שידענו. הפתרון בסוגיית השלום ישחרר אנרגיות אדירות להתמודדות עם סוגיות זהותנו, המיבנה שלנו וסדרי החיים וסוגי־ית הקשר שלנו עם יהודי התפוצות ועתיד העם היהודי בכלל.

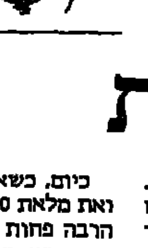

יגאל לב

פגישה מקרית

בשם אמא מולדת

פני החברה הישראלית ניבטות אליך היום מטורי הרכילות. אחרי השבר הנורא של מלחמת יום כיפור באנו בחשבון עם מכביהם של "טורי הרכילות", שהוצגו כמודל להשחתת החב־רה, כמודל לנגיף שכירסם והחליש אותנו עד כדי כך, שפנינו לעסקי השעשועים במקום לעסוק בבעיות האמיתיות של החברה. כיום נתחדשו ההגיגות מנקרות העיניים והפרסום הראוותני של המתעשרים החדשים. המודל החברתי, המוצג בפני הישראלי בראשית 88', אינו הוגי־הדעות, אנשי הרוח, אנשי האקדמיה או אנשי הרפואה. חזרנו אל הברנשים העוס־קים בתיווך, בהתעשרות קלה, בשפים ראוותניים, שבהם הם מבקשים להציג את עושרם, משום שאחרת לא יוכלו ליהנות ממנו.

ישראל צועדת את צעדה הראשון ב־88' כאשר היא מאבדת יותר ויותר את ערכיה המוסריים ואת החישוקים שאיחדו או־תה. המהדל הגדול של מלחמת יום כיפור חלף ואיתו גם חש־בון־הנפש. העניינים חזרו למסלולם הרגיל וכאשר יבוא השבר הבא, נביט לאחור אל החינגה הזאת כאל המסיבה האחרונה, שנערכה על סיפון ה"טיטאניק"...

אבל מנהיגי החברה הישראלית, במקום לתקוף את הבעייה האמיתית, את הנהנתנות ואת ההתעשרות החדשה, הפכו, יו־תר מתמיד, את *ראשית 88' לשנה, שתעמוד בסימן חוסר אמון* בין האזרח למערכת, המשרתת אותו. ביורוקרטיה, הניזונה ממיסי האזרח, שולחת אותו למלחמות ולימי מילואים ארו־כים. הופכת אותו למשרתה הנכנע חסר־התקווה. משרדי המ־משלה, העיריות, השירותים הציבוריים – כל אלה צעדו בשנה שעברה צעד נוסף לקראת גיבוש וביצור מעמדה של הביורו־קרטיה, שהאזרח כאילו נולד לשמש לפניה.

כיום, כשאנו חוגגים את החג הכפול – את השנה החדשה ואת מלאת 40 שנה להולדת המדינה, חש הישראלי את עצמו הרבה פחות נאה, הרבה פחות מרוצה מעצמו והרבה פחות בטוח בעצמו מכפי שחשו הורינו כאשר הקימו את המדינה. הישראלי היום הוא נכבע יותר, ציניקן יותר, סובלני לגבי שור־לות שהיו מוציאות אותו פעם מכליו. מוחל על כבודו. אין פלא, שאל התלל הזה פרץ המיתוס של פולחן עגל הזהב.

אבל מעבר לזה הוא נושא תחושה של תיסכול עמוק שניטע בו כנטע זר בלא שידע איך לחסן עצמו מפניה. במקום לדאוג לחברה מוסרית, שיוויונית, שאלילי הזהב לא יהפכו בה לסמ־לים, מאשימים הפוליטיקאים והעסקנים את הישראלי, בשם אמא מולדת, כי איננו פטריוט די הצורך, איננו לאומי במידה הרצויה ואיננו אוהב מספיק את מולדתו. ומעל הכל, איננו מקריב למען אמא מולדת את מה שמצפים ממנו.

בשם אמא מולדת נוטעים בו את התחושה, שלמרות חמש המלחמות שעבר, למרות העבודה שגובים ממנו את מחצית משכורתו כמסים, למרות שהוא משועבד למנגנונים ממלכתי־ים, המשפילים אותו ודוחסים עד אבק את כבודו, כאשר הוא בא להגיש לאמא מולדת את המתנה הגדולה – ידיו ריקות.

ובמקום לשלוח את השוטים הללו לכל הרוחות חש הישראלי את עצמו מול אמא מולדת כאותו מלח מול האם, שהציל את ילדה לאחר שקפץ למים הסוערים. שעה ארוכה חתר במים האפלים לחלץ את הילד בליל סערה מהלים המסוכנים. שבוע לאחר־מכן פנתה אל המלח אשה ושאלה: "אתה האיש שמשה את בני מהמים אותו ערב?" השיב המלח בענווה, "כן".

"או", אמרה האשה, "אתה האיש שאני מחפשת. איפה הכו־בע שלו?"

בס"ד

יהודי אמריקה הלטינית קוראים לשמעון פרס לתת יד לתיקון חוק השבות!!!

נישואי התערובת באמל"ט מגיעים ל־80–90 אחוז ומסכנים את הקיום היהודי כאן – נאמר לסגן ראש הממשלה בעת ביקורו בבראזיל.

בימי החנוכה ביקר סגן ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בסאן פאולו שבבראזיל. הוא התארח בביתו של אחד מעשירי ונכבדי הקהילה, מר יוסף ספרא, ופגש שם קבוצה של כמאה עסקנים יהודיים, מתחומי החיים השונים. הללו תיארו באזניו את המצב הקשה, בו נתונה יהדות בראזיל בפרט ויהודי אמריקה הלטינית בכלל וסיפרו לו על ממדי ההתבוללות הקטסטרופליים. נאמר למר פרס, כי נישואי התערובת בעריה הגדולות של בראזיל מגיעים לכדי 80 אחוז, ואילו בכפרים הקטנים – אף ל־90 אחוז. מר פרס נתבע על ידי הנוכחים לפעול נמרצות לתיקון חוק השבות ("מיהו יהודי"), בצורה שיציב סכר לנחשולי ההתבוללות ויהיה בלם לגיורים הפיקטיביים, שהם־הם היסוד והגורם להתרת הרסן של נישואי התערובת. מר פרס שמע את הדברים בתדהמה גלויה ולא היה מענה בפיו.

בין העסקנים שהשמיעו את זעקת שארית הפלטה באזני סגן ראש הממשלה, היו הרב **שבתי הלפרין;** נשיא הפדרציה של הקהילות היהודיות, מר **יוסף קנאפליך,** סגנו מר **ישראל ספירא;** יו"ר בתי הספר היהודיים, מר **איזאק סדייגער** ועוד. בין הנוכחים היו יהודים ספרדיים רבים, שדיברו בהתרגשות על סכנת ההתבוללות, הגורמת לכך שהיהדות באמל"ט נעלמת והולכת.

הרב הלפרין הגיש למר פרס תזכיר בשם "הוועד לקיום היהודי באמל"ט", בו נאמר בין השאר, כי בשנים האחרונות היתה פעילות רבה סביב דיאלוגים בינדתיים, אך אנו, היהודים, לא מדברים איש עם רעהו, אלא, לכל היותר, מתנצחים ומגנים איש את אחיו. "קבוצות תאבי־שלטון דורשות שישביעו את רצונן ויקבלו אותן לפי תנאים שלהן, מבלי להתחשב בכך, כיצד זה ישפיע על אחדות העם היהודי, קדושתו ויכולתו להישרד. כדי להשיג את מבוקשם הם מאיימים בחרם, עוסקים בסחטנות ומקטים "עיצומים" נגד אחיהם היהודים ונגד מדינת ישראל. אינטרסים אנוכיים, שחצנות ונרקיסיזם (של יחידים ושל אירגונים כאחד) מאיימים לגרום הרס, שאיבנו הגרועים ביותר לא יכלו לחלום עליו".

התזכיר מביע תקווה כי פרס יפעל למען מאות אלפי היהודים שבאמריקה הלטינית, שסכנת התבוללות מאיימת על קיומם ויתן יד לתיקון חוק השבות.

מר פרס שהתרשם עמוקות מדבריהם חבוים של הדוברים, דברים־היוצאים מן הלב, השתכנע כי אכן נשקפת סכנה, שאם לא תיבלם ההתבוללות, לא יהיו בתי ספר ולא יהיו תלמידים יהודיים "ואם אין גדיים אין תיישים", לא יהיו בתי כנסת, הקהילות יחרבו ח"ו והתמיכה בישראל תמעט בדרך ממילא.

יוסקו איפוא המסקנות בטרם נאחר ח"ו את המועד!

תתן מפלגת העבודה את ידה לתיקון חוק השבות ("מיהו יהודי")

ותיחסם הפירצה, דרכה נכנסים לעם ישראל גויים במסווה של יהודים!

**הוועד למען הקיום היהודי
בדרום־אמריקה**

סלטים של תלמה
עבודה נקיה

בתחקיר מקיף של "כלבוטק", לגבי סלטי חומוס, אשר נבדקו ע"י המכון למיקרוביולוגיה של מזון, בניהולה של ד"ר שושנה וייסמן, התגלו מימצאים חמורים ומדאיגים עד כדי סכנה לבריאות הציבור.

להלן התקן המקסימלי המאושר לסלטים, ואחריו מהמימצאים החמורים שהתגלו בבדיקת "כלבוטק" והמסקנות שנקבעו לגביהם:

המקום	ספירה כללית	שמרים	קוליפורמים	מסקנה
התקן	עד- 1.000.000	עד- 100	עד- 1,000	
"טעמי" ירושלים	470,000,000	3,700	2,200,000	**פסול למאכל אדם ועלול להיות מסוכן בריאותית.**
מי-ומי רח' בוגרשוב ת"א	2,000,000	480,000	280,000	**פסול למאכל אדם ועלול להיות מסוכן בריאותית.**
מי-ומי דרך פתח-תקוה ת"א	1.000,000	27,000	150,000	**פסול למאכל אדם ועלול להיות מסוכן בריאותית.**

המכון למיקרוביולוגיה של מזון, אשר בדק את סלטי החומוס עבור "כולבוטק" מפקח באופן שוטף ושיגרתי על איכות הסלטים של **תלמה**

להלן מימצאי המכון למיקרוביולוגיה בשלוש הבדיקות האחרונות שערך לגבי סלטי החומוס של **תלמה** המספרים מדברים בעד עצמם.

תאריך שווק אחרון של החומוס	ספירה כללית	שמרים	קוליפורמים
26/12/87	100	10	**פחות מ-10**
29/12/87	31,000	50	**180**
30/12/87	5,300	30	**פחות מ-10**

על מימצאים כגון אלה קבעו ב"כולבוטק":

"חומוס מעולה", "חומוס יוצא מהכלל", "חומוס טוב מאוד".

על כן הובהר עתה חד-משמעית:
כשאוכלים סלטים של תלמה - נהנים לא רק מהטעם.
נהנים גם מסלטים מזינים ובריאים.

מוגש כשירות לציבור על ידי **תלמה**